

49. møde

Torsdag den 9. juni 2005 kl. 10.00

Dagsorden

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om tilstødende zone.
Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 6/4 2005. Første behandling 19/4 2005.
Betænkning 19/5 2005. Anden behandling 2/6
2005).

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 5:

Forslag til lov om jordfordeling og offentligt køb
og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige for-
mål m.m. (jordfordelingsloven).
Af fødevarerministeren (Hans Christian
Schmidt).
(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 4/3 2005.
Betænkning 27/4 2005. Første del af anden be-
handling 17/5 2005. Tilføjelse til betænkning
18/5 2005. Anden del af anden behandling 2/6
2005).

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af
amtskommunerne, Hovedstadens Udviklings-
råd og Hovedstadens Sygehusfællesskab.
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løk-
ke Rasmussen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 15/3
2005. Betænkning 27/5 2005. Anden behandling
2/6 2005. Tillægsbetænkning 7/6 2005).

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af lov om Begunsti-
gelser for en Kreditforening af Kommuner i
Danmark. (Konsekvensrettelser som følge af
kommunalreformen).
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løk-
ke Rasmussen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 15/3
2005. Betænkning 27/5 2005. Anden behandling
2/6 2005).

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om et evalueringsinstitut for kom-
muner m.v.
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løk-
ke Rasmussen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 15/3
2005. Betænkning 27/5 2005. Anden behandling
2/6 2005. Ændringsforslag nr. 1 af 7/6 2005 til
tredje behandling af indenrigs- og sundhedsmi-
nisteren (Lars Løkke Rasmussen)).

6) Anden (sidste) behandling af beslutnings- forslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om, at National-
banken står for dankortet.
Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Fremsat 15/3 2005. Første behandling 26/4
2005. Betænkning 31/5 2005).

7) Anden (sidste) behandling af beslutnings- forslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om tilbagetræk-
ning af EU's krav til WTO-medlemslande under
GATS-forhandlingerne om liberalisering af
vandforsyningssektoren.
Af Rune Lund (EL) m.fl.
(Fremsat 10/3 2005. Første behandling 29/4
2005. Betænkning 20/5 2005).

8) Anden (sidste) behandling af beslutnings- forslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om fastsættelse
af en dato for afskaffelse af EU's eksportsubsi-
di-er og andre handelsforvridende subsidier på
landbrugsvarer.
Af Rune Lund (EL) m.fl.
(Fremsat 10/3 2005. Første behandling 29/4
2005. Betænkning 20/5 2005).

9) Anden (sidste) behandling af beslutnings- forslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om at pålægge
regeringen at modarbejde, at EU's våbenembar-
go mod Kina ophæves.
Af Søren Espersen (DF) m.fl.
(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 3/5 2005.
Betænkning 26/5 2005).

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om bygnings- og boligregistrering, lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v., konkurrenceloven og lov om stormflod og stormfald. (Udmøntning af kommunalreformen med henblik på præcisering af adressebetegnelser m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 7/6 2005).

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om erhvervsfremme.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 12/5 2005).

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af lov om visse betalingsmidler. (Betalingsmodtager skal betale et årligt abonnement til indløser for at modtage et betalingsmiddel med chip. Betalingsmodtager må ikke opkræve gebyr af bruger, når denne benytter et betalingsmiddel i den fysiske handel).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 31/5 2005).

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v., lov om aktieselskaber, årsregnskabsloven og lov om forsikringsformidling. (Etablering af alternative markedspladser og gennemførelse af direktivet om overtagelsestilbud).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 31/5 2005. Ændringsforslag nr. 1 og 2 af 8/6 2005 uden for betænkningen af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)).

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om omsætning af fast ejendom. (Bedre og billigere bolighandel).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 7/6 2005).

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om Dagbladsnævnet.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).

(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 21/4 2005. Betænkning 2/6 2005).

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af teaterloven. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår teaterområdet).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005. Ændringsforslag nr. 5 og 6 af 8/6 2005 uden for betænkningen af kulturministeren (Brian Mikkelsen)).

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af musikloven. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår musikområdet).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af museumsloven, bygningsfredningsloven og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og om ophævelse af lov om regionale faglige kulturmiljøråd. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår museumsområdet m.v.).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af en række love på kulturområdet. (Udmøntning af kommunalreformen på kulturområdet).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om kloning og genmodificering af dyr m.v.

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 3/3 2005. Betænkning 2/6 2005).

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 160:
Forslag til lov om ændring af retsplejeloven.
(Forbedring af voldtægtsfres retsstilling m.v. og beskikkelse af bistandsadvokat for pårørende til afdøde i straffesager mod politipersonale).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 161:
Forslag til lov om ændring af straffeloven.
(Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 131:
Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Ophævelse af straffelovens blasfemibestemmelse).
Af Jesper Langballe (DF) m.fl.
(Fremsat 18/3 2005. Første behandling 19/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 22:
Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.
Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 30/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 23:
Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love. (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).
Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 30/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 6:
Forslag til lov om ændring af jordfordelingsloven, landdistriktsstøtteloven, lov om drift af landbrugsjorder og forskellige andre love på Fødevarerministeriets område. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, samt konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).

Af fødevarerministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 138:
Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Godkendelse af affaldsgrundlag ved nye affaldsforbrændingsanlæg og udvidelser af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 31/3 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 25/5 2005).

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 163:
Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

29) Anden behandling af lovforslag nr. L 38:
Forslag til lov om social service.
Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 2/6 2005).

30) Anden behandling af lovforslag nr. L 39:
Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love og om ophævelse af lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige sær-forsorg m.v. og lov om gennemførelse af visse tjenestemandretlige og pensionsmæssige forhold m.v. i forbindelse med gennemførelse af lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand. (Konsekvensrettelser på det sociale område som følge af kommunalreformen).
Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 2/6 2005).

31) Anden behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om fremme af privat udlejningsbyggeri og forskellige andre love. (Konsekvensrettelser på boligområdet som følge af kommunalreformen).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 7/6 2005).

32) Forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til udenrigsministeren og ministeren for udviklingsbistand [om forhandlingslinjen i EU forud for ministerkonferencen i WTO].

Af Steen Gade (SF), Jeppe Kofod (S), Mogens Lykketoft (S), Martin Lidegaard (RV), og Rune Lund (EL).

(Forespørgslen anmeldt 5/4 2005. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/4 2005).

33) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om indskrænkning af perioden for salg og affyring af fyrværkeri samt om begrænsning af lydeffekten for visse typer fyrværkeri.

Af Christian H. Hansen (DF) m.fl.

(Fremsat 29/3 2005).

34) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2003.

Af Finansudvalget.

(Fremsat 25/5 2005 i betænkning fra Finansudvalget).

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Medlemmer af Folketinget Rune Lund (EL), Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Line Barfod (EL), Per Clausen (EL), Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) og Frank Aaen (EL) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om fastsættelse af en dato for afskaffelse af EU's eksportsubsidi-

er og andre handelsforvridende subsidier på landbrugsvarer.

(Beslutningsforslag nr. B 9).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet, og dermed udgår punkt 8 på dagsordenen for mødet i dag.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller) har meddelt mig, at han i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, ønsker at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om indsatsen mod terrorismen. (Redegørelse nr. R 12).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Forsvarsministeren (Søren Gade) har meddelt mig, at han i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, ønsker at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om beredskabet. (Redegørelse nr. R 13).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 146: Forslag til lov om tilstødende zone.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).

(Fremsat 6/4 2005. Første behandling 19/4 2005. Betænkning 19/5 2005. Anden behandling 2/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 115 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 5: Forslag til lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven).

Af fødevareministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 4/3 2005. Betænkning 27/4 2005. Første del af anden behandling 17/5 2005. Tilføjelse til betænkning 18/5 2005. Anden del af anden behandling 2/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 118 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 65: Forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 15/3 2005. Betænkning 27/5 2005. Anden behandling 2/6 2005. Tillægsbetænkning 7/6 2005).

Der var stillet 4 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling**Inger Støjberg (V):**

Siden debatten om behovet for en ny kommunalreform for alvor tog fat i sommeren 2002 med nedsættelse af Strukturkommissionen, er der blevet sagt og skrevet meget. Bølgerne er gået højt, det er fløjet gennem luften med argumenter og påstande og beskyldninger, og der er indgået brede forlig på enkelte områder, mens regeringspartierne og Dansk Folkeparti har ansvaret for hovedlinjerne.

Kl. 10.05

Men det er nu ikke noget nyt, at bølgerne går højt, når en kommunalreform skal vedtages. I forbindelse med den tidligere kommunalreform blev der nemlig her fra talerstolen den 30. maj 1969 sagt af den daværende formand for Socialdemokratiet, Jens Otto Krag:

»Jeg synes ikke, det går an, at disse lovforslag nu passerer igennem folketingets ekspeditionsmaskineri, uden at der helt klart gøres opmærksom på, at der her foregår noget uforsvarligt, så uforsvarligt at det formodentlig er uden side-

stykke i dansk parlamentarismes nyere historie. ... Folketinget tåler det simpelt hen ikke, folkestyrets anseelse tåler det ikke.«

Det var i øvrigt sådan, at SF udvandrede fra debatten i protest, og selv om SF hele tiden har tilkendegivet at ville stemme imod dette forslag, håber jeg dog ikke, at det også bliver tilfældet denne gang.

Dengang som nu halsede Socialdemokraterne bagefter i processen med kommunalreformen. Men da det dengang viste sig, at det var en tidsvarende succes at lave kommunalreformen, kunne ingen socialdemokrat drømme om at ændre den. Ja, man kom faktisk til at holde så meget af den, at man har svært ved at slippe den igen. Glemte er Jens Otto Krags kritiske røst fra talerstolen.

Mon ikke det kommer til at gå ligesådan denne gang med Socialdemokratiet halsende bagefter i spørgsmål om kommunalreformen, der skal ruste os til fremtidens velfærdssamfund? Mon ikke den nuværende ordfører, hr. Ole Stavads, krasse kommentarer her fra talerstolen igen blot bliver en parentes i historien om denne kommunalreform?

Når et flertal om lidt stemmer for, at amterne skal nedlægges, og at der i stedet skal oprettes fem nye regioner, er det jo vigtigt at huske hvorfor. Kommunalreformen er langt mere end bare at nedlægge amterne og oprette nye regioner og sammenlægge kommuner. Kommunalreformen er i høj grad en reform, der fordeler opgaverne mere hensigtsmæssigt.

Det har i mange år ofte været svært som borger at vide, hvor man præcis burde henvende sig, hvis man skulle i kontakt med det offentlige. Det bliver der nu en gang for alle gjort op med, idet de nye større og stærkere kommuner bliver hovedindgangen til det offentlige system.

Kommunernes rolle bliver i det hele taget større. I Venstre går vi ind for, at opgaverne løses så tæt på borgeren som overhovedet muligt, og med kommunalreformen er der basis for, at flere opgaver lægges ud til kommunerne.

I Venstre har vi stor tiltro til kommunalbestyrelsesmedlemmerne. For os er det kun helt naturligt, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne får flere opgaver og mere indflydelse på borgerens hverdag. Derfor er det for os helt naturligt, at flere opgaver bliver placeret i kommunerne, og Venstre støtter selvfølgelig lovforslaget.

Formanden:

Tak til fru Inger Støjberg. Så er det hr. Ole Stavad som ordfører.

Ole Stavad (S):

Vi havde i sidste uge en næsten dagslang debat ved andenbehandlingen af det her lovforslag, og jeg – og Socialdemokraterne – har ikke behov for at gentage den meget lange debat. Det er også, fordi den strukturreform, som vi her har det første lovforslag til vedtagelse ved tredjebehandlingen om, jo er meget omfattende, og derfor kommer der både i dag og de kommende dage formentlig ganske lange, ganske grundige debatter om de enkelte elementer i reformen.

Derfor skal jeg nøjes med her ved tredjebehandlingen at markere, at når vi om et øjeblik trykker på knapperne og stemmer, så er det altså et af hovedforslagene i strukturreformen, der her tages stilling til.

Kl. 10.10

Det, jeg synes, er det mest bekymrende overhovedet ved den måde, som regeringen med accept af et flertal i Folketinget får vedtaget reformen på, er, at når vi vedtager den i dag og de kommende dage, så ved vi reelt stort set ikke noget om, hvilke økonomiske muligheder det efterlader for dem, der får opgaverne. Også det vender vi jo givet tilbage til under de enkelte punkter.

Når der er kommunevalg og regionsrådsvalg den 15. november i år, vil de kandidater, der stiller op, og de partier, der udarbejder deres programmer om, hvad de gerne vil fremme og gøre bedre i de kommuner, som man gerne vil sidde i bestyrelsen for, reelt intet ane om mulighederne for at realisere valgløfterne. De valgprogrammer, som partierne udarbejder, vil være skrevet på et stykke papir, som i realiteten er værdiløst.

Selvfølgelig kommer der nogle politiske markeringer af, hvad man gerne vil arbejde for, men mulighederne for at realisere dem i det virkelige liv er der ingen der kender noget som helst til. Først på et eller andet tidspunkt i 2006 vil Folketinget komme til at behandle en udlignings- og finansieringsreform, som vil fastlægge den økonomi, som de nye kommuner får til rådighed; først i løbet af 2006 vil også økonomien for de nye regioner, der oprettes med det lovforslag, vi her har til behandling, være afklaret.

Derfor kan man vel godt tillade sig at sige, at Folketinget i overført betydning vedtager den her reform med bind for øjnene. Når vi tænker på, at det vel er den største reform, Folketinget

nogen sinde har behandlet, som kommer til at betyde massiv omflytning af opgaver, og som kommer til at berøre i titusindvis, i hundredtusindvis af mennesker og selve kernen i den måde, som vi har indrettet vores velfærdssamfund på, synes jeg ikke, at den måde, som Folketinget eller først og fremmest, kan vi sige, regeringen har grebet den her sag an på, hverken er forsvarlig eller acceptabel.

Socialdemokratiet vil til det konkrete forslag, vi her har til tredje behandling, stemme imod. Vi mener, som vi meget klart og tydeligt har redegjort for, også da vi havde andenbehandlingen tidligere i hele forløbet, at det vil efterlade en struktur, som absolut ikke indeholder de muligheder heller ikke for en regional udvikling, som vi mener er helt afgørende som et af afkastene af den reform, vi her skal vedtage. Og selvfølgelig allermest vigtigt er det, at borgerne kan få en bedre betjening med det, der her vedtages, og det er der ikke nogen som helst sikkerhed for. Vi mener, at det, der kommer ud af reformen, og de vedtagelser, der kommer i dag og de kommende dage, desværre på en række områder giver en ringere betjening af borgerne.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Der er ikke noget overraskende i det, vi hører hr. Ole Stavad sige her, men det, vi har hørt ved førstebehandlingen, bliver jo ikke mere rigtigt af at blive gentaget. Og når der siges her, at denne reform indføres med bind for øjnene, så kunne man bruge mange betegnelser for det udsagn, og det skal jeg afholde mig fra.

Men virkeligheden er, at der med denne regerings politik er øgede ressourcer præcis i amter og kommuner. Det har vi set, så længe vi har haft en borgerlig regering. Det er der, væksten sker. Det vil fortsat ske. Vi flytter nogle opgaver fra amter til kommuner, det ændrer ikke ved opgaverne, og pengene flytter med. Så der er intet belæg for at sige, at det her sker med bind for øjnene. Det er for at sige det rent ud noget sludder, og det bliver ikke mere rigtigt af at blive gentaget, men vi kan bare konstatere, at vi er godt i gang med en genudsendelse af Socialdemokratiets skræmmekampagne, som overhovedet intet hold har i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg skal kun konstatere, at det, jeg har sagt her, er en nøgtern konstatering af fakta. Der er ingen,

der, når vi vedtager den her reform, kender økonomien og dermed mulighederne ude i den enkelte kommune og mulighederne for, at lokalpolitikkerne og kommunalpolitikkerne kan løfte opgaven og har økonomi til at gøre det.

Kl. 10.15

Det ville jeg da godt høre om hr. Leif Mikkelsen mener at han kender noget til, for så er det i hvert fald ikke pænt, at han har holdt os andre i uvidenhed. Og så kan man vel også sige, at ministeren jo ikke har levet op til sit ministeransvar, for så ville vi vel, må jeg sige til hr. Leif Mikkelsen, kunne have fået oplysningerne under udvalgsarbejdet. Det har vi ikke fået.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Måske kunne vi endelig få at vide af Socialdemokraternes ordfører, hvad det er, der bliver usikkert ved, at man flytter opgaver, kendte opgaver, fra det ene område til det andet, hvor personer og økonomi følger med. Vi har ikke tænkt os at tage nogle af pengene på vejen. Det kunne man godt have frygtet, hvis det havde været en socialdemokratisk regering, men det gør vi ikke.

Derfor kan man være helt tryk. Der er de samme penge til rådighed, de samme opgaver og den samme økonomiske politik, der sikrer en vækst i amter og kommuner. Hvad er det, der forsvinder i den her proces, hvad er det, der er usikkert, hvad er det, der bliver ringere? Det synes jeg snart vi har brug for at få at vide af Socialdemokratiet, hvis den her debat skal fortsætte.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Et eneste sted har vi fået konkret at vide, hvordan økonomien bliver, og hvilken konkret virkning det har på kommunerne. Det er vedrørende det såkaldte sundhedsbidrag, altså det, kommunerne skal betale, når kommunens borgere er i forbindelse med det regionale sundhæsvæsen, og hvordan det belaster de enkelte kommuner.

Det er så blevet lavet, og det er helt tilfredsstillende, med udgangspunkt i de 271 eksisterende kommuner. Der har vi som det eneste sted fået en præcis fordeling af udgifterne i den nye reform delt ud på kommunerne. Der kan vi se, at når vi regner på, hvor meget det er i skatteprocent, så ligger de billigste langt under 1 pct. – 0,7, 0,8 skatteprocent – og de dyreste ligger cirka tre gange så højt.

Det, der her er billedet, er, at de rigeste kommuner slipper billigst, og de fattigste kommuner skal betale mest. Det efterlader nogle massive skævheder kommunerne imellem, som der ikke er givet noget svar på, hvordan man retter op, så borgerne i hele landet, i alle kommunerne, dermed kan betjenes.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Hr. Ole Stavad påstår her fra Folketingets talerstol, at den her reform betyder, at borgerne får en ringere betjening. Hvordan kan hr. Ole Stavad overhovedet underbygge det, før man ser, hvordan reformen kommer til at køre? Det er altså et postulat grebet lige ud af luften. Men er sandheden bag alt den kommunalreformkritik ikke den, at Socialdemokratiet ikke tror på, at de nye storkommuner er i stand til at kunne løse noget som helst andet end det, de løser i øjeblikket?

Det er det, der har været overskriften på kommunalreformforhandlingerne fra den første dag og lige til i dag, hvor vi står her. Vi er nogle – regeringen og Dansk Folkeparti – der har troet på, at kommunerne, når de bliver større og mere bæredygtige, er i stand til at løse en lang række centrale opgaver. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Ole Stavad, om han ikke finder, at det er en rigtig grundtanke, at så mange opgaver som muligt løses der, hvor folk bor, nemlig i kommunerne.

Så vil jeg også lige spørge hr. Ole Stavad, om man ikke i folketingsgruppen her på Christiansborg har et problem, når man jo udmærket ved, at socialdemokratiske borgmestre i hobetale er meget, meget positivt indstillede over for den her reform og synes, det bliver en god udfordring, man står over for.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg kan sige til hr. Poul Nødgaard, at der i hvert fald er en massiv bekymring hos socialdemokratiske borgmestre og kommunalpolitikere for, om den økonomi, der skal være til stede for at løse opgaverne, også vil være der.

Hvad angår påstande om ringere betjening, så har hr. Poul Nødgaard jo fuldstændig ret i, at det er en stor del af den problemstilling, at regeringen ikke har foretaget nogen grundlæggende analyse af nogen af de nye systemer, man laver.

Kl. 10.20

Men det gør i hvert fald indtryk på mig. Jeg har været ked af, at det ikke har gjort det på hr. Poul Nødgaard og på regeringspartierne og regeringen, når eksempelvis alle de uafhængige sagkyndige, som man stort set kan opdrive inden for sundhedsområdet med viden om den måde, vi indretter finansiering af vores sygehøvsvesen og vores sundhedsvesen på, har advaret.

Når vi så samtidig har fået lovforslaget lagt på Folketingets bord, og vi har det til vedtagelse her i de kommende dage, og regeringen må sige, at den ikke har foretaget nogen former for analyse eller udredning til at imødegå alle de uafhængige sagkyndiges advarsler, så forstår jeg ikke, at det ikke giver hr. Poul Nødgaard anledning til bekymring, men at han bare tager bind for øjnene og stemmer for.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg vil godt lige sige til hr. Ole Stavad, at med hensyn til betjeningen af borgerne – det er det, jeg er mest optaget af, for det hele drejer sig om, at borgerne kommer til at befinde sig godt i de nye storkommuner – synes jeg også, det er beskæmmende, at Socialdemokratiet har vendt tommelfingeren nedad i relation til borgerservicecentre.

Nu synes jeg, vi har fået lavet et rigtig godt lovforslag med nogle udmærkede bemærkninger, som sikrer, at vi får oprettet de borgerservicecentre, som i øvrigt allerede fungerer i en lang række kommuner, bl.a. i min egen kommune, Ringsted Kommune, og det ved hr. Ole Stavad udmærket. Det er jo et af de elementer, der skal til, for at den her reform kommer til at fungere optimalt.

Må jeg så lige om økonomien sige til hr. Ole Stavad – og hr. Stavad har jo selv nævnt det: Det er klart, at vi ikke har kunnet tage fat på en udligningsreform, før vi kendte de nye storkommuner. Det gør vi nu, der bliver 98 af slagsen. I løbet af næste år, forhåbentlig meget hurtigt, kan vi så tage stilling til, hvordan udligningsreformen skal udmøntes i relation til en lang række faktorer, der skal indgå, når man flytter penge fra nogle kommuner til nogle andre.

Men en ting må man slå fast, og det er, at det bliver en svær øvelse at lave en udligningsreform. Det er jeg den første til at erkende. Jeg har engang været med til at lave en mindre ændring i en udligningsreform, og det var svært og vanskeligt, og denne gang bliver det endnu sværere. Men vanskeligheder er nu engang til for at blive

overvundet, og det håber jeg også Socialdemokratiet vil være med til.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil først godt takke Dansk Folkepartis ordfører, hr. Poul Nødgaard, fordi det, hr. Poul Nødgaard sagde, hvis vi afkoder det, han sagde, er, at der ikke findes nogen afklaring af, hvordan de økonomiske forhold er ude i de enkelte kommuner – og så kan jeg føje til, at det gør der heller ikke for regionernes vedkommende. Det er sådan set det, jeg i al stilfærdighed har sagt, og jeg mener, det er bekymrende at vedtage en reform af den her karakter uden at kende i hvert fald omridset af de økonomiske muligheder.

Så bare lige en rettelse af en misforståelse om borgerservicecentre, som vi får til behandling senere: Hvis hr. Poul Nødgaard læser betænkningen, som er afgivet, så er lovforslaget af Socialdemokratiet og i øvrigt også Det Radikale Venstre og, så vidt jeg husker, resten af oppositionen indstillet til vedtagelse med de ændringsforslag, vi har stillet.

Så de oplysninger, hr. Poul Nødgaard afgav her, var faktisk forkerte. Det, vi gerne ville have taget ud, og det er det, ændringsforslaget går ud på, kommer sig af, at vi ikke vil være med til at svække borgernes retssikkerhed. Det har vi fået bekræftet netop fra hr. Poul Nødgaards hjemkommune, Ringsted Kommune – hvor man har et borgerservicecenter – heller ikke er nødvendigt for at få det til at fungere optimalt.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Havde dette her været en førstebehandling, så havde man taget hul på at spørge hr. Ole Stavad: Hvad skal der til, for at Socialdemokratiet kan stemme for dette lovforslag?

Vi står med et lovforslag, som nedlægger amterne og opretter fem stærke sygehusregioner. Det er et lovforslag, som vil sikre, at vi får nogle velfungerende regioner, som skal levere en effektiv sundhedsydelse til borgerne. Hr. Ole Stavad skyder det hele tiden til hjørnespark med henvisning til økonomien i stedet for at tage stilling til lovforslagets reelle indhold.

Hvad er det hr. Ole Stavad har så meget imod i dette lovforslag?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det, Socialdemokratiet er imod, er, at man har haft et eller andet mærkeligt mantra om, at man skulle begrænse de nye regioner mest muligt. Vi har ønsket, at de nye regioner kunne bruges som dynamoer i en regionalpolitisk udvikling. Vi tror faktisk, at det er meget, meget nødvendigt, hvis det er sådan, at vi skal holde balancen i det her samfund, og ikke mindst med globalisering og videnssamfundet, hvor trækraften går imod nogle få meget store byer. I Socialdemokratiet mener vi, at vi skal have udvikling i alle dele af landet. Hvis den konservative ordfører gerne vil vide noget mere, så er det fuldt tilgængeligt.

Socialdemokratiet har faktisk lavet et stort forarbejde med inddragelse af kommunalpolitikere, folk, der er valgt i amterne, vores organisation og folk fra folketingsgruppen, og der foreligger en omfattende udredning, der er vedtaget af Socialdemokratiets hovedbestyrelse den 31. januar 2004 om, hvordan Socialdemokratiet mener det her skal tackles. Så der har været fuldgyltige svar, som i øvrigt også forelå til orientering og brug for regeringen, inden regeringen kom med sit udspil, men man har desværre kun ønsket at lytte til Dansk Folkeparti. Det beklager vi.

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Hr. Ole Stavad siger, at vi har ønsket at begrænse regionerne mest muligt. Det er jo ikke rigtigt.

Regionerne får store relevante opgaver, de får meget store budgetter og skal beskæftige i titusindvis af mennesker inden for centrale velfærdsområder. Så der har jo ikke været et ønske om at begrænse regionerne. Der har været et ønske om at nedlægge amterne, fordi det var det, der var udgangspunktet, og så skabe nogle nye regioner, som oven i købet har direkte valg og dermed den demokratiske kontrol, der skal til, når man skal styrke de her store systemer.

Det er efter vores opfattelse muligt, at regionerne, som de ser ud i dag, bliver en dynamo i udviklingen. Den regionale udviklingsplan skal være en vision for områdets udvikling, og her er der også en mulighed for at skabe en sammenhæng i sundhedsvæsenet. Regionerne bliver for alvor en dynamo for den regionale udvikling.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er helt sikker på, at den konservative ordfører vil være enig med mig i, at det lovforslag, vi her har til behandling, har som et af sine principper, at man i de nye regioner kun må have lov til at beskæftige sig med de områder, som positivt i loven opregnes som noget, man må tage sig af. Alt det, der ikke er tilladt for regionerne efter det her lovforslag, vi behandler, er forbudt. Hvis regionerne skal tage nye ting på sig, så skal Folketinget hver gang lave en lovændring.

Tilsvarende går man endda ind og laver en spændetrøje for, hvordan regionsrådene med de 41 valgte medlemmer må tilrettelægge deres arbejde. Man detailstyrer, centralstyrer helt ned til, hvordan regionsrådene skal indrette deres udvalgsstruktur, og laver forbud imod, at der laves folkevalgte stående udvalg, der kan følge de tre opgaveområder, som regionerne får som sine opgaver. Det synes jeg er meget begrænset. Jeg tror, der var behov for det modsatte.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Jeg synes egentlig, det er lidt underligt at høre hr. Ole Stavad her i dag. De eneste argumenter, der sådan set kommer fra hr. Ole Stavad om, hvorfor man vil stemme imod det her lovforslag, har såmænd slet ikke med lovforslagets principielle indhold om at nedlægge amterne og oprette regioner og dermed fremtidssikre vores samfund at gøre, nej, de har med økonomi at gøre.

Det principielle beskæftiger man sig overhovedet ikke med. Og jeg kan slet ikke forstå hr. Ole Stavads bekymringer. For hver opgave, der bliver flyttet, flyttes der også kroner og øre med, så jeg forstår slet ikke hr. Ole Stavads vægtning i det her.

Man kan jo godt få fornemmelsen af, at hr. Ole Stavad og dermed Socialdemokraterne egentlig gerne ville være med i den her kommunalreform, men at de så nu finder sådan en pseudobegrundelse omkring økonomien, også selv om de godt er klar over, at økonomien kommer på plads. Lige så snart vi har stemt de her ting igennem, laver vi også en udligningsreform. Så opgaverne flytter, ja, men pengene flytter med.

Kl. 10.30

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes ikke, at min næsten nordjyske kollega er særlig god til at lytte. Hvis fru Inger Støjberg har lyttet efter den debat, vi har haft her, mener jeg faktisk, hun har hørt, at vi har været inde i kernen af det her lovforslags indhold: spørgsmålet om, hvad regionerne må, og hvad regionerne ikke må.

Vi har ikke nogen som helst ideologi om, at vi skal have amter eller nogle andre organisationer. Den måde, vi indretter strukturen på, er sådan set redskabet til, hvordan vi nu kan udvikle den offentlige sektor, og hvordan vi kan skabe dynamik og udvikling i alle dele af landet. Det er det, vi er optaget af.

Så må man kalde det regioner, man må kalde det kommuner, man må kalde det noget andet. Det, vi er optaget af, er, hvad de må, hvad de kan bruges til, og hvad mulighederne er. Det er faktisk det, jeg mener at den lille debat, vi har haft indtil nu, har handlet om. Men sådan kan man jo lytte forskelligt.

(Kort bemærkning).

Inger Støjberg (V):

Hr. Ole Stavad mener ikke, at hans næsten nordjyske kollega er særlig god til at lytte. Så kan jeg sige, at hans næsten nordjyske kollega ikke synes, at hr. Ole Stavad er særlig god til at svare. I hvert fald får jeg ikke svar på mit spørgsmål.

Hele hr. Ole Stavads ordførertale omhandler jo økonomi. Nu dukker der en lille smule substans, en lille smule principiel debat op her i forbindelse med de korte bemærkninger. Men jeg har ikke fået svar på mit spørgsmål, det spørgsmål, som jeg stillede hr. Ole Stavad lige før:

Har man i Socialdemokratiet grund til at betvivle, at pengene flytter med, hver gang opgaverne bliver flyttet?

Nu argumenterer man udelukkende ud fra økonomien, man argumenterer for, at vi skulle have lavet udligningsreform, førend kommunestrukturen var på plads, førend opgavefordelingen var på plads.

Er det sådan, at man fra Socialdemokratiets side egentlig gerne ville have været med i denne her kommunalreform? Så kan man jo nå det endnu, og man kan da i hvert fald nå det i forbindelse med det her meget principielle lovforslag om at fremtidssikre vores samfund, om at nedlægge amterne og oprette en række regioner.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Socialdemokratiet ville meget gerne være med i det her. Vi mener faktisk, at det er meget vigtigt. Derfor er vi også gået ind og har lavet en række stemmeaftaler på en række konkrete lovforslag, hvor vi trods alt har fået en vis beskedne indflydelse. Derudover har vi et enkelt forlig, nemlig om hele geografien for de nye kommuner. Det er jeg glad for.

Men hvis det er sådan, at det, fru Inger Støjberg spørger om, er, om vi gerne vil stemme for det, som Dansk Folkeparti og regeringen bliver enige om, uden at få nogen indflydelse, må jeg sige, at den fristelse ikke har været overvældende.

Med hensyn til debatten, som vi har haft her, mener jeg, fru Inger Støjberg glemmer, at vi har en aftale om, at det her er et hovedforslag, hvor vi overordnet omtaler lovforslaget, og jeg mener faktisk, at det største problem er økonomien, at uanset hvor meget man siger, at pengene følger opgaverne, er der ikke nogen som helst sikkerhed for, at de penge ender i de kommuner, som også får opgaven.

Jeg vil sige, at det, vi har kunnet få svar på under udvalgsbehandlingen, desværre nærmest giver den modsatte indikation, og det synes jeg er et reelt problem. Så tror jeg også, at Venstre kommer til at forholde sig til deres eget problem, for der er jo ikke meget ved, at man har en opgave og skal hjælpe borgerne, hvis ikke der er penge til også at løse den.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg synes, hr. Ole Stavad taler udenom. Han taler vel egentlig udenom, fordi, kunne man næsten fristes til at tro, han ikke på noget tidspunkt har ønsket at levere den vare, som hans nye formand, fru Helle Thorning-Schmidt, i partiet jo egentlig havde stillet borgmestre og borgere i udsigt, nemlig at man skulle have medindflydelse, og at man skulle tage et medansvar.

Den linje tror jeg egentlig aldrig rigtig hr. Ole Stavad har støttet i det her, og det er derfor, hr. Ole Stavad går på talerstolen og lægger ud med at tale om økonomi, økonomi og økonomi.

Kl. 10.35

Efterhånden som debatten varer noget tid, når vi sådan lidt ind omkring substansen af det, og så begynder man sådan at ane, hvad det egentlig er, der er den principielle modstand. Det er jo, at hr. Ole Stavad ønsker skatteudskriv-

ning til regionerne, og det er derfor, der skal puttes bagepulver ind i regionerne, mest muligt bagepulver, således at man kan argumentere for, at der skal være skatteudskrivning i regionerne. Altså, amterne skal bevares, skatteudskrivningen skal bevares, fordi Socialdemokraterne ikke har tillid til kommunerne og til, at kommunerne kan løfte opgaverne. Er det ikke dybest set det, det handler om?

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

En lille prøve på, hvem der har størst tillid til de folkevalgte ude i kommunerne, tror jeg ikke vil falde ud til hr. Jens Rohdes fordel. Vi får senere i næste uge tredje behandling af et lovforslag, hvor regeringens og Venstres massive mistillid til de folkevalgte ude i regionerne bliver dokumenteret, hvor man fastlåser skatteprocenterne ude i hver enkelt kommune, fordi man ikke tør overlade det til dem, der er valgt af folket, som er i kontakt med folket, som diskuterer med folket, hvordan opgaverne skal løses ude i de enkelte kommuner. Dem tør man ikke vise den tillid, at de får nogen reel selvbestemmelsesret.

Så når det kommer til tillid til lokalt folkevalgte, er det rigtigt, at Venstre holder mange rigtig, rigtig flotte festtaler, men i handlinger og lovforslag for lovforslag herinde i Folketinget er man i gang med en massiv centralisering af det danske samfund styret fra ministerkontorerne her på Slotsholmen og med opbakning fra Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Det synes jeg er lidt trist.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det var jo et meget sigende svar, vi her fik fra hr. Ole Stavad, et meget sigende svar. Det var én lang udenomssnak i forhold til det, jeg spurgte om. Det var én lang udenomssnak. Og så kan vi jo bare igen se, hvad det handler om.

Der er i hvert fald én ting, som hr. Stavad ikke har leveret med hensyn til det løfte, som hans formand for partiet har givet, nemlig at det skal stå meget klart for befolkningen, hvorfor Socialdemokraterne ikke er med, hvis det er sådan, at de ikke er med, navnlig når det gælder kommunalreformen. Jeg tror, at med de svar, vi har fået her, eller rettere ikkesvar fra hr. Ole Stavad, så blafrer det i det vinden, hvorfor Socialdemokraterne ikke er med. Jeg tror ikke, at det er lykkedes særlig godt at forklare det for borgerne ude i det ganske land. Men tak for svaret.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Bladet MANDAT lavede – er det en måned eller to siden? – en undersøgelse om, hvor meget befolkningen vidste om den her store strukturreform, danmarkshistoriens største reform måske. Det, vi desværre kunne konstatere, var, at bortset fra at det her medfører en ny geografi med nye kommuner, så var der kun ganske, ganske få procent i befolkningen, der overhovedet vidste, hvad det gik ud på.

Det handler vel egentlig om, vil jeg sige til hr. Jens Rohde, at Venstre og regeringen ikke har ønsket en debat med befolkningen om den her struktur. Så er det jo en lille smule svært at forklare ændringer til noget, regeringen ikke ønsker at diskutere. Men jeg vil sige, at om ikke før så vil klarheden vise sig, når det her skal føres ud i livet i 2007.

Så jeg tror, den danske befolkning begynder at opleve konsekvenserne af regeringens politik i den service, der kan leveres ude i de enkelte kommuner. Desværre er jeg bekymret for, at det vil blive meget, meget værre i en række kommuner, når den her reform er ført igennem, fordi pengene ikke passer til opgaverne.

Formanden:

Tak til hr. Ole Stavad. Så er det hr. Christian Wedell-Neergaard som ordfører.

Kl. 10.40

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Når hr. Ole Stavad siger, at der har manglet debat på det her område, må jeg sige, at hr. Ole Stavad taler mod bedre vidende.

Intet område, ingen reform har jo haft et større omfang end denne her reform, og intet har været mere diskuteret i befolkningen. Helt ud i de små ugeblade rundtomkring i kommunerne har man løbende set indlæg fra næsten gud og hver mand på det her område. Så jeg er helt stensikker på, at der er en levende, engageret debat i gang om udfyldelsen af de rammer, som Folketinget nu fastlægger.

Jeg vil gerne sige, at vi i går i den konservative gruppe havde en timelang debat om indholdet i regionerne, og her kom der mange gode og visionære forslag frem, som vi vil tage med i den kommende valgkamp frem til kommunalvalget den 15. november.

Der er gode visioner for udviklingen i sundhedsvæsenet. Alle de detaljer, der er, skal nu ud-

vikles og forbedres, og vi skal have en debat om, hvordan vi udnytter de her rammer.

I Det Konservative Folkeparti vil vi sikre regionsrådene gode arbejdsforhold. Regionsrådene skal jo disponere over sundhedsvæsenet, de skal have nogle muligheder, og med det fleksible forretningsudvalg får de en god mulighed for at sikre, at udviklingen i netop deres region kommer til at blive til fordel for de forhold, som gælder specielt hos dem.

Vi ser jo allerede nu, at mange har indstillet sig på arbejdet i de kommende regioner. Der gøres et enormt arbejde for at koordinere inden for de kommende regioner. Dermed er vi inde i en reform, som allerede er ved at blive en realitet, mens vi står her og har det her lovforslag til tredje behandling.

Hvis hr. Ole Stavad er så nervøs for økonomien, vil jeg bare sige, at det er en hjertesag for Det Konservative Folkeparti at sikre en god og sund økonomi. Regionerne skal ikke udskrive skat, men de skal selvfølgelig have de nødvendige midler at disponere over, og vi vil i det kommende arbejde sikre, at det bliver sådan. Vi vil gå levende ind i arbejdet med en kommunal udligningsreform til efteråret, som vil sikre den nødvendige økonomi. Så hr. Ole Stavad behøver ikke at være så nervøs.

Et område, som særligt optager os Konservative, er udviklingen på sundhedsområdet. Vi er glade for, at man nu har lagt sporet med en stor kræftbehandlingsplan, som viser, hvordan man inden for et af de allervæsentligste områder på sundhedsområdet ser udviklingen fremover. Vi tager jo en aktie i, at sundhedsvæsenet får helt nye muligheder med dannelse af de nye regioner. Derfor ser vi det her som et godt lovforslag, som en mulighed for at skabe en regional identitet og en vision.

Formanden:

Tak til hr. Christian Wedell-Neergaard. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

I sidste uge havde vi en 3-4 timers debat om det her lovforslag, så derfor vil jeg ikke trække debatten ud. Men jeg synes nu alligevel, at vi lige skal skitsere, hvad det var, der skete fra 1970 og op til nu, og hvad det så er, der kommer til at ske med den her kommunalreform.

I 1970 fik vi en ændring af de fysiske rammer. Vi fik fjernet statsamtet på den måde, at vi i stedet for de der købstæder fik en kommune, der

skulle hænge sammen med købstæderne. Derefter kom der en lang række decentraliseringsinitiativer: Bistandsloven kom ud, Mødrehjælpen forsvandt, sygekasserne forsvandt, vi fik decentraliseret psykiatrien, vi fik fjernet statshospitalet, og vi fik de store institutioner for sent udviklede væk.

Vi har op igennem 1980'erne og 1990'erne systematisk ændret en lang række ting med decentralisering som mål, og derfor er det selvfølgelig også en stor dag i dag, når fru Inger Støjberg fra Venstre nu erkender, at der rent faktisk er sket utrolig meget i de sidste 35 år, siden vi fik kommunalreformen. Jeg husker tydeligt, at fru Inger Støjberg under andenbehandlingen sagde: Der er intet sket. Det er der, og jeg er glad for, at Venstre nu ved det.

Det, der så kommer til at ske her, er, at man, ud over at man laver en ændring af de fysiske rammer, fjerner amterne og fjerner regionernes mulighed for at fungere som politiske institutioner, i og med at de ikke har kommunalfuldmagt, så også smadrer det sociale område. Man kaster 50 bolde op i luften og håber så på, at man kan gribe de fleste af dem.

En lang række institutioner, en lang række borgere har rettet henvendelse til Folketingets Socialudvalg, til Kommunaludvalget, hvor de har påpeget de her problemer. Regeringen har stort set lige til sidste øjeblik afvist overhovedet at forholde sig til de her seriøse indlæg.

Kl. 10.45

Dér er der heldigvis begyndt at ske noget. Der er heldigvis kommet nogle ændringsforslag til nogle af sektorlovgivningerne, men desværre slet ikke nok.

Det, vi også samtidig ved, er, at indenrigsministeren ikke vil komme med en udligningsreform før kommunevalget, fordi man jo så som kommunalpolitiker, hvis man kommer fra højrefløjen, vil være nødsaget til at fortælle, hvor få penge der er at gøre godt med. Så kunne jeg godt se et skænderi med Dansk Folkeparti, som vil prioritere de oprindelige kommunale områder, herunder ældreplejen, over den lange række af andre opgaver, der også skal prioriteres, og som nu bliver lagt ud til kommunerne.

Noget andet, som også har været interessant i hele denne her debat, er, at vi på nuværende tidspunkt har en socialminister, der har så lidt tillid til kommunerne og kommunalpolitikerne, at hun ikke vil være med til at fastsætte en minimumsgrænse for, hvornår ældre, der er visiteret til hjemmeplejen, skal have mulighed for at få

praktisk hjælp. Så lidt tillid, at socialministeren siger, at hvis det er sådan, at vi giver en minimumsgrænse på dette område, så går alle kommunerne ned til dette niveau.

Samtidig har man så utrolig stor tillid til kommunerne, at man siger: Alle børn, der har det skidt, vil kommunerne søreme naturligvis passe på; det skal nok gå alt sammen, de skal nok blive enige om det hele, de skal nok få penge nok, de skal nok bruge pengene til de svageste.

Det er utroligt, så stor forskel der er i den samme ministers hoved, og det er fantastisk, at indenrigsministeren ikke i langt højere grad har lyttet til de problemer, der er på socialområdet.

Vi har i vores betækningsbidrag nøje redegjort for vores visioner om en kommunalreform, nøje redegjort for vores ønsker om en gradvis decentralisering, hvor man tager hensyn til de svageste.

Vi stemmer imod det her lovforslag.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup.

Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten mener vi, at der er stor brug for reformer i Danmark. Der er stor brug for, at vi får set på, hvordan mennesker får langt bedre vilkår, end mennesker har i dag; der er stor brug for at se på, hvordan vi sikrer en ordentlig ældreomsorg, så ældre får den hjemmehjælp, de har behov for, så de ansatte og de ældre sammen kan tilrettelægge arbejdet og den ældre selv kan bestemme, hvornår den ældre vil spise, have tøj på, sove osv.

Der er brug for reformer, så vi kan få skabt arbejdspladser i Danmark, så vi kan få skabt sammenhæng mellem, hvor folk bor, hvor de går på arbejde, hvor der er uddannelsesmuligheder, og den kollektive trafik, der kan sikre, at de kan komme frem og tilbage.

I stedet for ser vi desværre, at det går den modsatte vej, og det er noget af det mest brandærgelige ved den kommunalreform, som regeringen og Dansk Folkeparti gennemfører nu, at den går i den stik modsatte retning af de reformer, som der faktisk er behov for.

Dertil kommer så, at det, man virkelig har brug for ude i kommunerne, er at have en ordentlig økonomi for at kunne levere en ordentlig velfærd. Der er brug for, at vi har de hænder, som skal til for at løfte opgaven.

En af de reformer, vi rigtig gerne ville gennemføre, var at ændre samfundet, så vi ikke havde 800.000 mennesker, der er sat uden for arbejdsmarkedet, enten fordi de er arbejdsløse eller er slidt ned og derfor er kommet på førtidspension eller er på efterløn.

Hvis vi i stedet kunne have langt flere mennesker ansat til at tage sig af ældre, børn og syge og langt flere ansatte til at dele arbejdet, også på de private virksomheder, så de ikke blev slidt ned af at løbe så hurtigt, kunne vi skabe meget mere dynamik i samfundet, vi kunne få mange flere arbejdspladser, vi kunne få meget mere velfærd, end vi har i dag.

Desværre går regeringen og Dansk Folkeparti den stik modsatte vej. Det, man lægger op til, vil betyde, at der er flere, der kommer uden for arbejdsmarkedet, flere, der bliver slidt ned af at skulle løbe endnu hurtigere, fordi man skærer på velfærden, flere, som bliver arbejdsløse, fordi man lægger op til, at kommunerne får så stram en økonomi, at de er nødt til at skære ned.

Hvordan økonomien præcis bliver for kommunerne, kan vi ikke få lov til at få at vide før efter kommunalvalget. Derfor skal de, der stiller op til kommunevalget og til regionsvalget, diskutere i blinde, hvad de egentlig har at gøre godt med. Det får de først at vide bagefter. Det kan man sådan set godt forstå set fra regeringens synspunkt, for det er ikke rart at skulle gå til valg, hvis man ved, at man skal skære en hel masse, men set fra et demokratisk synspunkt er det fuldstændig urimeligt at gennemføre et valg uden at kende de økonomiske vilkår for arbejdet bagefter.

Kl. 10.50

Hvis man skal gennemføre reformen på en ordentlig vis, vil det også være fornuftigt at vide i god tid, hvilken økonomi man egentlig har at gøre godt med, hvordan tingene egentlig kommer til at foregå, og hvad angår de mange sociale institutioner, hvem der egentlig skal finansiere de tomme pladser. Hvordan kommer det til at foregå? Hvordan sikrer vi, at de institutioner også fremover er der for dem, der har allermost brug for dem?

Ellers er der jo grund til at glæde sig i denne tid. Borgerne i Frankrig og i Holland har sagt nej til forfatningen, og virkelig mange af dem har sagt nej, fordi de siger nej til den nyliberalisme, der ligger i forfatningen. De siger nej til større arbejdsløshed, de siger nej til, at der skal være et udsalg af offentlige værdier, de siger nej til nedskæringerne på velfærd.

Det er jo nøjagtig de ting, der også ligger i kommunalreformen. Som hr. Jens Rohde og beskæftigelsesministeren har sagt det, er det et væsentligt formål med denne reform at sikre, at flere private firmaer kan komme ind på markedet, at der er flere firmaer, der kan komme til at tjene penge. Vi har også set Falck, ISS og andre firmaer være ude og juble over, at de nu får større markeder og får bedre mulighed for at tjene penge.

Vi synes, den her reform er så omfattende, at man burde spørge borgerne i Danmark, at vi skulle have en folkeafstemning om den: Ønsker befolkningen virkelig, at der gennemføres en sådan total omlægning, en sådan nyliberalisme i Danmark, eller ønsker befolkningen faktisk at sige nej, nøjagtig ligesom befolkningen i Frankrig og Holland har sagt nej til forfatningen?

Derfor synes vi, man burde have en folkeafstemning. Vi stemmer i hvert fald nej her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg vil bare sige til fru Line Barfod, at den økonomiske samfundsmodel, som Enhedslisten står for, jo har været prøvet mange steder rundt omkring i verden, og den har aldrig nogen sinde skabt nogen dynamik noget sted. Jeg tror, at fru Line Barfod, hvis hun nu tog en rundrejse i de tidligere østlande og spurgte, hvordan det egentlig var dér, ville kunne forvisse sig om, at der ikke er ret mange dér, der mener, at der var specielt meget dynamik i den økonomiske politik, som man førte dengang.

Med hensyn til hele den diskussion om nye markeder, nyliberalisme, privatisering og begrebet tvangsprivatisering, som jeg dog for en gangs skyld ikke hørte den her gang, men som fru Line Barfod jo ellers også ynder at bruge i forbindelse med diskussionen om kommunalreformen, vil jeg sige, at når det er sådan, at vi ønsker et frit valg for den danske borger, så er forudsætningen for, at det frie valg giver nogen mening, at der er mere end én udbyder. Om borgerne så vælger en offentlig løsning, eller om de vælger en privat løsning, er op til borgerne selv, og derfor er der ikke tale om tvangsprivatisering eller tvangsudlicitering, men der er tale om, at borgeren skal have et reelt frit valg, og det får borgeren ikke med den politik, som Enhedslisten fører.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Den økonomiske model, som vi kæmper for i Enhedslisten, er ikke prøvet nogen steder i verden, og derfor kan man ikke sige, at de resultater, der har været i østlandene eller andre steder, viser, at den ikke duer, for det, vi gerne vil, er ikke prøvet. Vi prøver netop at lære af erfaringerne fra både østlandene og mange andre steder i verden. Den nyliberalisme, som Venstre kæmper for at indføre, og det, at der skal være en minimalstat, har vi derimod set nogle eksempler på rundtomkring i verden. Vi har set, hvor galt det gik i New Zealand, som havde et velfærdssamfund, der lignede vores og gennemførte en række reformer, der minder om dem, man nu laver med kommunalreformen, og som endte i stor fattigdom.

Hvad angår tvangsprivatisering, er det, man har gjort, at man har tvunget kommunerne til, at de skal have private udbydere ind i forbindelse med ældreplejen, også selv om der slet ikke er nogen ældre, som ønsker at modtage pleje fra et privat firma. Vi mener ikke, at frit valg består i, at folk kan handle i Netto eller Aldi, men i, at de også kan få hjemmepleje af en god kvalitet og selv bestemme i deres eget liv.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er bizart, at vi hele tiden skal høre om den minimalstat, når vi fra andre sider i salen og andre venstrefløjspartier bliver angrebet for centralisme osv. Det er jo helt hen i vejret, også i betragtning af, hvad det er for en udgiftsvækst, der jo trods alt hele tiden er i den offentlige sektor.

Kl. 10.55

Men igen: Det her bunder jo i Enhedslistens had til private firmaer. Alt, hvad der er privat, er det dårlige. Der synes vi, at borgerne selv skal have lov til at vælge, om de vil have den private løsning eller den offentlige løsning. Men hvis det er sådan, at man fuldstændig udelukker private fra at være inde over de her områder, er der jo ikke noget frit valg. Så har borgerne ikke en chance for at træffe et valg om, hvorvidt de vil det ene eller det andet.

Hvorfor er fru Line Barfod og Enhedslisten så bange for at lade borgerne vælge selv?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten ønsker vi netop, at borgerne skal have ret til at vælge selv, at de ældre skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil sove, og hvad de vil have at spise. Den frihed har de ikke i dag.

I Enhedslisten ønsker vi netop at have frihed i forbindelse med ejerformer, men det er jo regionen, der nu går ind og forbyder, at de nye regioner skal have lov til at arbejde sammen med private firmaer; et forbud fra regeringens side, som vi har kæmpet hårdt imod, fordi vi tværtimod mener, det skaber arbejdspladser, hvis det offentlige kan arbejde sammen med private firmaer.

Vi går imod de store monopoler, fordi vi netop mener, at det er vigtigt at have mange ejerformer. Det er helt absurd, at vi nu ser oppe i Hjørring, at Danish Crown sælger deres slagteri til nedrivning, i stedet for at man kunne sørge for at lave en god arbejdsplads deroppe, hvis man havde valget mellem selv at kunne lave en god arbejdsplads i samarbejde med det offentlige, som skal bruge en masse gode økologiske fødevarer.

Vi ønsker, at der skal være masser af muligheder, masser af frihed i Danmark til at skabe arbejdspladser med offentlige og private i samarbejde. Vi ønsker ikke den voldsomme centralisering, der ligger i Venstres minimalstat, som går ind og udstikker forbud og meget klare begrænsninger for, hvad man må og ikke må.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det indenrigs- og sundhedsministeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det har været spændende at sidde og følge debatten her. Hvis ikke det var, fordi man havde den forhåndsviden, at det handlede om et lovforslag, der går ud på at nedlægge amterne og oprette fem stærke sygehusregioner, skulle man jo tro, at det var en debat, der handlede om en finansieringsreform, eller hvordan neoliberalismen spredtes ud over Europa, og hvilke implikationer det har for befolkningernes stillingtagen til forfatningstraktaten. Derfor synes jeg måske, det kunne være på sin plads bare for en god ordens skyld lige at få sagt et par ord om, hvad det her egentlig handler om.

Det her handler om at nedlægge amtskommunerne, at erkende, at Danmark er et relativt lille land, hvor vi med stor sandsynlighed løser velfærdsopgaverne bedre, hvis vi bringer dem tættere på borgerne i store stærke kommuner, hvor politikerne har en mulighed for at have et samlet ansvar for opgaveløsningen, og hvor politikerne står til ansvar for de borgere, der har valgt dem, mod så til gengæld at lave fem regioner, der er målrettet sygehusopgaven.

Vi indgik i går, regeringen sammen med Dansk Folkeparti, en aftale om kræftbehandlingen i det danske samfund i lyset af, at selv om der faktisk er sket en meget positiv udvikling på kræftområdet de seneste år med afsæt i den første kræftplan, der blev formuleret af Sundhedsstyrelsen under den tidligere regering, og med den dramatiske oprustning af hele sygehusområdet, som regeringen har gennemført siden 2001 med opbakning fra Dansk Folkeparti, kan vi se, at danske kræftpatienter har udsigt til en ringere overlevelseschance end kræftpatienter i tilsvarende sammenlignelige lande.

En af årsagerne til, at det forholder sig sådan, er det forhold, at vi ikke har kvalitet nok i vores kræftkirurgi, at kirurgien er spredt på for mange adresser, at amterne ikke har efterlevet de faglige anbefalinger, der over tid er indløbet fra Sundhedsstyrelsen. Det er bare ét virkelig praktisk eksempel på, hvorfor det er en god idé at nedlægge amtskommunerne og lave fem stærke sygehusregioner i stedet for som et bedre rum for planlægning, så vi sætter patienternes overlevelser og kvalitet i centrum.

Det er jo det, debatten skal handle om. Jeg synes, det må være skuffende, ikke bare for mig, men også for dem, der selv tidligere har gjort det til et succeskriterium, at de var i stand til at forklare, hvorfor de ikke deltager i det her, at de ikke her ved tredjebehandlingen er i stand til at skære deres argumenter kraftigere til.

Når man lytter til hr. Ole Stavad, må man jo få det indtryk, at hvis ellers bare vi havde været i stand til at løse en ligning med tre ubekendte på samme tid og fremsætte et lovforslag her i Folketinget om en udligningsreform, samtidig med at vi nu har det her forslag til tredjebehandling, så ville Socialdemokratiet kunne have støttet forslaget her. Det er jo det indtryk, man må sidde tilbage med.

Kl. 11.00

Forvirringen er jo total. Forvirringen er jo total, og der tales udenom, for hr. Ole Stavad ved fuldstændig lige så godt som jeg, at man må løse

opgaverne i den rigtige rækkefølge. Når vi nu skal skabe et nyt udlignings- og finansieringssystem, må vi nødvendigvis løse to andre problemer først, nemlig: Hvad er det for nogle kommuner, vi skal udligne imellem? og: Hvad er det for nogle opgaver, vi skal udligne for? Det er jo sådan set forudsætningen for, at man kan gøre det regnestykke færdig.

Med den lovbehandling, der nu finder sted i Tinget, vil vi i løbet af en uge have alle 50 lovforslag i hus og derfor meget præcist og detaljeret vide, hvilke nye opgaver kommunerne skal løse. Det bliver mange, og det bliver jo betydelig flere, end det ville være blevet, hvis oppositionen havde fået ret, for der har man jo ikke ønsket at flytte opgaver over til kommunerne, der har man ønsket, at kommunerne bare skulle være større for at være større. Man har ikke været drevet af den decentraliseringsambition, der har været vores, om, at kommunerne skulle være større for at løse flere opgaver.

Men når det er på plads, så ved vi, hvilke opgaver kommunerne skal løse, og det er vi meget, meget, meget tæt på at vide, vi har jo kun et enkelt lille udestående i Christiansfeld, før vi ved, hvad det er for kommuner, der skal løse opgaverne, og så har vi forudsætningen for at gøre regnestykket færdigt, nemlig at tage stilling til, hvad det så er for justeringer i vores udlignings- og finansieringssystem, der skal til, for at alle kommuner har en ligeværdig mulighed for at løse opgaven.

Der er jo ikke noget overraskende i, at når vi laver et grundbidrag, som kommunerne skal betale pr. borger, så slår påvirkningen hårdere igennem i relation til skatteprocent i kommuner, der har et lavere beskatningsgrundlag end i kommuner, der har et højt beskatningsgrundlag. Det er jo altså ikke nogen overraskelse. Men det er jo præcis også derfor, vi har sagt, at vi i kølvandet på det her, når alle opgaver er lagt sammen, skal lave de justeringer i udlignings- og finansieringssystemet, der skal til, for at alle kommuner har et ligeværdigt udgangspunkt for at løse opgaverne.

Jeg synes, det er trist. Jeg skal selvfølgelig ikke gøre mig til dommer over det. Men jeg synes, at det må være trist, at man her ved tredjebehandling ikke er i stand til lidt skarpere, lidt mere præcist at forklare, hvorfor man ikke kan tage ansvaret for det her, som er en strukturlægning, der med sikkerhed fører til, at et godt dansk sundhedsvæsen nu får bedre forudsætninger for at blive endnu bedre, og som er en

hjørnestein i en reform, der bringer opgaverne tættere på borgerne, og som ansvarliggør lokalpolitikere, uanset hvilket parti de kommer fra.

Det synes jeg er ærgerligt, og det er så baggrunden for, at jeg synes, det var på sin plads her ved tredje behandling lige at sætte et par mere jordnære ord på om, hvad det her egentlig går ud på, og hvilke perspektiver der gemmer sig i det her, f.eks. set med en dansk kræftpatients øjne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 68 stemmer (V, DF og KF) mod 50 (S, RV, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 76: Forslag til lov om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 15/3 2005. Betænkning 27/5 2005. Anden behandling 2/6 2005. Ændringsforslag nr. 1 af 7/6 2005 til tredje behandling af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Kl. 11.05

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 66: Forslag til lov om ændring af lov om Begunstigelser for en Kreditforening af Kommuner i Danmark. (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 15/3 2005. Betænkning 27/5 2005. Anden behandling 2/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 118 stemmer.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

Leif Mikkelsen (V):

Ihukommende den debat, der var ved andenbehandlingen af det her lovforslag, kan det være på sin plads at præcisere, hvad det er for et værktøj, vi arbejder med. I forlængelse af at placere opgaverne i kommunerne, som vi i Venstre har stor tillid til, er det vigtigt at få et værktøj, der gør, at arbejdet over tid kan evalueres og gøres bedre. Derfor etableres her et institut, der bliver kommunernes værktøj.

De, der bliver valgt til efteråret og får ansvaret for de mange opgaver, vi taler om her, får altså et værktøj til at analysere, evaluere og dermed forfølge det gode eksempel, sådan at vi kan få skabt den virkelighed i verden, at der, hvor

det går rigtig godt, hører man faktisk også om andre steder, og dermed øges muligheden for, at vi får en god, stærk, effektiv opgaveløsning i den offentlige sektor i kølvandet på den her kommunalreform.

Så uanset al udenomssnak og uanset al snak om, hvorvidt der er tillid eller noget andet, så er det her et fremragende værktøj til at løse opgaven bedre, og derfor er det et helt naturligt element i den samlede del af kommunalreformen, at vi vedtager lovforslaget om evalueringsinstituttet. Derfor kan Venstre støtte forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Leif Mikkelsen. Så er det fru Karen J. Klint som ordfører.

Karen J. Klint (S):

Jeg vil gerne give Venstres ordfører, hr. Leif Mikkelsen, ret i, at evaluering er et godt værktøj, at evaluering er et nødvendigt værktøj, og også at det kan bruges rigtigt. Men jeg vil ikke give hr. Leif Mikkelsen ret i, at det evalueringsinstitut, vi ser i lovforslaget her i dag, er kommunernes værktøj. Hr. Leif Mikkelsen sagde jo, at det er kommunernes værktøj. Jamen hvis kommunerne vil bruge det her institut, så skal de op med pengene. De skal betale for de ydelser, de får.

Nej, det er ministerens værktøj. Det står tydeligt, og det er endda blevet fremmet endnu mere med ændringsforslaget at det er ministerens værktøj.

Vi havde været glade for at få et evalueringsinstitut, hvis det havde skullet evaluere bredden af opgaverne. Vi er faktisk ikke imod en strukturreform i Danmark, men vi er imod metoderne til, hvordan den bliver sat i værk. Vi er imod, at regionerne ikke får en demokratisk form i dagligdagen. Vi er imod, at de ikke må have stående udvalg osv. Derfor ville vi gerne have haft et evalueringsinstitut, der skulle måle andet end effektiviteten. Men det vil hr. Leif Mikkelsen ikke lytte til, kan jeg se på ham.

Derfor vil jeg sige, at hvis vi havde fået et evalueringsinstitut efter de ændringsforslag, der har været drøftet, efter drøftelser af, at også andre ting end økonomi og effektivitet skulle evalueres, så – nu kan jeg se, at hr. Leif Mikkelsen får gode råd af ministeren, og det er jo ganske godt, eller også er det fodboldresultaterne fra i aftes, de diskuterer. Det viser jo, hvilken seriøsitet der er omkring det evalueringsinstitut!

Giv os et evalueringsinstitut, der er for kommunerne og for borgerne, så er det værd at

stemme ja til, men ikke et, der kun er ministerens forlængede tilsynsarm.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Jamen det er jo helt eventyrligt. Kan vi få den socialdemokratiske ordfører til at bekræfte, at kommunerne fint kan bruge det her institut, at kommunerne fint kan bestille opgaver i det her institut, og at det dermed er kommunernes institut? Er det rigtigt eller forkert?

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jo, kommunerne kan bestille, de skal bare også betale. Kommunerne kan lave nogle opgaveaftaler med dem, men det er ministeren, der bestemmer, hvilke opgaver der skal tages op centralt fra. Det er ministeren, der godkender, hvilken årsrapport der skal komme ud af det. Tingene bliver sendt til ministeren til høring, før de kommer andre steder hen, så gennemsigtigheden er meget lille. Den er til stede for ministeren og ikke for borgerne.

Kl. 11.10

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Der er her skabt et institut, som skal give åbenhed, klarhed og gennemsigtighed i de opgaver, som kommunerne skal løse, og best practice skal brede sig. Så det er altså en mulighed for at skabe en gennemsigtighed. Kunne ordføreren ikke bekræfte, at det ændringsforslag, som er stillet af ministeren, rent faktisk giver instituttet en mere uafhængig status, og at det rent faktisk er fuldstændig forkert, at det her skulle være ministerens forlængede arm?

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Det er korrekt, at ændringsforslaget hjælper på fagligheden i den bestyrelse, der sidder bag instituttet. Men det ændrer jo ikke på opgavetilrettelæggelsen; det ændrer ikke på, at det er ministeren, der har bestillingssedlen; det ændrer ikke på, hvem det er, der læser korrektur på produktet. Så det ændrer ikke på produktet. Det kan ændre på processen, og det kan gøre bestyrelsen lidt klogere, og derfor kan vi så også håbe på, at ministeren får lidt mere modspil fra bestyrelsen, end der var i det oprindelige forslag.

Formanden:

Tak til fru Karen J. Klint. Så er det hr. Ole Glahn som ordfører.

Ole Glahn (RV):

Vi kan konstatere ved afslutningen af denne debat omkring dette evalueringsinstitut, at regeringen og Dansk Folkeparti ikke har tillid til det lokale selvstyre, for man ønsker – det har også været udtrykt flere gange under debatten – at der skal kunne udføres en kontrol af den måde, kommunerne løser deres opgaver på. Det indrømmes åbent, og man kan jo sige, at kommunerne så også ved, hvad de har at arbejde med, og det er da et tiltalende træk midt i det, som vi synes er forkert.

Vi synes, det er besynderligt, at man som signal til de nye kommuner vil sende den gave, der hedder: Vi regner egentlig ikke med, at I kan løse opgaverne tilstrækkelig godt, så derfor skal vi sørge for, at vi har et institut, som på vores foranledning kan gå ud og kontrollere, om I nu løser opgaverne, sådan som vi synes I skal løse dem.

I Det Radikale Venstre forstår vi ikke, at et parti som Venstre kan stille sig bag sådan noget her. Vi mener, at Venstre egentlig er et parti, der går ind for decentralisering. Det gør vi i hvert fald i Det Radikale Venstre. Vi mener, det er vigtigt, at det er de lokale kræfter, som har indsigt i det her område, og som har det politiske ansvar for det, som får mulighed for at bestemme, hvad der skal evalueres, og hvornår der skal evalueres.

Derfor har vi meget tillid til, at kommunerne frivilligt vil benytte et evalueringsråd, som vi faktisk for lang tid siden har præsenteret indenrigsministeren for, som vi har sendt til ministeren, men som vi har oplevet der overhovedet ikke har været noget ønske om at behandle i forbindelse med de drøftelser, vi har haft om det her lovforslag. Og det må vi selvfølgelig notere os.

Der er tale om, at der er lavet en aftale på det her område mellem Dansk Folkeparti og regeringen, og at det skal være sådan, at man ikke ønsker at lytte til gode råd, hvorefter man kunne være med til at mobilisere de kræfter, der er ude i kommunerne, sådan at de kunne være med til at sige, hvornår de gerne ville have evalueret, og hvad de gerne ville have evalueret.

For der er den væsentlige forskel, at når det er kommunerne selv, der på et givet tidspunkt beder om at få evalueret, så er der en lokal involve-

ring i det, så er der et engagement i at få løst nogle problemstillinger i forbindelse med en opgaveløsning. Det er der ikke i det øjeblik, det er herindefra, der kommer ordre om, at nu skal man evaluere det ene og det andet. Det kan meget vel få den konsekvens, at kommunerne skal bruge meget tid på at svare på spørgsmål, som vi synes er vigtige at få belyst, og det betyder, at den opgaveløsning, de skal foretage over for borgerne, alt andet lige vil blive ringere. Det er det, vi frygter, og derfor er vi imod det her forslag.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Det her er jo en opførelse af stykket »Forskellen på at være i regering og at være i opposition« af Det Radikale Venstre. Man er nu i gang med at foregøgle, at de, der fremsætter forslag om et evalueringsinstitut, har mistillid til kommunerne.

Det Radikale Venstre har jo siddet i regering. Vi kan glæde os over, at det er ved at være et stykke tid siden, og vi kan glæde os over, at det forhåbentlig varer længe endnu, inden det sker igen. Men virkeligheden er, at Det Radikale Venstre på uddannelsesområdet etablerede et evalueringsinstitut på nøjagtig samme vilkår, som vi her foreslår, med nøjagtig de samme argumenter, som vi nu bruger, som Det Radikale Venstre nu åbenbart ikke kan huske og ikke vil støtte. Det er jo radikalt at mene ét på et tidspunkt, noget andet på et andet tidspunkt og så stå her på talerstolen og skose os andre. Det er næsten for skrapt. Men vi må undre os i Venstre, og det gør vi så et stykke tid.

Kl. 11.15

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Det her evalueringsinstitut skal dække alle sagsområder inden for den kommunale verden. Det er et evalueringsinstitut, som jeg har sagt i mit første indlæg, der i meget høj grad kan blive brugt til, at man her fra Folketinget side og fra statens side vil gå ind og blande sig unødigt i de kommunale opgaveløsninger og oven i købet også på de forkerte områder.

Det mener vi fortsat er en forkert måde at gøre det på. Jeg skal ikke gå ind og diskutere noget helt andet nu, som er vedtaget på et andet tidspunkt, og som dækker meget bredere, nemlig det evalueringsinstitut, som hr. Leif Mikkelsen

sen omtalte. Det dækker jo hele undervisningsverdenen.

Det her går ind specifikt på et folkestyret område og giver mulighed for en stærk statslig kontrol.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Jeg går ud fra, at vi kan blive enige om, at det var en radikal undervisningsminister, der indførte det evalueringsinstitut, vi har på uddannelsesområdet, og som forkortes EVA.

Jeg må bede den radikale ordfører om her fra talerstolen at forklare forskellen på det evalueringsinstitut, der er på uddannelsesområdet, og det, der er nu. Det synes jeg ville være meget interessant, så vi kan få nogle reelle argumenter for, at Det Radikale Venstre ikke kan være med i dag.

Det er alligevel sådan, at det for nærværende står meget i hen det uvisse, hvorfor Det Radikale Venstre stiller ændringsforslag og siger nej til det her. Vi skal bare have ridset op: Hvad er forskellen på disse to?

(Kort bemærkning).

Ole Glahn (RV):

Jeg må jo undre mig noget over, at hr. Leif Mikkelsen kan sige, at det står uklart, hvad Det Radikale Venstre vil. Vi har afleveret et forslag til, hvordan vi kunne arbejde med det her alternativt, og det har man ikke ønsket at reagere på.

Jeg mener, det står soleklart, hvad Det Radikale Venstre vil i denne her sag. Vi ønsker, at det kommunale selvstyre skal få de bedste muligheder for at arbejde. Vi ønsker, der skal være den bedste opgavevaretagelse, og det får vi ved, at det er kommunerne selv, der er med til at rekvirere de evalueringer, der er behov for.

Vi var såmænd, kan jeg godt afsløre her, nu hvor debatten er ved at være slut, villige til at gå ind for en ramme og sige, at alle kommuner inden for f.eks. 4-5 år skulle have evalueret, men vi er aldrig nået til nogen reelle forhandlinger, og det vil sige, at der ikke har været mulighed for, at vi har kunnet få nogle af vores tanker igennem. Og derfor stemmer vi imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 68 stemmer (V, DF og KF) mod 50 (S, RV, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om, at Nationalbanken står for dankortet.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsat 15/3 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 31/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 9 (SF og EL) stemte for, 106 (V, S, DF, KF og RV) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om tilbagetrækning af EU's krav til WTO-medlemslande under GATS-forhandlingerne om liberalisering af vandforsyningssektoren.

Af Rune Lund (EL) m.fl.

(Fremsat 10/3 2005. Første behandling 29/4 2005. Betænkning 20/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Rune Lund (EL):**

Det her beslutningsforslag handler jo om, at EU skal tilbagetrække det krav, som EU har stillet til over 70 ulande om, at deres vandforsyninger skal privatiseres, skal liberaliseres.

Kl. 11.20

Grunden til, at vi fremsætter det forslag, er jo, at der er blevet gjort nogle meget, meget dårlige erfaringer med privatisering, med udlicitering af vandforsyning i den tredje verden. Vi har set det i Bolivia, hvor der er blevet dyrere og dårligere vand. Det har faktisk i Bolivia resulteret i folkelige opstande, som har gjort, at folk er blevet slået ihjel, fordi de lige pludselig skulle til at betale halvdelen af deres månedlige indkomst til vandforsyning, efter at den er blevet privatiseret. Vi har set det samme i Afrika, vi har set det samme i Asien og også i Filippinerne.

Når vandforsyningerne er blevet privatiserede, kan vi til gengæld se, at der er nogle, der tjener mange penge, og det er primært vesteuropæiske firmaer, som har kunnet skovle penge ind, samtidig med at vi har set, at fattige mennesker har måttet lide, har måttet betale mere for deres vand.

Derfor synes vi egentlig, at det er meget rimeligt at spørge: Hvorfor skal EU være med til i verdenshandelsorganisationen WTO at presse på for en sådan dagsorden for dårligere og for dyrere vand for den tredje verdens befolkning? Hvorfor skal EU gøre det, når nu den tredje verden er så meget imod, at der bliver lagt pres på denne her måde?

Så er der nogle, der under førstebehandlingen har sagt, at det jo er frivilligt, om ulandene vil privatisere deres vandforsyning. Frivilligt er altså et relativt begreb i en verden, hvor der er så store uligheder og så meget global uretfærdighed, hvor store lande kan trykke små fattige lande.

Man må bare sige, at de, som i dag stemmer imod det her forslag, stemmer for dyrere og dårligere vand i den tredje verden, og at de folk, der stemmer imod det her forslag, stemmer imod den tredje verdens interesser, sådan som de klart blev udtrykt for en samlet front af en bred kreds af tredjeverdenslande.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 11 (SF og EL) stemte for, 106 (V, S, DF, KF og RV) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 9:**Forslag til folketingsbeslutning om fastsættelse af en dato for afskaffelse af EU's eksportsubsidier og andre handelsforvridende subsidier på landbrugsvarer.**

Af Rune Lund (EL) m.fl.

(Fremsat 10/3 2005. Første behandling 29/4 2005. Betænkning 20/5 2005).

Formanden:

Som tidligere meddelt er dette forslag bortfaldet.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 47:**Forslag til folketingsbeslutning om at pålægge regeringen at modarbejde, at EU's våbenembargo mod Kina ophæves.**

Af Søren Espersen (DF) m.fl.

(Fremsat 30/3 2005. Første behandling 3/5 2005. Betænkning 26/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Søren Espersen (DF):**

Ja, der er jo ingen grænser for alle de hjertelige skåltaler, som toppolitikere fra Venstre og De Konservative igennem de seneste mange år har holdt for deres taiwanske venner, hvad enten det nu har været under besøg på den lille demokratiske ø ude i Det Kinesiske Hav, eller det har

været i forbindelse med sammenkomster her i Danmark.

Der er nemlig ingen grænser for, hvor højt VK-regeringen samt Venstres og Konservatives folketingsgrupper elsker Taiwan og taiwanerne og beundrer det demokrati, der er på Taiwan, det gør Socialdemokraterne og De Radikale i øvrigt også, lige indtil det ikke længere er uforpligtende skåltaler, det drejer sig om, lige indtil det gælder noget. For Danmarks venner på det demokratiske Taiwan har det været en skuffelse at konstatere, at når det virkelig gælder, ja, så svigter Danmark igen.

Men Venstre, Socialdemokraterne, De Konservative og De Radikale, som jo nu altså lige om lidt, det ved vi, trykker på de røde knapper for at afvise forslaget, er jo enige om, at lige præcis i den her situation, hvor Kommunistkina på den mest gammeldags og chauvinistiske facon skyder trusler af sted mod det demokratiske Taiwan, vil det i den grad være misforstået at ophæve den våbenembargo, som var den selvfølgeligelige reaktion på massakren for nogle år siden i Peking.

Hvad er det så, der gør, at der i dag kun er tilslutning til Dansk Folkepartis forslag fra SF og Enhedslisten? Og den tilslutning vil jeg i øvrigt gerne kvittere for? Hvad er det, der gør, at Venstre, Socialdemokraterne, De Konservative og De Radikale nu trykker på de røde knapper?

Kl. 11.25

Det er såmænd ikke, fordi jeg efterlyser et svar, for jeg kender det godt selv. Svaret er: EU. Svaret er, at de fire partier i den grad ligger på maven for EU og i dette specielle tilfælde ligger på maven for et af præsident Chiracs mange sprælske indslag og indfald, hvor han under en middag med nogle franske erhvervsdrivende, som var helt vilde med at eksportere til Kommunistkina, pludselig fandt på at sige, at nu skulle han nok ophæve den våbenembargo.

Og hvad der er en pludselig opstået tanke i Chiracs hoved, bliver jo som bekendt i næste øjeblik til officiel EU-politik, og når noget er officiel EU-politik, så retter den danske regering ind, og så tilsidesætter regeringen – og det er det væsentlige – i samme sekund den pligt, som grundloven ellers pålægger regeringen, nemlig suverænt og uden fremmed indblanding at føre Danmarks udenrigspolitik. Så sælger man i samme åndedrag gerne ud af selv sine mest fundamentale opfattelser.

Når Chirac, som ikke engang nyder tillid i sit eget folk, dikterer, så glemmer man skåltalerne og er pr. automatik igen parate til at svigte Taiwans folk, et fuldt ud demokratisk folk, og samtidig parate til at komme et kommunistisk diktatur i møde, også selv om Danmarks vigtigste allierede, USA, i NATO indtrængende advarer imod at ophæve våbenembargoen.

Jeg skal på Dansk Folkepartis vegne meddele, at vi finder det meget beskæmmende på denne måde at handle direkte mod den vestlige forsvarsalliances interesser.

Formanden:

Tak til hr. Søren Espersen.

Så er det hr. Rune Lund som ordfører.

Rune Lund (EL):

Enhedslisten kan godt støtte det her forslag. Vi synes, det er fornuftigt at opretholde en våbenembargo i en situation, hvor der f.eks. er alvorlige problemer med menneskerettighederne i Kina. Men vi bliver nødt til lige at give Dansk Folkeparti en lille kommentar med på vejen, for i nogle af bemærkningerne til forslaget bliver der bl.a. nævnt Tibet. Der står bl.a.:

»... har Kina ført en politik over for Tibet, der systematisk har haft til formål at udslette den tibetanske kultur: Tibetanere er blevet tvangsforflyttet, tusindvis af klostre er blevet ødelagt eller lukket, hundredtusindvis af kinesere er blevet forflyttet ...«.

Der ville det jo være meget dejligt, hvis Dansk Folkeparti også i andre sammenhænge ville bekymre sig lige så meget om undertrykte og forflyttede folk. Jeg kunne jo oversætte denne her sætning med: Israel har ført en politik over for Palæstina, der systematisk har haft til formål at udslette den palæstinensiske kultur. Palæstinensere er blevet tvangsforflyttet, tusindvis af moskeer er blevet ødelagt eller lukket, hundredtusindvis af palæstinensere er blevet forflyttet.

Så vi kan godt støtte, at man ikke ophæver våbenembargoen over for Kina på grund af menneskerettighederne, men det ville da være dejligt, hvis Dansk Folkeparti også i andre sammenhænge ville lade være med at operere med dobbelte standarder. Men som sagt: Vi kan godt støtte forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 27 (DF, SF og EL) stemte for, 87 (V, S, KF og RV) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 46: Forslag til lov om ændring af lov om bygnings- og boligregistrering, lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v., konkurrenceloven og lov om stormflod og stormfald. (Udmøntning af kommunalreformen med henblik på præcisering af adressebetegnelser m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 7/6 2005).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Rasmus Prehn (S):

Nu er dette lovforslag muligvis ikke det største af dem, vi har behandlet i dag, men jeg vil gerne fra socialdemokratisk side beklage det forløb, der har været omkring behandlingen af det her lovforslag. Det er sådan set to forskellige ting, der bliver blandet sammen i det her lovforslag, dels et spørgsmål om håndtering af adresser i de fremtidige kommuner, dels et spørgsmål om regionernes samarbejde med private aktieselskaber.

Enhedslisten, Socialdemokratiet og De Radikale har stillet ændringsforslag om, at man kunne dele det her forslag, og vi har sådan set også fra Venstres ordfører på området fået en tilkendegivelse om, at man var indstillet på at imødekomme det her forslag.

Kl. 11.30

Så har der været en nærmest farcelignende situation, hvor det er gået frem og tilbage: Først ville man støtte forslaget, så ville man ikke støtte forslaget, og så ville man ikke støtte forslaget igen. Det er altså en meget beklagelig situation, som har gjort forhandlingsforløbet meget ærgerligt.

Derudover har vi faktisk forsøgt at komme i dialog med økonomi- og erhvervsministeren. Vi har sendt et brev til ham for at få talt med ham om de her ting, og vi har ingenting hørt. Jeg er helt sikker på, at hvis det var, vi havde kunnet sætte os med og snakke om de her ting, så havde vi kunnet finde en løsning. Det er ærgerligt fra socialdemokratisk side at stå i en situation, hvor vi risikerer at skulle stemme imod et lovforslag, der over lange stræk går i den rigtige retning, og som vi gerne vil være med i. Det er ærgerligt, at man ikke er indstillet på at dele lovforslaget, som hænger fuldstændig u hensigtsmæssigt sammen, op, så vi kan stemme for den del, vi sådan synes går i den rigtige retning.

Formanden:

Tak til hr. Rasmus Prehn. Og så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Frank Aaen (EL):

Efter min og Enhedslistens opfattelse er det i strid med almindelig god lovgivning, at man laver en lov, som tilsyneladende handler om et, men hvor det principielle er noget helt andet.

Hvis vi læser bemærkningerne, hvis vi læser den skriftlige fremsættelse, så går det her lovforslag ud på, at man ikke må have det samme vejnavn to gange i samme kommune. Ren fornuft. Så står der i slutningen af den skriftlige fremsættelse:

»Forslaget skønnes ikke at have erhvervs-mæssige konsekvenser.«

I virkeligheden er det det sidste, der er det vigtige, og som oven i købet er forkert, for det har den erhvervs-mæssige konsekvens, at den mulighed, amter i dag har for at samarbejde med private virksomheder – og jeg troede, det oven i købet var noget, regeringen gik ind for – om at sætte gang i noget beskæftigelse og produktion lokalt, fjernes for regionernes vedkommende.

Et er, at regeringen så mener det. Det er o.k., men så bør forslagsstilleren da fremlægge det åbent og klart, så alle borgere kan få øje på, at det er det, man vedtager med dette lovforslag. Men det gør forslagsstilleren ikke; man skal læse

med lup i lovforslaget for at få øje på, at konsekvensen er, at den ret, amterne i dag har på det her område til at skabe lokal beskæftigelse, ikke videreføres i regionerne.

Jeg vil sådan set gerne have en forklaring på, hvorfor regeringen insisterer på, at to så vidt forskellige ting skal behandles i samme lov, nemlig det med, at man ikke må have samme vejnavn to steder i samme kommune, og at man forbyder regionerne at gøre det, amterne i dag gør vedrørende f.eks. jobskabelse. Jeg kunne godt tænke mig at få en forklaring på, hvorfor man så stemmer imod opdelingen af lovforslaget.

Formanden:

Der er en kort bemærkning til ordføreren fra fru Inge-Lene Ebdrup. ... Nå, det er som ordfører, fru Inge-Lene Ebdrup får ordet.

Inge-Lene Ebdrup (V):

Det er korrekt, at der i behandlingen af det her lovforslag har været lidt snak frem og tilbage om, hvorvidt dette lovforslag kunne være en samling af flere forskellige ting, eller om man skulle dele det op. Jeg er nu ked af, at det er det, der kommer til at optage taletiden, hvor vi ellers kunne diskutere det substantielle, så derfor vil jeg nu også bare forholde mig til det substantielle spørgsmål, som hr. Frank Aaen stillede for lidt siden.

Det er sådan, at med det her forslag får regionerne stadig væk mulighed for at deltage i de selskaber og i de ting, som positivt er nævnt i de andre lovforslag, der indgår i kommunalreformen. Det, som man siger her, er, at hvis regionerne derudover skal ud og involvere sig f.eks. i aktieselskaber, så er det noget, der skal tages politisk stilling til i ministeriet, for at regionerne ikke begynder at beskæftige sig med alt muligt andet end det, som vi politisk har forholdt os til i den kommunale struktur.

Jeg er helt med på, at Enhedslisten jo objektivt set er imod hele denne her strukturreform, men nu er det bare sådan, at de, der har kunnet træffe aftale om at lave det, der foreligger nu, har besluttet, at regionerne skal have det indhold, som vi politisk har forholdt os til. Men omvendt skal regionerne heller ikke, om jeg så må sige, have puttet bagepulver i sig, sådan at de kan forholde sig til og beskæftige sig med andet end det, som vi politisk har taget stilling til.

Jeg synes egentlig det er meget fair, at det er den måde, man arbejder på, og jeg synes egentlig, det er at tage politisk stilling og ansvar.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen det er helt o.k., at regeringen har den opfattelse, at den vil begrænse, hvad amterne må, og hvad regionerne må, for at skabe lokal beskæftigelse. Det er en politisk diskussion; den tager vi gerne. Vi er uenige. Vi synes, at man skulle give regionerne bedre muligheder for at skabe regional beskæftigelse.

Men det, vi snakker om nu her under forhandlingen om ændringsforslagene, er, hvordan man kan tillade sig at rode tingene sammen: noget med adresser og så noget principielt om regionernes opgaver. Hvis man læser bemærkningerne, må jeg sige til den fungerende erhvervsminister, så omhandler de kun det med adresser. Men det principielle drejer sig om det, som Venstres ordfører lige var oppe og snakke om, som står omtalt sådan her: »Lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.« og »I lovforslagets øvrige love foretages konsekvensændringer som følge af, at amtskommunerne nedlægges.«

Man kan hverken ud af den skriftlige fremsættelse eller lovens bemærkninger se, at den er en principiel stillingtagen, der afgrænser regionernes opgaver i forhold til amternes. Det er altså lovsjusk, vil jeg sige til ministeren. Kan vi ikke få en forklaring på, hvorfor man ikke bare gør det, men insisterer på at vedblive med at have ét forslag, selv om man bliver gjort opmærksom på, at vi bare kunne løse det her ved at dele det op?

(Kort bemærkning).

Inge-Lene Ebdrup (V):

Det er helt forkert, når hr. Frank Aaen fremlægger det, som om regionerne ikke må deltage i at skaffe regional beskæftigelse. Det, det handler om, er, at vi fra politisk hold har besluttet, at regionerne skal have et indhold, som også svarer til de midler, som bliver lagt ud til regionerne. Derfor er det vigtigt for os at sikre, at regionerne koncentrerer sig om de opgaver, de skal, nemlig at sikre bl.a. et meget velfungerende sygehusvæsen. Hvis man så derudover vil i samarbejde med andre om andre ting, der ligger uden for de rammer, vi har besluttet, så skal man søge om en tilladelse. Det synes vi egentlig er et rimeligt værktøj at bruge til at sikre, at regionerne ikke bliver nye amter, for det er bestemt ikke det, der har været tiltænkt.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu må vi altså bede ministeren om at komme på banen, for nu har jeg flere gange spurgt om, hvorfor det her partout skal hænge sammen, hvorfor to ting, der ikke har noget med hinanden at gøre, skal behandles i samme lovforslag.

Det er selvfølgelig, fordi når vi så stemmer mod det her lovforslag, så kan Venstre rejse rundt i landet og sige ha, ha, ikke engang et lovforslag om, at kommunerne ikke må have to veje med samme navn, kunne man støtte. Ha, ha, ha, hvor er de altså dumme de der oppositionsfolk!

Det er præcis det, vi ikke vil være med til. Det skal være klart, hvorfor vi stemmer mod det her lovforslag. Derfor vil vi have det delt op, sådan at vi kan stemme for eller undlade at stemme til den fornuftige del, og det, vi er imod, stemmer vi imod. Vi må have et svar på, hvorfor det her lovforslag ikke kan deles op, så vi kan få klarhed over, hvad det er vi tager stilling til, i stedet for at det er noget mismask, der stemmes om på én gang.

Formanden:

Vil ordføreren have ordet for at svare? ... Nej. Så er det ministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen, fg.):

Udgangspunktet er en aftale mellem Dansk Folkeparti og regeringen om selve strukturreformen, og jeg har meget svært ved at se nytten af en deling, for regeringen er ikke indstillet på, at regionerne kommer ind i Konkurrencerådet, ligesom regeringen også er imod, at regionerne får mulighed for at deltage ledelsesmæssigt og finansielt i aktieselskaber m.v., medmindre det skrives ind i en særlovgivning. Så der er ikke lovsjusk her. Det er med oprejst pande og åbent sind, vi har fremlagt de her ting. Vi har valgt at sige, at det er sådan, som vi betragter og forstår lovforslaget, og det kan man jo så stemme ja eller nej til.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er dårlig behandling af Folketinget, og det er misbrug af det flertal, man har skaffet sig i en aftale, at man bare afviser et helt almindeligt ønske om, at Folketingets flertal kan få lov at udtrykke sig på en måde, som er forståelig også for befolkningen. Vi skal altså nu stemme imod, at kommunerne må have flere veje, der har samme

navn. Det skal vi stemme imod, fordi der er en anden principiel del, der er blevet sneget ind, der skjult, fordækt nærmest, er lagt ind i samme lovforslag. Det er forrykt, må jeg sige til ministeren.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke bare uden videre kan dele forslaget; man får jo sin lov igennem alligevel. Og jeg kan ikke forstå Dansk Folkeparti. Hvorfor synes Dansk Folkeparti, det er vigtigt, at dette lovforslag behandles, uden at det deles op? Hvorfor kan vi ikke få det delt op, så vi har mulighed for at stemme for det, vi synes er fornuftigt i det her, og så stemme imod det, vi er imod rent politisk? Det bør da også være Dansk Folkepartis bidrag til folkestyret at sørge for, at man kan stemme sådan, at man kan udtrykke sig klart ved hjælp af stemmeknapperne.

Kl. 11.40

Formanden:

Fru Charlotte Fischer som ordfører.

Charlotte Fischer (RV):

Jeg vil gerne i forlængelse af hr. Frank Aaens indvendinger, som jeg er fuldstændig enig i, tilføje, at det her jo ikke er et isoleret problem, som vi bare ser med det her lovforslag. Det er et generelt problem, som har gjort sig gældende i forbindelse med en lang række lovforslag vedrørende strukturreformen. Det er klart, at det ser pænt ud i den samlede statistik for regeringen, at man ikke har særlig mange love på programmet, fordi man smækker alt muligt sammen i lovforslag.

Jeg mener, at det her udgør et demokratisk problem. Borgerne i det her land kan jo ikke se, hvad det er, vi stemmer for og imod, og jeg kan stadig ikke se, hvad begrundelsen skulle være set fra regeringens side. Jeg synes, vi har brug for en forklaring, og jeg synes, vi har brug for at rejse det som et generelt spørgsmål i det her Folketing, hvordan vi får en bedre lov kvalitet.

Formanden:

Ja tak. Så er det fru Anita Knakkegaard som ordfører.

Anita Knakkegaard (DF):

Det er til hr. Frank Aaen: Vi ser ikke det problem med hensyn til opsplitning af lovforslaget. Vi synes, det er i orden, som regeringen har fremsat det her lovforslag, og vi kan gå ind og støtte, at det ikke bliver delt.

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen for en kort bemærkning til fru Anita Knakkegaard, der var oppe som ordfører.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Så vil Dansk Folkepartis ordfører måske forklare befolkningen og Folketinget, hvad vejnavne har at gøre med etablering af samarbejdet mellem en region og et privat aktieselskab. Hvad har de to ting med hinanden at gøre?

Hvad har vejnavne og så det, at man giver regionen mulighed for at samarbejde efter eget valg med et privat aktieselskab, med hinanden at gøre? Og hvad vil konsekvensen være af at dele det op, som et stort mindretal i Folketinget ønsker det, og sige, at så stemmer vi om vejnavne for sig og om regionernes opgaver for sig? Hvad er konsekvensen af det?

Det kan man da bare gøre. Det er bare uvilje, det er da bare ønsket om at holde tingene skjult. Det er vel det, det drejer sig om, eller hvad er det?

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Det er en del af kommunalreformen det her, og det giver meget opsamling hen ad vejen. Og hvis vi skulle lave en opsplittning af det hele, så kunne den her deles i fire.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg leder bare efter at få en begrundelse. Ifølge den begrundelse, vi lige fik, kunne vi lige så godt have vedtaget hele kommunalreformen i én lov – én lov for hele moletjavsén. Det kunne måske oven i købet give mere mening, for så havde vi en sammenhængende lov, der vedrørte hele kommunalreformen.

Men nu har man altså valgt at dele den op i mange forskellige love, og så har man altså én lov her – og det er rigtigt, som det blev sagt fra De Radikales side, at der er flere eksempler, men det her er det mest groteske, jeg har det. Man blander to ting, der absolut intet har med hinanden at gøre – intet har med hinanden at gøre – sammen i samme lov. Det er aldeles uforståeligt, og det er meget mærkeligt, at Dansk Folkeparti synes, det er vigtigt at stemme sammen med regeringen i denne her sag.

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Man kan jo ikke splitte det hele op, som hr. Frank Aaen ønsker. Det ene af punkterne er, at man mindsker Konkurrencerådet med et medlem, og det næste er så, at man siger, at aktieselskaber skal have lov til at fortsætte inden for regionerne. I alt har vi i amterne på nuværende tidspunkt ni aktieselskaber. Jeg kan altså ikke se, det er problemet. Det er lettere, at det er samlet i ét forslag.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Jeg må sige, at jeg ikke helt forstår, hvad der skulle hindre, at man splitter det op. Man må også anerkende, at det her er en sammenlægning af tekniske spørgsmål med noget, som nogle af os opfatter som politiske spørgsmål.

Kl. 11.45

Jeg ved ikke, om jeg skal forstå det sådan, at det i virkeligheden slet ikke er et krav set fra Dansk Folkepartis side, at tingene skal have noget med hinanden at gøre. Det kan da godt være, at det bare er noget, vi i oppositionen synes ville være naturligt, at de elementer, der er i et lovforslag, faktisk også har noget med hinanden at gøre.

Men jeg kunne godt tænke mig, hvis det ikke forholder sig sådan, at få et klart svar på det, for det synes jeg giver nogle helt nye perspektiver for, hvordan vi laver love i det her land.

(Kort bemærkning).

Anita Knakkegaard (DF):

Vi diskuterede det i udvalget her den anden dag, og der er lavet andre tiltag på samme måde førhen, hvor man lavet en opsamling. Men jeg er da enig: Normalt skal man da have hver ting for sig.

(Kort bemærkning).

Rasmus Prehn (S):

Vi hører, at der bliver brugt som argument, at det skulle være tidsbesparende at slå de her lovforslag sammen.

I virkeligheden er det jo en helt simpel teknisk øvelse at dele det her og så stemme om det. I virkeligheden er der jo ingen tvivl om, at det ville være langt hurtigere, hvis det var, at man havde haft viljen til at dele det her lovforslag – så havde vi også kunnet undvære den debat, vi har her i salen.

Men vi er nødt til at reagere, når vi bliver tvunget ud i at skulle stemme nej til noget vi faktisk synes ser fornuftigt ud, fordi der er lagt noget ind, som slet ikke har noget med det andet at gøre. Det er bekymrende, og jeg synes ikke, vi har fået nogen ordentlig forklaring, hverken fra fru Anita Knakkegaard eller fra de øvrige ordførere på det her område.

Sagen er den, at der i udvalget også har været stemning for, at man gerne ville dele det her lovforslag, men på mystisk vis har man lige pludselig trukket den tilkendegivelse tilbage igen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 49 stemte for, 66 imod.

Ændringsforslag nr. 2 og 3 forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 47: Forslag til lov om erhvervsfremme.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 31/5 2005).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 154: Forslag til lov om ændring af lov om visse betalingsmidler. (Betalingsmodtager skal betale et årligt abonnement til indløser for at modtage et betalingsmiddel med chip. Betalingsmodtager må ikke opkræve gebyr af bruger, når denne benytter et betalingsmiddel i den fysiske handel).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 31/5 2005).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

(529)

Torsdag den 9. juni 2005 (L 155)

4225

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 11.50

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af lovforslag nr. L 155: Forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v., lov om aktieselskaber, årsregnskabsloven og lov om forsikringsformidling. (Etablering af alternative markedspladser og gennemførelse af direktivet om overtagelsestilbud).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 31/5 2005. Ændringsforslag nr. 1 og 2 af 8/6 2005 uden for betænkningen af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 156: Forslag til lov om ændring af lov om omsætning af fast ejendom. (Bedre og billigere bolighandel).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 13/4 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 7/6 2005).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 19 stemte for, 93 imod.

Ændringsforslag nr. 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 20 stemte for, 93 imod.

Ændringsforslag nr. 4 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 36 stemte for, 76 imod.

Ændringsforslag nr. 8 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 og 7 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 100: Forslag til lov om Dagbladsnævnet.

Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 21/4 2005. Betænkning 2/6 2005).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 49 stemte for, 64 imod.

Ændringsforslag nr. 3 og 4 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 50 stemte for, 63 imod.

Ændringsforslag nr. 5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 50: Forslag til lov om ændring af teaterloven. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår teaterområdet).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005. Ændringsforslag nr. 5 og 6 af 8/6 2005 uden for betænkningen af kulturministeren (Brian Mikkelsen)).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Formanden:

Kulturministeren har meddelt mig, at han ønsker at tage det af ham stillede ændringsforslag nr. 1 i betænkningen tilbage.

Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, er dette ændringsforslag bortfaldet.

Kl. 11.55

Forhandling

Ellen Trane Nørby (V):

Fra Venstres side vil vi bare gerne udtrykke glæde over, at Det Radikale Venstre og Socialdemokraterne og SF har valgt at tilslutte sig regeringens politik på teaterområdet i forbindelse med strukturreformen.

I Venstre synes vi, det er glædeligt, at det forslag, som regeringen har lagt frem, og som sikrer en bedre opgavefordeling, som sikrer en styrkelse af de danske teatre, som sikrer bedre muligheder for teatergængerne, både de store og de små, har mødt så bred opbakning her i Folketinget, for det vidner egentlig netop om, at tanken om at skabe en bedre og en mere enkel struktur har været rigtig. Derfor synes vi, at det er positivt, at hele bredden har valgt at støtte op om det, og det ser vi som et tegn på, at regeringens teaterpolitik er blevet vel modtaget.

Det vidner egentlig også om, at alle danskere, uafhængigt af, om de bor i Frederikshavn, på Fyn, på Falster eller forbløffende tæt på Det Kongelige Teater, nu vil få bedre muligheder for

at komme i teateret. Med den nye billetordning giver vi også mere frihed og valgmuligheder for det enkelte teater og den enkelte teaterforening.

Fastholdelsen af refusionsordningen på egne teaterområdet er også med til at sikre, at landet ligeligt fordelt stadig væk får udviklingsmuligheder på teatersiden, og at vi dermed sikrer et højt niveau og en alsidig kultur.

På den baggrund kan vi selvfølgelig varmt støtte op om L 50 og dets fulde vedtagelse.

Formanden:

Tak til Ellen Trane Nørby. Er der flere, der ønsker at udtale sig? ... Hr. Mogens Jensen.

Mogens Jensen (S):

Vi Socialdemokrater vil også gerne takke kulturministeren for et godt forhandlingsforløb omkring hele udmøntningen af kommunalreformen på kulturområdet, specielt hvad angår loven, vi her behandler. Vi er utrolig glade for, at der har været imødekommenhed over for de beslutningsforslag, som Socialdemokratiet tidligere har fremsat, nemlig et forslag til folketingsbeslutning om en teaterabonnementsordning, et om teaterpolitik, og også et forslag om en ny struktur for teatrene under Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab og om Det Danske Teater.

Hele det hovedindhold, vi har lagt frem i den socialdemokratiske teaterpolitik, er i hovedsagen blevet imødekommet i forhandlingerne. Det er vi utrolig glade for at et samlet forligshold kan tilslutte sig. Derfor er vi selvfølgelig også meget tilfredse med, at det er det, der er blevet resultatet af reformen og forhandlingerne på området.

Vi er også utrolig glade for, at vi er blevet imødekommet, så der bliver lavet en særlig billettilskudsordning, der sikrer sammenhæng og overblik over udbuddet på teaterområdet. Vi synes, at det er vigtigt, at vi nu også fremover får givet nogle klare kriterier for, hvordan billettilskuddene skal anvendes. Det nåede vi ikke helt at få gjort færdigt i forhandlingerne, men vi ser frem til, at vi i næste folketingssamling eventuelt også kan finde en aftale om de forhold.

Så samlet set er vi meget tilfredse med, at vi har indgået et forlig med regeringen, som i stor udstrækning og faktisk næsten til fulde har imødekommet de forslag, som Socialdemokratiet tidligere har fremsat på teaterområdet, og det kvitterer vi selvfølgelig for.

Formanden:

Tak til hr. Mogens Jensen. Fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Vi vil også gerne sige tak for det gode samarbejde, vi har haft om teaterloven.

Men når Det Radikale Venstre stemmer for, så skal det ikke tages som et udtryk for, at vi nu synes, alt er godt omkring teaterlivet i Danmark, på ingen måde. Jeg vil også sige til Venstres ordfører, at man ikke fra Venstres side skal regne med, at der ikke kommer nye forslag fra Det Radikale Venstre på teaterområdet.

Vi havde ønsket os en helt anden struktur på teaterområdet end den, vi har fået. Når vi er gået med, så hænger det selvfølgelig sammen med, at vi har fået luget en række tidsler ud, som vi har fundet er så stor en belastning for dansk teater, så bare det, at vi er med i forliget, gør, at vi alt andet lige er kommet ud med et bedre lovforslag, end vi ville være kommet ud med, hvis vi ikke havde været med.

Men der bliver ikke fred forstået på den måde, at Det Radikale Venstre ikke vil føre kulturpolitik i de kommende år. Vi vil lægge forslag frem til, hvad det er for et teaterliv, vi synes, der skal være, bl.a. et forslag til, hvordan vi sikrer, at der fortsat er et bredt engageret teaterliv i alle egne af Danmark.

Kl. 12.00

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Fra Venstres side er vi da glade for, at Det Radikale Venstre har tilsluttet sig. Vi er måske lidt forundrede over, hvad det er for nogle tidsler, for vi ser egentlig en skøn palet af en masse gode forslag i teaterloven, f.eks. at vi omlægger billetkøbsordningen, så de enkelte teatre får mere frihed og flere muligheder for selv at kunne tilrettelægge deres billetkøbsordninger mod de grupper, som måske ikke så ofte går i teateret.

Vi ser en rigtig stor fordel i, at børneteaterordningen nu bliver en rent statslig ordning, som sikrer, at børn og unge allerede fra barnsben kan stifte bekendtskab med teatrene i Danmark og dermed måske også blive stimuleret og udfordret til senere i forløbet at gå i teateret.

Så synes vi også, at det er positivt og en stor blomst, at hovedstadens teatre nu bliver en slagkraftig kulturmetropol, og at vi på den måde er med til at sende Det Storkøbenhavnske Teater-

4228

Torsdag den 9. juni 2005 (L 51)

fællesskab op i superligaen. Så hvad er det for nogle tidsler?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Vi har bl.a. fået forslaget om rammestyring på teaterområdet fjernet, og det er vi meget tilfredse med. Vi synes også, at den model, der ligger for Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab, er vældig, vældig god. Det forslag, der nu bliver gennemført for abonnementsordningen, er vi gået med til af nød, fordi vi ikke kunne skaffe et flertal for det, vi synes er fornuftigt.

Jeg må sige, at jeg undrer mig over, at Venstres ordfører, der oven i købet er valgt i Jylland, synes, at det her forslag til abonnementsordning er alle tiders. For hvad betyder det her? Det betyder, at den ordning, vi allerede har, vil indebære, at størstedelen af abonnementspengene gives i de områder på Sjælland, hvor der er rigtig mange teatre, og at abonnementsordningerne fortrinsvis bruges af de mennesker, der i forvejen tjener rigtig mange penge.

Derfor var vores ønske, at vi lavede abonnementsordningen om, så vi sikrede en mere jævn fordeling af teaterudbuddet i hele Danmark, også i Jylland, hvor vi begge er valgt, og at vi også sikrede, at abonnementsordningen blev brugt på en sådan måde, at de grupper, der normalt ikke kommer i teateret, begyndte at komme der.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 5 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2-4 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.04

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 51: Forslag til lov om ændring af musikloven. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår musikområdet).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 52: Forslag til lov om ændring af museumsloven, bygningsfredningsloven og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og om ophævelse af lov om regionale faglige kulturmiljøråd. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår museumsområdet m.v.).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under et.

Forhandling

Per Clausen (EL):

Der er jo en række grunde til, at Enhedslisten vil stemme imod dette forslag, selv efter at de her ændringsforslag kommer ind. Det vil jeg godt ganske kort argumentere for.

Efter vores opfattelse er det stadig væk sådan, og det havde vi jo en forholdsvis lang diskussion om ved førstebehandlingen, at museernes økonomiske situation og sikkerhed efter 4 år er helt usikker og helt uklar. Hvis det var sådan, at man for alvor ville sikre, at museerne i de kommende år fik en bedre formidling, bedre forskning, og at man virkelig satsede på det og satse på at udvikle det, så ville man også allerede nu i forbindelse med den her vedtagelse af strukturreformen sikre, at økonomien var i orden.

Det er altså ikke sket, og jeg kan faktisk heller ikke i de betækningsbidrag og andet, der er kommet frem, se, at der er sket nogen ændringer i forhold til den debat, vi havde under førstebehandlingen, hvor det sådan set var meget klart, at det, der var forventningen fra regeringspartierne side, var, at museerne fremover skulle klare sig ved større entreindtægter; det var den ene del. Den anden del var også ved større økonomisk støtte fra erhvervslivet og andre.

Jeg sagde dengang, og det vil jeg gerne gentage, at Enhedslisten synes, det er fint, at museerne åbner sig over for offentligheden og det brede samfund, men vi synes bare, at det jo er den

økonomiske støtte, der kommer fra statens og kommunernes side og tidligere også fra amternes side, som er det, der sikrer, at de også kan åbne sig over for dem, der ikke har råd til at betale.

Det synes vi faktisk er ret afgørende, og den mulighed forringes efter vores opfattelse ved vedtagelsen af det her lovforslag.

Det andet, som jeg stadig væk vil fastholde er afgørende problematisk, er, at når man snakker om strukturen på museumsområdet, så er det, at amterne forsvinder, at regionerne ikke får noget ansvar for bevarelse af kulturmiljøet, faktisk også et ganske stort problem, som forringer mulighederne for fremover at få en udvikling på det her område.

Kl. 13.05

Det sidste er jo der, hvor der er opnået en ganske lille indrømmelse, har jeg forstået, til SF, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet. Jeg skal skynde mig at sige, at jeg godt kan se, at indrømmelserne er betydelig større på de to lovforslag, vi lige har behandlet, så jeg kan måske godt forstå, at man ud fra en helhedsbetragtning vurderer, at man har fået fjernet de allerstørste forringelser i forhold til kulturen inden for strukturreformen, men det er jo stadig væk sådan, så vidt jeg i hvert fald forstår det, at det er kommunerne, som fremover skal bestemme, om et sten- og jorddige er omfattet af beskyttelsen. Det, man har sikret sig, er bare, at Kulturministeriet får en besked om, at det sker. Og jeg er jo vidende om, at når vi har diskuteret de samme modeller inden for andre områder, så har både Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF en sund skepsis over for, hvad det får af konsekvenser, at man skal indberette ting. Så det synes vi faktisk heller ikke er tilfredsstillende.

Alt i alt er der altså her tale om en lov, som er en del af en strukturreform, som Enhedslisten er grundlæggende imod. Vi mener, at loven fører til klare forringelser, så for os er der ingen tvivl om, at vi vil stemme imod.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Selv om det måske kan lyde underligt, især hvis man ikke har fulgt med i hele forløbet, er det sådan, at jeg grundlæggende er enig i det, som er blevet sagt fra Enhedslistens side omkring museumsloven. Jeg mener, at det er dybt problematisk, at ansvaret for kulturarven og for beskyttelseslinjer osv. lægges ud i kommuner, på samme måde som det er dybt uansvarligt, at ansvaret

for § 3-områderne på naturdelen går ud i kommunerne – ikke fordi kommunerne er onde, men fordi det kan være meget vanskeligt som kommunalpolitiker at sidde med det ansvar på den ene side at skulle sikre, at skatteudskrivningsgrundlaget er så godt som overhovedet muligt, og på den anden side at få fremtidens generationers interesse for, at vi opfører os ordentligt og bevarer kulturarven, til at gå op i en højere enhed. Det kan være utrolig vanskeligt.

Og derfor er det forkert, at ansvaret for alt, hvad der hedder beskyttelse af fortidsminder osv., går ud til kommunerne med det forslag, der ligger til strukturreform. Men som Enhedslistens ordfører også har været inde på, har regeringen givet efter på en række andre områder, som rummer alvorlige problemer, og som har gjort, at vi ud fra en samlet betragtning mener, at vi kan støtte det her lovforslag.

Første næstformand (Svend Auken):

Der er flere korte bemærkninger. Jeg er ikke helt klar over, om det er korte bemærkninger til den korte bemærkning, vi lige har hørt, eller det er korte bemærkninger til hr. Per Clausen. Kun korte bemærkninger til hr. Per Clausen vil vi høre i denne omgang. Er der flere til hr. Per Clausen? Ellers beder vi hr. Per Clausen om at svare.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Hvad angår det her lovforslag, er der jo ikke meget at svare. Vi er fuldstændig enige.

Jeg vil så sige med hensyn til de to foregående lovforslag, bare for at det nu er blevet sagt, at vi der undlader at stemme. Det gør vi faktisk, på trods af at jeg også i de lovforslag mener at kunne finde, at tilstanden bliver ringere, end den er i dag. Det mener jeg godt man kunne finde eksempler på. Men jeg vil sige, at af respekt for, at det faktisk er lykkedes at fjerne de væsentlige forringelser i de to lovforslag, vil vi undlade at stemme til dem.

Men ellers er vores grundholdning jo, at når det handler om et kompleks, som vi grundlæggende er imod, og som vi grundlæggende mener fører den offentlige sektor i Danmark i den forkerte retning, er det for os fuldstændig umuligt at stemme for forslag, der også indeholder forringelser.

Jeg mener måske også, at man godt kan sætte spørgsmålstegn ved, om den taktik, som de tre andre oppositionspartier har valgt i den her sag,

nemlig at gå ind og stemme for de steder, hvor man får fjernet de værste forringelser, er en klog taktik. Vi er i hvert fald sikre på og har allerede set, at regeringen jo misbruger det ved på den ene side at sige, at det kun er småting, man har fået med, og på den anden side både sige, at Socialdemokratiet ikke ønsker at forhandle, og samtidig sige: Ja, I er jo alligevel med i 25 pct. af forslagene. Men det er muligvis en diskussion, vi også får anledning til at føre under andre punkter i den her debat.

(Kort bemærkning).

Mogens Jensen (S):

Jeg vil godt sige, at for Socialdemokraterne er de fire lovforslag, vi behandler her, jo set under et. Sådan har vi taget stilling til det: Hvad har vi fået af gode ting, og hvad er der så tilbage af dårlige ting? Og der er ingen tvivl om, at der også for os er en række dårlige ting tilbage i det lovforslag, der ligger her.

Det er dårligt for os, at det er kommunerne, der nu har fået dispensationsretten. Det er så godt, og det er derfor, at vi i det væsentligste kan stemme for det her lovforslag, at det er blevet muligt nu at få præciseret, at den yderste og øverste ankeinstans altså er Naturklagenævnet, og at kommunerne er forpligtet til at informere Kulturarvsstyrelsen, således at de dispensationsafgivelser, der gives lokalt, altså har en mulighed for at blive indanket til Naturklagenævnet, så vi forhindrer, at kortsigtede lokale interesser kommer til at gå ud over den danske kulturarv.

Kl. 13.10

Vi er også, ligesom hr. Per Clausen var inde på, opmærksom på, hvad der ville ske ...

Første næstformand (Svend Auken):

Ja tak. Jeg vil bare sige til ordføreren, at der er mulighed for at holde ordførerindlæg. Det her er korte bemærkninger til hr. Per Clausen.

Nu er det hr. Per Clausen. Tak til ordføreren.

Mogens Jensen (S):

Selv tak.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg vil bare gøre det klart – vi er jo ikke ude på at drille hinanden – at der er mulighed for ordførere for at få ordet som ordfører, og at der er mulighed for at få korte bemærkninger til andre ordførere. Man skal bare, inden man går op på talerstolen, gøre sig klart, hvad det er for en af

de to muligheder, man vil gøre brug af. Vi viser stort hensyn til hinanden.

Hr. Ole Sohn til hr. Per Clausen. Og så noterer jeg mig hr. Mogens Jensen som ordfører på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg føler trang til at sige til hr. Per Clausen, at det jo er et spørgsmål om, hvilken strategi man anlægger i nogle forhandlinger. Det er jo meget kendt, at Enhedslisten går ind for det rene og ranke, at det skal være hundrede procent i orden, eller som et firma reklamerer med, at det skal være hundrede tolv procent i orden, før Enhedslisten er med, og skulle der være nogen krummer, der ikke er gode, så springer man fra.

Hvis man lægger mærke til, hvad det er for et betækningsbidrag, som Socialdemokratiet, Radikale og SF er kommet med, vil man se, at det er en grundlæggende kritik af kommunalreformen. Der er i øvrigt også meget, der kan kritiseres, specielt i museumsloven, men det er jo ting, som ville være blevet vedtaget under alle omstændigheder. Så den stemmeaftale, vi har indgået, har vi indgået ud fra et ædelt ønske om at redde, hvad reddes kunne, primært med hensyn til musikskolerne og børneteaterområdet.

Det er sådan en politisk strategi. Skulle man sige: Nej, vi synes generelt, at det hele er noget skidt, og så må musikskolerne lide den tort, at de går i stykker, fordi vi hellere vil være rene og ranke. Der har vi så valgt en anden taktik og siger: Musikskolerne og børneteatrene betyder så meget for os, at dem vil vi redde. For dér fik vi indflydelsen, og det var derfor, vi gjorde det.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg kan forsikre hr. Ole Sohn om, at hvis vi gik ind for et hundrede og tolv procents-princippet, ville vi også stemme imod de to første lovforslag, vi har behandlet på det her område, men hr. Ole Sohn har ret i, at vi har valgt en forskellig politisk strategi.

Det er jo, fordi Enhedslisten grundlæggende har arbejdet for at samle så stor modstand som mulig mod hele det her lovkompleks, også med henblik på, hvad vi gentagne gange har sagt, i sidste ende at kunne få en folkeafstemning om det. Det bliver der oven i købet tid til nu, når den anden folkeafstemning nok forsvinder. Og folkeafstemningen ville i virkeligheden handle om det samme, nemlig om, hvorvidt vi ønsker

en nyliberalistisk udvikling i vores samfund eller ej.

Jeg tror, hr. Ole Sohn er enig med mig i, at når vi snakker om den strukturreform, regeringen har lagt frem, er det sådan, det forholder sig. Hvad angår det meget omfattende projekt, det store forandringsprojekt, har vi altså sagt, at det handlede om at samle så meget modstand mod hele komplekset som overhovedet muligt. Det har været vores udgangspunkt for at deltage i drøftelserne på alle de her områder.

Alligevel har vi selvfølgelig konkret stemt for hver eneste forbedring, det var muligt at få igennem, men vi har altså sagt, at vi betragter hvert element i de her lovforslag om strukturreformen som en del af det samlede hele.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Nu er det jo sådan, at der både er optimister og pessimister, at der er mørkemænd og dommedagsprofeter, og så er der os, der tror på, at hvis vi sammen tager en positiv diskussion, sammen sætter nogle fælles rammer for, hvordan vi mener vi kan skabe et bedre kulturelt landkort i Danmark, så får vi nok mere ud af det i sidste ende.

Desværre tilhører hr. Per Clausen og Enhedslisten dem, der vil se sort på det hele, og dem, som ikke ønsker at være med til at skabe bedre rammer for kulturlivet i Danmark. Det kan jeg kun beklage, for jeg mener, at det har været positivt, at vi har haft en så god forhandling med de tre øvrige partier, at vi nu har fået lavet en aftale, et kompromis, som sikrer, at vi på det kulturelle område vedrørende strukturreformen er enige og skaber ro på området.

Jeg beklager, at hr. Per Clausen er sådan en mørkemand, der ikke vil være med til at skabe ro om det kulturelle landkort i Danmark.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg vil ikke afvise, at vedtagelsen af strukturreformen kan føre til ro på det kulturelle område i Danmark. Det vil jeg ikke afvise, men er det noget at trage efter? Det er så min første bemærkning.

Kl. 13.15

Den anden er, at det er gået op for mig, efter at jeg er kommet ind i Folketinget, at jeg er et usædvanlig surt, mørkt og trist menneske, og det er alligevel utroligt, at det har kunnet gøre det ved mig så hurtigt. Det synes jeg faktisk.

Men jeg mener måske også, at det indimellem er lidt svært at se glæden og begejstringen hos Venstres og De Konservatives ordførere over strukturreformen, og det kan jeg godt forstå. Så bruger man tiden på at påstå, at vi er mørkemænd, og at vi ser negativt på tingene.

Nej, det er faktisk sådan, at det, der er problemet med det, der ligger om strukturreformen på det kulturpolitiske område, er, at det aldrig nogen sinde har taget udgangspunkt i et ønske om at forbedre kulturens vilkår. Der har været tale om en dagsorden, der handlede om, at man skulle gennemføre det, der på overordnet plan var aftalt mellem Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, at man skulle afskaffe det regionale niveau. Sådan er det, og det har man så gjort.

Der er det så set i den sammenhæng lykkedes for Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF i sidste omgang at redde lidt, i og med at man har fået flyttet noget til staten og har sikret nogle penge på nogle områder.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi over til ordførerrækken. Det er fru Ellen Trane Nørby som ordfører og derefter hr. Mogens Jensen.

Ellen Trane Nørby (V):

Fra Venstres side kan vi varmt støtte op om L 52 og dermed museumsloven, fordi vi mener, at den skaber mere klarhed på det kulturelle område. Vi deler ikke den bekymring, der har lydt fra Enhedslistens side og fra andres side om, at det her vil være med til at skyde det kulturelle område i Danmark i sænk. Vi mener faktisk, at den her klarhed vil være med til at styrke vores kulturinstitutioner, vil være med til at give dem nogle flere muligheder og give dem klarhed over rammerne.

Derfor har vi også set det som positivt, at vi nu som led i strukturreformen også på det kulturelle område får udformet et landkort, som kommer til at hænge sammen. Vi vil også gerne udtrykke glæde over, at Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF er gået ind og har bakket op om lovgivningen, for vi mener faktisk, at det er et udtryk for, at der har været bred opbakning til det, der er blevet lagt frem.

På det kulturelle område er det vigtigt også at kigge på, at der sker en decentralisering, og at vi også på de områder, hvor man lokalt ikke har forankret kulturinstitutionerne, overfører dem til staten, sådan at vi sikrer, at den her omlæg-

ning af det kommunale landkort i Danmark ikke kommer til at gå ud over vores kulturinstitutioner.

De kulturelle områder, som har lokal interesse, bliver lagt ud til de nye store kommuner. Dem, som er af national interesse, overtager staten, og det gælder jo også finansieringen af § 15-museerne og de andre museer, som tidligere har fået amtslig støtte. Dem overtager vi nu krone for krone støtten til fra statens side, og det tror jeg og det oplever vi jo fra kulturlivets side at der er stor opbakning til, fordi vi hermed de næste 4 år har sikret de økonomiske rammer for museerne.

I Venstre synes vi, det er positivt, at vi nu har skabt ro om økonomien i perioden fra den 1. januar 2007 og så 4 år frem, fordi vi mener, at det vil give museerne mulighed for at finde deres egne ben at stå på nu her i forbindelse med strukturreformen. Det giver dem mulighed for i de næste 4 år at udforske nye samarbejdsmuligheder, nye udviklingsmuligheder og nye partnerskaber.

Det giver dem også en ro, som kan være med til, at de i de næste 4 år kan fokusere langt mere på indholdet på museerne i stedet for den økonomiske ramme, for den er jo sikret. Det giver dem en unik chance for at kigge på formidling, for at tænke erhvervsliv og kulturmiljø sammen og for at gå ind i en langt mere tilbundsgående diskussion af, hvordan de ser deres fremtid som museumsinstitutioner.

Så fra Venstres side kan vi sige, at vi mener, at vi med det her forslag er med til at sikre rammerne for fortsat dynamiske kulturinstitutioner, hvor den økonomiske side af driften ikke længere bliver det, der overskygger, at man kan tænke formidling og indhold.

Vi synes også, det er positivt i lovforslaget, at vi nu tænker de regionale kulturaftaler ind i en mere fleksibel ramme, sådan at kommunerne kan vælge at finde nye samarbejdspartnere, at enkeltstående kulturaktiviteter, turisme, erhvervs- og kulturudvikling fortsat ligger i regionerne og fortsat kan understøttes med de midler, der ligger i regionerne, og at vi dermed stadig væk sikrer, at der kan udvikles nye ting.

Så synes vi, at det er vigtigt og positivt, at vi ikke længere har bundet kulturinstitutioner fast til det amt, de ligger i. Vi synes, det er positivt, at man nu kan tænke på tværs, at man nu som kulturinstitution og også i kultur- og miljørådene og i det faglige miljø i konserveringscentrene og museumsrådene kan spørge: Hvem er det, vi

har et fællesskab med? Hvem er det, vi ligner som institution? Hvem er det, vi fagligt kan drage nytte af? Så kan de indgå et partnerskab med dem i stedet for at være bundet til det amt, hvor de nu engang ligger. Så vi ser mange fordele ved den nye struktur på museumsområdet, og vi mener, at den vil komme til at styrke vores kulturinstitutioner i Danmark.

Kl. 13.20

Det samme gælder forvaltningen af kulturmiljøet, jord- og stendigerne, fortidsminderne, som også overgår til kommunerne. Der deler vi ikke den bekymring, at kommunerne ikke kan løfte det ansvar. Vi har stor tiltro til, at man også ude lokalt har en interesse i at bevare vores fælles kulturarv og være med til at sætte fokus på den, sådan at det ikke sker som en modsætning til, at man får nye udviklingsmuligheder i kommunerne, men sådan at det sker i tæt sammenhæng. Dermed kan vi jo også få det fortidige og det moderne til at hænge mere sammen.

At der så stadig væk selvfølgelig er en ankelighed, støtter vi helt op om. Det skal jo være sådan, at det kan prøves ved Naturklagenævnet, såfremt der må opstå tvivl om, hvorvidt det er blevet administreret på rigtig måde.

Så overordnet set mener vi fra Venstres side, at det her skaber en klarhed, at det skaber en ro, men det skaber også mulighed for dynamik og mulighed for, at kulturinstitutionerne de næste år kan tænke på deres indhold i stedet for deres ydre ramme. Så fra Venstres side kan vi varmt støtte L 52 og dermed museumsloven på strukturreformområdet.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jeg er sådan set meget optimistisk, hvad angår kommunernes ageren i fremtiden. Ved det kommende byrådsvalg vil Enhedslisten jo blive repræsenteret i en lang række kommuner, hvor vi ikke er repræsenteret i dag, og det betyder, at der også vil blive taget hånd om de her problemer.

Men der er en ting, jeg ikke helt forstår, og det er, hvordan det skulle kunne skabe begejstring og glæde på museerne, at de nu får at vide, at om 4 år er de penge, de får fra amterne nu, væk. Hvordan det skulle være godt for museerne, har jeg faktisk meget svært ved at forstå. Jeg kan godt se, at det vil stille krav om, at man bliver god til at tjene penge, men at det skulle give sikkerhed for, at man laver nogle aktiviteter, som er målrettet f.eks. at skabe større formidling over

for de grupper, som i dag bruger kulturinstitutionerne lidt, og hvordan det skulle skabe entusiasme med hensyn til at udvikle forskningen, har jeg faktisk meget svært ved at forstå.

Jeg kan godt forstå, at det er godt, at der går 4 år, for så kan der nå at komme et nyt flertal i Folketinget, men det er da det eneste, som de her 4 år kan give anledning til optimisme over for.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg deler ikke den bekymring, der er fra hr. Per Clausens side. Jeg synes, det er en fantastisk mulighed, at vores kulturinstitutioner nu får 4 år, hvor deres økonomi er sikret. Krone for krone har staten overtaget de tilskud, som amterne har givet det seneste år. Tidligere har det jo været sådan, at kulturinstitutionerne, hvert år der har været budgetforhandlinger i amterne, har skullet frygte for, at deres driftstilskud, deres tilskud til institutionerne til at udvikle sig for, måske kunne være truet, i forbindelse med at der blev lagt nyt budget i amterne.

Her skaber vi da en unik mulighed for, at de i de næste 4 år ikke behøver at tænke på budgetrammer, men kan tænke på formidlingen, kan tænke på indholdet, og det synes vi fra Venstres side er positivt.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Bare for at være helt sikker på, at jeg ikke har misforstået noget: Det er da rigtigt og en del af det her forslag, at om 4 år er de penge væk. Det er sådan det er, medmindre der til den tid er et flertal i Folketinget, der vil sikre, at de penge stadig væk er der, og det kan man jo ikke udelukke. I hvert fald ved vi, at vælgerne får en mulighed for at sammensætte et Folketing på ny, inden vi kommer i den situation. Men det er vel rigtigt, at pengene er væk om 4 år, at det er det, der er kerne i det her?

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Med den logik, hr. Per Clausen benytter, vil det jo betyde, at hver gang vi vedtager en ny finanslov, er alle pengene væk 1 år efter. Det gør det da ikke. Det er da bare sådan, at vi om 4 år skal have fundet ud af, hvordan midlerne skal forvaltes, og hvilke institutioner der skal have hvilke tilskud. Der er da ikke noget, der gør, at pengene er væk. At vi vedtager en ny finanslov året

efter, betyder da ikke, at der lige pludselig er en masse penge, der forsvinder ned i et dybt hul.

Det her giver os da en mulighed for helt principielt også at kigge på, hvordan vi sætter rammerne op for vores kulturinstitutioner i Danmark, så jeg deler simpelt hen ikke den bekymring, der er hos hr. Per Clausen. Vi har 4 år til at finde ud af, hvad det er, der skal lægges vægt på fremover, og pengene forsvinder ikke ned i et sort hul.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det var meget vigtigt, hvad fru Ellen Trane Nørby sagde her: Pengene forsvinder ikke ned i et stort, sort hul.

Kl. 13.25

Jeg er meget, meget glad for, at det er blevet sagt fra Venstres side fra Folketingets talerstol, for sagen er den, at det, der er aftalt mellem Dansk Folkeparti og regeringen på det her område, jo er, at efter den 4-års overgangsperiode skal pengene ud i de kommunale bloktilskud, og det vil sige, at i det værste scenarie vil de penge, der i dag går til en række museer, blive smurt ud i et tyndt lag over samtlige kommuner i Danmark, også over dem, der ingen museer har.

Derfor er jeg meget glad for den tilkendegivelse, der nu kommer fra Venstre, hvor man lover, at man vil arbejde for, at pengene ikke kommer ud i bloktilskuddene, men at de bevares inden for området. Det er en bemærkning, vi i Det Radikale Venstre er utrolig glade for.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Fra Venstres side kan vi sige, at vi ser frem til, at vi nu har 4 år, hvor vores kulturinstitutioner og vores museers økonomi er fast funderet, fordi staten krone for krone har overtaget de tilskud, amterne tidligere har givet. Hvad der skal ske derefter, er jo en diskussion, vi må tage, når den her periode er løbet ud. Så må vi kigge på, om der er nogle museer, der har lyst til at være mere lokalt forankrede, som føler, at de ligger i en så stor, ny storkommune, at de kan føle et fagligt partnerskab til kommunen og gerne vil have deres forankring der i stedet for hos staten. Det er da ikke noget, vi skal lægge os fast på nu. Det er da ikke sådan, at vi her skal til at lægge sådanne langtidspaner, at vi ikke kan ændre på tingene, og at vi ikke ligesom kan se og lytte til, hvad kulturinstitutionerne selv ønsker.

Så jeg synes, at det giver en rigtig positiv mulighed, at vi nu har økonomien lagt fast de næste 4 år for vores museer.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er blot, fordi jeg ikke helt synes, der kom et klart svar til fru Elsebeth Gerner Nielsen. For det er jo lidt interessant at vide, hvad der er Venstres holdning efter de 4 år.

Det er jo en meget principiel tilgang at have, hvis man mener, at den danske kulturarv, som bliver opbevaret på museer, er et lokalt anliggende, og at det dermed også er et lokalt anliggende, hvor mange penge man vil bruge på den, eller om det er et nationalt ansvar. Jeg mener så sandelig da, at de museer, der ligger i Jylland og på Sjælland og Fyn, da ikke er noget, hvorom man kan sige, at det er de enkelte regioners eller enkelte kommuners ansvar. Det er jo en del af vores fælles kulturarv. Derfor mener jeg principielt, at vi som samfund og stat har et ansvar.

Det er ikke lagt fast i museumsloven. Man har bare sagt, at staten i de første 4 år overtager det. Men det er da lidt interessant at vide, hvilke politiske perspektiver Venstre har. Ønsker man, at det skal være et lokalt forankret ansvar, eller ønsker man, at det skal være nationalt ansvar?

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

I modsætning til SF kan jeg så forstå, at vi har en interesse i at lytte til, hvad museerne og kulturinstitutionerne selv siger.

Mange af de her institutioner er jo på nuværende tidspunkt også forankrede i nogle amter. Nu lægger vi dem så over til staten, hvor staten krone for krone overtager det tilskud, som amterne tidligere har givet. Hvis der er nogle af de her institutioner, som ønsker at være forankrede et andet sted, er vi da åbne for det, for vi mener ikke, vi herinde skal detailregulere, hvilket tilhørsforhold den enkelte institution har.

Det handler jo ikke om, at vi ikke skal bevare vores kulturarv, og at vi ikke skal sikre, at vores museer over hele landet – ikke i hovedstadsområdet, ikke det ene på bekostning af det andet, men i hele landet – har så optimale rammer som overhovedet muligt. Det er da netop det, vi ønsker, men vi ønsker at gøre det i samarbejde med kulturinstitutionerne og lytte til, hvad de siger. Og det er jo også det, vi har mulighed for de næste 4 år, sådan at vi efter denne her 4-års over-

gangperiode får sikret de mest optimale rammer for kulturens udvikling i Danmark.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Ja, det her var jo en redegørelse, men ikke noget svar. Jeg har i hvert fald ikke givet udtryk for, at man ikke kan have et lokalt forankret museum, men det er bare et nationalt ansvar.

Vi kan da ikke sige: Nu må I selv finansiere det og det museum inden for rammerne af den nye kommunalstruktur, når der er gået 4 år.

Jeg mener, at vi som stat har en forpligtelse til at bidrage til, at kulturarven bliver bevaret også rundt omkring i de regionale og lokale områder, for ellers ender det jo med, at det bliver en lokal vurdering og prioritering, hvor museerne kommer til at skulle prioriteres på nøjagtig lige fod med, om der skal repareres huller i asfalten osv. osv., og det ville da være en ulykke for vores kultur.

Kl. 13.30

Vi kan jo bare se, hvordan det nu er gået på Rigsarkivet, fordi man lader Rigsarkivets arkivpolitik og kassationspolitik styre af økonomi, hvor det altså er staten, der via nogle rammer presser en nedskæring igennem. Det vil man da kunne komme til at se i vidt omfang ude omkring i regioner og de enkelte kommuner fremover, hvis ikke vi fastholder et statsligt engagement.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Der er allerede i dag et statsligt engagement i vores kulturinstitutioner. Mange af de her institutioner modtager allerede i dag et statstilskud. De modtager også et amtstilskud, og nogle af dem modtager også et kommunalt tilskud. Det, der sker med strukturreformen, er jo, at vi siger, at det amtslige tilskud ikke længere kan blive givet fra de amter, som jo er blevet nedlagt som en del af strukturreformen, og derfor overtager staten kronen for krone det tilskud. Men det ændrer jo ikke på, at der fortsat vil være rigtig mange kommuner, der også giver et tilskud til kulturinstitutionerne.

Vi skal da heller ikke fratage incitamentet til, at kommuner, der har gode museer liggende i deres område, investerer kræfter og ressourcer i at skabe bedre kulturinstitutioner. Derfor siger vi, at lad os nu bruge de næste 4 år til i dialog med kulturinstitutionerne at finde ud af, hvordan den her model skal se ud efter overgangsperi-

oden. Det mener vi er den mest optimale løsning.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Mogens Jensen som ordfører.

Mogens Jensen (S):

Jeg vil så fortsætte ordførertalen, hvor den korte bemærkning sluttede. Det er sådan, at vi jo ser det her lovkompleks af fire love under et, og jeg skal bare starte med at sige, at vi samlet set finder, at de ting, det er lykkedes os at sikre i de her lovforslag – jeg vil ikke måske endda kalde det at forbedre, men jeg vil kalde det at sikre – altså overskygger det, vi ellers ville tabe ved at stå udenfor. Og det er derfor, vi samlet set også støtter det lovforslag, vi behandler nu.

Vi mener, at det, der er vigtigt, og som vi har opnået i det lovforslag, vi behandler nu, er, at det nu sikres, at kommunerne skal give orientering til Kulturarvsstyrelsen, hvis de giver en dispensation for jord- og stendiger og fortidsminder, så vi har en mulighed for, at den endelige afgørelse kan træffes i Naturklagenævnet, så det ikke alene er overladt til de lokale kræfter og kommunerne at foretage den her vurdering.

Vi glæder os over, at kulturministeren i forhandlingerne også har tilkendegivet, at han vil sikre, at der bliver lavet en kagebog til kommunerne vedrørende forvaltning af kulturmiljøet, herunder det fornuftige i at oprette og hvordan man opretter tværgående museums- og kultur- og miljøråd, som kan og skal bidrage til at højne fagligheden og kvaliteten i varetagelsen af kulturarven. Det ser vi meget frem til.

Vi er også tilfredse med, at Kulturarvsstyrelsen får et stort ansvar for beskyttelsen af kulturmiljøet og for at sikre den nødvendige koordination. Forudsætningen for det er selvfølgelig, at de nødvendige ressourcer er til stede, og det regner vi selvfølgelig også med at ministeren og regeringen sikrer er tilfældet.

Vi finder i det her lovforslag, at det er beklageligt, at regionerne ikke får det konkrete ansvar for bevarelse af kulturmiljøet eller ansvaret for at give dispensationerne, lige så vel som at det ville være godt, at regionerne havde ansvaret for konserveringsværksteder og for koordination af samarbejdet mellem museerne, arkivbyggeri osv. osv.

Vi er også meget opmærksomme på, jævnfør de tidligere indlæg, hvad der vil ske med de økonomiske midler, som amterne tidligere har bevilget til museerne, og som efter den 4-åri-

ge overgangsperiode altså eventuelt skal indgå i kommunernes finansiering. Men der har vi også mærket os, at kulturministeren i forhandlingerne har sagt, at han er lige så optaget af det her spørgsmål og vil arbejde for, at midlerne fortsat skal bruges på det her område, og jeg er glad for, at fru Ellen Trane Nørby også her tidligere har givet tilsagn om det samme. For det er klart, at en række museer vil komme i stor økonomisk klemme, hvis de mister den bevilling, som hidtil er kommet fra amterne. Og det er selvfølgelig ikke acceptabelt.

Vi har som tidligere nævnt valgt at støtte lovforslaget, til trods for at der er ting i det, vi ikke er glade for, men vi vil gøre opmærksom på, at vi også vil benytte den førstkommande lejlighed til at komme med ændringsforslag på de områder, hvor vi mener, at der er forbedringer at hente i loven.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Kl. 13.35

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil da også lige benytte lejligheden til at gøre rede for de bekymringer, som Det Radikale Venstre har i tilknytning til den her lovgivning.

Jeg vil gerne sige, at det her lovforslag nok er det, vi er mest kedede af, når vi taler strukturreform og kulturområde, fordi museumsområdet og kulturarven er et af de områder, hvor man skal være allermost forsigtig, inden man går ud og laver de store ændringer.

Men lad mig lige opridse, hvor bekymringen ligger. For det første synes vi på ingen måde, at det er givet, at pengene til museumsområdet efter den 4-årige overgangsperiode med sikkerhed går til museerne. Men jeg er glad for de tilkendegivelser, der er kommet under forhandlingerne fra ministerens side og også fra Venstres ordfører i dag om, at man vil arbejde for, at pengene ikke bare går ned i et stort sort hul. Det er en omskrivning af, at de ikke bare skal ud i bloktilskuddene.

For det andet er vi bekymrede for konserveringsværkstederne. Hvad skal der ske med dem i fremtiden? Man siger, at de skal blive til selvejende institutioner, men hvor skal de forankres? Det vil ikke være særlig oplagt, at konserveringsværkstederne skal forankres i en enkelt kommune, i og med at det enkelte værksted selvfølgelig arbejder med mange museer og der-

med også på tværs af de enkelte kommuner. Det ville være oplagt at have forankret konserveringsværkstederne i regionerne. Men igen, vi har en 4-årig overgangsperiode, og der håber vi på ministerens og også KL's velvilje med henblik på at sikre den mest fornuftige forankring af disse vigtige institutioner.

For det tredje – det har jeg tidligere været inde på i en bemærkning til en af de andre ordførere – synes vi, at det er meget problematisk, at ansvaret for fortidsminderne og for beskyttelseslinjer osv. kommer til at ligge i kommunerne. Vi er til gengæld meget glade for, at det er blevet sådan, at kommunerne med sikkerhed skal informere Kulturarvsstyrelsen i det øjeblik, der gives en dispensation. Det betyder, at Kulturarvsstyrelsen kan gå videre til Naturklagenævnet og påklage kommunernes afgørelse.

For det fjerde havde vi meget gerne set, at de regionale museumsråd og også kulturmiljøråd var blevet bevaret, fordi vi der har et fagligt miljø, der er meget afgørende for udviklingen af bevarelsen af kulturmiljøet og af museumsområdet i det hele taget.

I fremtiden bliver det sådan, at alt, hvad der hedder koordination på museumsområdet, skal enten Kulturarvsstyrelsen eller også det enkelte museum tage sig af. Ude på det enkelte museum er der ikke ret mange andre ressourcer end dem, der skal bruges til det daglige arbejde. Det er utrolig svært for et lille egnsmuseum at tage ansvaret for at sætte en stor kulturkampagne eller et stort tværkommunalt kulturprojekt i gang. Tidligere har man haft amterne til at gå ind og understøtte koordinationen og igangsættelsen af større tværkulturelle projekter. Det har vi ikke i fremtiden. Det er smadderægerligt.

Endelig til sidst indebærer forslaget – heldigvis kan man sige – at en meget stor del af ansvaret for kontrollen af, at alt går rigtigt til, kommer til at ligge i Kulturarvsstyrelsen. Det vil sige, at der er tale om centralisering. Jeg skal ikke begræde den, men bare gøre opmærksom på, at det kræver, at Kulturarvsstyrelsen har de nødvendige ressourcer hele tiden, og også at Kulturarvsstyrelsen farer frem med den nødvendige ydmyghed over for de lokale museer og den sagkundskab, der er lokalt.

Så jeg tillader mig at opfordre til, at man dekoncentrerer Kulturarvsstyrelsen, at man opretter små kontorer rundt om i det ganske land, fordi det også alt andet lige vil gøre det nemmere for Kulturarvsstyrelsen at følge med i, hvordan

det nu går med beskyttelsen af fortidsminderne osv.

Som sagt har Det Radikale Venstre valgt at støtte også det her lovforslag og med den samme begrundelse som Socialdemokratiet og SF, nemlig at vi kan se, at de landvindinger, vi har opnået, de resultater, vi har opnået, er af en sådan størrelse, at vi simpelt hen ikke kunne tillade os ikke at være med. Vi mener, at vi samlet set ved at være med har givet et løft til kulturområdet set i forhold til det, resultatet ellers ville være blevet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 13.40

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af lovforslag nr. L 53: Forslag til lov om ændring af en række love på kulturområdet. (Udmøntning af kommunalreformen på kulturområdet).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 17/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ellen Trane Nørby (V):

Fra Venstres side vil vi meget gerne udtrykke glæde over, at Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF har valgt at gå ind og tilslutte

sig den strukturreform, som regeringen har lavet sammen med Dansk Folkeparti, og som på det her konkrete område, museumsområdet, udmønter sig på en lang række måder.

Fra Venstres side kan vi varmt støtte op om, at der nu er blevet skabt mere klarhed på det kulturelle område.

Vi synes, det er positivt, at vi i forbindelse med lovforslaget om musikloven går ind og sikrer musikundervisningen for alle landets børn, de 130.000 unge, der i dag modtager undervisning på musikskolerne; at vi med strukturreformen går ind og gør det obligatorisk for alle kommuner at have en musikskole; at vi ydermere også går ind og fastholder refusionsordningen, som sikrer, at der er et incitament til at videreudvikle musikskolerne over hele landet, sådan at alle de børn, som også interesserer sig for musik, får muligheder ude lokalt for at kunne dyrke deres musik, for at kunne spille selv og for at blive inspireret på det; at vi også går ind og sikrer MGK'erne, de musikalske grundkurser, som er endnu en del af den musikalske fødekæde, og som ligger meget tæt på regeringens initiativ til at skabe liv i musikken og styrke den musikalske fødekæde.

Også på samleloven på kulturområdet synes vi det er vigtigt, at vi nu får skabt langt mere klarhed, at vi får nogle klarere strukturer. Man kan også sige, at der bliver færre kokke i køkkenet og dermed en klarere ansvarsfordeling mellem de forskellige aktører på kulturområdet.

For os har det været essensen, at vi ikke lænere har et virvar af strukturer, men at vi klart forholder os til, om noget er lokalt eller noget er statsligt. Fra Venstres side ser vi denne her udmøntning af strukturreformen på museumsområdet, på det kulturelle område, som værende positiv for hele området, fordi den skaber mulighed for både vækst og dynamik på museumsområdet, hvor vi sikrer museerne økonomisk de næste 4 år og selvfølgelig også på en måde derefter. Det er positivt særligt på musikområdet, hvor vi går ind og sikrer musikskolerne i alle Danmarks kommuner, sikrer, at alle børn får mulighed for at kunne deltage i musikundervisning, hvis det er det, de har lyst til, og på teaterområdet, hvor vi går ind og sikrer teatrenes muligheder i hele Danmark og ikke kun i hovedstadsområdet.

Så fra Venstres side er vi ikke i tvivl om, at det er en positiv udmøntning af kommunalreformen, der sker på det kulturelle område. Vi mener, at den er med til at sikre kreative miljøer og

sikre, at de aktører, der er på området, nu ved, hvad det er, de skal forholde sig til, at det er staten, der på mange områder er gået ind og har overtaget de amtslige ordninger og sikret økonomien og bæredygtigheden.

Så mener vi også, at aftalen om strukturreformen, som er indgået mellem Dansk Folkeparti og regeringen og nu også tilsluttet på det kulturelle område af SF, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, er med til at vise, at det, vi fra starten lagde frem, slet ikke var så dårligt. For ellers ville man vel ikke kunne forvente, at det kunne få så bred opbakning her i Folketingssalen.

I Venstre er vi ikke bange for at tænke nyt, og vi ser strukturreformen som en unik mulighed for, at vi kan oprette større og mere slagkraftige kommuner, som også på det kulturelle område tager et ansvar og udvikler kulturen.

Så er der nogle, der vil sige: Men hvorfor skulle de have en interesse til at gøre det?

Der må vi bare sige, at vi tror, at de nye kommuner ikke kan lade være med at udvikle kulturen, fordi kultur, kulturel udvikling og kulturtilbud på musikområdet, på teaterområdet og på museumsområdet er et klart konkurrenceparameter, når man skal tiltrække arbejdskraft, når man skal tiltrække nye indbyggere til et område, når man skal tiltrække unge studerende, og når man skal tiltrække arbejdspladser.

Derfor tror vi, at de nye slagkraftige kommuner også vil bruge den mulighed, der ligger i strukturreformen på det kulturelle område, til at sikre nogle kulturaktiviteter og -tilbud til deres borgere, som i kvalitet overstiger det, som vi ser i dag.

Kl. 13.45

Hvis vi kigger på nogle af de store kommuner i dag, kommuner som Holstebro, Horsens, Silkeborg og Roskilde, kan vi se, at det er kommuner, der allerede har den størrelse, som de nye kommuner nu vil få, og det er kommuner, som har taget kulturen enormt seriøst. Det er kommuner, som har sat fokus på kulturen, og som har set den som et positivt konkurrenceparameter.

Derfor er vi fra Venstres side sikre på, at den tilslutning, der har været bredt her i salen, også er et udtryk for, at de øvrige partier her i Folketinget anerkender, at der vil ske et løft på det kulturelle område, når vi vedtager strukturreformen. Det er vi da glade for, for det er da også en tilkendegivelse af, at det, der er blevet lagt frem, var rigtigt fra start af.

Fra Venstres side hilser vi med glæde velkommen, at der har været så stor opbakning, og vi håber også på, at det er noget, der ligesom også fremover kan give sig udtryk i, at vi kan lave nogle fælles aftaler på det kulturelle område.

For vi mener, at det her er et område, hvor vi alle sammen har en interesse i at sikre, at vores kultur i Danmark udvikler sig, er dynamisk, fornyer sig og hele tiden bliver bedre.

Vi kan dermed varmt støtte forslagene på kulturområdet i forbindelse med strukturreformen og særligt det her samlelovsforslag, L 53, som på mange områder sætter rammerne for det fremtidige kulturliv i Danmark.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Mogens Jensen som ordfører.

Mogens Jensen (S):

Det var lige før, man fik fornemmelsen af, at der ville udspille sig en jubeldans her fra fru Ellen Trane Nørbys side. Så meget synes jeg nok ikke der er grund til trods alt at rose sig af de her lovforslag, der nu foreligger. Så langt som at kalde det et løft vil jeg nok heller ikke gå andet end måske på et par enkelte områder, hvor tilfældigvis Socialdemokratiet har fået imødekommet nogle forslag på teaterområdet. Jeg synes, at vi samlet set fra Socialdemokratiets side må betegne det her således, at vi holder skansen på en række vigtige kulturområder i den strukturreform, regeringen nu lægger frem, og som er utrolig firkantet i sin form.

Det konkrete lovforslag her kan vi stemme for, men det skyldes ikke mindst, at det i forhandlingerne med kulturministeren er lykkedes at få præciseret armslængdeprincippet som gældende for offentlige myndigheders og herunder altså også kommunernes forhold til kultur- og kunstlivet. Det er ikke mindst nødvendigt og vigtigt set i lyset af de eksempler, der er fra bl.a. Kolding, på, hvordan Dansk Folkeparti har forsøgt at blande sig i det kunstneriske indhold i det, der støttes.

Vi synes med det samlede lovforslag på området, at det er beklageligt, at det ikke er lykkedes at sikre regionerne en langt stærkere rolle på kulturområdet. Regeringen har en helt uforståelig og utrolig firkantet regionsforskrækkelse, der gør det umuligt at lade regionen løfte ellers helt naturlige opgaver også på kulturområdet.

Regionerne har nemlig en vigtig rolle at spille på kulturområdet, ikke alene hvad angår de koordinerende opgaver inden for bl.a. teater-, mu-

sik- og museumsaktiviteter, men også med hensyn til at udvikle det dynamiske og kreative regionale kulturmiljø, hvilket bl.a. Venstres ordfører jo gerne ser, og som kan spille sammen med uddannelse, erhverv og turismeaktiviteter ude i regionerne.

Det er jo lige præcis regionerne, der har de her muligheder, men det har regeringen altså ikke ønsket, og derved får vi en utrolig udmønstret struktur for kulturen, som kunne have været bedre med hensyn til at give regionerne større opgaver.

Det ville også være naturligt, at regionerne havde opgaver i forbindelse med kulturarven og herunder altså bevarelse af fortidsminder og vedrørende dispensationer af samme, ligesom det ville være naturligt, at regionerne havde ansvaret for konserveringsværksteder.

Men vi står altså her over for en fuldstændig stivnakket holdning hos regeringen, nemlig at nok skal vi have nogle regioner, men de skal altså ikke lave noget, selv om det kunne være nok så fornuftigt. Her råder fornuften ikke, det gør den kun hos et andet flertal i Folketinget, som vi jo så ser frem til kommer.

Kl. 13.50

Ud over en præcisering af armslængdeprincippet vil jeg gerne nævne de øvrige indrømmelser, som vi har fået i det samlede lovkompleks for kulturen i kommunalreformen. Det drejer sig om imødekommelse af mange af Socialdemokraternes forslag om forbedringer af teaterstrukturen. Det gælder professionalisering af bestyrelsesarbejdet, det gælder en særlig billetformidlingsindsats, der sikrer bedre overblik over teaterudbud og rabatter til befolkningen generelt, det gælder ophævelse af regeringens ønske om at lægge loft over støtten til egnsteatrene, det gælder sikringen af musikskolernes statslige refusionsordning, det gælder sikring af de statslige bevillinger til skolekoncerterne og endelig, at ankeforholdene vedrørende lokale dispensationssager vedrørende bl.a. jord- og stendiger er blevet bevaret.

Dermed har lovforslagene en sådan karakter, at vi altså gerne lægger stemmer til, ikke under store jubelscener, men fordi vi mener, at det er lykkedes at holde bastionerne på en række felter. Vi vil selvfølgelig forbeholde os retten til at vende tilbage med egne forslag til forbedringer i kommende folketingsamlinger.

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører, og derefter er det hr. Ole Sohn.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Strukturreformen får stor betydning for udviklingen af dansk kulturliv uden for de største byer. Med amternes nedlæggelse fjernes en væsentlig kulturdynamo i regionerne uden for København, Odense og Århus.

Mange amter har fungeret som inspirator og igangsætter for større kulturelle begivenheder, som har involveret alle egne af landet, også egne, som ved egen kraft ville have vanskeligt ved at kaste glans over og udvikle deres eget kulturliv.

Jeg kan nævne Lys over Lolland som et eksempel på en kulturel begivenhed, der har involveret næsten alle sogne på Lolland. Initiativet er udgået fra Storstrøms Amt, men i tæt samarbejde med de enkelte kulturinstitutioner og de relevante kommuner. Eller jeg kan nævne Nordjyllands Amts idé med hvert år at kåre en kulturby og understøtte den valgte by i at sætte et væld af kulturelle aktiviteter i gang, ofte i samarbejde med de øvrige nordiske lande. Det har betydet et kolossalt løft for den enkelte by og egns kulturelle liv.

I forhandlingerne om kommunalreformen har Det Radikale Venstre kæmpet for at sikre en regional forankring af kulturområdet. Vi finder det oplagt, at de største museer og teatre bliver forankret i en region. Institutionerne kunne fungere som regionale fyrtårne, der kunne understøtte og inspirere den økonomiske og erhvervs-mæssige udvikling i hele landet.

En af de store danske udfordringer er at sikre, at Danmark ikke skævvrides, at den økonomiske vækst ikke reserveres til de større bycentre. En væsentlig løftestang for at undgå en sådan udvikling kunne og burde være et stærkt fokus på at sikre et varieret kulturliv overalt i Danmark for kunstens skyld, for borgernes skyld, for turisternes skyld og for vækstens skyld.

Erhvervslivet har brug for inspirationen fra kulturlivet. Det gælder i København, og det gælder i Kvissel. I fremtiden skal vi leve af kreativitet. Derfor skal der være kreative miljøer i alle egne af landet. Dansk Folkeparti og dermed regeringen har ikke ønsket at benytte sig af den oplagte mulighed, som strukturreformen rummede på kulturområdet, for at give kunsten, kulturen, ja, livet i Danmark et løft.

Det er ikke lykkedes oppositionen at ændre grundarkitekturen i kulturens strukturreform. Til gengæld er det inden for de enkelte love lykkedes at luge en række tidsler ud. Vi har allerede været inde på en del af dem.

På teaterområdet har vi fået fjernet forslaget om, at egnsteatrene og dermed også børneteaterområdet underlægges økonomisk rammestyring, hvilket ville have gjort det meget vanskeligt at starte nye teatre. På museumsområdet er det som sagt lykkedes at få en garanti for, at Kulturarvsstyrelsen altid får det at vide, i det øjeblik der gives en dispensation fra beskyttelse af fortidsminderne og fra beskyttelseslinjerne i det hele taget. På musikområdet, og det er vigtigt, har vi fået genindført refusionsordningen, sådan at staten fortsat har hånd i hanke med, hvad der kan kaldes en musikskole.

Endelig har vi, som også hr. Mogens Jensen var inde på, været med til at sikre, og med stor velvilje fra kulturministerens side, at armslængdeprincippet skrives ind i alle de fire lovgivninger som grundprincip for, hvordan støtten fra kommunernes side skal gives til kulturområdet.

Kl. 13.55

Ligesom Lars von Trier skal have mulighed for at sige det, han vil, om USA's præsident uden at få frataget sin støtte på finansloven eller uden at få frataget sin støtte til at producere film, så skal det selvfølgelig også være sådan, at lokale kunstnere og mennesker med tilknytning til kulturlivet kan få penge til deres kunst og kultur, uden at de kommunale politikere skal blande sig.

Der er også opnået en række andre forbedringer, som jeg ikke kan nå at gennemgå her, men som jeg vil opfordre interesserede til at læse om i de afgivne betækningsbidrag. På den baggrund har Det Radikale Venstre valgt at indgå en stemmeaftale med regeringen, sådan at vi stemmer for alle fire forslag på kulturområdet.

Der ligger nu et stort ansvar ude i kommunerne og hos de lokale politikere for at kæmpe kulturens sag, også selv om andre store udfordringer trænger sig på. Lad nu ikke hensynet til skatteudskrivningsgrundlaget eller beskæftigelsen gå ud over hensynet til beskyttelsen af kulturarven. Lad ikke det korte sigts interesser skygge for den historie og arv, som fremtidens generationer byder os at beskytte. Og sørg nu for at afsætte penge til museer, biblioteker, litteraturfestivaler og alt det andet, som giver et rigt og mangfoldigt kulturliv. Det er nemlig det, vi lever af.

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Det er blevet en noget længere debat, end jeg havde forestillet mig, da vi gik i gang med L 50 her for et par timer siden. Når det er det, så er det, fordi vi får mulighed for, men måske også føler trang til, at give nogle meldinger om, hvad det er for nogle visioner, vi hver især har.

Men hvis man lige indledningsvis skal give et par korte bemærkninger om lovforslaget – i øvrigt også i relation til de tre foregående, som jo hænger lidt sammen – så synes jeg, det er værd at understrege, at der ikke er tale om nogen særlig store nyskabelser overhovedet; der er tale om nogle strukturændringer, som kan have nogle i princippet positive og negative effekter.

Det, der fra vores side er konkluderet, er, at de negative konsekvenser af selve strukturreformen er massive. Det er også derfor, at SF har stemt nej til grundideen i strukturreformen. Det fremgår faktisk også af betækningsbidragene til de tre kulturforslag, at vi ikke er en del af forliget omkring strukturreformen. Men når vi har lavet en stemmeaftale på kulturområdet, så er der faktisk en ret logisk forklaring på det. Det er i al sin enkelhed kærligheden til kulturen, kærligheden til kunsten. For hvad er det, vi har været vidne til? Vi har set – og vi vidste det, inden vi gik i gang med forhandlingerne – hvad konsekvenserne ville være.

Vi fik, og det vil jeg gerne kvittere for, et godt og konstruktivt forhandlingsforløb med kulturministeren, hvor vi tog udgangspunkt i de forudsætninger for en aftale, som oppositionen samlet havde opstillet. Det var – ikke at vi kunne redde strukturreformen, det løb var jo kørt – at vi kunne sige, at der var nogle forhold specielt omkring musikskolerne, som ville være helt katastrofale.

Det, der da er lidt tankevækkende, og det burde regeringspartierne måske også tænke lidt over, er, hvad jeg har fået af meldinger fra borgmestre rundt omkring i landet af vidt forskellig partiobservans, som alle uden undtagelse har været glade for, at vi reddede kommunerne fra at få musikskolerne.

Hvorfor var de glade for det? Fordi de ved, hvad konsekvensen er, når musikskolen skal til at konkurrere med hullerne i vejen og de bulede knæ osv. Når man skal lave den form for prioriteringer i kommunen, så er det altså ikke kulturen, så er det ikke musikskolerne, der står øverst

på hitlisten. Det gør den måske nok i ideelle sammenhænge, men ikke når økonomiudvalget skal til at tilrettelægge budgettet.

Så de er himmelråbende glade for, at de ikke fik ansvaret, fordi økonomien simpelt hen ikke giver dem mulighed for at løfte de kulturopgaver, som de gerne ser løftet. En af forudsætningerne for – ikke specielt at hjælpe borgmestrene – men for at redde musikskolernes fremtid, var, at vi lavede en aftale om at sikre, at der var en fortsat statslig refusion. Men det løser ikke alle problemerne.

Kl. 14.00

Det løser ikke noget problem, at det er den til enhver tid siddende regering og det parlamentariske flertal, der bestemmer, hvor mange penge der skal bruges til refusion. Det indebærer en finanspolitisk aftale. Det er ikke noget, der skal løses her i forbindelse med strukturreformen.

En anden væsentlig grund til, at vi gik med i aftalen, er, at vi så fik bevaret en refusionsordning for børneteatrene og egnsteatrene. Fru Elsebeth Gerner Nielsen har nævnt en række andre områder, som jeg skal undlade at gentage her, som var medvirkende årsag til, vi gik ind og lavede en stemmeaftale.

Faktisk synes jeg, det er blevet en god aftale. Det er en god stemmeaftale, som gør, at kulturlivet ikke bliver så klemmt, som det ellers ville være blevet, og at der faktisk også er nogle muligheder for, at det kan få nogle bedre rammer. Den politiske kamp om økonomien og støtten til kulturen kan foregå i nogle rammer, som er kendte, og som ikke på forhånd er ødelæggende for området.

I og med at det er en stemmeaftale, vi har indgået, indebærer det selvfølgelig også, at vi er loyale over for de ting, vi stemmer for, og at vi har lavet en aftale om, hvordan vi skal forvalte stemmeaftalen undervejs. Men det betyder selvfølgelig også, at vi som oppositionsparti fra SF's side undervejs også i denne her valgperiode vil komme med en lang række forslag, der kan være med til at styrke kunstens og kulturens rammer og vilkår og betingelser. Så det vil man også komme til at opleve at vi vil få nogle gode debatter om i Folketinget i den kommende samling.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg vil da bare sige, at vi fra Venstres side ligesom hr. Ole Sohn er utrolig glade for den aftale, vi har lavet, særlig på musikskoleområdet, for

som det også fremgik meget klart under førstebehandlingen, havde vi også en klar interesse i, at vi sikrede forholdene for musikskolerne.

Hvis man læser det oprindelige lovforslag, så står der også, at et kæmpestort fremskridt er, at musikskoleundervisningen nu er blevet gjort obligatorisk at have i samtlige kommuner. Det er et kæmpestort fremskridt i forhold til den situation, vi har i dag, og såfremt man havde fulgt med i førstebehandlingen, ville man også have oplevet, at der var en stor imødekommelse fra vores side af at fastholde de principper, der ligger i dag, sådan at vi også sikrer musikskoledrift ude i de små kommuner.

Derfor vil jeg også bare spørge hr. Ole Sohn, om han mener, at han mødte meget modstand i forhandlingerne om at sikre musikskolerne.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil lige starte med at kommentere den store sejr, der ligger i reformen, hvor der nu er sikret en musikskole i alle kommuner. Hvis vi nu skal være ærlige over for hinanden, så er virkeligheden den – jeg kan ikke huske det præcise tal – at vi vel har godt et par hundrede musikskoler i dag. Der er nogle kommuner, der ikke har. Men når man skærer antallet af kommuner ned til 98-99, eller hvor mange det nu er, det ender med, er det klart, at det er let at løfte opgaven med at sikre en musikskole i alle kommuner.

Virkeligheden er en anden. Jeg nævnte selv under førstebehandlingen Nordfyn som et eksempel, hvor Sønderø Kommune, Bogense Kommune og en tredje kommune, som jeg ikke lige husker navnet på, går sammen og laver to musikskoler. Bogense Kommune har ingen, men den får så pludselig nu en rent statistisk, fordi den nu bliver en del af en ny kommune, hvor der i forvejen er to. Men det er jo ikke sådan, at det giver bedre forhold. Det er bare lige for at sætte det på plads.

Det, at det nu bliver lovbestemt, er ikke et offer. Det er ingen garanti for, der ikke bliver skåret massivt ned på antallet af musikskoler. Det skal vi bare lige være enige med hinanden om.

Men jeg vil gerne sige, at de forhandlinger, vi havde under førstebehandlingen, var vi meget glade for ...

Første næstformand (Svend Auken):

Det bliver i næste omgang, vi skal høre det. Hr. Ole Sohn får en ekstra omgang, for fru Ellen

Thrane Nørby har meldt sig med en ny kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ellen Trane Nørby (V):

Jeg vil bare gerne igen spørge, om hr. Ole Sohn og SF følte stor modstand i forhandlingerne om at sikre en refusionsordning på musikskoleområdet, for vi andre fra Venstres side – og jeg håber og går også ud fra og ved, at jeg kan tale på de øvrige partiers, De Konservatives og Dansk Folkepartis, vegne – synes, at det var en rigtig god aftale, vi fik skabt, hvor vi både sikrer, at der er en obligatorisk musikskole i hver kommune, og at vi fastholder det i refusionsordningen.

Så jeg spørger bare igen: Følte hr. Ole Sohn, at der var en stor modstand i forhandlingerne om refusionsordningen?

Kl. 14.05

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg beklager, at når man sådan taler sig varm, så kan det der med at finde ud af, hvornår knappen lyser, give nogle problemer.

Nej, der var ikke nogen større modstand i forhandlingerne, og det tror jeg sådan set også jeg signalerede.

Det, der måske kunne være en overvejelse værd, er, at når Venstre og, kan jeg forstå, også Konservative og Dansk Folkeparti finder det så fantastisk godt, at man vil bevare refusionsordningen her for at sikre en ensartethed og en statslig styring af det, hvorfor er det så sådan, at man på alle andre områder i strukturreformen meget bevidst har sagt, at det skal ud til kommunerne? Det er sådan set lidt selvmodsigende, men jeg tror faktisk, at det hænger lidt sammen med, at også Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti har erkendt, at det måske er for store ulykker, man skaber, når man kommunaliserer alting. Men det skulle man måske have tænkt lidt over i forbindelse med hele strukturreformen.

(Kort bemærkning).

Mogens Jensen (S):

Jeg synes, jeg må sige til fru Ellen Trane Nørby, at det kommer an på, hvad man mener med modstand i forhandlingerne. Jeg synes, vi skal sige, at udgangspunktet for forhandlingerne om musikskolerne altså var et lovforslag fra regeringen, som handlede om, at man ville overføre det økonomiske ansvar for musikskolerne til kom-

munerne, uden at man ønskede at præcisere, hvilket kvalitetsniveau, hvilken bredde i tilbudene der skulle være, så man kunne sådan set risikere, såfremt vi ikke fik de her ændringer igennem, at man fik musikskoler med meget dårligere kvalitet, med meget dårligere bredde, end vi har i dag. Det var altså udgangspunktet for forhandlingerne: Det var det forslag, der lå fra regeringens side, og som vi altså samlet set så er nået frem til enighed om ændringer af. Men det var altså udgangspunktet, og det synes jeg lige man skal huske på.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Anden behandling af lovforslag nr. L 8: Forslag til lov om kloning og genmodificering af dyr m.v.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 3/3 2005. Betænkning 2/6 2005).

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg gør opmærksom på, at der den 8. juni 2005 er stillet 1 ændringsforslag uden for betænkningen af justitsministeren, som ikke er opført på dagsordenen.

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af justitsministeren (Lene Espersen).

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 og 1 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Anden behandling af lovforslag nr. L 160: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forbedring af voldtægtsfres retsstilling m.v. og beskikkelse af bistandsadvokat for pårørende til afdøde i straffesager mod politipersonale).

Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen. Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 161: Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Skærpe af straffen for uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel).

Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 27/4 2005. Første behandling 11/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 131: Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Ophævelse af straffelovens blasfemibestemmelse).

Af Jesper Langballe (DF) m.fl. (Fremsat 18/3 2005. Første behandling 19/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 22: Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 30/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 23: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love. (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 30/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Kl. 14.10

Forhandling**Jens Vibjerg (V):**

Jeg skal her i første omgang sige lidt om de ændringsforslag, der er til behandling i forbindelse med det her lovforslag, som jo er et meget spændende og fremadrettet lovforslag om at sikre en effektiv indsats over for ledige på arbejdsmarkedet.

Ændringsforslagene er kommet, fordi regeringen og regeringspartierne har lyttet til de kritikpunkter, der har været, de gode argumenter, der er kommet, og derfor har ministeren nu stillet nogle ændringsforslag. Jeg skal så lige kort her omtale de vigtigste.

Det ene er, at danskuddannelsen som beskæftigelsesinstrument kommer ind. Kommunerne får her mulighed for forvaltningsmæssigt at samle danskundervisningen af voksne udlændinge under samme hat som beskæftigelsesindsatsen. Det sker med henblik på, at voksne udlændinge opnår de nødvendige sproglige kompetencer og viden om kultur- og samfundsforhold i Danmark, der gør, at de kan deltage og yde på lige fod med samfundets øvrige borgere. Danskundervisningsindsatsen gøres således mere beskæftigelsesrettet, og voksne udlændinge vil kunne komme hurtigere i beskæftigelse og derved forsørge sig selv.

Et andet ændringsforslag er muligheden for at overføre den overordnede integrationspolitik til beskæftigelsesudvalget. I forbindelse med målsætningen om at få flere indvandrere i arbejde er det fordelagtigt, at kommunen får muligheden for at placere den overordnede integrationsindsats i kommunens beskæftigelsesudvalg. Det betyder, at kommunen kan skabe optimal fokus på beskæftigelsesdelen, når integrationsindsatsen planlægges.

Det er med forslaget ikke hensigten, at beskæftigelsesudvalget skal varetage samtlige opgaver. Der er tale om et overordnet ansvar, herunder koordinering af de tiltag, der iværksættes i den almindelige integrationsindsats. Andre konkrete udvalg i kommunen vil have ansvaret for de tiltag, der iværksættes inden for de respektive udvalgs ansvarsområder.

Så er der et forslag om at lette de administrative begrænsninger for indretningen af administrationen i kommuner med mellemformstyre og delt administrativ ledelse. Det er for at lette mulighederne for at indrette administrationen i kommuner med magistratsstyre og mellemformstyre. Der har været et stort ønske om det

fra disse kommuner, deres argumentation har lydt overbevisende, den har vi lyttet til og derfor dette ændringsforslag.

Så er der sondringen mellem jobcentre, der varetager generelle serviceopgaver, og jobcentre, der varetager særlige opgaver. Ændringen her af det oprindelige forslag betyder, at vi nu kun opererer med to typer jobcentre, nemlig B- og C-centre. Vi har her lyttet til bl.a. KL og hr. Jan Petersen, daværende ordfører for Socialdemokratiet ved førstebehandlingen, hvor det jo sådan set var kritikpunktet. Det var stort set S' eneste kritikpunkt, at A-centrene skulle fjernes. Jeg går ud fra, at Socialdemokraterne nu har sundet sig så meget, at man så rent faktisk er parate til at stemme for forslaget, når vi nu kommer med ændringen.

Det lyder jo rimeligt, da vi nu er nået ned på 98 kommuner, at hver kommune så får et center, der kan løse alle opgaver. Så med dette ændringsforslag kan jobcentre i alle kommuner løse alle opgaver i beskæftigelsesindsatsen.

Med den ændring vil det dermed ikke længe være nødvendigt for personer, der har 6 måneders samlet ledighed eller behov for en særlig indsats, at henvises til et jobcenter i en anden kommune. Så med den ændring får vi altså en række B-centre, hvor staten og kommunerne flytter sammen i samme hus og løser beskæftigelsesindsatsen i fællesskab. Vi bevarer her den delte myndighed, men udnytter fordelene ved at AF og kommunerne flytter sammen, hvor medarbejderen møder den ledige uden at skele til, om vedkommende er forsikret eller ikke forsikret, og hvor indsatsen tager udgangspunkt i den lediges behov og ikke i forsørgelsesgrundlaget.

Kl. 14.15

Og så får vi jo en halv snes C-centre. Et C-center er et beskæftigelseshus, hvor vi som B-centrene samler alle under én hat og hertil overfører myndighedskompetencen fra staten til kommunen. Disse C-centre er spændende nyskabelser, som vi venter os meget af, og som kommunerne ser frem til.

Det har været skuffende at opleve, hvor lidt tiltro Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre har haft til det kommunale selvstyre, ja, jeg kunne sige også SF, som jo også er rimeligt repræsenteret ude i kommunerne. Man vil ikke overlade kommunerne ansvaret.

I Venstre er vi af den opfattelse, at de folkevalgte i kommunerne er lige så kvikke og mindst lige så interesserede i at få de ledige i ar-

bejde som politikerne herinde. I Venstre er vi også af den opfattelse, at de kommunale medarbejdere er lige så effektive og interesserede i at få de ledige i arbejde som statens medarbejdere. Ja, vi er overbeviste om, at det, at de flytter sammen, vil give yderligere inspiration i det daglige arbejde. Det er sådan set et eksempel på, at en plus en ikke er to, men tre.

Det var mine bemærkninger til ændringsforslagene, så vil jeg senere komme ind på det samlede lovforslag.

Første næstformand (Svend Auken):

Det er også nu.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Skal vi tage det med i samme omgang?

Første næstformand (Svend Auken):

Altså, reglerne er sådan – også for dem, der følger med – at den første og vigtigste opgave under andenbehandlingen er at diskutere ændringsforslagene. Men der er også mulighed for i den forbindelse at diskutere de samlede forslag. Det er først ved tredjebehandlingen, at Folketinget deler diskussionen op i ændringsforslag og hovedforslag. Det være hermed sagt, så hvis der er bemærkninger til selve forslaget, er det nu, de skal komme.

Jens Vibjerg (V):

Så tager jeg dem med, jeg kan nå her i første omgang, og så må resten komme med i anden omgang.

Det helt overordnede mål med de lovforslag, vi har her, er at skabe den hurtigste vej til arbejde. Med de her forslag tager vi et meget stort og vigtigt skridt i den retning. Vi skaber gennemskuelighed, vi skaber enkelhed, vi skaber brugervenlighed.

Med én indgang til beskæftigelsesindsatsen får vi en bedre struktur. Det skaber ganske enkelt flere job på mindre tid. Med den nye struktur kommer indsatsen tættere på borgerne, da de altid vil have en lokalt forankret indgang til beskæftigelsesindsatsen, en indgang, der også gør kontakten lettere for lokale virksomheder.

Når arbejdsformidlingen og kommunen flytter sammen under samme tag, skabes de optimale forudsætninger for at sætte de lediges behov i fokus og vel at mærke alle ledige. Stærke ledige skal hurtigere i job. De nye rammer skaber de bedste vilkår med tæt kontakt mellem

virksomheder og jobcentre. Svage ledige og ledige med andre problemer oven i ledigheden skal have hjælp og støtte. Det vil nu ske på meget bedre vilkår, når social indsats og beskæftigelsesindsats går hånd i hånd, og hvor man ikke bliver klientgjort i beskæftigelsesindsatsen, bare fordi man ikke hører til gruppen af forsikrede ledige. Og forsikrede ledige, der har andre problemer end ledighed, får ikke lov bare at gå, uden at nogen tager hånd om de problemer.

Lovforslaget sikrer en fokuseret beskæftigelsesindsats, hvor stat og kommune får de bedste muligheder for at handle i de lediges interesser, samtidig med at man styrker fokus på samarbejdet med virksomhederne. Det bør være åbenlyst for alle, at et bedre samarbejde mellem alle parter med den ledige, der skal hjælpes, som det centrale omdrejningspunkt vil være med til at skabe bedre vilkår for beskæftigelsesindsatsen og få flere i job.

Vi får med denne strukturændring samlet hele beskæftigelsesindsatsen ét sted. Parterne, arbejdsgiverne og fagbevægelsen får som noget helt nyt indflydelse på beskæftigelsesindsatsen på alle ledige. Det vil sige, at parterne nu får udvidet deres indsatsområde med mere end hundrede procent. Det er noget, der rykker.

Kl. 14.20

Vi får samlet de statslige AF-medarbejdere med de kommunale medarbejdere, som i dag har hver deres områder. Dem samler vi nu under én hat med de synergier, det giver, den krydsningsfrodighed, vi kender fra en masse andre områder, til fordel for de ledige og arbejdspladserne og virksomhederne. Ja, vi kan ligefrem se for os, hvordan det vil boble ude i kommunerne til glæde for alle dem, der så brændende ønsker sig et job, som systemerne hver for sig ikke er i stand til at give dem. Allerede nu møder jeg mange begejstrede kommunalpolitikere, medarbejdere og ikke mindst ledige, der venter på, at disse ændringer bliver en realitet.

Ministeren vil stå for den helt overordnede vision, mål og styring af beskæftigelsesindsatsen ved hvert år at udmelde et begrænset antal mål og indsatsområder, der skal sættes særlig fokus på.

Beskæftigelsesrådet vil vejlede ministeren, som vi kender det i dag, med den forskel, at Beskæftigelsesrådet nu får vejledningsrettighed over alle, altså ikke bare som nu de forsikrede ledige, men også de ikkeforsikrede ledige. Beskæftigelsesrådet får altså mere end fordoblet sit ansvarsområde. Arbejdsmarkedets parter får

her en helt ny indflydelse, de aldrig tidligere har haft.

De fire beskæftigelsesregioner får den overordnede overvågning som opfølgingsfunktion over for jobcentrene, det lokale og regionale arbejdsmarked. Også her får arbejdsmarkedets parter fordoblet deres potentiale. Her får man altså også hele arbejdsmarkedet som indflydelsesområde.

I regionerne får man også en magt, man ikke har haft tidligere, nemlig i sin yderste konsekvens muligheden for at fratage et lokalt jobcenter dets opgaver, hvis resultaterne ikke leveres. Og yderligere som noget nyt får parterne nu mulighed for på det lokale plan at rådgive kommunerne i beskæftigelsesindsatsen. Også her gælder det, at det handler om både de forsikrede og ikkeforsikrede ledige.

Endelig får vi en ensartet behandling af forsikrede og ikkeforsikrede. Det sikres, både ved at de møder de samme medarbejdere, og ikke mindst fordi klagesystemet nu bliver det samme, fordi der oprettes fem nye beskæftigelsesankenævne, der behandler klager over afgørelser truffet af de to myndigheder, staten og kommunerne, i jobcenteret.

Så hvis jeg skal opsummere, får vi fokus på hele arbejdsmarkedet, vi får én indgang for alle, altså nedbrudt kasserne, vi sikrer fleksibiliteten, vi undgår klientgørelsen, vi får et styrket fagligt miljø, parterne får stor indflydelse på alle grupper, vi får fokus på resultaterne i indsatsen, og vi sikrer en ensartet klagebehandling; ja, det bliver en rigtig god reform.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Når der kun er den her pressede taletid, der er under andenbehandlingen, specielt når man slår to forslag sammen, så kan man jo ikke på de 20 minutter, der er til rådighed, forvente, at ordførerne kommer hele vejen rundt, derfor kan man være nødt til at stille lidt uddybende spørgsmål.

Jeg undrer mig over, at hr. Jens Vibjerg slet ikke forholdt sig til de ændringsforslag, som SF har stillet, og som er støttet af en række andre partier, omkring ligestilling i loven, eller sagt på mere nudansk: mangel på ligestilling i loven. Jeg har lagt mærke til, at ministeren har forsøgt at skrive lidt prosa om, hvor indstillet han er på ligestilling, men jeg forstår ikke, hvorfor regeringen ikke kan støtte, at man får en markant ligestilling ført ind i loven, sådan at man lovmæssigt sikrer den mainstreaming, der er nødven-

dig, for at vi kan rette op på de kønslige uligheder, vi har i samfundet.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu er det sådan, at det her er en strukturreform, og det indholdsmæssige skal vi jo bl.a. drøfte i efteråret i forligskredsen i forbindelse med »Flere i arbejde«.

Ministeren har også i et betækningsbidrag tilkendegivet regeringens meget positive holdning til og optagethed af at sikre kønsligestilling, så det er en sag, der har en høj prioritet for regeringen og for Venstre, men det hører ikke hjemme som en del af strukturreformen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er der nu altså to meninger om. Virkeligheden er jo, at den struktur, vi har i samfundet, gør, at der ikke er ligestilling. Det har jeg sådan set også på fornemmelsen at hr. Jens Vibjerg er enig i. Der er ikke ligestilling i samfundet, der er ikke ligestilling på arbejdsmarkedet, der er i øvrigt heller ikke ligestilling i den måde, som jobformidlingsystemet fungerer på, så der er al mulig grund til at få det præciseret lovgivningsmæssigt, også for at man i den nye struktur, man lægger op til, får skåret det ud om ikke i pap så i granit, at der skal sikres reel ligestilling.

Det er det, som vi med ændringsforslagene har ønsket indføjet. Det er ikke for, at man skal tro, at det er rene genialiteter, SF, Socialdemokratiet, Radikale og Enhedslisten har opfundet. Det er sådan set noget, som de organisationer og forbund, der har mange kvinder, har peget på som noget ret væsentligt. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at man ikke kan se, at det er nødvendigt, at vi rent strukturelt også får det føjet ind i loven.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu er der sådan set ikke noget spørgsmål her i det sidste af hr. Ole Sohns indlæg, og jeg kan jo kun gentage det, jeg sagde før, at det her er en strukturreform. Vi er meget optaget af ligestilling, og det er regeringen jo ikke bare på det her område, men på alle områder. Det har en høj prioritet, vi skal bare have tingene de rigtige steder.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal lige for god ordens skyld gøre opmærksom på, at korte bemærkninger ikke behøver at indeholde spørgsmål. Det er kommentarer, og man kan kommentere det, som man vil.

Der er yderligere en kort bemærkning, inden vi går over til ordførerrækken. Det er Ole Stavad.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes desværre, vi oplever lysten til at omskrive historien og også det, som Socialdemokraterne har sagt. Det, der undrede mig mest i hr. Jens Vibjergs tale for et øjeblik siden, var forsøget på at tillægge den socialdemokratiske ordfører ved førstebehandlingen, hr. Jan Petersen, en tilslutning til det, der nu ligger, som om det, der blev givet udtryk for, var, at bare man kom af med de såkaldte A-centre, var alt i orden.

Jeg kender hr. Jens Vibjerg som en hædersmand, som jeg sætter pris på, og derfor måtte jeg have skrevet det her ud for at være helt sikker på, om det var mig, der huskede forkert, eller om det var hr. Jens Vibjerg.

Jeg kan konstatere, at hr. Jens Vibjerg har husket meget forkert. Her bare et enkelt citat – der kunne findes en række fra hr. Jan Petersens ordførertale – hvor hr. Jan Petersen siger:

Det er ikke ukendt for regeringen, at Socialdemokraterne er modstandere af de såkaldte C-centre, hvor kommunerne kan overtage det samlede ansvar for arbejdsmarkedspolitikken. Vi mener ikke, at kommunerne skal have ansvaret alene, og derfor vil vi foreslå, at ministerbemyndigelsen til at godkende disse C-centre fjernes.

Mener hr. Jens Vibjerg ikke, han er kommet til at tillægge hr. Jan Petersen noget fra førstebehandlingen, som hr. Jan Petersen aldrig har givet udtryk for?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nej, jeg mener nu ikke, at jeg kom til at tillægge hr. Jan Petersen noget, hr. Jan Petersen ikke har sagt, for det, jeg citerede hr. Jan Petersen for – det vil hr. Ole Stavad også kunne se i referatet – var, at det var rigtigt, at A-centrene var et problem.

Det er da rigtigt, at hr. Jan Petersen også gav udtryk for ikke at være begejstret for C-centrene. Min pointe var at sige, at vi nu har ryddet en sten af vejen, fjernet en sten i skoen for Socialde-

mokraterne ved at fjerne A-centrene. Det kunne måske give anledning til overvejelser om, at man så kunne støtte forslaget, for det var sådan set de to elementer, der var genstand for de konkrete kritiske udsagn fra hr. Jan Petersen på det tidspunkt.

Nu kan jeg jo ikke læse hele hr. Jan Petersens ordførertale op, for så ville min tid gå med det.

Kl. 14.30

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Hvis Venstres ordfører havde valgt den metode, kan vi sige, at det i hvert fald havde været mere retvisende i forhold til, hvad hr. Jan Petersen sagde ved førstebehandlingen. For det, som Venstres ordfører forsøger at tillægge hr. Jan Petersen med hensyn til at afskaffe A-centrene og med hensyn til det, der skulle være i stedet for, svarer heller ikke til det, som hr. Jan Petersen sagde.

Når vi tager et andet citat, fremgår det fuldstændig tydeligt, at det, som hr. Jan Petersen foreslog, var, at der skulle laves et passende antal jobcentre, der kan det hele, der passer til arbejdskraftsområdet, vi har i Danmark, som placeres, så det sikrer en vis geografisk nærhed til borgerne osv. Altså, at det ikke i arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesammenhæng var, om jeg så må sige, tilfældige kommunegrænser, der skulle afgøre det, men at det, der var afgørende, var, at det passede til arbejdskraftsområderne. Jeg føler mig fuldstændig overbevist om, at hr. Jens Vibjerg vil være enig med mig i, at det ikke er det, der er sat til behandling og beslutning i dag med det, regeringen har foreslået.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu er det sådan, at vi i udgangspunktet vel havde forventet et antal kommuner på 130-140 stykker. Vi lander på 98. Vi har fået nogle store kommuner med noget muskelkraft og med noget opland omkring sig. Når jeg kigger på billedet af det område af landet, jeg kommer fra, tegner der sig en kommunestruktur, der passer rigtig godt med de arbejdsmarkedsoplande, vi også har til områderne. Det tror jeg er et meget kendetegnende billede for det ganske land, så jeg er overbevist om, at vi også ad den vej når det optimale.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg skulle måske lige starte med at følge op på det spørgsmål, der var fra hr. Ole Sohn, for der var jo med de her ændringsforslag stillet af Enhedslisten og SF en mulighed for at skabe et meget bredt flertal i Folketinget, i og med at vi andre har sagt, at vi gerne vil støtte dem. Men hvis nu regeringspartierne og Dansk Folkeparti også støttede dem, var der jo bare konsensus og enighed i Folketinget om, at ligestilling også skulle være en del af lovgivningen om kommunalreformen på arbejdsmarkedsområdet. Det er sådan set et tilbud til regeringen. Det kan man så vælge at tage imod eller lade være med at tage imod. Jeg noterede mig, at det ønsker man ikke at tage imod.

Jeg forstår hr. Jens Vibjerg sådan, at hr. Jens Vibjerg er enig i, at en stor del af forudsætningen for at drive aktiv arbejdsmarkedspolitik i Danmark er, at parterne er involveret. Bekymrer det så ikke Venstre, at arbejdsmarkedets parter har sagt, at de ikke ønsker denne her reform, og at de rent faktisk mener, at det også er problem, at man nu går ud og laver helt op mod 98 jobcentre i kommuner, som på trods af, hvad hr. Jens Vibjerg sagde for et øjeblik siden, geografisk nogle steder ikke dækker meget mere end 20.000 indbyggere?

Mener hr. Jens Vibjerg ikke, at det er et problem, at man imod parternes ønsker og anbefalinger nu går ud og laver en reform på arbejdsmarkedet, som hverken har støtte fra dem, som rent faktisk skal ansætte folk, eller fra dem, som skal betjene ledige og beskæftigede medlemmer?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu har vi sådan set udfoldet mange bestræbelser for at få konsensus om det her. Når vi kigger på det produkt, vi lagde frem for godt og vel et års tid siden, og de forhandlinger, vi har haft, fremgår det, at vi sådan set også har lyttet til mange af de argumenter, der er kommet fra de partier, der nu ikke er med i aftalen. Vi har virkelig flyttet os i retning af de synspunkter. Så der har i hvert fald fra regeringspartierne side virkelig været udfoldet bestræbelser på at få så bredt et forlig om de her ting som overhovedet muligt. Det har man så ikke ønsket fra Socialdemokraternes og De Radikales side, sådan er det, og det må vi jo så leve med.

Kl. 14.35

Min oplevelse også med hensyn til parterne er, at fagbevægelsen har lagt sig lidt i baghjulet af Socialdemokraterne, og det er jo naturligt nok, og at arbejdsgiverne er kommet med mange positive meldinger om det her.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg skal bare minde hr. Jens Vibjerg om, at da man nu lavede den her ændrede aftale om at afskaffe A-centrene og lave alle centre til B-centre, var man sådan set i en situation, hvor Dansk Arbejdsgiverforening gik ud og meddelte, at det syntes de var en dårlig idé. De syntes hellere, at man skulle sørge for, at der var noget mere arbejdskraft til at dække arbejdsmarkedet ind, og at det var det, man skulle have som målsætning.

Så det er sådan set ikke rigtigt, at man har lyttet til gode råd fra arbejdsmarkedets parter, og det er heller ikke rigtigt, at man har lavet en forbedring, som er forankret hos arbejdsmarkedets parter.

Derfor bliver jeg nødt til at sige til hr. Jens Vibjerg, at da vi mødte op til forhandlinger i Beskæftigelsesministeriet, så var vi til en morgenkaffeseance, der varede i alt fem kvarter. Hvis hr. Jens Vibjerg mener, at man på de fem kvarter har kunnet teste, om Socialdemokratiet var villig til at indgå forlig og lave aftaler på det her område, vil jeg sige, at jeg godt nok synes, man har brugt meget lidt tid og meget lidt tid i særdeleshed på at lytte til de mange gode råd, som vi havde med over.

Vi har hele vejen igennem været villige til at forhandle, og hvis det her skal tages som et tilbud fra Venstre om, at vi nu stopper forhandlingen om det her lovforslag og sætter os til forhandlingsbordet og prøver at finde en løsning, som både vi bredt i Folketinget og arbejdsmarkedets parter kan bakke op om, så er Socialdemokratiet med på det.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg kan berolige hr. Thomas Adelskov med, at vi ikke stopper processen her. Jeg kan også sige til hr. Thomas Adelskov, at jeg i hvert fald har deltaget i adskillige timelange møder vel de sidste fem kvartaler med Socialdemokraterne om det her projekt, så det er ikke rigtigt, at der kun har været forhandlet i fem kvarter. Vi har haft mange møder fra den periode, hvor forslaget blev fremsat, og så frem til, at vi havde det seneste

her for nylig. Så det er i hvert fald ikke korrekt, at der ikke har været udfoldet store bestræbelser på at få et bredt flertal for de her ting.

Jeg havde da gerne set, at Socialdemokraterne havde været indstillet på at gå med i den her aftale. Det vil man ikke, man har berøringsangst over for halvdelen af det, der foregår på hele strukturuområdet. Det må vi tage til efterretning. Det er jo ikke vores problem, at Socialdemokraterne synes, det er sjovere at hænge på bagsmækken end at være med på førersædet.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Når jeg hører hr. Jens Vibjerg, spørger jeg mig selv om, hvor pokker den mand har været henne, mens vi har behandlet det her lovforslag, mens der har været deputationer, mens der har været spørgsmål, mens der har været samråd, mens der har været en høring i Fællessalen. Alt sammen med det fælles udgangspunkt, der var: Hvad skal der blive af spørgsmålet om og arbejdet med ligestilling? Hvad skal der blive af arbejdet med at modvirke det kønsopdelte arbejdsmarked i forbindelse med den nye struktur?

Så siger hr. Jens Vibjerg: Jamen det her har slet ikke noget at gøre med struktur, det kommer vi til at arbejde med senere hen. Jeg mener, at det må være i modstrid med, at beskæftigelsesministeren dog trods alt er kommet med en tilkendegivelse på det her område i forbindelse med lovforslaget.

Det kan man så sige om, hvad man vil, men ifølge hr. Jens Vibjerg, så vidt jeg forstår ham, har det her intet at gøre med det lovforslag. Spørgsmålet om ligestilling, spørgsmålet om det kønsopdelte arbejdsmarked må vente til et andet tidspunkt. Er det rigtigt forstået, at det er det, hr. Jens Vibjerg mener?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg må sige, at hr. Jørgen Arbo-Bæhr sådan set har forstået, at ministeren er kommet med en tilkendegivelse – det fremgår jo også af betænkningen. De konkrete tiltag sker i den lovgivning og i alle de love, hvor det er relevant i forhold til ligestilling. Jeg har jo også sagt til den socialdemokratiske ordfører, at ligestilling ligger regeringen og Venstre meget på sinde, og derfor tager vi fat om det konkret i alle de situationer, hvor det er aktuelt.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg synes, det er ærlig snak, for af lovforslaget fremgår det jo, hvad man vil gøre i forbindelse med forsikrede ledige, ikkeforsikrede ledige, folk med handicap og folk af anden etnisk oprindelse. Der fremgår det nogenlunde klart, hvad man vil gøre i den nye struktur.

Men i forbindelse med noget så væsentligt som at sikre, at man indarbejder ligestillings-spørgsmål, at man indarbejder spørgsmål om det kønsopdelte arbejdsmarked, og at man indarbejder de erfaringer, som indtil videre har ligget i det statsligt styrede AF-system, siger man: Nej, det er ikke interessant i det her lovforslag. Derfor har man fuldstændig udeladt det, og derfor nøjes man med tilkendegivelser og vil måske senere, hvem ved, indarbejde det på en eller anden måde i stedet for at tage det nu, hvor det er væsentligt.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg synes, det er lidt beklageligt, at hr. Jørgen Arbo-Bæhr helt har misforstået, hvad der ligger i lovforslaget, for alle de ting vedrørende ligestilling, som vi i dag har i AF-systemet, flytter med over. Der sker jo ingen ændringer i det her.

Det her er en strukturændring, det er ikke en indholdsændring, så alle de gode ting, vi har med i dag, fortsætter med over i den nye struktur.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Jeg er nødt til at gå herop for at sige, hvor vidunderligt det er at høre, hvor hensynsfuldt regeringen har behandlet Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre.

Af en eller anden grund var det sjovt nok ikke det, jeg hørte. Jeg bemærkede i hvert fald ikke megen forhandlingsvilje, da jeg var med til denne her korte morgenmadsseance hos ministeren i sidste øjeblik, og under alle omstændigheder vil jeg meget gerne betakke mig for denne her omsorgsfulde belejring, som regeringspartierne forsøger at omklamre Det Radikale Venstre med.

Nej tak, vi vil ikke fedtes ind i denne her strukturændring, som den ser ud i øjeblikket. Den primære begrundelse for det, er jo altså, at jeg endnu ikke har fundet den ekspert på arbejdsmarkedsområdet, den repræsentant for en hovedorganisation eller den person, der virkelig har fingrene i det her stof, der kan anbefale en

kommunalisering af beskæftigelsesindsatsen, og det får mig til at spørge hr. Jens Vibjerg: Hvad er det egentlig for nogle gode erfaringer med den kommunale beskæftigelsesindsats, som regeringen siger at den læner sig op ad?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg tror, at det er fru Elisabeth Geday bekendt, at Beskæftigelsesministeriet på sin hjemmeside har en bjælke, man kan klikke på, hvor der står www.jobindsats.dk, og der vil fru Elisabeth Geday kunne gå ind og se, præcis hvordan kommunerne løser denne her opgave, og at vi har kommuner, der løser opgaverne fantastisk godt. Vi har også nogle, der ikke løfter opgaven godt nok, vi har også nogle AF-regioner, der ikke løfter opgaven godt nok.

Der tror vi på, at vi ved at samle ekspertisen i de to systemer og samtidig få udbygget overvågningen og benchmarkingen af jobcentre vil nå kvantespring frem med hensyn til kvaliteten. For noget af det bedste til at få politikere, embedsmænd og medarbejdere, der arbejder med tingene, til at oppe sig, er, at de kan se, hvad de får ud af den indsats, de sætter ind med. I den udstrækning de kan se, at det her gør de godt, kører de videre ad den vej, og i de situationer, hvor de kan se, at der er andre, der er bedre, går de hen og lærer af dem.

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Nu skal jeg bare lige være sikker på, at vi har den samme opfattelse af matematikken i det her, for hvis man siger, at man har omkring 40 AF-regioner i dag og de nu bliver delt ud på 92 kommunale jobcentre, er det så at samle, eller er det at sprede? Efter min bedste opfattelse er det, man gør, at man i stedet for at koncentrere indsatsen altså tager de her AF-medarbejdere og smører indsatsen ud i et ganske tyndt lag i de her 92 jobcentre. Så jeg må sige til hr. Jens Vibjerg, at jeg ikke har samme opfattelse af eller tiltro til det kommunale system, som hr. Jens Vibjerg fortsat har.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu har vi vel ca. 1.900 medarbejdere i AF-systemet, jeg tror, det er i den størrelsesorden, jeg vil ikke hænges op på decimaler, men det er i omgængen af den størrelse, så det, at de bliver delt

ud på 98 kommuner, vil jeg ikke kalde at smøre tyndt ud. Og det, vi ikke må glemme, er, at de rykker sammen med alle de kommunale medarbejdere på beskæftigelsesområdet. Så vi får jo samlet de to grupper, altså de kommunale og de statslige, i ét hus, og ud over at der bliver det samme antal mennesker, som der er i dag, til at tage sig af de ledige, får vi den synergieffekt, der opstår af, at man flytter to kulturer sammen. Som jeg sagde i min tale: En krydsningsfrodighed, som vi oplever i mange tilfælde, vil også blomstre her, ingen tvivl om det.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg har taget ordet, fordi jeg synes, der kommer mange bemærkninger fra oppositionens ordførere, som ikke har noget at gøre med det, vi behandler. Der er blevet talt om kønslig ligestilling. Det vil jeg nu gerne have mig frabedt, vil jeg sige til hr. Ole Sohn, men ligestilling kan vi godt gå ind for.

Det, som lige får mig til at tage ordet, er, at der tales utrolig meget om, hvilke redskaber der ligger i kommunerne i dag, og hvilke redskaber der ligger i AF. Lad os nu én gang slå fast: Vi bygger et nyt hus, og det hus er lavet til, at vi skal gøre en fokuseret, målrettet indsats over for de ledige, uanset hvem de ledige er. Det burde i virkeligheden nyde en stor opbakning, og det er også blevet rost.

Møblerne til det her hus er alle de beskæftigelsesmæssige redskaber, og møblerne er også det forhold, at man skal behandle ligestilling. Så hvorfor det skal have en eller anden særegen plads i den her debat, er mig fuldstændig ubegribeligt. Vi diskuterer strukturen, altså at vi bygger et hus, og mere er der sådan set ikke i det.

Formanden:

Det var jo oprindeligt en kort bemærkning til ordføreren, men der var ikke meget kort bemærkning til ordføreren i det her. Derfor får ordføreren heller ikke ordet, og derfor går vi videre i ordførerrækken. Hr. Thomas Adelskov får ordet som ordfører.

Thomas Adelskov (S):

Man kunne måske starte med bare at konstatere, at der er nogle, der her er meget mere optaget af mursten og byggeri end indhold og virkning ude i det åbne land.

Bliver det lettere at være borger i Danmark med denne her kommunalreform og denne her ændring på arbejdsmarkedsområdet? Nej, det gør det ikke. Bliver det lettere at være ledig i det her land med de ændringer, som regeringen nu gennemfører sammen med Dansk Folkeparti på beskæftigelsesområdet? Nej, det gør det ikke. Kommer de ledige nu hurtigere i beskæftigelse med det her lovforslag? Nej, det gør de ikke. Får de ledige nu nogle bedre uddannelses tilbud og bedre aktiveringstilbud ud af de her lovforslag, vi behandler nu? Nej, det gør de ikke. Får virksomhederne lettere fat i den rigtige ledige, den rigtige arbejdskraft, som de står og har brug for? Nej, det gør de ikke. Bliver det lettere at bekæmpe arbejdsløshed i det her land? Nej, det gør det ikke.

Succesen for de socialdemokratiske ledede regeringer igennem 1990'erne, hvor det lykkedes os at reducere en arbejdsløshed på over 350.000 – vi skaffede 200.000 nye job – byggede på en national strategi og en national forankring af beskæftigelsesindsatsen, der havde til hensigt og som mål at styre arbejdsmarkedet, at gribe ind, når der var flaskehalse, og i det hele taget i et meget, meget tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter at lede det danske arbejdsmarked således, at vi undgik strukturproblemer.

Nu står vi over for et lovkompleks, der de facto kommunaliserer hele beskæftigelsesindsatsen. Det skaber problemer, og det bliver sværere at løse problemer.

Kl. 14.50

Vi frygter med de her lovforslag, at der vil ske en indhegning af arbejdsmarkedet ude i kommunerne med et tal på mellem 90 og 98 jobcentre, at man i stedet for at se arbejdsmarkedet og arbejdskraftoplandene som et hele nu vil begynde at se kommunegrænserne som den afgrænsning, inden for hvilken man skal prøve at finde beskæftigelse, aktivering og måske endda uddannelse.

Vi frygter, at man i arbejdsmarkedsindsatsen kommer til at kigge indad i stedet for at kigge udad, at man kigger på geografien i forhold til kommunegrænsen, langt mere end man kigger på den enkelte lediges behov, den ledige, der måske har behov for noget uddannelse, eller den ledige, der måske har behov for en særlig form for aktivering, særlige former for tilbud, men tilbud, som ikke findes inden for kommunens snævre grænser.

Vi bliver nødt til at konstatere, at arbejdsmarkedet i dag ikke holder sig inden for kommu-

negrænser. Vi bliver nødt til at konstatere, at det er et faktum, at arbejdskraften i dag bevæger sig langt hen over kommunegrænser, hvad enten det er pendling efter job over lange afstande, eller det simpelt hen bare er, at man kører 5 km hen til sit job i nabokommunen. Det vil også i fremtiden finde sted.

Tidligere talte Venstres ordfører om, at man nu fik forankret de her jobcentre ude i kommunerne, og at der var kommuner, der var tilstrækkelig store og bæredygtige til at løse de her opgaver. Vi sidder altså med kommuner med kun 20.000 indbyggere. Vi sidder med kommuner, hvor vi visselig kan gå ud og kigge på dem og sige: Her er kommuner, hvor man egentlig ikke har en erhvervsstruktur, der gør, at man vil kunne tilbyde de ledige, der er og kommer inden for kommunens grænser, tilstrækkelig velkvalificerede tilbud.

Endelig kommer så spørgsmålet: Kan man tilbyde noget kvalificeret, og har man de tilstrækkelige ressourcer og den tilstrækkelige arbejdskraft i de nye jobcentre? Der er vi voldsomt bekymrede over den måde, hvorpå man med en tynd pensel kommer til at smøre medarbejderne fra arbejdsformidlingen ud i de nye jobcentre, og at man dermed også ødelægger den faglighed, der i dag er forankret i AF-systemet, og at man dermed forhindrer, at de ledige får det rigtige tilbud på det rigtige tidspunkt.

Så er der hele denne her særlige konstruktion, som man kalder en slags forsøgskonstruktion, med C-centrene i lovkomplekset, hvor man fuldstændig kommunaliserer i hvert fald ti jobcentre, og hvor man giver kommunerne det fulde ansvar for hele beskæftigelsesindsatsen.

Vi er bekymret over, om man ude i kommunerne og særlig i de kommuner med de ti C-centre overhovedet vil kunne løfte opgaven. Vi bliver nødt til at konstatere, at der er kommuner, som allerede i dag har svært ved at løfte opgaven, og som ikke overholder bare de mest basale lovgivningsmæssige krav og forpligtigelser over for de ledige. Vi tror sådan set ikke, at det bliver nemmere, når vi ved, at vi har en regering, som lægger stramme økonomiske bånd på kommunerne og ikke nødvendigvis vil give kommunerne det nødvendige økonomiske råderum til at kunne løfte den opgave, som de nu bliver sat over for med C-centrene. Vi mener sådan set, at man kommer til at spille hasard med de mange ledige.

Skulle man nu have valgt en eller anden strategi, havde man vel valgt en strategi, der hand-

lede om at sige, at det kunne være, at man troede, at de her C-centre var en god idé, og så skulle man jo have oprettet dem som forsøg. Men ikke engang det har man valgt.

Hvis man nu havde haft lidt respekt for det forlig, som vi indgik i fællesskab om »Flere i arbejde« for et par år siden, havde man taget forligspartierne med på råd, var gået i dialog og havde ventet på, at den evaluering af de igangværende forsøg med samarbejder ude i kommunerne var nået til vejs ende, at vi i fællesskab havde evalueret, hvorvidt der var gode ideer i samarbejderne og i de fælles jobcentre for så at se, om det var en vej, vi skulle bevæge os ad, i stedet for som nu uden erfaring og uden evaluering, at regeringen og Dansk Folkeparti bevæger sig ind i en ren kommunalisering af beskæftigelsesindsatsen.

Parterne har kritiseret denne her reform. Både arbejdsgiver- og lønmodtagersiden kritiserer denne her reform. Det er også en reform, som er et brud på en lang tradition for, at vi her i Folketinget rent faktisk forsøger at lave nogle brede forlig om noget af det, der er allermost vigtigt og allermost fundamentalt med hensyn til at løfte store vigtige opgaver, nemlig hele arbejdsmarkedspolitikken, der jo er forudsætningen for, at vi, når vi sørger for, at vi har en lav ledighed, også har råd til velfærd. Nu bryder man den tradition og laver et snævert forlig med Dansk Folkeparti.

Endelig er det en reform, som på en lang række områder i stedet for at bevæge sig fremad måske bevæger sig tilbage. Vi har et par ændringsforslag, som vi lidt senere skal tage stilling til, der handler om ligestillingsproblematikken. Regeringen har skrevet et fint bidrag til betænkningen, men i realiteten handler det jo om, at man også her havde en chance og en mulighed for at forankre nogle af de opgaver, der er på ligestillingsområdet og med hensyn til beskæftigelsesindsatsen, i den lovgivning, vi nu behandler. Det afviser regeringen, og man kan spørge sig selv hvorfor.

Kl. 14.55

Hvad sker der egentlig for den enkelte ledige? Hvad er konsekvensen for den enkelte ledige af denne reform? Bliver det lettere at være ledig i Danmark med denne her reform? Svaret er nej. Kommer man hurtigst muligt tilbage på arbejdsmarkedet og får job, når man er ledig med denne her reform? Svaret er nej. Får de ledige nu nogle bedre redskaber, således at de kan blive bedre stillet over for uddannelses- og aktive-

ringstilbud med denne her reform? Svaret er nej. Får virksomhederne nu nogle bedre muligheder for at kunne få de rigtige ansatte, det rigtige personale, når de leder efter det? Svaret er nej. Bliver det lettere at bekæmpe arbejdsløsheden i Danmark efter denne her kommunalreform på arbejdsmarkedsområdet? Svaret er nej.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg synes, det er en lidt besynderlig regnebog, man har hos Socialdemokraterne. Man siger, at vi smører medarbejderne ud med en tynd pensel, fordi vi får ca. 90 arbejdsmarkedscentre ud over det ganske land. I dag har vi 271 plus 14. Nu samler vi det altså i 90 centre, og det vil sige, at vi får meget mere struktur i ekspertisen; hvert center kan meget mere end det, de kan i dag. Det kan i hvert fald ud fra min regnebog ikke blive til at smøre tyndere ud, end det er i dag. Tværtimod er det at gå fra 271 plus 14 til ca. 90 i min verden at få samlet ekspertisen.

Så må jeg jo sige, at når Socialdemokraterne siger, at vi de facto kommunaliserer beskæftigelsesindsatsen, så er det altså en sandhed med store modifikationer, for i C-centrene bliver der kommunalt myndighedsansvar, i resten af centrene er der delt myndighed.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg skal bare starte med at konstatere, at vi altså nu er i en situation, hvor man tager arbejdsformidlingerne og fordeler de medarbejdere ud og fordeler arbejdsformidlingens opgaver ud på et par og halvfems centre, hvor man i dag har 40 centre. Hvis man nu skulle følge hr. Jens Vibjergs tankesæt, så kunne det være, at hr. Jens Vibjerg måske egentlig var allermest enig med Socialdemokraterne i, hvordan man skulle gøre det her, for vi foreslog rent faktisk, at man i stedet for at lade sig begrænse af kommunestørrelser og kommunegeografi satte et måltal, der hed, at man minimum skulle have omkring 45.000 indbyggere som befolkningsgrundlag, før man kunne oprette et selvstændigt jobcenter. Det ville nemlig give den der fordel, som hr. Jens Vibjerg taler om, ved at man så fik samlet indsatsen nogle steder.

For det, der er hovedproblemet i den reform, som man laver nu, og den måde, man har konstrueret den på, er, at mange af de eksperter og kompetencer, man i dag har samlet ude på AF'erne, smører man nu ud, og det vil sige, at

man ikke får den faglighed til at følge med ud i hvert et jobcenter, der er ude i det ganske land.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg må sige, at jeg er noget skuffet på alle kommunale medarbejders vegne over, at Socialdemokraterne ikke regner de kommunale medarbejders evne til at være med til at løse den her opgave for noget som helst. Jeg synes, at det er en stærk melding at give her fra Folketingets talerstol, at alle de medarbejdere, vi har ude i kommunerne, ikke er gode nok til det her. Jeg vil nok opfordre den socialdemokratiske ordfører hr. Thomas Adelskov til at gå ind og læse lidt på www.jobindsats.dk og se, at der altså virkelig er kommunale medarbejdere, der er i stand til at løse denne her opgave.

Eller også handler det bare om, at Socialdemokraterne stadig hænger fast i betonen og altså ikke er kommet videre. Man hænger i det gamle; det skal være, som det altid har været. Jeg troede egentlig, at Socialdemokraterne med en ny ledelse var hoppet ud af betonen, men det kan jeg høre at de ikke er.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Vi har lige for ganske nylig hørt om kommunale medarbejdere, som klagede deres nød over, de simpelt hen ikke kunne nå bare de mest basale ting og opfylde bare de mest basale lovkrav til samtaler med ledige ude i kommunerne, og så står hr. Jens Vibjerg her i dag og anklager mig for ikke at have tillid til medarbejderne. Jo, jeg har tillid til medarbejderne. Men man må jo konstatere, at alene i Københavns Kommune mangler der, jeg tror, det var 11 mio. kr. i indsatsen for at sikre en ordentlig normering, så man bare kan opfylde de mest basale krav, som vi herindefra stiller lovgivningsmæssigt ude i kommunerne.

Hvis det er den indsats, man nu vil brede ud på hele arbejdsmarkedsindsatsen, synes jeg, det er voldsomt problematisk.

Jeg må lige gøre hr. Jens Vibjerg opmærksom på, at der i dag er et hundrede og nogle og tres tusinde tilmeldte ledige, og af dem er det omkring 26.000-27.000, som er kontanthjælpsmodtagere. Det vil sige, det er op imod 140.000, som kommer fra arbejdsløshedskasserne. Det er de 140.000, man nu flytter ud i kommunerne i de nye jobcentre derude. Det er dem, man flytter derud.

Det er sådan set ikke, fordi jeg ikke har tiltro til og ikke synes, at det også ville være godt, at man øgede og forstærkede indsatsen over for de kommunalt forankrede ledige, kontanthjælpsmodtagerne, men jeg mener sådan set, at hvis vi skal bekæmpe ledighed og gøre noget ordentligt for de ledige herhjemme, så handler det ikke bare om, at vi skal indhegne kommunerne i små jobcentre.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil godt lige høre hr. Thomas Adelskov, om ikke hr. Thomas Adelskov kan forklare lidt om, hvorfor Socialdemokratiet har så sort et syn på, hvilken indsats de kommunalt ansatte kan gøre sammen med arbejdsformidlingens ansatte.

Når man sidder og lytter til det, så virker det, som om hr. Thomas Adelskov siger, at de kommunalt ansatte ikke duer til at løfte den beskæftigelsesindsats, som ligger i de nye jobcentre.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg bliver bare nødt til endnu en gang at konstatere, at det altså er sådan, at langt de fleste, som vi taler om her, som i dag er anmeldt til arbejdsformidlingen, kommer via a-kassesystemet, de er dagpengeberettigede, og en meget lille del af dem, omkring 26.000, kommer fra kontanthjælpssystemet.

Jeg har sådan set ikke mistro til de kommunalt ansatte. Jeg har mistro til en regering støttet af Dansk Folkeparti, som gør det fuldstændig umuligt at drive beskæftigelsespolitik ude i kommunerne. Jeg har mistro til, at når man afgiver valgløfter, hvor man herindefra, fra en regerings side, bruger den økonomiske ramme, som kommunerne skulle drive kommuner for og skulle lave velfærd for, at de så ikke har de økonomiske muligheder for at lave aktiv beskæftigelsespolitik ude i kommunerne.

Jeg har mistro til, at vi kan løse de nødvendige opgaver, det er at løfte arbejdsmarkedet, hvad vi jo havde stor succes med igennem 1990'erne, fordi vi havde statslig styring og regionalt brugte redskaberne til at bekæmpe f.eks. strukturledighed og problemer med flaskehalse på arbejdsmarkedet. Alt det forsvinder, fordi man nu hegner beskæftigelsesindsatsen ind i små kommuner.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Det er da helt i orden at have noget mistro, når man så forholder sig til virkeligheden, men det er ikke det jeg synes man kan høre, for når man ser på beskæftigelsesindsatsen – den nye strukturreform her med jobindsatsen – er der jo ikke noget, der bliver fjernet på den måde fra beskæftigelsesindsatsen. Det er ikke noget med, at det her er et spareforslag eller nogen ting. Der bliver ikke fjernet nogen økonomiske midler fra beskæftigelsesindsatsen. Det er ikke det, der ligger i det.

Der er heller ikke noget med, at der skal skæres ned i antallet af dem, der sidder og beskæftiger sig med en jobindsats i AF og i kommunerne. Der er heller ikke noget med, at der skal skæres ned i antallet af dem, der skal sidde og hjælpe de ledige i job igen. Det gælder for a-kassemodtagerne og kontanthjælpsmodtagere.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Til hr. Bent Bøgsted: I min ordførertale sagde jeg også, at vi sådan set også er ret bekymrede over, om man f.eks. i en lille kommune med 20.000 indbyggere har mulighed for at tilbyde den ledige den rette aktivering og de rigtige tilbud. Er der virksomheder inden for kommunegrænsen eller i nærområdet, som man sådan lige umiddelbart har kendskab til, som man opsøger fra det der kommunale jobcenter og så giver det rigtige tilbud til den ledige?

Det frygter vi for ikke er tilfældet, og det er sådan set lige nøjagtig der, hvor vi tidligere har været stærke og tidligere har været gode, fordi vi har forankret arbejdsmarkedsindsatsen regionalt, og hvor vi ud over at have overvågning rent faktisk havde en række regionale redskaber, og hvor vi sørgede for, der var en regional koordinering, ja, en landsdækkende koordinering af hele beskæftigelsesindsatsen.

Nu skubber man hele den opgave og hele det ansvar ud i nogle kommunale jobcentre. Det er det, vi frygter. Vi frygter simpelt hen for, at det her ikke overhovedet giver nogen bedre muligheder for de ledige, for havde det gjort det, havde det jo været en anden diskussion. Men det her er en forringelse for den ledige, der gerne vil tilbage på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Det er nærmest til at blive rundtosset af at være i det her Folketing lige nu, for når det er oppor-
tunt at sige, at den ikke har tillid til det kommu-
nale selvstyre, så siger oppositionen det, og ved
andre lejligheder fortæller den, hvor stor tillid
den har til det kommunale selvstyre. Summa
summarum så lytter jeg mest til debatten og hø-
rer, at der ikke er særlig stor tillid til det kommu-
nale selvstyre.

Men det får mig så til at stille et spørgsmål til
hr. Thomas Adelskov, som nævner eksemplet
fra Københavns Kommune, samtidig med at
man varmt taler for, at man har stor forståelse
for det arbejdspress, der er ude i kommunerne:
Mener hr. Thomas Adelskov ikke, at 11 mio. kr.,
selv om det absolut er et stort beløb, er et relativt
lille beløb ud af et budget på 30 mia. kr.? Og er
det så ikke i virkeligheden en prioritet inde i Kø-
benhavns Kommune?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Nu skal jeg ikke gøre mig klog på, hvad der gør
folketingsmedlemmer rundtosset. Vælgerne
må tage stilling til, hvor rundtossete medlem-
mer, de vil have herinde, er, når de står og skal
stemme på valgdagen næste gang.

Men faktum er, at jeg har stor tillid til kom-
munalt ansatte. Jeg har stor tillid til mange af de
kommunalpolitikere, der sidder rundt omkring.
Særlig Socialdemokraterne har jeg jo et rigtig
godt forhold til. Men det ændrer sådan set ikke
noget ved, at jeg ikke har tillid til, at regeringen
overhovedet vil levere de nødvendige økonomi-
ske midler, der gør, at man kan løfte opgaven
ude i kommunerne.

Det, jeg frygter allermost, er rent faktisk det,
vi lige nøjagtig nu hører fra De Konservative.
Det er, at man lægger armene over kors herinde
og så siger: Jamen det er bare en prioriteringssag
ude i kommunerne; de kunne jo bare finde de
der 11 mio. kr.; de kan bare gribe ned i kommu-
nekassen og prioritere.

Ja, men de står og skal prioritere og vælge
mellem en indsats på folkeskoler, hvor fugten
driver ned ad væggene, og en indsats, hvor det
handler om at forsøge at bygge tilstrækkelig
mange daginstitutioner til, at der er daginstitu-
tionspladser til børnene. Det handler om at prio-
ritere den samlede indsats, og hvis det er sådan,
og det er det vi frygter, at man så fremover fra
regeringens side vil sige, jamen man kan bare

prioritere ude i kommunerne, så lader vi de ledi-
ge i stikken, og så får de ikke de rigtige tilbud,
fordi man lægger armene over kors. Det er det,
vi frygter allermost.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Hr. Thomas Adelskov svarer ikke på mine
spørgsmål. Det, jeg må sige, er, at det her for-
slag, vi behandler nu, ikke er et spørgsmål om
ressourcer. Det er, som jeg også sagde før, huset,
vi er ved at bygge. Alle kompetencer, som er i de
nuværende systemer, skal skubbes op, skubbes
over i det nuværende system, herunder også
medarbejderne, må jeg sige til hr. Thomas
Adelskov. Det er de samme kompetencer, der
fortsættes.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Hele hovedproblemet er så, at når man får vre-
det armen om rent økonomisk ude i kommuner-
ne og overhovedet ikke har noget handle- og rå-
derum til at kunne løfte de opgaver, vi herinde
pålægger dem, så lægger regeringen armene
over kors siger: De kan jo bare gribe ned i kom-
mune-kassen og finde pengene.

Det er det, der er hele forskellen i forhold til
den måde, som vi igennem 1990'erne drev be-
skæftigelsespolitik på. Vi sagde: Nationalt set er
det så vigtigt, for at vi har råd til at drive et vel-
færdssamfund, har råd til velfærd, at vi sørger
for, at der er lav arbejdsløshed og høj beskæfti-
gelse i det her land, og derfor var det en national
opgave og ikke bare en kommunal opgave.

Formanden:

Tak til hr. Thomas Adelskov. Så går vi videre i
ordførerrækken. Så er det hr. Bent Bøgsted.

Bent Bøgsted (DF):

Nu har vi hørt en hel del debat indtil nu, og vi
har fået sådan en kortere gennemgang af, hvad
beskæftigelsesreformen går ud på, af hr. Jens Vi-
bjerg, så jeg vil springe noget af det over, som er
blevet sagt i forvejen; det er der ingen grund til
at køre mere rundt i.

Den ændring af beskæftigelsesområdet, som
finder sted nu, kan vi ikke sige andet om, end at
det er en nyskabelse. Det tror jeg ikke der er no-
gen der kan være uenig med mig i. Dansk Folke-
parti synes, det er en god idé, der er kommet her
med den nye inddeling af kommunerne, som nu
stort set er faldet på plads. Så har vi også et

overblik over, hvor mange jobcentre vi får. Og med den fjernelse af A-centrene, som vi har foretaget, hvor vi har imødegået stor kritik, synes vi også, at det er blevet bedre, for jeg vil ærligt indrømme, at kritikken af A-centrene var berettiget, og det er selvfølgelig også derfor, at vi har taget højde for kritikken og har fjernet dem.

Kl. 15.10

Men som det ser ud nu, så vil der blive ca. 80 B-centre, hvor staten og kommunen er fælles om indsatsen over for de ledige, og det gælder alle ledige lige fra dagpengemodtagere til kontanthjælpsmodtagere eller modtagere af integrationsydelse, eller hvad de nu får. Der skal de selvfølgelig henvende sig, og det vil sige, at borgerne ved, de har ét sted, de skal henvende sig – ikke som i dag, hvor der er flere steder, de skal henvende sig, og hvor de skal flytte rundt efter det ene og det andet. Vi har endda nogle situationer, hvor vi har kontanthjælpsmodtagere, der faktisk skal ud og køre noget med en 70-80 km for at komme til en arbejdsformidling.

Nu kan de få deres behandling på kommunalkontoret, og det er et stort fremskridt. Samtidig er det de samme folk, der skal sidde og arbejde med det; det er dem, der har erfaringen fra arbejdsformidlingen, og det er dem, der har erfaringen fra kommunen, der skal sidde og behandle deres beskæftigelsessituation, men de skal ikke tage højde for, hvilken ydelse de skal have. Derved undgår vi den sammenblanding, der sker rundt omkring i dag ude i kommunerne, af jobindsats og ydelsesindsats.

Men det betyder som sagt, at stat og kommune flytter sammen i fælles jobcentre landet over. Og det er som sagt en rigtig god idé, og selv om der er nogle her, der påstår, at det ikke er, så kan vi ikke komme uden om, at for den enkelte ledige vil det blive set som et meget stort plus.

C-centrene, som vi så også kører med, de ti C-centre, er dér, hvor kommunerne får hele ansvaret for indsatsen. Det er det, vi egentlig tror på kan være fremtiden for jobindsatsen ude i kommunerne, hvor man kan sige, at kommunerne, med den erfaring de har, kan klare alt, hvad den ledige har behov for, og det har også noget med størrelsen af kommunerne efter den kommunale sammenlægning at gøre.

Men alt i alt synes vi, at det er en rigtig god reform, vi har fået lavet her, og vi synes, det er gode tiltag, der bliver gjort i forbindelse med jobcentrene, som vi kun ser frem til vil komme til at virke efter hensigten. Så vil jeg ikke komme mere ind på det, for vi har hørt en hel del om,

hvad debatten går på. Jeg vil blot sige, at vi selvfølgelig stemmer for de ændringsforslag, som vi selv er med i, og stemmer imod de ændringsforslag, vi ikke er med i.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg vil godt spørge hr. Bent Bøgsted, om Dansk Folkeparti og hr. Bent Bøgsted mener, at kommunerne i dag løfter de opgaver og de forpligtelser, de har vedrørende beskæftigelsesindsatsen over for kontanthjælpsmodtagerne.

Og så vil jeg spørge, om hr. Bent Bøgsted og Dansk Folkeparti har tiltro til, at det med de mange nye opgaver bliver meget lettere, og at man dermed kommer til at løfte opgaverne meget bedre ude i kommunerne.

Når jeg spørger, hænger det naturligvis sammen med, at jeg tidligere, også her i Folketingssalen, har hørt kritik fra Dansk Folkepartis side af, at der mangler en kommunal indsats, og det er derfor, det undrer mig, hvis man skulle have fået nye synspunkter.

Så har jeg lige et tillægsspørgsmål: Kunne hr. Bent Bøgsted ikke lige oplyse Folketinget og os andre og befolkningen derude om, hvorfor Dansk Folkeparti ikke vil være med til at støtte de ændringsforslag, der går på at sikre, at man også ligestillingspolitisk får en forpligtelse og en forankring ude i de nye arbejdsmarkedscentre?

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Det er da fuldstændig korrekt, at vi har kritiseret indsatsen over for kontanthjælpsmodtagere ude i kommunerne, men problemet i den situation er jo mange gange opstået, når en sagsbehandler har siddet og skullet kigge på en beskæftigelsesindsats, en probleminsats over for kontanthjælpsmodtagerne. Det giver nogle problemer, og derfor har der været problemer med at løse opgaverne.

Det, vi snakker om her, er ren og skær beskæftigelsesindsats, og det vil sige, at den, der sidder og behandler beskæftigelsesindsatsen over for kontanthjælpsmodtageren, ikke skal se på, hvordan indkomstsituationen er, hvilke problemer man har, hvad man har af sygdom og den slags – omstændigheder, der gør, at man måske skal over på en førtidspension, eller hvad der er.

Det er en ren og skær beskæftigelsesindsats, der skal ses på her, og derfor mener jeg også, at det er en god løsning, der er kommet.

Og så lyser den røde lampe, og jeg har vist ikke mere at sige nu. Jeg vender lige tilbage til ligestillingen næste gang.

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).
Thomas Adelskov (S):

Det er jo ulempen ved at have så meget på hjerte, at man spørger så meget, at ordføreren kan undslå sig for at svare på nogle af de vigtige spørgsmål.

Men jeg forstår nu det, hr. Bent Bøgsted siger, som om Dansk Folkeparti garanterer, at der nu ikke længere er problemer med aktiveringsindsatsen ude i kommunerne, når den her reform gennemføres. Det glæder jeg mig til at se udført i praksis. Jeg tvivler på det, bliver jeg nødt til at sige til hr. Bent Bøgsted, jeg tvivler endda overordentlig meget på det.

Vil hr. Bent Bøgsted så ikke også lige prøve at give mig et billede af, om hr. Bent Bøgsted mener, at en kommune på omkring 20.000 indbyggere vil have tilstrækkelig ekspertise, have tilstrækkelig mange arbejdspladser og vil kunne give alle de ledige, som nu tilfældigvis bor i den pågældende kommune, nøjagtig de rigtige tilbud, både aktiveringstilbud og uddannelses tilbud, som den ledige har behov og brug for?

(Kort bemærkning).
Bent Bøgsted (DF):

Nu tager jeg det med garantien først. Jeg tror ikke, jeg på noget tidspunkt har sagt, at der var garanti for, at aktiveringsindsatsen blev 100 pct. i orden.

Så om ligestilling: Jeg kan ikke rigtig se, hvorfor der skal indflettes noget med ligestilling i forbindelse med jobcentre. Ligestilling, som det fremgår af de møder, der har været, og de deputationer, der er mødt frem i udvalget, går ud på, at der er nogle, der mener, at kvinder ikke får lige så mange høje stillinger, som mænd får.

Der har vi altså en klar holdning i Dansk Folkeparti: Når man besætter en stilling, så besætter man den efter kvalifikationer. Vi ser ikke på, om det er en kvinde eller en mand; vi ser på, hvem der har de bedste kvalifikationer. Og så må det for min skyld gerne være ene kvinder, der sidder i topstillinger; det har jeg ikke noget imod, intet. Hvis det er dem, der er de bedst kvalificerede, så er det helt o.k. med mig. Og omvendt, hvis det er mændene, der er bedst kvalificerede, så er det helt o.k., ingen problemer der. Af den liste, som deputationen havde med,

fremgik det, at der kun var tale de reelle topstillinger.

Så når jeg ikke mere.

(Kort bemærkning).

Eigil Andersen (SF):

Hr. Bent Bøgsted roser meget, at det bliver kommunerne, der bliver udgangspunktet for beskæftigelsespolitikken i den reform, der nu bliver indført.

Så vidt jeg ved, er hr. Bent Bøgsted fortsat medlem af fagforbundet 3F, og ud fra det er jeg overbevist, at hr. Bent Bøgsted er klar over, at masser af medlemmer af 3F og i øvrigt også alle mulige andre lønmodtagergrupper ofte kører både 50, 70, 100 km eller mere for at nå frem til deres job. Det betyder, at det arbejdsmarked, som er relevant for den enkelte person, strækker sig over både to, tre, fire og fem kommuner, også med den nye store kommunistørrelse.

Ikke desto mindre skal jobcentrene nu fokusere på den enkelte kommune. Man har ikke kontakt med det arbejdsmarked, som ligger to, tre, fire, fem kommuner væk, selv om det er særdeles relevant, selv om arbejdsmarkedet er regionale og et branchekendskab på regionalt niveau er meget centralt.

Derfor vil jeg betegne det som at være i en fantasiverden, når man tror, at arbejdsmarkedet kun findes på kommunalt niveau, og jeg vil spørge ordføreren, hvordan ordføreren forholder sig til problematikken mellem det regionale arbejdsmarked, som er det reelle, og så det nye snævre kommunale arbejdsmarked.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Det er da rigtigt, at jeg er medlem af 3F. Og så skulle jeg hilse fra hr. Ole Sohn og sige, at vi er to herinde i Folketinget, der er medlemmer af 3F, og at hr. Ole Sohn er den anden. Det er hr. Ole Sohns ord. (*Tilråb fra Jørgen Arbo-Bæhr*). Undskyld, også hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Jeg var ikke klar over, at vi havde så mange Enhedslistefolk i 3F.

Jeg har da heller ikke altid været enig med 3F i den sag, og der er lige så mange medlemmer af 3F, der synes, at det her er en god situation for beskæftigelsesindsatsen, som der er medlemmer, der synes, det ikke er så interessant. Jeg vil nok sige, at de, der synes, at det er en dårlig idé at ændre på beskæftigelsesindsatsen, er dem, der er medlem af Socialdemokratiet og SF og Enhedslisten. Det kan vi godt konstatere.

Kl. 15.20

Så synes jeg, at hr. Eigil Andersen har overset, at det altså står i reformen, at der skal være en beskæftigelsesindsats på tværs af kommunegrænserne. Man kan henvise til job i andre kommuner, virksomhederne kan hente ledige fra andre kommuner, og det er der, indsatsen går på tværs af kommuner. Det er der ikke nogen ændring i; det kan stadig væk gøres.

Formanden:

Ja, nu er det folketingsmedlemmer, der får ordet herinde. Den næste er hr. Eigil Andersen for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Eigil Andersen (SF):

Udtrykket, at man kan hente arbejdsløse fra andre kommuner, bliver brugt her, men problemet er, at de her beskæftigelsescentres viden i alt væsentligt vil dreje sig om de arbejdspladser og de virksomheder og institutioner, der er inden for den enkelte kommune. Kommunegrænsen er jo i virkeligheden en spærrebom for udsynet til det arbejdsmarked, som er relevant for den enkelte. Og som jeg sagde, har mange mennesker et arbejdsmarked, som er relevant, inden for en radius af både 50 og 100 km og mere.

Derfor vil jeg gerne spørge: Hvordan søren – undskyld, det må jeg nok ikke sige – forestiller hr. Bent Bøgsted sig, at man i et kommunalt jobcenter, som primært har til opgave at beskæftige sig med kommunens forhold, at man i et sådant kommunalt fokuseret jobcenter skal have kendskab til brancher, som ligger mange kommuner væk eller i hvert fald en række kommuner væk?

Formanden:

Man skal i hvert fald sætte »hr.« foran, hvis man bruger sådan et ord. (*Munterhed*).

Så er det ordføreren. Værsgo.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

De folk, der sidder i kommunerne, må jeg sige til hr. Eigil Andersen, og skal styre jobindsatsen, kan hente oplysninger om forhold i andre kommuner på samme måde, som AF gør det i dag – ved at hente oplysninger over en jobbank, ved at hente oplysninger gennem jobannoncer og den slags ting. Og der er da også kontakt imellem jobcentre i kommunerne, lige så vel som der er kontakt imellem AF-afdelingerne i dag. Det er

der ikke nogen forskel på. Sådan vil det blive ved med at være.

Den måde, det kører på i dag, vil fortsætte med et samarbejde på kryds og tværs af kommunegrænser. AF henter oplysninger om andre kommuners mangel på arbejdskraft gennem en jobbank. Det vil kommunerne også komme til at gøre i fremtiden. Og der er ikke nogen steder, der står, at det er en kommunal indsats, de skal gøre. De skal gøre en beskæftigelsesindsats for at få de ledige i arbejde, og det er ikke fokuseret på den enkelte kommune.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Hr. Bent Bøgsted refererede til nogle gode erfaringer med den kommunale beskæftigelsesindsats. Jeg kunne da godt tænke mig, om hr. Bent Bøgsted kunne uddybe det lidt, for jeg spekulerer på, om det er kommunernes håndtering af løntilskudsordningen, hr. Bent Bøgsted refererer til. Er det det her med, at man fortrænger f.eks. pedeller og besætter stillingerne med mennesker på løntilskud på samlebånd, eller er det Boudumsagen, hr. Bent Bøgsted refererer til, altså, den der med den ulovlige aktiveringsindsats, eller er det de gode erfaringer med de lovpligtige sygesamtaler, som Københavns Kommune ikke får afholdt? Jeg kunne da sådan set godt tænke mig at få de der gode erfaringer præciseret.

Hvis det nu er sådan, at hr. Bent Bøgsted mod mine forventninger har et stort antal gode erfaringer, han kan fortælle mig om, kunne jeg da godt spekulere på, hvorfor det lige er, at man kontrollerer kommunerne i alle ender og kanter med måltal og alt muligt, og jeg skal komme efter dig, i stedet for at lade det være op til kommunalbestyrelsen at være den ansvarlige, som det plejer at være.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Nu ved jeg slet ikke, hvor fru Elisabeth Geday finder de udtalelser, jeg skulle være kommet med her. Jeg mener ikke, jeg har stået og snakket om de her forskellige gode erfaringer, som fru Elisabeth Geday nævnte. Jeg talte om, at der var gode medarbejdere i kommunen, der sagtens kunne løfte de opgaver. Det, jeg har talt om, er, at når vi får opdelt de ansatte ved kommunerne, skal de, der skal arbejde med beskæftigelsesindsatsen, kun arbejde med det. De skal ikke bekymre sig om andre problemer. Og der skal de arbejde sammen med medarbejderne fra AF, der

kommer ud i kommunerne. Så får vi en bedre indsats over for de ledige. Det er det, jeg taler om her.

Kl. 15.25

Jeg ved udmærket godt, at der er nogle problemer, som fru Elisabeth Geday nævnte, og det er helt klart, at det er noget, vi skal have taget fat på. Men det er noget af det, der ligger i forliget »Flere i arbejde«, som fru Elisabeth Geday også er med i, og som vi skal have set på her i efteråret.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Jamen så synes jeg da bare, vi skal blive enige om at konkludere, at det altså er temmelig småt med de gode erfaringer, som man baserer denne her totale omkalfatring af beskæftigelsesindsatsen på, og det kan jeg jo altså kun beklage.

Men når vi nu tager fat i det her med »Flere i arbejde«, og vi havde det her spørgsmål om de her ændringer, og når det så gælder ligestilling, hvor Dansk Folkeparti tilkendegav, at hvis det skulle diskuteres, så skulle det diskuteres i »Flere i arbejde«-kredsen, så kunne jeg da godt tænke mig, at Dansk Folkeparti tilkendegav, om man ville støtte initiativer, som ændringsforslagene lægger op til, når vi her til efteråret skal diskutere »Flere i arbejde«, for det vil jeg da så sandelig håbe vil ske. For alternativet er jo, at det ikke kan gennemføres, fordi Dansk Folkeparti som forligsparti har ret til at veto det hele. Og så står vi jo altså temmelig dårligt, og så er regeringens garantier på det her område i hvert fald ikke ret meget værd.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Nu har jeg, så vidt jeg ved, aldrig sagt, at ligestilling skal diskuteres i »Flere i arbejde«. Jo, de andre problemer, vi var inde på med sygdom, og hvad det nu var, aktiveringer. Jeg har aldrig sagt, at ligestilling skal diskuteres i »Flere i arbejde«.

Det, jeg har sagt om ligestilling, er, at det er Dansk Folkepartis synspunkt, at den bedst kvalificerede skal have jobbet, uanset om det er en kvinde eller en mand. Det er der, hvor vi har ligestillingen. Hvorfor skulle vi da ansætte en mand, der har dårligere kvalifikationer end en kvinde eller omvendt? Det er der ingen, der ønsker.

Den deputation, der var på besøg i Arbejdsmarkedsudvalget, og som fru Elisabeth Geday

også havde en del kontakter med, snakkede om de højeste job. Og det er helt klart, at det er de bedst kvalificerede, der skal have de job, og så må det for min skyld gerne være ene kvinder, der får dem.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg synes, at det sidste hr. Bent Bøgsted sagde, var meget interessant, for jeg kunne egentlig godt tænke mig så at vide, om det i virkeligheden er spild af tid ifølge hr. Bent Bøgsted, at arbejdsformidlingen opererer med ligestillingskonsulenter, som i arbejdsformidlingssystemet har haft en systematisk opfølgning og vidensopsamling på, hvad der handler om ligestilling og det kønsopdelte arbejdsmarked. Jeg kunne godt tænke mig at vide, om det ifølge hr. Bent Bøgsted er spild af tid, fordi det jo bare handler om, at man skal have ansat de bedst kvalificerede, og om det i virkeligheden er hr. Bent Bøgsteds holdning, at den slags arbejde skal stoppe i den nye beskæftigelsesindsats.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Hvis hr. Jørgen Arbo-Bæhr havde hørt efter på det samråd, der var med ministeren i forbindelse med ligestilling, så blev det jo der gjort klart, at beskæftigelsesindsatsen her ikke har noget med ligestillingsområdet som sådan at gøre. Det var der, hvor det var fremme, og hvor der var så meget debat om, hvorfor ligestilling ikke skulle med ind her, og hvorfor der ikke var nogen, der kunne støtte det ændringsforslag, der var fremme.

Det er jo af den grund, at beskæftigelsesindsatsen her ikke tager højde for ligestillingsområdet på nogen måde. Der er så blevet skrevet en betænkning, hvor der er nævnt en del om ligestilling, men det er ikke sådan, at vi skal indflette i loven her, at der skal kønskvoteres på forskellige jobområder. Det er ikke det, vi gør her.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jamen så kan jeg da med glæde sige, at jeg faktisk hørte efter på det samråd. Jeg er faktisk enormt glad for, at beskæftigelsesministeren på det samråd tilkendegav, at man ville tage spørgsmålet om ligestilling meget alvorligt i de specialfunktioner, som skal tilknyttes www.jobindsats.dk.

Jeg er også meget glad for i forlængelse af samrådet, at beskæftigelsesministeren faktisk har lavet en tilkendegivelse, som præciserer, hvordan beskæftigelsesministeren mener, at ligestillingsspørgsmålet skal indgå i hele den her reform, hvordan man skal sikre, at det arbejde, der er gjort indtil videre, føres videre. Så kan vi være uenige om, hvorvidt det er godt nok, men lige præcis på det samråd blev det helt klart, at ligestillingsspørgsmålet er eksisterende, når vi snakker om beskæftigelsesindsatsen.

Og det er da klart, når der har været to forskellige systemer, som har arbejdet forskelligt med det her spørgsmål, at man skal sikre, at en af de centrale ting på det danske arbejdsmarked, nemlig den manglende ligestilling, kommer til at indgå. Så jeg synes bare, at samrådet bekræftede mig i, at det her er et vigtigt spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jamen selvfølgelig er ligestilling et vigtigt spørgsmål. Det kan vi godt blive enige om. Men selv om der skal tages højde for en vis ligestillingsproblematik, som hr. Jørgen Arbo-Bæhr siger at ministeren har sagt, er det ikke ensbetydende med, at der så skal indflettes et ændringsforslag om, at der skal kønskvoteres her i beskæftigelsesindsatsen. Det har ikke noget med det at gøre. Ligestilling foregår ude, når der skal ansættes medarbejdere, og så er det efter Dansk Folkepartis overbevisning den bedste kvalificerede, der får jobbet.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Kig op på presseløgen, så kan man se, at der er en reel ligestilling. Der er altså tre smukke herrer og tre endnu smukkere kvinder. Men jeg tror sådan set, de undrer sig over, hvad det er, hr. Bent Bøgsted ikke rigtig bryder sig om omkring ligestilling, så jeg vil prøve at læse den sætning, som vi foreslår indsat, den paragraf, vi foreslår indsat, op. Den lyder: Staten overvåger og analyserer udviklingen på arbejdsmarkedet med hensyn til graden af arbejdsmarkedets kønsopdeling og følger op på statens og kommunernes beskæftigelsesindsats i jobcentrene for at sikre effekten af indsatsene og modvirke forskelsbehandling på både køn, alder, etnisk herkomst og fysisk formåen.

Så er det, man kan stille spørgsmålet: Hvilken del af sætningen er det, Dansk Folkeparti er imod?

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Hr. Ole Sohn er inde på noget lidt andet end egentlig ligestilling. For hvis det som sagt er kvinderne, der er bedst kvalificerede, så har vi ikke noget imod, at de får jobbene, overhovedet ikke. Så skal de efter vores overbevisning have jobbene. Men den sætning, hr. Ole Sohn læser op, er den samme sætning, der står i L 40, som Dansk Folkeparti har stemt nej til, og det ved hr. Ole Sohn selvfølgelig også godt.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Dansk Folkeparti siger igen og igen og igen, at det er de bedst kvalificerede, der skal have jobbene. Det tror jeg sådan set ikke rigtig at der er nogen der er uenig i. Det, der bare er en kendsgerning, er, at vi kan se, at der i dag bliver diskrimineret. Der bliver ikke gjort nok for at sikre den reelle ligestilling.

Det, vi så ønsker, er, at man i den struktur, man nu laver, sikrer nogle rammer, nogle redskaber og noget personale, der er i stand til at sikre, at vi får en bedre ligestilling end den, vi har i dag. Og jeg kan simpelt hen ikke se, hvor det skulle kunne gøre ondt på nogen. Ikke på regeringen. Jeg kan heller ikke se, det skulle kunne gøre ondt på Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Jeg synes, at hr. Ole Sohn skulle finde L 40 frem fra sidste år, som sagde nej til forskelsbehandling på grund af køn og race og etnisk oprindelse og alt det der. Jeg kan ikke lige huske det nøjagtigt ordret. Men det lovforslag sagde vi nej til. Det lovforslag var vi ikke med i. Og så kan vi selvfølgelig heller ikke sige ja til hr. Ole Sohns ændringsforslag, som det ligger. Det er klart. Det må være klart for enhver. Hvis vi siger ja til det her ændringsforslag, siger vi samtidig ja til et lovforslag, som vi tidligere har sagt nej til, og det gør vi ikke.

Kl. 15.35

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Så er det hr. Jakob Axel Nielsen som ordfører.

Jakob Axel Nielsen (KF):

Vi kommer vidt omkring.

Jeg vil ikke komme ind på det, som hr. Jens Vibjerg så udmærket har fået fremført her i salen

i dag. Og indledningsvis skal der jo ikke være nogen tvivl om, at Det Konservative Folkeparti støtter fuldt op om beskæftigelsesministerens forslag. Men jeg har alligevel trang til at prøve at summere lidt op på historikken også fra tiden før valget, hvor jeg altså ikke var en del af parlamentet her.

Som jeg har forstået, fremlagde regeringen i forrige samling, da man begyndte at diskutere hele strukturreformen på det beskæftigelsesmæssige område, et totalt enstrengt forslag og med et C-center ude i alle områder. Der var gode og ordentlige og seriøse forhandlinger med Socialdemokraterne og De Radikale, og de fik væsentlige indrømmelser. Af stadig uvisse årsager forlod Socialdemokraterne og De Radikale helt generelt forhandlingerne omkring strukturreformen og ønskede tilsyneladende ikke rigtig at tage noget ansvar.

Men de ganske væsentlige indrømmelser, der blev givet, har regeringen sympatisk nok valgt at fastholde, sådan at det er det udgangspunkt, man arbejder videre ud fra, altså det, som man indrømmede oppositionen før valget.

Vi ser så, at der med det socialdemokratiske formandsskifte kommer nogle toner om, at man gerne vil til forhandlingsbordet igen, og efter bedste salamimetode stiller man nogle nye krav og hagler det ned, som man selv har fået af indrømmelser forud.

Jeg synes, at det er noget, der er underligt at komme ind i Folketinget og se. Det gamle, hæderkronede Socialdemokrati, som altid har varetaget de lediges interesser og påtaget sig, i hvert fald har meldt ud, at man har meget fokus på de lediges interesser, går nu imod et forslag, der målrettet og disciplineret sætter fokus på ledighed. Der sondres ikke længere mellem, om man er ledig i den ene kasse eller i den anden kasse. Denne kunstige sondring er gået væk. Man vender bøtten hver sjette måned for de ledige og prøver at finde ud af, hvordan vi kan få folk i beskæftigelse. Man har afsondret den sociale indsats fra de ledige, også fordi den sociale indsats er noget helt andet.

Nu prøver vi på alle mulige måde rat få folk i beskæftigelse. Det er et, ja, jeg siger det igen, kvantespring fremad for de ledige.

Jeg kan simpelt hen ikke få ind i mit hoved, hvordan Socialdemokrater kan tale imod, at det er utrolig positivt, at man laver et målrettet fokus for at få ledige i beskæftigelse. Det kunne jo være, at det at komme i job også kunne løse

mange af de sociale problemer, som en ledig måtte have.

Så summa summarum, uden at jeg vil komme for meget ind på det, der allerede er sagt af de tidligere ordførere: Regeringen nu bygger et nyt system, der satser på at få de ledige i beskæftigelse. Og det, som jeg ser, er, at der er meget lidt tillid til det kommunale selvstyre fra oppositionens side. Ja, jeg gør måske fru Elisabeth Geday uret, men jeg synes næsten, jeg hørte, at hun direkte her fra talerstolen tidligere på dagen sagde, at ja, vi har jo ikke så meget tillid til, at kommunerne kan løfte den her opgave.

Men det har vi i Det Konservative Folkeparti, og derfor støtter vi varmt op om det her forslag.

Formanden:

Ja tak. Der er en række korte bemærkninger. Først fra hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu hørte jeg jo, at den konservative ordfører er meget glad for det kommunale system. Og jeg har også tidligere hørt repræsentanter for regeringspartierne nærmest overfalde den socialdemokratiske ordfører for at være ude efter de kommunalt ansatte.

Jeg har ikke noget som helst imod kommunalt ansatte og tror faktisk, at de laver et rigtig godt stykke arbejde. Det, jeg husker, er jo, at denne her regering, vi har nu, har nogle ministre, som har et meget, meget anstrengt forhold til de kommunalt ansatte på det her område, både en integrationsminister og en beskæftigelsesminister, som jo siger, at de synes, at de kommunalt ansatte sagsbehandlere skulle holde op med bare at sidde og udbetale ydelser og i stedet sørge for at få folk i arbejde. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om det også er hr. Jakob Axel Niensens synspunkt.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg troede, det ikke var muligt, men jeg kan konstatere, at vi har fundet et område, hvor der er fuld enighed mellem Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti. Vi har nemlig begge stor tillid til det kommunale selvstyre og til de kommunalt ansatte medarbejdere, så derfor, og særlig nu, hvor kommunerne bliver meget større, har vi fuld tillid til, at de kommunalt ansatte medarbejdere kan løfte den her opgave.

Lad mig så igen slå fast: Det er jo de samme medarbejdere, som kommer fra de nuværende systemer, der skal lukkes ind i det nye hus.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jamen det er godt, hvis vi er enige om at have fuld tillid til de kommunale medarbejdere. Så er det bare, jeg spørger mig selv, hvad det så er, der er galt i det kommunale system, når vi ser, at den kommunale aktiveringsindsats gang på gang går i fisk. Gang på gang ser vi sager som Bodumsagen, aktiveringen i Grøndalscentret i Herning eller de nuværende spørgsmål om havemandsordninger i Helsing Kommune. I kommune efter kommune kan man nævne, at der er problemer med overhovedet at overholde lovgivningen i den kommunale aktivering. På den baggrund siger jeg bare, at det nok er på grund af, at der er problemer med kommunernes muligheder for rigtige job, at kommunernes aktivering i vid udstrækning består i håbløse aktiveringsprojekter, og det er derfor, at denne her kommunale udvikling er så farlig.

Er den konservative ordfører uenig i det?

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg synes ærlig talt ikke, at hr. Jørgen Arbo-Bæhr kan være bekendt at sige, at det gang på gang på gang går i fisk ude i kommunerne. Det er slet ikke vores indtryk.

Sandheden er, at hvor man har med mennesker at gøre, sker der fejl, og i det gamle system så vel som i det nye system vil der komme sager frem, og dem kan hr. Jørgen Arbo-Bæhr så læse om i avisen og så sige, at det hele gang på gang går i fisk. Det er jo ikke tilfældet.

Der er masser af ting, der fungerer rigtig godt. Det, vi gør nu, er, at vi får det til at fungere meget bedre, fordi vi nu retter fokus mod at få folk i beskæftigelse. Alle mulige andre sociale ting, der måtte være i en situation for et menneske, foregår i et andet regi.

Jeg synes, det er så positivt, at vi nu laver et målrettet fokus på: Hvad kan folk komme til at lave, hvor kan vi bruge dem til gavn for både samfundet og dem selv?

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg havde nu forstået på beskæftigelsesministeren, at det ikke skulle være socialforvaltningen, men et jobcenter, man skulle gå ind i, men nu

kan jeg forstå på den konservative ordfører, at man skal gå ind et eller andet sted, hvor man skal behandles for sine sociale problemer, når man kommer på jobcenteret.

Hr. Jakob Axel Nielsen sagde i sin ordførertale, at der var noget, han ikke kunne få ind i hovedet. Nu skal jeg selvfølgelig lidt retorisk så sige, at det jo ikke er min opgave at forholde mig til fatteevnen hos ordføreren. Men jeg vil godt have lov at banke en ting fast: Vi har ikke i Socialdemokratiet mistillid til de kommunalt ansatte. Vi har mistillid til en regering, som ikke vil lade de økonomiske midler tilflyde kommunerne, sådan at de kan løfte opgaven derude over for de ledige. Så burde det vist være slået fast en gang for alle.

Så siger hr. Jakob Axel Nielsen, at Socialdemokraterne mødte op med nye krav, da vi var ovre at forhandle her efter folketingsvalget. Jeg går ud fra, at der refereres til det der ganske hyggelige morgenmøde, hvor vi fik kaffe i fem kvarter ovre hos beskæftigelsesministeren, og hvor vi blev bedt om at præcisere, hvad der var sagt under førstebehandlingen om, hvad vi gerne ville have ændret, hvis vi nu kom ind i yderligere forhandlinger om arbejdsmarkedsindsatsen under kommunalreformen, og der præsenterede vi rent faktisk nøjagtig det, vi sagde for et år siden.

Vi sagde, at vi syntes, at det var for snævert at indhegne den kommunale indsats med kommunegrænserne. Vi mente, at vi skulle ud og kigge på større geografiske oplande og større befolkningsmæssige oplande, f.eks. 45.000. Kan ordføreren ikke bekræfte det? Vi sagde, at vi gerne ville være med til at forhandle. Vi ved godt, at vi ikke selvstændigt har 90 mandater herinde, men vi er villige til at gå langt, hvis regeringen er villig til at imødekomme nogle af vores væsentlige synspunkter.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg er glad for, at hr. Thomas Adelskov ikke forholder sig til min fatteevne. For mig lyder det nu stadig væk som om, at når det er opportunt at kritisere de kommunalt ansatte, så gør man det, og når det er opportunt at rose dem, så gør man det.

Kl. 15.45

Med hensyn til sociale foranstaltninger sagde jeg faktisk lige nøjagtig det modsatte af det, som hr. Thomas Adelskov siger, jeg sagde nemlig, at nu laver vi et målrettet fokus på at få folk i be-

skæftigelse. Og så tilføjede jeg: Det kunne jo rent faktisk godt være, at det som et meget positivt tillægsprodukt, en tilføjelse kan man sige, faktisk også hjalp folk med nogle af de sociale problemer, de havde, at de kom i arbejde, at de kom ud på en arbejdsplads, at de fik en social omgangskreds, alle de ting. Det at komme i arbejde er positivt.

Med hensyn til det, jeg omtalte om salamimetoden, var vi til et møde, og man må huske, at udgangspunktet for det møde jo var, at arbejdsgrundlaget var de væsentlige indrømmelser, som Socialdemokratiet havde fået, før de forlod forhandlingerne forud for valget, men så kom der nye til. Man vil have nogle ændrede størrelser af B-centrene, og som man også sagde: Der skulle være nogle flere muskler ude i regionerne. Så der var nye vilkår.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg har stor respekt for politisk uenighed og politisk meningsudveksling, men vi præsenterede ikke nogen som helst nye vilkår, nogen som helst nye krav over for ministeren, da vi mødte op ovre til forhandlinger i fem kvarter over en kop kaffe og et rundstykke. Tværtimod. Vi præsenterede nøjagtig de samme synspunkter som sidste år. Jeg deltog selv i forhandlingerne i juni måned sidste år ovre i Beskæftigelsesministeriet om nøjagtig det her.

Så der er overhovedet ikke stillet nogen som helst nye krav. Vi har sådan set forsøgt at imødekomme regeringen på væsentlige områder, ved at vi stillede forslag, ved at vi spurgte ind til, hvor regeringen ville strække sig, ved at vi prøvede at præcisere, hvor det var, vi syntes, at hovedproblemerne i det her var. Og resultatet var, at ministeren valgte at gå tilbage til kontaktudvalget med de øvrige regeringspartier og Dansk Folkeparti, og så fik vi en telefonopringning om, at man ikke syntes, der var nogen grund til at forhandle videre med os på det her punkt.

Så der er ikke stillet nogen som helst nye krav. De, som ikke har villet forhandle, og de, som ikke har ønsket at lave et bredt forlig på det her område, er regeringen og Dansk Folkeparti, og det beklager jeg.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Så kan jeg konstatere, at vi blot er uenige på det punkt, og så vil jeg igen have lov til at slå fast, at

det, der var forhandlingsgrundlaget, var det grundlag, som Socialdemokraterne og De Radikale havde forhandlet sig frem til sammenholdt med regeringens udgangspunkt forud for valget.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Jamen nu er jeg altså nødt til at få det at vide: Hvad er det for en fest, der har været, og som jeg ikke blev inviteret til? Jeg får hele tiden at vide, først af hr. Jens Vibjerg og siden af hr. Jakob Axel Nielsen, at der har været en eller anden lang forhandlingsfest, som jeg skulle have været inviteret til. Jamen for søren, jeg var ikke inviteret! Jeg har været inviteret til en kop morgenkaffe med morgenbrød, men jeg har da hverken fået tilbudt aftensmad eller et nattesæde, selv om jeg endda havde klædt mig på i mit stiveste politiske puds.

Mit indtryk er, at den radikale deltagelse var ildeset. Jeg fik indtrykket af, at regeringen havde kærester nok i Dansk Folkeparti. Så altså, jeg spørger bare mig selv: Hvad er det for en forhandlingsfest, som er foregået, og som Det Radikale Venstre ikke har fået lov at deltage i?

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg kan selvfølgelig ikke udtømmende svare på, om der er nogen fester, som fru Elisabeth Geday ikke har været inviteret med til, men det, jeg kan sige, er – for nu at bruge udtrykket en fest – at der var en fest, som varede fem kvarter, hvor vi fik et rundstykke, det er korrekt, men det er, som om der i sig selv er noget negativt i, at mødet varede fem kvarter, og at det var hyggeligt. Jamen der blev udvekslet gode synspunkter, og det var en reel politisk diskussion.

Men så må jeg altså lige holde fast i her, at der var manglende vilje hos Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, at de ikke ønskede, at der skulle komme et forlig ud af det her. Der var vilje, og forhandlingsudgangspunktet var det, som Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre havde forhandlet sig frem til forud for valget, hvor de så uvist for mig havde forladt forhandlingerne. At det kun tog fem kvarter, synes jeg ikke siger noget i sig selv. Det var det tidsrum, det tog at konstatere, at Socialdemokratiet og De Radikale ikke ønskede at deltage.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Skal vi nu ikke bare blive enige om, at en kop morgenkaffe altså ikke er en forhandlingsfest, og det er altså fem kvarter, vi har haft til at sidde og kigge på hinanden og vågne lidt op i fællesskab og fortælle sådan nogenlunde, hvad hinandens udgangspunkter er. Men på intet tidspunkt kom vi i noget, der lignede en tæt kinnedans, så jeg savner altså stadig væk den her forhandlingsfest, og jeg kunne stadig væk godt tænke mig, at hr. Jakob Axel Nielsen ville fortælle mig, hvor den er foregået.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg synes, der er mange fordomme, men nu bliver jeg nødt til at afsløre, at vi talte med mad i munden, for der var reelle forhandlinger, og synspunkter blev udvekslet.

Men hvis det er så vigtigt for Det Radikale Venstre og for Socialdemokratiet at komme med i et forlig, hvad jeg personligt gerne ser at de kommer, så kan man jo bare stemme ja.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg leder, det har jeg nu gjort nogen tid i dag, og måske kan den konservative ordfører give svaret eller hjælpe mig lidt på vej.

Der er noget, jeg ikke kan forstå. Jeg kan ikke forstå, hvad det er, at Det Konservative Folkeparti har at indvende mod en lov, som har med struktur at gøre på et område, hvor vi ved, at der er store problemer med ligestillingen. Hvorfor kan man ikke se det fornuftige i, at man i loven skriver ind, ud over det der står i forvejen, at staten skal overvåge og analysere med henblik på at modvirke forskelsbehandling for både køn, alder, etnisk herkomst og fysisk formåen?

Hvilken del af den sætning er det, at hr. Jakob Axel Nielsen er uenig i? Eller lad mig spørge på en anden måde: Hvad er egentlig begrundelsen for at stemme imod, at man i loven om en struktur skriver ind, at inden for de rammer, den organisation, man bygger op, den struktur, man nu har valgt, skal man modvirke forskelsbehandling?

Hvad er det, der gør, at Det Konservative Folkeparti er imod?

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Hr. Ole Sohn læste en sætning op og spurgte mig om, hvad der var i den sætning, jeg var uenig i. Svaret er: Intet! Jeg er enig i det, der står i den sætning.

Så kommer vi sikkert til det, som hr. Ole Sohn er så nysgerrig efter: Jamen hvorfor skal det så ikke med? Det skal det ikke her, for nu er vi ved at bygge et hus. Ligestilling er alt for vigtigt til, at det skal være en del af den ydre ramme i huset. Ligestilling er noget, der skal arbejdes med i alt arbejde, i alt, hvad der foregår inden for beskæftigelse, socialpolitik, og hvad ved jeg, på alle mulige andre områder. Og derfor er det ét af redskaberne, som skal bruges af medarbejderne inde i huset i det fremadrettede arbejde, der skal ske.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Ja, det har sådan set været et redskab, siden vi fik ligestillingsloven for mange år siden. Men nu står der altså i det lovforslag, som vi om lidt skal til at stemme om, at staten skal overvåge med henblik på at sikre. Det står der allerede i regeringens udkast i § 6, første sætning. Og så er det, jeg ikke kan forstå, når nu staten skal overvåge med henblik på at sikre, at den indsats, man nu lægger ind i loven, bliver overholdt, hvorfor man ikke lige skal overvåge og sikre, at den indsats, der skal foretages, skal sikre en reel ligestilling? Hvorfor er det lige, at den del ikke må være der, når staten ifølge loven skal ind og overvåge alle mulige andre områder?

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg tror ikke, jeg kan komme det nærmere, end jeg gjorde i mit forrige svar. Jeg kan i øvrigt i den forbindelse også fuldt ud støtte, hvad hr. Bent Bøgsted sagde, da han fik spørgsmålet om ligestilling.

Ligestilling drejer sig om, at man ansætter de bedste, uanset hvilket køn de har. Og jeg synes, at det lovmæssigt er noget rod, hvis det er sådan, at vi i små hjørner begynder at putte materielle lovbestemmelser ind i det her hus, vi er ved at bygge, altså forstået på den måde, at hvis vi putter redskaber ind, så skal vi jo putte dem alle sammen ind. Men det er jo et helt andet lovgrundlag. Det er netop det lovgrundlag, der arves af de nye B- og C-centre, herunder også ligestilling.

Kl. 15.55 (Kort bemærkning).

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg har såmænd kun bedt om ordet for at takke den konservative ordfører. Jeg synes egentlig, at hr. Jakob Axel Nielsen meget præcist har beskrevet, hvad det er for en situation, oppositionen har været i på beskæftigelsesområdet – sådan som jeg har fulgt det temmelig tæt fra sidelinjen i hele forløbet – nemlig der, hvor hr. Jakob Axel Nielsen siger, at han også gerne så en bredere aftale, hvor eksempelvis Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet var med i et forlig. Og så siger han, at det er helt uproblematisk, fordi Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet jo bare kan stemme for det, der ligger her.

Det er vel egentlig det, vi har oplevet både på det her område og en række andre områder: Vi har fået en invitation, men invitationen har været til at stemme for det, som regeringen – De Konservative og Venstre – og Dansk Folkeparti var blevet enige om, og ikke en invitation til at få indflydelse.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg vil gerne takke hr. Ole Stavad for takken. Så vil jeg også godt gentage her, at jeg gerne havde set bredere aftaler. Jeg deltog også i forhandlingerne ovre i Skatteministeriet. Jeg ved, at hr. Ole Stavad og jeg i hvert fald deler én avis, idet jeg går ud fra, at også hr. Ole Stavad holder Nordjyske Stiftstidende, og der havde jeg en kronik i forleden dag.

Jeg kunne da godt forestille mig, at hr. Ole Stavad er lodret uenig i den kronik, for den viser nemlig med al ønskelig tydelighed, at der var seriøse forhandlinger også i Skatteministeriet, ligesom jeg har oplevet det i Beskæftigelsesministeriet. Jeg har oplevet, at vi rent faktisk nåede en aftale, men af for mig fuldstændig uforståelige grunde, og jeg ved stadig væk ikke, hvad grundene er, så blev det, vi troede var en aftale, ikke til noget. Det er det, vi må opleve. Vi går frem og laver aftaler, nu her i anden omgang kan man sige, og så bliver det alligevel ikke til noget.

Lad mig slutte af med at sige: Det kunne da være rart, hvis hr. Ole Stavad ville tage diskussionen med mig i Nordjyske Stiftstidende. Det har jeg i virkeligheden lagt op til med den kronik.

Ole Stavad (S):

Nu skifter vi jo lidt spor, men for at det ikke får lov til at hænge og svæve i luften, kan jeg sige til hr. Jakob Axel Nielsen, at jeg sendte et svar til Nordjyske Stiftstidende på den artikel for mere end en uge siden. Det har egentlig undret mig, for de er normalt flittige til at bringe dem hurtigt, at den ikke har været bragt. Men jeg skal omgående sørge for, inden denne dag er ovre, at i hvert fald hr. Jakob Axel Nielsen får mit svar, hvis det er sådan, at det ikke skulle komme i avisen, for også der giver hr. Jakob Axel Nielsen udtryk for et forløb og en opfattelse af et bestemt forløb, hvor det, jeg startede med at sige, var, at det egentlig var interessant at vide, hvad det er for nogle oplysninger, som regeringsmedlemmer og andre giver i partigrupperne i de to regeringspartier.

For det, jeg konstant har mødt i hele det her forløb, har været en beskrivelse af en virkelighed, der er meget langt fra den, jeg har oplevet der, hvor jeg selv har fået lov at sidde med. Derfor er det desværre for stor en del af diskussionen om denne her strukturreform, der ikke handler om indholdet, men om mærkelige påstande, hvoraf en række blev gengivet i artiklen, som hr. Jakob Axel Nielsen skrev i Nordjyske Stiftstidende. Jeg skal sørge for, at han får dem korrigeret med sandheden.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Jeg skal naturligvis takke for at få artiklen tilsendt specifikt til mig, såfremt den ikke skulle komme i avisen. Men nu synes jeg, at hr. Ole Stavad i sit indlæg her rent faktisk glemmer – og det bygger jeg på en bemærkning om, hvad det er, de borgerlige politikere fortæller hinanden på gruppemøderne – at jeg var til stede ved de møder. Så min artikel bygger ikke på referater, den bygger på oplevelse.

Vil hr. Ole Stavad godt bekræfte, at Socialdemokratiet forud for valget blot forlod forhandlingerne om strukturreformen? Og vil hr. Ole Stavad, for at vi skal komme tilbage på rette spor, bekræfte, at regeringen fremlagde et andet forslag end det, der nu er til afstemning på beskæftigelsesområdet, nemlig et enstrengt beskæftigelsessystem, og at man forhandlede sig frem til at gøre det tostrengt sammen med Socialdemokraterne i de forhandlinger, og at man har beholdt det som grundlag for den nuværen-

de lovgivning, efter at Socialdemokraterne havde forladt forhandlingerne?

Kl. 16.00

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Hr. Ole Stavad har haft to korte bemærkninger, men da der var et direkte spørgsmål, så får hr. Ole Stavad lov til at få den tredje korte bemærkning og svare på det.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det her er en god illustration af det, vi blev udsat for i forløbet. Når hr. Jakob Axel Nielsen eksempelvis spørger, om jeg vil bekræfte, at Socialdemokratiet bare forlod forhandlingerne, må jeg sige: Nej.

Det, jeg kan bekræfte over for hr. Jakob Axel Nielsen, er, at vi, inden vi gik ind i forhandlingerne, efter at vi i første omgang var blevet smidt ud og havde fået invitationen igen, med erfaringerne fra forløbet på skrift fik at vide, hvad der forlods var givet tilsagn om fra regeringen som grundlag for de videre forhandlinger, og at regeringen på en række centrale områder løb fra det tilsagn, vi havde fået som grundlag for at forhandle videre. Det er dokumenterbart, må jeg sige til hr. Jakob Axel Nielsen.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Vi går videre til den næste korte bemærkning til ordføreren. Det er hr. Eigil Andersen.

(Kort bemærkning).

Eigil Andersen (SF):

Jeg tror, der er mange kvinder, som lytter meget interesseret til, hvordan partierne her i Folketinget reelt forholder sig til ligestillingsspørgsmålet. Der er blevet fokuseret meget på, hvad man gør i en ansættelsessituation, men det er jo i virkeligheden en meget snæver opfattelse af, hvad ligestilling drejer sig om. Der er fortsat ulige løn mellem mænd og kvinder, der udfører samme arbejde. Der er store fagområder, hvor der fortrinsvis er ansat kvinder, og tilsvarende mange fagområder med mænd. Der er store ligestillingsproblemer, der skal løses på det område.

Regeringen har skrevet nogle bemærkninger om ligestilling i betænkningen. Fra SF's side har vi foreslået, at der sker en lovfæstelse af, at man overvåger det her om ligestilling på forskellige områder, herunder hvad angår køn, og at det udvikler sig på en rigtig måde.

Jeg vil gerne oplyse, at 10 pct. af kommunerne har et ligestillingsudvalg, 18 pct. har handleplaner for ligestilling, 31 pct. en formuleret ligestillingspolitik. Det kører altså ikke ret godt. Derfor vil jeg gerne bede ordføreren om en kommentar til, om det er de her tal, der gør, at ordføreren ser optimistisk på, at man i kommunerne vil kunne klare den her opgave.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Det ligestillingsarbejde, der allerede foregår ude i arbejdsformidlingerne, bliver jo bredt ud til nu også at gælde kommunerne. Så rent faktisk er der tale om en udvidelse af ligestillingsarbejdet.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Anden og sidste korte bemærkning til hr. Eigil Andersen, og taletiden er maks. 60 sekunder.

(Kort bemærkning).

Eigil Andersen (SF):

Til hr. Jakob Axel Nielsen: Det sker jo kun med sikkerhed, hvis det er sådan, at der sker en lovfæstelse af det. Det underlige ved den her diskussion er, at der er en modstand imod, at ligestillingsarbejdet får det stærkest mulige udgangspunkt ved, at der bliver lavet en lovfæstelse af, at det her skal overvåges.

Jeg vil i øvrigt også gerne spørge ordføreren med hensyn til branchekendskab: Alle arbejdsgivere ved, at jobformidlingen forudsætter et branchekendskab. Hvordan skal det branchekendskab udvikles i en kommune, hvis der kun er f.eks. en eller to virksomheder inden for den branche og den pågældende medarbejder måske har ansvaret for syv forskellige brancher? Der tror jeg, at det vil forholde sig sådan, at på det regionale arbejdsmarked, det regionale niveau, vi har nu, vil kendskabet til brancherne og arbejdsområderne være langt bedre, end det vil blive i de her snævre kommuner.

(Kort bemærkning).

Jakob Axel Nielsen (KF):

Med hensyn til branchekendskab har jeg fuld tillid til, at der sker en grundig og dybdegående visitation af den ledige, når han kommer ind i det her nye jobcenter, hvor man finder ud af, hvad hans kompetencer er.

Derudover vil medarbejderne ude i jobcentre kunne orientere sig om job på tværs af hele landet via internettet og via jobportalen, så det må jeg sige at jeg har stor tillid til at jobcentre

vil kunne løfte. Det er også fordi deres fokus bliver at få folk i beskæftigelse – meget målrettet: beskæftigelse, beskæftigelse, beskæftigelse – med udgangspunkt i den visitation, som den pågældende ledige har været igennem.

Kl. 16.05

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Så siger vi tak til ordføreren. Der er ikke yderligere spørgsmål. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er den radikale ordfører, fru Elisabeth Geday.

Elisabeth Geday (RV):

Flertalsregeringen – Venstre og De Konservative – støttet af Dansk Folkeparti er i færd med at foretage et kæmpeeksperiment, når det gælder indsatsen, der skal hjælpe omkring 170.000 arbejdsmarkedssparate ledige i job. Det eksperiment skal pinedød gennemføres, selv om alle eksperter i arbejdsmarkedsforhold så vel i universitetsverdenen som i organisationerne advarer om, at hjælpen til de ledige bliver ringere.

Eksperimentet skal gennemføres her og nu, selv om vi ikke kender resultaterne af de pilotforsøg, som vi ellers har aftalt som en del af forliget »Flere i arbejde«. Eksperimentet skal gennemføres, selv om jeg i hvert fald ikke kan se nogen som helst logisk sammenhæng mellem strukturreformen i øvrigt og placeringen af beskæftigelsesopgaven.

Jeg har sådan spekuleret på, om den her vedtagelse er et led i regeringens fortsatte kamp mod smagsdommere og eksperter. Ikke tale om, at regeringen vil lade sig påvirke af saglige argumenter, sammenlignelige erfaringer eller advarsler fra folk, som ved, hvad de taler om. Flertalsregeringen har besluttet ud i det blå, at kommunerne er bedre til at varetage beskæftigelsesindsatsen end staten, så sådan bliver det.

Fremover bliver det danske arbejdsmarked delt op i 92 små delarbejdsmarkeder, fordi kommunerne naturligt nok vil søge at finde job og aktiveringstilbud til ledige inden for egne grænser, før de kigger ud over kommunegrænsen. Fremover skal kommunerne leve med endnu mere kontrol og måltalstyranni. Fremover risikerer vi, at beskæftigelsesindsatsen over for de forsikrede ledige får bare en snert af den klientkultur, som vi kender fra kommunernes indsats over for de ikkeforsikrede ledige.

Ministeren har så usmukt forsøgt at gardere sig ved at stække det kommunale selvstyre ved at diktere den politiske struktur i kommunerne,

men som en lokalpolitiker så klogt udtalte for kort siden: Det finder vi sagtens en løsning på; vi sørger bare for, at der er et passende person-sammenfald.

Flere af de kommunale chefer har de seneste måneder udtrykt direkte bekymring for, om de kan løfte de mange nye opgaver, som flertalsregeringen sender i armene på dem. Den bekymring bundes også i, at regeringen som regel ikke sender penge nok med opgaverne. Sådan bliver det sikkert også denne her gang.

Under alle omstændigheder ved vi, at eksempelvis Københavns Kommune allerede i dag direkte undlader at afholde lovpligtige samtaler med sygemeldte på grund af ressourcemangel. Vi ved, at mange kommuner erstatter almindeligt ansatte med personer med løntilskud i strid med reglerne for at spare penge, og vi ved, at der er kommuner, som indgår ulovlige aftaler med virksomheder om at bruge aktiverede som billig og konkurrenceforvridende arbejdskraft. Der er ingen af de erfaringer, der giver mig grund til at tro, at beskæftigelsesindsatsen bliver bedre af at blive overladt til kommunerne, tværtimod.

Det eksperiment, som flertalsregeringen har gang i, vil få ét resultat: højere strukturledighed. Hvis blot strukturledigheden stiger med 1 pct., koster det skatteborgerne 3,5 mia. kr. til overførselsindkomster alene. Det er penge, som bruges på at betale mennesker, som ikke kan få et job, samtidig med at der står ledige job, som ikke kan blive besat – penge, som eksempelvis kunne have betalt gratis mad til børn i skoler og daginstitutioner i et helt år. Hvor surt kan det være?

Jeg bøjer mig for, at flertalsregeringen kan bestemme, hvad den vil uden at lytte til oppositionen. Og jeg bøjer mig for, at flertalsregeringen har besluttet sig for at lægge det samarbejdende folkestyre i mølposen, for det kan jeg heller ikke lave om på. Men på vegne af Det Radikale Venstre lover jeg, at de to forslag, som flertalsregeringen her får vedtaget, vil blive lavet om, så snart vi igen får magt, som vi har agt.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og vi går videre i ordførerrækken. Den næste er Socialistisk Folkepartis ordfører, hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Nu er jeg i den situation, at jeg ikke som den foregående taler, fru Elisabeth Geday, sådan kan referere til morgenkaffepassiarer eller kinddans-

seancer eller lignende. Så langt har vi slet ikke været i det her spil. På den anden side ved jeg heller ikke, hvor interessant det ville være at danse kinddans med beskæftigelsesministeren, men sådan kan vi jo have forskellige interesser.

Kl. 16.10

Der er én ting, der er helt klar ved det her forslag. Det er, at det er et af de få forslag, som beskæftigelsesministeren er kommet med, som udelukkende er drevet af ideologi. Der var et par enkelte i starten af ministerens embedsperiode, hvor der kom nogle ideologisk funderede forslag, som ligesom skulle knaldes af, for det havde man lovet vælgerne, og så skulle det være sådan, og ikke alting er gået lige godt.

Men så har der været sådan en rimelig pragmatisk periode, hvor man også har lyttet lidt til parterne. Så kommer man her med et forslag til strukturreformen på arbejdsmarkedet, hvor man i den grad har valgt overhovedet ikke at lytte til nogen som helst, som har forstand på det, men bare har sagt: Det er et led i vores ideologi, at vi skal have kommunaliseret arbejdsmarkedspolitikken.

Hvis man så spørger, om det er sådan, at arbejdsmarkedet er blevet kommunaliseret, er svaret: Nej, det er det ikke. Tværtimod overskrider arbejdsmarkedet stadig hurtigere de nye kommunegrænser, fordi der sker en stigende grad af pendling.

Nu gør man så bare det modsatte, nemlig at man frem for at have de her 40 AF-kontorer nu laver godt 90 lokalcentre. Det vil sige, at man fjerner muligheden for at kunne se ud over kommunegrænserne, at man fjerner muligheden for at kunne se et sammenhængende arbejdsmarked på regionalt niveau og på statsligt niveau.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at man er gået den her vej, bortset fra at jeg godt kan se det ideologiske i det, men hvis man ser det sådan ud fra en struktursammenhæng, ud fra, hvad der vil gavne arbejdsmarkedet bedst, er det i hvert fald ikke den fremgangsmåde, man skal tage fat i.

Både hr. Jens Vibjerg og hr. Jakob Axel Nielsen brugte en vending, som jeg tror hele Folketinget vil skrive under på, nemlig at der skal tages udgangspunkt i den enkeltes behov, altså den enkelte arbejdsløses behov, hvorefter man kommer med forklaringer om, at hvis en person, som f.eks. bor på Møn og pendler ind til København, bliver arbejdsløs, så skal den nye kommune nede omkring Møn sørge for job til vedkommende, som i øvrigt har sit arbejdsnetværk i Kø-

benhavn. Det er jo en fuldstændig ulogisk tankegang, at et lokalcenter skulle kunne gøre det, når man ikke har den sammenhæng, som man burde opbygge, men sådan er det nu engang. Det er også en af de væsentligste begrundelser for, at SF ikke kan støtte forslaget.

Vi har så i et forsøg på at rette en lillebitte smule op på et lillebitte hjørne af strukturreformen taget udgangspunkt i det, der står i § 6 i L 22, nemlig:

»Staten overvåger og analyserer i beskæftigelsesregionerne udviklingen på arbejdsmarkedet samt overvåger og følger op på statens og kommunernes beskæftigelsesindsats i jobcentrene med henblik på at sikre resultater og effekter af indsatsen.«

Det er det, som regeringen mener er vigtigt. Når jeg understreger det, er det, fordi jeg nogle gange her i forhandlingernes forløb har forsøgt at afæske regeringspartierne plus semiregeringspartiet en forklaring på, hvorfor man ikke i § 6, stk. 1, skal udvide sætningen med, at når man nu alligevel skal overvåge og analysere udviklingen på arbejdsmarkedet og man skal sikre effekten af den indsats, der ligger i lovgivningen, skal det også gælde spørgsmålet om køn, alder, etnisk herkomst og fysisk formåen. Hvorfor vil man ikke tage den ligestillingsvinkel med ind, som er så ufattelig vigtig, og som har så ufattelig stor betydning?

Så bliver man fuldstændig tavs, eller også siger man som regeringspartiernes ordførere: Det har jo ikke noget med strukturen at gøre. Så kan jeg spørge mig selv, hvorfor man overhovedet har § 6, hvor der udtrykkeligt står, at staten skal overvåge og analysere beskæftigelsesregionernes udvikling osv. osv.

Man skal jo lave arbejdet, man vil bare ikke specifikt sige, at vi ikke vil finde os i de forskelsbehandlinger, der er en kendsgerning i det her samfund, man vil ikke sikre en reel ligestilling, det vil man ikke skrive ind. Det havde været klogere at gøre det, og det tror jeg også ville være sket i andre sammenhænge.

Kl. 16.15

Nu har vi så stillet et forslag tiltrådt af Socialdemokratiet, Radikale og Enhedslisten, men frem for, som ministeren har gjort, at skrive en stil, som – erkendt – nok ville ligge på en 7-8 stykker, hvis man skulle bedømme den som en skolestil, burde ministeren under udvalgsbehandlingen have sagt: Hvorfor skal vi slås om noget, som er så åbenlyst indlysende? Ministeren kunne have sagt: Jeg overtager ændringsfor-

slaget og stiller det som minister. Så havde der været et enigt Folketing, der bakkede op.

Men nu er man altså kommet i den situation, at forfængeligheden åbenbart har været større og der mangler en erkendelse af, at det, som vi alle sammen er enige om, må skrives ind i loven. Det har så fået den konsekvens, at regeringspartierne ordførere i dag har stået her og skullet sige noget, som de inderst inde godt ved ikke er særlig heldigt at de siger. Og de synes sådan set vel ikke engang af hjertet, at det er en fornuftig argumentation, de kommer med. Men sådan er det.

Når jeg understreger det her, er det også, fordi vi er ved andenbehandlingen. Det vil være fair nok, at vi også lige understreger, at vi får de her ændringsforslag med ind.

Jeg synes, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti lige skulle overveje en kende, inden vi kommer lidt senere hen på eftermiddagen, hvor vi skal trykke på knapperne, om ikke det ville være en flot gestus oven på et i øvrigt ubrugeligt lovforslag, at man dog trods alt sagde, at regeringen tager spørgsmålet om at sikre en reel ligestilling alvorligt og får det føjet ind i form af de to ændringsforslag, som vi har stillet til henholdsvis § 6 og § 8, sådan at der bliver en konsekvens i det, som regeringen skal overvåge, sådan at det også kommer til at omhandle ligestillingen.

Med de bemærkninger skal jeg anbefale de af SF stillede ændringsforslag og samtidig tilkendegive, hvis ikke sådan det er gået helt op for forsamlingen, at vi ser ret kritisk på selve lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Det har været karakteristisk for den debat, vi har været igennem med flere ordførere her, senest hr. Ole Sohn, at man kritiserer et afsnit om kønligestilling, vel vidende at det ikke er en del af det her lovforslag. Ministeren har jo i betækningsbidraget givet udtryk for, hvor opmærksom han er på det her hele vejen igennem.

Alligevel er det det, som oppositionen kører på, og det er jo så glædeligt at konstatere, at det er det eneste område, den ligesom sådan er kritisk over for. Det betyder, at der ikke er noget af substansen i lovforslaget, som oppositionen rent faktisk er modstander af, og så er den nødt til at finde et eller andet at hænge modstanden op på, vel vidende at det reelt ikke er en del af det her

lovforslag. Det lyder bare flot, når man sender det ud i æteren.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil starte med at beklage over for hr. Jens Vibjerg, at jeg ikke gjorde brug af mine 20 minutters taletid, men holdt mig inden for, jeg tror, det var 8-9 minutter. Den kritik, som også er rejst af oppositionspartier af andre dele af reformen, og som jeg ridsede op i forbindelse med noget af det, jeg mener er det centrale, nemlig faren ved at kommunalisere arbejdsmarkedet, mener jeg sådan set er ret substantiel i forhold til det, der er kernen i forslaget. Det mener jeg sådan set i al beskedenhed jeg har kritiseret ret direkte.

Jeg brugte ikke så meget tid på det, for det er der andre, der har gjort. Men det er altså ikke korrekt, når hr. Jens Vibjerg siger, at forslaget om ligestilling ikke har noget med lovforslaget at gøre. Det var udtrykkeligt derfor, at jeg læste op af regeringens eget forslag til, hvad man i øvrigt skal overvåge. Så er spørgsmålet: Hvorfor skal man ikke overvåge ligestilling? Det har da i allerhøjeste grad noget med arbejdsmarkedet at gøre.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu fremgår det sådan set klart af bemærkningerne, at det er en del af den overvågning, som regionsdirektøren står for.

Hr. Ole Sohn, og det skal så være en cadeau til hr. Ole Sohn, var i hvert fald i mine ører knap så kritisk over for de kommunalt ansatte som Socialdemokraterne, som vi tidligere i dag har hørt har været meget, meget kritiske over for de kommunalt ansatte, og som ikke tror, at de overhovedet kan løfte opgaven i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen, hvilket jeg synes må være krænkende for de mennesker derude, der yder en kolossal indsats. Men jeg synes altså, hr. Ole Sohn lige skulle læse bemærkningerne en gang til.

Kl. 16.20

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg har sådan set læst bemærkningerne indtil flere gange, og jeg er da også glad for, at hr. Jens Vibjerg nu erkender, at det sådan set har noget med lovforslaget at gøre, og at ministeren sådan set har forholdt sig til det ved at skrive en fristil om emnet ligesom for at gyde olie på vandene

over den dårlige samvittighed. Men jeg forstår bare ikke, hvorfor ministeren ikke tager konsekvensen af det, for forskellen er jo, at når det står i lovtæksten, har det bindende virkning for det personale og den organisation og den struktur, som man skal virke under.

Så vil jeg i øvrigt gerne sige til udsagnet om det med de ansatte: Jeg har altså ikke hørt nogen kritisere nogen ansatte. Jeg har hørt temmelig mange kritisere de rammer, som de ansatte gives, og det er noget helt andet. Det er sådan set ikke personerne, man skælder ud, det er sådan set de politikere, der skaber nogle umulige rammer for det personale, som skal forsøge at effektuere og administrere den lovgivning, som et flertal er i gang med at gennemføre.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg skal bare spørge, om hr. Ole Sohn ikke kan bekræfte, at jeg som Socialdemokratiets ordfører hernede i Folketingssalen rent faktisk ikke har udtrykt mistillid til de ansatte, men rent faktisk udtrykt stor tillid, og at det er regeringen og den politik, den fører over for kommunerne, og de økonomiske rammer, man giver kommunerne og de ansatte, for at løse opgaven, der rent faktisk er hele hovedproblemet.

Men vi er blevet beskyldt for det mange gange herinde i Folketingssalen, og det må jo skyldes, at der er nogle i regeringspartierne, som ser det som et særligt mål, at det skulle blive et tema, hvorvidt der var tillid eller mistillid til de ansatte. Jeg vil bare høre, om hr. Ole Sohn ikke kan bekræfte det.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Hvis man lytter til en række af de medarbejdere, som i dag arbejder med den kommunale jobaktivering, fremgår det, at de alle sammen klager, ikke fordi de er dårlige medarbejdere, men fordi de har nogle fuldstændig urimelige arbejdsbetingelser, og de bliver ikke mindre med den her strukturreform, som regeringen og Dansk Folkeparti lægger ned over samfundet.

Med det i mente kan jeg bekræfte, at jeg ikke i dagens debat hverken fra Socialdemokratiet eller Det Radikale Venstres side har hørt nogen kritisere de medarbejdere, som – nu må man ikke bruge sådanne ligefremme ord – arbejder enden ud af bukserne, tror jeg nok, man må sige, for at varetage opgaverne for de arbejdsløse, som har behov for den rådgivning og vejled-

ning, de kan give. Men de rammer og de betingelser, der bliver givet, er urimelige, og de bliver altså ikke bedre med en struktur, hvor man kommunaliserer arbejdsmarkedet, som i øvrigt bliver mere og mere regionaliseret og landsdækkende. De to ting strider mod hinanden.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg vil tro, at mange af dem, som har siddet og fulgt denne her debat, bl.a. i fjernsynet, måske allerede har opgivet ævred. Man skulle nogle gange tro, at det var en samling nørd, som står heroppe og udbreder sig om en eller anden reform med noget med nogle ABC-centre og noget med ét hus og noget med én dør.

Jeg tror, at det kan virke fuldstændig underligt, specielt fordi man får at vide, at det på den ene side er et kvantespring fremad, og at der på den anden side ikke sker noget med den indsats, der har været indtil videre. Det er den slags ting, der gør det meget svært for folk i almindelighed at forstå, hvad det er, der foregår.

Lad mig sige med det samme, at Enhedslistens holdning til det forslag, vi behandler her, er, at det er noget gennemført makværk. F.eks. er det sådan, at man laver en stor og meget opreklameret reform af beskæftigelsesindsatsen uden på noget tidspunkt at snakke om mere beskæftigelse, flere job.

Kl. 16.25

Man snakker om, at nu skal vi have et hus, hvor vi samler indsatsen, at det skal komme tættere på folk, samtidig med at man snakker om og praler af, at der bliver færre centre. Man kan sådan prøve geografisk at se på, hvordan færre centre kan komme tættere på folk. Man snakker om, at folk kun skal henvende sig ét sted, samtidig med at man indfører, at folk skal flere steder hen.

Der skal være flere private aktører på markedet. Først skal man i jobcenteret, så skal man, afhængigt af, hvem man er, ud hos en eller anden privat aktør, som så skal vurdere, hvor man skal hen i en eller form for aktivering, og så skal man et tredje sted hen. Jeg siger ikke, at det her er den store ændring, jeg siger bare, at al snak om ét hus, ét sted at henvende sig er vrøvl.

Men man går ind ad en dør. Alle skal ind ad den samme dør. Det er jo fantastisk, at kontanthjælpsmodtagere og dagpengemodtagere skal ind ad én dør. Men man bevarer jo to systemer, så jeg vil godt afsløre, at der inde bag den ene dør faktisk er flere døre. Kontanthjælpsmodtagerne skal ind ad en anden dør, dagpengeberettede skal ind ad en tredje dør, folk, der har brug for en særlig indsats, skal ind ad en fjerde dør, folk, der har brug for fleksjob, skal ind ad en femte dør, og sådan kan man fortsætte.

Så bag det ene hus gemmer sig mange huse, og bag den ene dør gemmer sig mange døre. Der sker ingen forenkling på det her område. Det, der sker, er, at man vil igangsætte nogle forsøgsordninger med det, som er regeringens ideologiske mål, nemlig at kommunerne skal overtage beskæftigelsesindsatsen. Det er målet. Man starter med nogle forsøg, man tager ikke kvantespringet på en gang, nej, man tager kvantespringet, som vel at mærke er bagud, i flere omgange, og i første omgang vil man lave et forsøg med de ti centre, som man overlader til kommunerne.

Hvad er det så med kommunerne? Er det, fordi kommunale sagsbehandlere er dumme eller dårlige mennesker? Nej, det er det jo ikke på trods af, at skiftende integrationsministre og beskæftigelsesministre har sagt, at den kommunale sagsbehandler skulle tage at tage sig sammen og lade være med at udbetale ydelser i den udstrækning, de gør, og i stedet for se at få sendt folk i arbejde. Det er jo derfra, kritikken af sagsbehandlere i kommunerne er kommet, ikke fra andre.

Vi andre har en kritik af den kommunale indsats, og det er, fordi vi ser eksempler på, at den kommunale indsats ikke består i at skaffe folk i ordinære job, men er koncentreret om, at folk skal ud i forskellige ordninger, hvor de kommer til at arbejde uden at få løn for det, som vi så det med Bodumsagen, som vi så det i Herning, som vi har set det i Aalborg, i Langeskov, i Farum osv. De kommunale produktionshuse er ikke noget, der er værd at efterligne.

I forbindelse med behandlingen af det her lovforslag er der jo især blevet sat fokus på de problemer, der er, når man ikke i en beskæftigelsesindsats overhovedet vil beskæftige sig med eller vil forholde sig konkret til, hvordan man sikrer, at den kommende beskæftigelsesindsats bliver god, bliver gennemført i overensstemmelse med de forhold på arbejdsmarkedet, der handler om ligestilling, og som handler om et

ekstremt kønsopdelt arbejdsmarked, som vi har i dag.

Allerede inden hele det her spørgsmål om kommunalreform var kommet så langt som til lovforslagene, stillede vi jo fra Enhedslistens side et generelt spørgsmål om, hvorvidt det måske ikke var på sin plads, når man nu vil lave en stor omlægning af hele den offentlige sektor, at man lavede nogle vurderinger af, hvad det fik af ligestillingsmæssige konsekvenser.

Det var faktisk sådan, at ligestillingsministeren godt ville kigge på det, og ligestillingsministeren kiggede også på det. Det resulterede i, at 4 ud af de 49 forslag, som handler om kommunalreformen, er blevet ligestillingsvurderet. Det er selvfølgelig bedre end ingenting, men jeg synes ikke, det er godt nok.

Kl. 16.30

I forbindelse med lovbehandlingen har der via deputationer, via spørgsmål, via skriftlige henvendelser, via en høring i Fællessalen, via samråd været rejst det her spørgsmål om ligestilling. Det har i hvert fald ført til én ting. Det har ført til, at vi i forbindelse med betænkningen har fået en tilkendegivelse fra beskæftigelsesministeren om det fortsatte arbejde, og at regeringen er opmærksom på, at arbejdet med det kønsopdelte arbejdsmarked gerne skulle fortsætte med den nye struktur.

Jeg vil godt sige tillykke til dem uden for det her Folketing fra 3F og en lang række andre organisationer, som har lagt et pres på politikere i almindelighed og regeringen i særdeleshed i det her spørgsmål og i hvert fald har fået noget ud af det.

Jeg vil samtidig også godt direkte spørge ministeren, om denne her tilkendegivelse er noget, der er så alvorligt ment, at man i det mindste, når man skal til i forlængelse af vedtagelse af loven at udarbejde bekendtgørelser på området, vil være meget opmærksom på at få skrevet de her ting ind, så alle, der skal arbejde med beskæftigelsesindsatsen i kommunerne, uanset om det er de tidligere AF-ansatte eller kommunalt ansatte, fuldstændig er klar over, at dette spørgsmål er centralt i indsatsen og ikke blot er en tilkendegivelse, men som minimum også indgår i bekendtgørelserne, de skal arbejde ud fra.

SF har stillet ændringsforslag, som egentlig bare består i at sige: O.k., vi skal for at være sikre på, at vi rent faktisk får fortsat det arbejde med ligestilling og arbejde med det kønsopdelte arbejdsmarked, have skrevet det direkte ind i lov-

givningen. Det er jo den bedste sikring for, at det rent faktisk bliver til noget. Det har regeringspartierne og Dansk Folkeparti sagt nej til. Man forstår det ikke, men det har de, og så må vi jo arbejde derudfra.

Hvad er det egentlig, der sker med det forslag til struktur på ligestillingsområdet, der er? Jo, der sker jo det, at den viden og de erfaringer, som i dag ligger i AF-systemet om ligestilling og tackling af det kønsopdelte arbejdsmarked, bliver fordelt på flere centre, at den viden og de erfaringer bliver udtyndet, og at der er en tendens til og en fare for, at det også bliver sat bagest i rækken af alle de forhold, man skal tage stilling til i den beskæftigelsesindsats, som kommer til at foregå i de enkelte jobcentre.

Værre bliver det jo, når der også i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen i fremtiden bliver tale om, at en stadig større del af det bliver udlagt til private aktører. Hvordan er det nu, man forestiller sig, at man holder snor i lige præcis ligestillings spørgsmål og det kønsopdelte arbejdsmarked, når det kommer til at foregå hos private aktører? Jeg frygter, at det kommer til at forsvinde, og det er et kæmpe problem.

At lægge mere og mere over til kommunerne i første omgang med de her centre, som er forsøgscentre, vil jo betyde en forrykkelse af indsatsen for ordinære job mere og mere over til de erfaringer, som ligger i kommunerne i dag, med kommunal jobtræning med særligt tilrettelagte forløb osv. osv., som er uordinære job til uordinære lønninger eller slet ingen lønninger.

Det helt grundlæggende problem, når vi snakker beskæftigelsesindsats i forbindelse med kommunalreformen, er jo som sagt, at der ikke er tale om nye job eller tale om at benytte lejligheden til i forbindelse med en opdeling af den kommunale og den offentlige sektor at sige, at der måske i virkeligheden også er brug for langt flere hænder og en bedre fordeling af arbejdet inden for det offentlige område f.eks. inden for den kommunale service, som jo mangler hænder, samtidig med at de, der er ansat i dag, slider sig selv ned.

Det er ikke noget, som indgår på noget tidspunkt i kommunalreformen og heller ikke i beskæftigelsesindsatsen. Det er noget, som vi fra Enhedslistens side meget gerne vil følge op på og fremme, når vi snakker beskæftigelsesindsats. Og det er noget, vi også vil følge op på, når vi i efteråret vil tage diskussionen om det kønsopdelte arbejdsmarked op igen, eventuelt i form af en forespørgsel på området, for at vi kan få sat

den diskussion øverst på dagsordenen, også når vi kommer til efteråret.

Kl. 16.35

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det beskæftigelsesministeren.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I dag er det sådan, at hvis man bliver ledig, så er der en forskellig behandling, alt efter om man er forsikret ledig, eller om man ikke er forsikret ledig.

Jeg tror ikke, at nogen, som ville etablere et system på arbejdsmarkedet i dag, kunne finde på at lave et system, hvor mennesker, der har samme problem, nemlig mangel på et arbejde, bliver behandlet forskelligt, alt efter om de er i et forsikringsystem eller ikke i et forsikringsystem. Jeg tror, at de fleste af os kan blive enige om, at vi nok ikke ville lave sådan et system i dag, hvis vi skulle starte forfra.

Det er sådan, at 40 pct. af de mennesker, der mangler arbejde, er i et statsligt system, og de 60 pct. er i et kommunalt system. Og det er det, vi har prøvet at arbejde med og råde bod på i det her forslag, som vi behandler i dag, nemlig det mærkelige i, at vi har to systemer, der behandler mennesker forskelligt, alt efter hvem der betaler deres forsørgelse under ledighed.

Så er der i debatten rejst en diskussion om, hvorvidt vi kommunaliserer beskæftigelsesindsatsen. Jeg er ked af at sige det, men det er måske derfor, at oppositionen har svært ved at forholde sig til reformen og falder tilbage i unoder med at være bare imod, for jeg kan se, at det skyldes en misforståelse, hvis man siger, at beskæftigelsesystemet kommunaliseres.

Det, der sker ved denne her reform, er, at det statslige system og det kommunale system flytter sammen i ét hus til betjening af de ledige, hvad enten de er forsikrede ledige eller ikkeforsikrede ledige. Og det er jo sådan set en katastrofal misforståelse, som oppositionen har haft i de 3 timer, vi nu har diskuteret denne her jobreform, for det er jo helt fundamentalt for denne her reform, at AF-systemet flytter sammen med det kommunale system.

Det gør de, fordi de forsøg, vi har gennemført, viser, at det giver en god synergi til hjælp for de ledige, og at man nu ikke skal spørge: Jamen er du forsikret, eller er du ikke forsikret, og

hvis du er forsikret, så gør vi sådan, og hvis du ikke er forsikret, så gør vi sådan.

Nu flytter vi sammen i ét hus, hvor der kun er én opgave for medarbejderne, nemlig at når en person er ledig, skal man kun tænke på, hvordan man skaffer vedkommende tilknytning til arbejdsmarkedet, hvordan man skaffer vedkommende et job, og ikke som i dag, hvor man måske i det kommunale system nogle gange lader sociale problemer, sygdom osv. overskygge indsatsen for at bringe den ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

Så jeg vil sige om denne her reform – det er blevet brugt af en ordfører tidligere – at det er et kvantespring frem i hjælpen til de ledige ved, at vi nu ikke deler dem op i de stærke ledige, som skal have en særlig indsats, og de svage ledige, som skal have en anden indsats. Nej, nu skal alle ledige behandles i et jobcenter, hvor man kun skal tænke på at bringe den ledige i arbejde.

Vi adskiller nu jobindsats og pengeindsats. Hvis man er forsikret ledig, så går man over til sin a-kasse og henter forsørgelsen. Hvis man ikke er i a-kasse, men f.eks. på kontanthjælp, så taler man penge med kommunen. Tilbage bliver en fokus i jobcenteret på arbejde. Så det er en tredje stor gevinst, at vi nu får gjort systemet klart.

Herudover bliver der nu etableret en fuldstændig gennemsigtighed i indsatsen med hensyn til at skaffe mennesker i arbejde. Vi er allerede nu begyndt at opbygge og har mange informationer på www.jobindsats.dk, for det er jo vigtigt at vide, om man gør en god eller en dårlig indsats. Det har vi på sygedagpengeområdet, det har vi på beskæftigelsesindsatsområdet, og det er også en krumtap i denne her reform, at vi nu skal kunne måle og veje indsatsen. Det gælder på alle områder.

Kl. 16.40

Så vil jeg som en lille parentes til den debat, der har været om ligestilling, sige, at vi nu overvåger indsatsen på alle områder. Det gælder spørgsmål om køn, det gælder handicap, det gælder etnisk oprindelse, og det gælder alder, om man er ung eller gammel, om man er nyledig, eller om man er langtidsledig. På alle områder vil der nu blive fuld gennemsigtighed med den nye beskæftigelsesreform, sådan at vi får et varsel om, hvorvidt opgaven løses godt eller mindre godt.

Lad mig først sige, at det her lovforslag er behandlet og vurderet ud fra, om det får konsekvenser for ligestillingen og ligestillingsarbej-

det, og svaret er, at det gør det ikke. Det er jo klart; det er, fordi det er et strukturforslag, vi behandler her.

Arbejdsministeriet, nu Beskæftigelsesministeriet, er vel et af de ministerier, der har været pionerer med hensyn til arbejdet for at sikre ligestilling, og derfor er der jo medarbejdere, som har det her som deres opgave. Jeg synes derfor, at det er en lidt pseudoagtig diskussion, som oppositionen har rejst.

Det er sådan, at de specialfunktioner, vi har, dvs. de medarbejdere, som har viden om det kønsopdelte arbejdsmarked og om, hvordan vi arbejder med ligestillingsspørgsmål inden for beskæftigelsen, jo fortsætter.

Og, vil jeg så gerne have lov at sige, der er jo en meget, meget stor gevinst også her, nemlig at den ligestillingsindsats, som hidtil kun har været forbeholdt de forsikrede ledige i AF-systemet, arbejder vi nu med, så den også bliver udbredt til de 60 pct. af de ledige, som er kontanthjælpsmodtagere eller er på andre ordninger, hvor de får deres penge fra kommunerne. Så vi fortsætter disse specialfunktioner, vi fortsætter og udbygger den generelle overvågning på det her område, og vi har i betænkningen præciseret, at det stadig er et høfokus- og højprioritetsområde på beskæftigelsesområdet.

Så vil jeg også gerne knytte lidt an til den diskussion, der har været om specielt Socialdemokratiets indstilling til kommuner og til kommunalt ansatte.

Jeg synes også, at ordføreren lyser af mistillid til dels kommunalpolitikere i al almindelighed – det er, som om kommunalpolitikere er totalt uduelige og nærmest fjendtligt indstillede over for borgerne, men i bedste fald inkompetente – dels de kommunale medarbejdere, som åbenbart ikke rigtig forstår at håndtere de her ting.

Der vil jeg bare sige, at man jo kan gå ind og se på mange af de analyser, vi har gennemført på beskæftigelsesområdet, og se, at der er rigtig mange kommuner, som gør det rigtig, rigtig godt. Så er der også kommuner, som gør det mindre godt. Derfor er det en gennemgående ting på beskæftigelsesområdet, at vi skal udbrede kendskabet til, hvad det er, der gør de gode kommuner gode, og hvordan vi kan lære af de gode kommuners erfaringer og deres gode resultater.

Jeg synes, at vi med denne her reform har gennemført en meget stor forbedring af beskæftigelsesindsatsen, og at vi er kommet det første skridt væk fra den opdeling, som vi hidtil har

haft i beskæftigelsesindsatsen, nemlig mellem de såkaldte stærke ledige og de såkaldte svage ledige, og det er jo sket i erkendelse af, at sådan fungerer det ikke.

Kl. 16.45

Der er nogle mennesker i forsikringssystemet, som er stærke, men der er altså også nogle, der er A-kasse-medlemmer, som godt kunne trænge til en alkoholafvænnings, eller som har psykiske problemer eller familiemæssige problemer, og så er der mennesker i kontanthjælpsystemet, som, når vi finder navn og adresse på en arbejdsgiver, lige kan gå over og tage arbejdet i morgen.

Det er den reformkurs, vi har stukket ud, og derfor synes jeg, at det er beklageligt, at Socialdemokratiet og De Radikale i en eller anden protest bare melder sig ud af denne her reform.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Tak til ministeren. Der er foreløbig fire korte bemærkninger. Den første er fra hr. Thomas Adelskov.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg skal starte med at bede ministeren om at bekræfte, at Socialdemokratiet ikke meldte sig ud af den her reform, men at vi sent en fredag eftermiddag fik en opringning fra ministeren, der ikke mente, at der var grund til, at vi mødtes og forhandlede videre. Det er bare for at have tingene helt præcis på plads.

Så må det jo undre nogle, som sidder og følger det her ude foran tv-skærmen, at der bliver talt så meget i det her Folketing, og at der så er nogle herinde, der er så dårlige til at lytte til, hvad der bliver sagt. Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg efterhånden har sagt heroppefra, når Venstre og De Konservative er buldret frem med, at Socialdemokraterne skulle have mistillid til de kommunalt ansatte: Det har vi ikke. Det må være et eller andet, der ligger latent hos en borgerlig politiker, at det er noget, man skal have, og at det er derfor, vi andre bliver beskyldt for det.

Det, jeg har mistillid til, er, om regeringen og beskæftigelsesministeren vil stille de nødvendige økonomiske ressourcer, muligheder og rammer til rådighed for de nye jobcentre, for at de kan løfte opgaven, og det er der grund til at være meget skeptisk over for.

Må jeg så lige ...

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Nej, for tiden er udløbet, så det er ministeren.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Man kan jo ikke få andet indtryk af Socialdemokratiets politik, end at de er voldsomt imod det, de kalder kommunalisering af beskæftigelsesindsatsen, og det kan de i princippet kun være, fordi de er skeptiske over for kommunerne. Ellers var der jo ingen grund til at gå rundt med den terminologi.

Det, jeg bare igen vil fremhæve, er, at man fra Socialdemokratiets side har konstrueret en skinproblemstilling, for vi kommunaliserer ikke beskæftigelsesindsatsen. AF flytter sammen med kommunernes medarbejdere i et jobcenter, og derfor er det helt forkert at betegne det som en kommunalisering. Det er derfor, vi får den mistanke, at man har mistillid til kommunalpolitikere, og at man har lige så stor mistillid til de kommunalt ansatte, for ellers ville man vel ikke fordreje kendsgerningerne på den måde.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg forstår ikke, hvorfor beskæftigelsesministeren ikke lytter til kloge folk på det her område, altså kloge folk f.eks. i Arbejdsgiverforeningen eller i de faglige organisationer, hvor vi igennem 1990'erne sammen med de to parter skabte masser af nye job og udvikling og sammenhængskraft på det danske arbejdsmarked, der gjorde, at vi kunne nedbringe den tårnhøje arbejdsløshed, som den borgerlige regering efterlod efter 1980'erne.

Hvorfor lytter man ikke til de parter, som siger: Med den her reform er der simpelt hen for små enheder; der er kommuner på godt 20.000 indbyggere, som simpelt hen ikke kan løfte de opgaver og ikke vil kunne tilbyde tilstrækkelige ressourcer og kvalitet til de ledige, sådan at de kan løfte den opgave?

Hvorfor lytter man ikke og følger det gode råd, som vi gav beskæftigelsesministeren: Lad os lave jobcentre, lad os lave dem med et befolkningsunderlag på minimum 45.000 personer, lad os diskutere, om ikke vi kan evaluere de forsøg bedre, der allerede nu er i gang, i stedet for at lave de C-centre, og så lad os give nogle flere muskler til de regionale centre? Det var i al beskedenhed det, vi foreslog, og som parterne er enige i.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu undlod jeg i min første tale at kommentere det, som hr. Thomas Adelskov og andre vel var fremme med under behandlingen i eftermiddag, nemlig denne myte, man opbygger om, at SR-regeringen i 1990'erne var genial til at løse beskæftigelsesproblemerne.

Punkt 1: Der var en højkonjunktur. Punkt 2: Man trak folk ud af arbejdsmarkedet. Så tror da pokker, at man kan løse problemerne. Hvis ikke man skulle kunne løse det i en højkonjunktur, hvornår skulle man så kunne løse det? Der tror jeg altså lige, vi må have proportionerne lidt i den rigtige højde. Vel gik det godt, men der var en international buldrende højkonjunktur, og Socialdemokraterne og De Radikale trak arbejdskraft ud af arbejdsmarkedet. Nu må jeg jo ikke bande, men så tror da for søren, at man kan løse beskæftigelsesproblemerne.

Kl. 16.50

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Ole Sohn. Til orientering er det efter hr. Ole Sohn hr. Jørgen Arbo-Bæhr, og derefter er det fru Elisabeth Geday.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Som jeg under førstebehandlingen gjorde opmærksom på over for hr. Jakob Axel Nielsen, er kvantespring ikke nødvendigvis noget, der går fremad, sådan som regeringen hele tiden vil give udtryk for. Kvantespring stammer fra fysikkens verden, og det kan faktisk godt være et spring til siden eller bagud, og det er måske meget dækkende for reformen her, at det netop kan gå begge veje.

Men jeg vil godt spørge ministeren: Når arbejdsmarkedet nu sprænger de kommunale rammer, og folk pendler længere og længere, hvori ligger styrken så ved, at man overlader det til de enkelte kommuner at sørge for arbejdsformidlingsindsatsen? Ville det ikke være mere nærliggende at have den på det regionale område, som matcher arbejdsmarkedet? Det er jo deri, kritikken ligger. Det er ikke en kritik af de, havde jeg nær sagt stakkels medarbejdere, som får nogle fuldstændig urimelige betingelser, hvilket betyder, at de arbejdsløse faktisk ikke får den service og den hjælp, som de har behov for.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Indledningsvis er jeg nødt til at sige, at hr. Ole Sohn igen taler om kommunalisering af beskæftigelsespolitikken. Jeg er bare nødt til at korrigere det hele tiden, for det er den mistro, som SF, Socialdemokratiet og om lidt Enhedslisten og Det Radikale Venstre vil fremføre mod kommunerne. Det er *ikke* en kommunalisering.

Jeg beklager, at jeg brugte ordet kvantespring, det er et fremadrettet kvantespring, jeg mener. Jeg erindrer godt vores diskussion fra tidligere om kvantespring.

Men må jeg så godt sige: Jeg ved ikke, hvorfra den forrykte idé er kommet, at vi ønsker at bygge et arbejdsmarked op omgivet af berlinmure. Jeg er helt uforstående over for den problemstilling. Tror hr. Ole Sohn virkelig, at en virksomhed, som efterlyser arbejdskraft og udbyder arbejde, vil finde sig i at få en halvdårlig medarbejder fra sin egen kommune, hvorimod der er en topmedarbejder i nabokommunen? Tanken er da helt forrykt ...

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Det får hr. Ole Sohn så lejlighed til eventuelt at svare på med en kort bemærkning, hvis hr. Ole Sohn ønsker det i anden omgang.

Jeg gør opmærksom på, for det er jo en debat, der har kørt nogle timer og måske kan køre længe endnu, at korte bemærkninger er på maks. 1 minut, og selv om man er både minister og folketingsmedlem, har man altså ikke dobbelt tid.

Så er det hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er sådan, at ministeren, hvis ikke han vil lytte til oppositionen, og det kan jeg forstå ministeren ikke ønsker, så måske kunne lytte til de høringssvar, der er kommet fra arbejdsgiverne, som jo gør opmærksom på nøjagtig det samme, som vi gør, nemlig at arbejdsmarkedet ikke er inden for rammerne af en kommune.

Jeg beklager, hvis kommunalisering opfattes sådan, at man overlader det til kommunerne at gøre det. Men når man går fra at have de her færre arbejdsmarkedskontorer til at have et center i hver eneste kommune, får det altså karakter af, at man agerer inden for en kommunes ramme. Det matcher ikke arbejdsmarkedet, sådan som det er i dag, og sådan som det bliver i fremtiden. Det er gjort krystalklart, så klart, at jeg

ikke kan forestille mig andet, end at ministeren også har læst høringsvarene fra arbejdsgiverne.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det, der bliver grundlaget for det nye beskæftigelsesystem, bliver jo et fælles datagrundlag. Det vil sige, at hvis man går ind i Rødebro og er ledig smed, så får man oplysning om og hjælp til at finde ledige job både i Skagen, i Holeby, i København og på Bornholm.

Et af grundelementerne i hele denne her reform er jo at skabe en gennemsigtighed for de ledige, for virksomhederne og ikke mindst for os, der administrerer, og for Folketinget, der har ansvar for politikken udformning; skabe en gennemsigtighed så vi kan se, at det, vi gør, giver resultater, og at vi får noget for pengene.

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu har jeg jo tidligere forsøgt mig med nærmest at rose ministeren for den indsats for ligestilling, som er blevet gjort i ministeriet både i forbindelse med den statslige indsats på arbejdsformidlingsområdet, i forbindelse med ministerens tilkendegivelser i betænkningen og i forbindelse med ministerens udsagn i det samråd, som blev afholdt om emnet.

Ministeren synes jeg ikke gav nogen forklaring på, hvad det er i de ændringsforslag, som er stillet af SF, der er generende med hensyn til indsatsen på ligestillingsområdet, og hvorfor det i virkeligheden ikke er ministerens ændringsforslag. Men det er det så ikke, som jeg forstår det. Det kan også være, at ministeren vil argumentere for det.

Men så var det, jeg bare bad ministeren om at give et tilsagn om, at man i forbindelse med bekendtgørelsesarbejdet ville sikre, at det her kom med i det videre arbejde på det her område.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg kan forsikre for, at vi vil have fokus på ligestilling, at vi vil have fokus på handicappede, at vi vil have fokus på etnisk oprindelse, og at vi vil have fokus på, om vi hjælper langtidsledige rigtigt, nyledige rigtigt, unge rigtigt og gamle rigtigt. Alt det her vil blive overvåget.

Selvfølger vi fortsætter vi med specialfunktionerne, dvs. medarbejdere, hvis opgave det er at overvåge, hjælpe og bistå og udbrede kendskabet til, hvordan man nedbryder kønsbarrierer på arbejdsmarkedet. Så det vil også være et højprioritetsområde for os fremover.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Det her spørgsmål om jobindsats over for ledige bliver jo let meget abstrakt. Men hvis strukturledigheden stiger med bare ét procentpoint, taler vi altså om penge i størrelsesordenen 3,5 mia. kr. svarende til, hvad det ville koste at indføre madordninger i samtlige daginstitutioner og skoler i Danmark.

Jeg spørger mig selv, om det ikke bekymrer ministeren, at Dansk Arbejdsgiverforening advarer om, at strukturledigheden vil stige, når man kommunaliserer jobindsatsen, som man her gør. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfra ministerens optimisme med hensyn til kommunernes effektivitet kommer fra. Jeg kan kun komme i tanke om dårlige eksempler, men jeg lytter meget gerne til ministerens gode eksempler.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Fru Elisabeth Gedays korte bemærkning tyder på en afgrundsdyb mangel på viden om arbejdsmarkedet, for der er kommuner, der gør det rigtig, rigtig fremragende på beskæftigelsesområdet. Med hensyn til udsagnet om, at hele det kommunale område bare er totalt udueligt, synes jeg derfor, at fru Elisabeth Geday skulle fatte nogle af de analyser af arbejdsmarkedet, som vi har brugt mange kræfter på at lave i de sidste par år. Der vil fru Geday kunne se de mange fantastiske eksempler, der er på, hvor godt kommuner også løser beskæftigelsesopgaven.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Geday (RV):

Så kan jeg jo konstatere, at den afgrundsdybe mangel på viden deler jeg med eksperterne i Dansk Arbejdsgiverforening. Det synes jeg ikke er det værste selskab, jeg kan komme i. Men lad mig nu bare lige fastslå, at den store ekspertise, som kommunerne har på det her område, jo må anvendes over for de 26.000 arbejdsmarkedsparete, men til dem skal vi så have lagt de her 140.000 forsikrede ledige, som nu bliver flyttet over i kommunerne. Jeg kan stadig væk ikke

forstå, at det ikke giver ministeren bare den mindste smule anledning til bekymring.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu vil jeg bare igen spørge, om vi, hvis vi skulle være startet forfra i det her Folketing med at lave et system, der kunne hjælpe ledige tilbage på arbejdsmarkedet eller hjælpe folk ind på arbejdsmarkedet, så ville sige til os selv: Nu vil vi lave to systemer, et, der gælder for den ene gruppe mennesker, og et, der gælder for den anden gruppe mennesker.

Kl. 17.00

Nej, jeg er ret sikker på, at vi ville sige: Mon ikke vi skulle prøve at lave et system, der var fælles for de to grupper. Det har vi så prøvet, og vi har udnyttet den synnergieffekt, som Venstres ordfører omtalte, i de forsøg, hvor kommuner og AF er flyttet sammen. Så det er et fremskridt på beskæftigelsesområdet, og det er helt ufatteligt for mig, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre ikke har villet deltage i det arbejde.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Det er kun for at gøre en enkelt kommentar til det svar, som beskæftigelsesministeren tidligere gav hr. Thomas Adelskov. Det er jo en velkendt metode for regeringen, at den meget gerne vil omskrive historien. Derfor skal jeg bare gøre opmærksom på, at hvis det var højkonjunktur, der var skyld i en utrolig positiv beskæftigelsesudvikling i Danmark i 1990'erne, så var det tilsyneladende en højkonjunktur, der kun omfattede Danmark. Hvis beskæftigelsesministeren tager Europa, hvor vi har fået en række oplysninger om og analyser af EU-15, altså de daværende 15 medlemmer af EU, kan han se, at Danmark havde en langt, langt flottere beskæftigelsesudvikling end resten af Europa, specielt når vi ser til vores store nabo mod syd, som også er vores største marked.

Det andet er ...

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Nej, der er ikke mere, vil jeg sige til hr. Stavad. Det er en kort bemærkning, og den er på maks. 60 sekunder.

Så er det ministeren.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det glæder mig, at hr. Stavad netop nævner det her eksempel på, hvor gode vi er i Danmark. Det kan vi jo glæde os over stadig væk, fordi vi i dag under VK-regeringen også ligger i spidsen i EU-landene. Tyskland, Frankrig og en række andre lande ligger bagud, så det siger måske mere om, at vi har været gode til at lave et beskæftigelses-system. Men hr. Ole Stavad kan jo ikke fragå, at der var højkonjunktur dengang.

Jeg kan da i hvert fald som beskæftigelsesminister, der har oplevet en afsvækket konjunktur med stigende ledighed og nu faldende ledighed, sige, at det er nemmere at løse beskæftigelsesproblemer i højkonjunktur end i en stagnerende konjunktur.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Så kan jeg jo sige, at der under SR-regeringen tilbage i 1990'erne blev skabt 200.000 nye job, så den anden forklaring, ministeren havde om, at man lavede alle mulige andre mærkelige ting, holder ikke. Men lad os bare glemme alt om arbejdsløshed og bare snakke beskæftigelse.

Det, jeg så kan konstatere, er, at det er bemærkelsesværdigt, at hver gang vi får en borgerlig regering, er konjunkturerne dårlige. Hvis vi tager de sidste 30 år, har der, når der har været borgerlige regeringer, været højere arbejdsløshed og færre i beskæftigelse, når man stoppede, end da man tiltrådte. Det kan vi også konstatere for nærværende. Der er færre i beskæftigelse i dag, end da hr. Claus Hjort Frederiksen blev beskæftigelsesminister.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil bare konstatere, at vi naturligvis er afhængige af internationale konjunkturer i beskæftigelsespolitikken, og jeg synes, at vi også i de her dage kan glæde os over, at andre EU-lande ligesom ser op til Danmark med hensyn til, hvordan vi løser beskæftigelsesopgaven, og det vil vi selvfølgelig også gøre fremover.

Hermed sluttede forhandlingen.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Vi går nu til afstemning, men vi venter ca. 75 sekunder, for der blev først ringet med klokken for

4278

Torsdag den 9. juni 2005 (L 6)

lidt over 5 minutter siden. Så undtagelsesvis må man godt tale i Folketingssalen, mens vi venter på de sidste.

Kl. 17.05

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 48 stemte for, 61 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3-7 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats med flere love. (Konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).

Ændringsforslag nr. 1-8 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 6: Forslag til lov om ændring af jordfordelingsloven, landdistriktsstøtteleven, lov om drift af landbrugsjorder og forskellige andre love på Fødevareministeriets område. (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, samt konsekvensrettelser som følge af kommunalreformen).

Af fødevareministeren (Hans Christian Schmidt).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 1/6 2005).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 49 stemte for, 59 imod.

Ændringsforslag nr. 2-7 forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 138: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Godkendelse af affaldsgrundlag ved nye affaldsforbrændingsanlæg og udvidelser af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsat 31/3 2005. Første behandling 26/4 2005. Betænkning 25/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 163: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).
(Fremsat 27/4 2005. Første behandling 18/5 2005. Betænkning 2/6 2005).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 17 stemte for, 92 imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes uden afstemning.

Kl. 17.10

Ændringsforslag nr. 2 og 4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

29) Anden behandling af lovforslag nr. L 38: Forslag til lov om social service.

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 26/5 2005).

Der var stillet 22 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

30) Anden behandling af lovforslag nr. L 39: Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love og om ophævelse af lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg m.v. og lov om gennemførelse af visse tjenestemandretlige og pensionsmæssige forhold m.v. i forbindelse med gennemførelse af lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand. (Konsekvensrettelser på det sociale område som følge af kommunalreformen).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 26/5 2005).

4280

Torsdag den 9. juni 2005 (L 40)

Der var stillet 10 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 38:
Forslag til lov om social service.

Ændringsforslag nr. 1-3, 22 og 4-21 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 39:
Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love og om ophævelse af lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige sær-forsorg m.v. og lov om gennemførelse af visse tjenestemandretlige og pensionsmæssige forhold m.v. i forbindelse med gennemførelse af lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand. (Konsekvensrettelser på det sociale område som følge af kommunalreformen).

Ændringsforslag nr. 1-10 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
31) Anden behandling af lovforslag nr. L 40: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v., lov om fremme af privat udlejningsbyggeri og forskellige andre love. (Konsekvensrettelser på boligområdet som følge af kommunalreformen).
Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 18/3 2005. Betænkning 7/6 2005).

Der var stillet 17 ændringsforslag i betænkningen.
Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-17 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

32) Forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til udenrigsministeren og ministeren for udviklingsbistand:

»Hvad kan regeringen oplyse om den danske forhandlingslinje i EU forud for ministerkonferencen i WTO i december, herunder ikke mindst om liberaliseringen af handelen med landbrugsvarer og mulighederne for at sikre ulandene bedre handelsvilkår?«

Af Steen Gade (SF), Jeppe Kofod (S), Mogens Lykketoft (S), Martin Lidegaard (RV), og Rune Lund (EL).

(Forespørgslen anmeldt 5/4 2005. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/4 2005).

Begrundelse

Steen Gade (SF):

Vi ved alle sammen, at de rige landes landbrugs-subsidier og handelsbarrierer er den største hindring for en fair økonomisk udvikling i verdens fattigste lande, og EU holder sig bestemt ikke tilbage. Så vi danskere gemmer os også bag den store handelsmur og holder udviklingslandene ude fra vores markeder ved hjælp af subsidier, eksportstøtte og told.

Den rige verden giver kun 50 mia. dollar i ulandshjælp, men bruger 300 mia. dollar i støtte til landbruget. Det er fuldstændig uholdbart og er med til at gøre verden ustabil. Udviklingslandene presser da også på for at få frihandel hele vejen rundt, så det ikke kun bliver på de områder, hvor den rige verden har størst fordele.

Brasiliens præsident, Lula, sagde det på følgende måde på det årlige Davostopmøde:

Som I ved, kommer jeg lige fra Porto Allegro, der, hvor græsrodderne holder verdenstopmøde, hvor jeg har talt om de samme emner, som jeg har tænkt at komme ind på her. Enhver indsats, vi må gøre for at eksportere i de fattige lande, vil intet være værd, hvis de rige lande fortsætter med at prædike frihandel og praktisere protektionisme.

Kl. 17.15

Og den ramte lige plet, også lige plet i dagens diskussion. Der er fokus på landbrug, for det er nøglen til udviklingslandenes muligheder, og det er afgørende på mødet i Hongkong i december. Og EU står for 90 pct. af alle eksportsubsidier på landbrug.

Den her sag er sværere end den, vi havde forleden dag om FN-topmødet og hjælpen til Afri-

ka, for her er også kortsigtede økonomiske interesser på spil for landbruget i vore lande, også i Danmark.

Det er ikke langsigtede økonomiske interesser, for Danmark har fordel af at lade være med at bruge alle midlerne på landbrugspolitik og i stedet for bruge de midler, vi bruger i mere eller mindre bevidstløs støtte til landbruget, på at udvikle andre dele af vores samfund. Det ville vi få flere og bedre job ud af i stedet for at spille pengene på landbrugsstøtte. Men der er jo økonomiske interesser gemt også i Danmark.

I WTO forhandler EU på vore vegne. Derfor har vi en forespørgsel i dag, der også handler om, hvordan Danmark skal forhandle i EU i de kommende måneder op til Hongkongtopmødet. Det vil altså sige, at det, vi i dag vedtager, handler om, hvordan Danmark skal prøve at få EU til at agere i de kommende måneder.

Så handler det for os om, at Danmark for alvor vil tage parti for at skabe en mere retfærdig handelsorden i verden, konsekvent kæmpe imod protektionisme, tage de fattiges parti og prøve at skabe en globalisering med et menneskeligt ansigt. Jeg synes, ambitionen i dag skulle være, at Danmark kan tage førertrøjen i EU-diskussionen om, hvordan vi får afskaffet protektionismen og dermed hjælper ulandene til en mere fair handel og dermed en større chance for selv at kunne rejse sig og få en bedre fremtid.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak. Besvarelsen vil blive givet af begge ministre, først udviklingsministeren.

Besvarelse

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Egentlig havde vi tilrettelagt vores besvarelse sådan, at udenrigsministeren skulle være først, men af tekniske grunde kommer så min besvarelse først.

Jeg vil gerne starte med at takke for forespørgslen her i dag. Jeg synes, at forespørgslen kommer på et rigtig godt tidspunkt, ikke mindst set i lyset af, at jeg netop på regeringens vegne har fremlagt en ny og ambitiøs strategi for handel, vækst og udvikling og en handlingsplan for erhverv, vækst og udvikling.

International handel er en afgørende forudsætning for vækst og dermed en vigtig forudsætning for at opfylde befolkningernes ønske

om at leve i fred, velstand og frihed. Det gælder for borgerne hertilands så vel som i verdens fattigste lande. Men verdens fattigste lande har ikke i tilstrækkelig grad formået at drage fordel af den øgede handelsliberalisering, som har fundet sted siden afslutningen af anden verdenskrig. Regeringen ønsker at bidrage til at ændre denne situation, og derfor finder jeg debatten her i dag yderst relevant.

Potentialet i handel som generator for vækst og fattigdomsbekæmpelse er stort, hvor stort er det naturligvis svært at opgøre helt præcist. Men de fleste opgørelser skaber grundlag for stor optimisme. Verdensbanken har f.eks. beregnet, at et mere udviklingsvenligt internationalt handelsregime vil kunne reducere antallet af fattige mennesker med 140 millioner i 2015. Cirka halvdelen af disse vil bo i Afrika syd for Sahara.

Måltrettet bistand spiller en helt afgørende rolle for, at afrikanske lande kan få de fulde gevinster ved frihandel, for at de kan vinde ved globaliseringen.

Regeringen mener, at de fattigste udviklingslande ikke skal påtage sig nye WTO-forpligtelser i forbindelse med de igangværende Dohaforhandlinger, populært kaldet »a round for free«, altså en gratis omgang. Der, hvor de fattige lande bør liberalisere, er således i første omgang i forhold til hinanden, ikke i forhold til EU, USA eller de konkurrencedygtige større udviklingslande. Særlig de afrikanske landes handelspolitik skal rettes mere mod åbning over for regional samhandel.

Kl. 17.20

Mange afrikanske lande er omfattet af fire til seks regionale handelsaftaler foruden de aftaler, de har indgået med EU og USA. Regional handel er i dag meget mindre i Afrika end i andre regioner. Her er et stort uudnyttet handels- og vækstpotentiale.

På længere sigt er det vigtigt at sikre de fattigste landes integration i verdenshandelen.

EU er de afrikanske landes vigtigste handelspartner, og EU's politik er en dominerende faktor for Afrikas økonomiske vækst og udvikling. Danmark vil fortsat presse på, for at EU sammentænker handels- og udviklingsbistanden.

De mindst udviklede lande har med alt, undtagen våbenaftalen, opnået told- og kvotefri adgang til EU's marked. De sidste overgangsordninger udløber i de kommende år. Aftalen bør udvides til at omfatte en større gruppe fattige lande.

De komplicerede og restriktive oprindelsesregler bør også forbedres. Særlige hensyn til de fattigste udviklingslande er nødvendige, men fastholdelse af handelsbarrierer er ikke nogen langsigtet løsning. Der skal være tale om tidsbegrænsede overgangsordninger, mens der gennemføres en nødvendig økonomisk omstrukturering med fokus på at nedsætte handelshindringer på nationalt niveau.

Og så vil jeg gerne understrege, at der er stor forskel på udviklingslandene. Det vil have en stor, positiv betydning for verdensøkonomien og i særdeleshed for de fattigste udviklingslande, hvis de større og stærkere af udviklingslandene liberaliserer deres handelsregimer.

Men friere handel alene er ikke nok. Der er behov for målrettet bistand, som kan sætte udviklingslandene i stand til at udnytte markedsmulighederne. Den største hindring i udviklingslandene er dårlige rammebetingelser for den private sektor, og udvikling af den private sektor er kernen i vækst.

I Verdensbankens årlige rapport »Doing Business« opgøres de administrative byrder, som den private sektor må slås med. Afrika fremstår her klart som den region, hvor den private sektor har det allersværest. Det tager f.eks. 153 dage at starte en virksomhed i Mozambique og 135 dage i Burkina Faso. I Danmark tager det 4 dage. Lavest ligger Australien med 2 dage. I Uganda skal der 17 procedurer til for at starte en virksomhed, og Tchad er helt oppe på 21. Danmark ligger på 4 procedurer, mens Canada, Australien og New Zealand ligger lavest med kun 2 procedurer.

Betingelserne for erhvervslivet skal forbedres i udviklingslandene, særlig i Afrika, så det bedre kan betale sig at drive virksomhed. Samtidig skal det gøres på en måde, der skaber en bæredygtig vækst, hvor miljø og mennesker også er i fokus.

Der er på den baggrund behov for en sammentænkning af tilgangen til handel og erhverv. Det er udgangspunktet for den før omtalte strategi- og handlingsplan.

Vi har gode erfaringer med erhvervssektorprogrammerne i Tanzania, Ghana og Vietnam. I år starter vi et nyt program i Kenya. Hovedvægten ligger på at skabe gode vækstbetingelser for små og mellemstore virksomheder. Erhvervssektorprogrammerne har indtil nu vist gode resultater, og jeg vil bestemt ikke udelukke, at vi på længere sigt vil tage initiativ til at iværksætte flere erhvervssektorprogrammer.

Jeg vil til slut fremhæve, at det danske bidrag til at styrke ulandenes kapacitet til at drage nytte af øget markedsadgang under de regionale og internationale handelsaftaler også ydes multilateralt.

Danmark skal også fremover ligge i front, når det gælder om at yde handelsrelateret bistand. Udenrigsministeren vil i den her forbindelse nævne WTO's Global Trust Fund og Den Integrerede Ramme. Det vil udenrigsministeren altså komme ind på senere.

Danmark yder handelsrelateret støtte gennem en række andre organisationer, og her vil jeg gerne fremhæve Den Integrerede Ramme, også kendt som IF. Danmark har spillet en helt særlig rolle i tilrettelæggelsen af IF's arbejde, idet Danmark har formandskabet for styrekomiteen for Den Integrerede Ramme.

IF er et samarbejde mellem Det Internationale Handelscenter, WTO, UNCTAD, UNDP, Verdensbanken og IMF, som har til formål at sikre indarbejdelse af handelshensyn i de mindst udviklede lande, LDC'ernes udviklings- og fattigdomsstrategier.

Kl. 17.25

IF skal være den overordnede ramme, som hjælper LDC'erne med at definere og prioritere deres respektive behovsområder. De enkelte organisationer og bilaterale donorer har derefter fået til opgave at varetage hver deres andel af gennemførelsen. Her er koblingen til den danske bilaterale bistand vigtig.

Ikke mindst de danske programsamarbejdslande i Afrika syd for Sahara står helt centralt i denne sammenhæng. Landene har allerede i dag adgang til EU's markeder på en række områder, som de ikke formår at udnytte fuldt ud. Øget adgang til de rige landes markeder sikrer derfor ikke pr. automatik øget eksport fra f.eks. Ghana.

At sikre Ghana bedre markedsvilkår i EU enten under WTO eller i regionale aftaler mellem Vestafrika og EU er derfor kun et af de områder, hvor der skal sættes ind.

Danmark har som donorkoordinator på handelsområdet i Ghana de sidste 2 år haft gode muligheder for at etablere et konstruktivt samarbejde med regeringen, den private sektor og andre donorer om udformningen af den ghanesiske handelspolitik og prioriteterne for handelsrelateret bistand til Ghana i de kommende år. Men på trods af en øget indsats i et land som Ghana, et land, der gerne vil gøre det rigtige, bliver jeg nødt til at tilføje, at selv med øget bistand til handelsområdet er det vigtigt at erkende, at

øget handel ikke kommer fra den ene dag til den anden.

Det er et langsigtet tog, vi er ude på, et tog, som vil give succes i visse tilfælde, men som realistisk også fra tid til anden vil føre til visse tilbageslag. Uanset dette er kursen klar. Vi vil konstant i arbejdet med handelen holde os for øje, at der skal sikres en klar kobling mellem handel og kampen mod fattigdom.

I den forbindelse er det meget glædeligt, at den ghanesiske handelspolitik og Ghanas strategi for privatsektorudviklingen i år integreres i den ghanesiske strategi for fattigdomsbekæmpelse. Vi har fra dansk side gjort en forskel i Ghana, der på sigt alt andet lige vil bidrage til at integrere landet på det globale marked med vækst og økonomisk fremgang til følge.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Vi fortsætter med besvarelsen, det er udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):
Først vil jeg godt takke for forespørgslen.

Regeringens overordnede holdning til forhandlingerne er, at vi ønsker et ambitiøst og substantielt resultat, som især sikrer udviklingslandenes integration i den globale økonomi. For de fattigste og mindst udviklede lande må der gives omfattende indrømmelser og øget teknisk bistand, og det har udviklingsministeren jo netop beskrevet nogle eksempler på.

WTO-forhandlingerne spiller ligeledes en væsentlig rolle i globaliseringen og vil få konkret betydning for mange danske virksomheders og borgernes hverdag og fremtidsmuligheder. Med andre ord drejer forhandlingerne sig også om, hvad Europa og Danmark skal leve af i fremtiden.

I år er fokus rettet mod ministerkonferencen i december i Hongkong. Der skal WTO's 148 medlemslande foretage en yderligere indsnævring af forhandlingerne, således at man kan indlede den afsluttende fase i Doharunden. Hvis dette resultat nås i Hongkong, vil næste pejlemærke være en afslutning af Doharunden i 2006 eller i begyndelsen af 2007.

Hvor langt er vi så i forhandlingerne? Der forhandles i øjeblikket intensivt i Genève, og håbet er, at der til det generelle råds møde vil være en første skitse klar, men det er ikke sikkert, at vi vil nå så langt. Under alle omstændigheder må vi være indstillet på, at der inden Hongkongmø-

det vil være mange knaster, der skal tages hånd om.

I de nuværende forhandlinger er der tre hovedemner: landbrug, handel med ikkelandbrugsvarer, altså industritold, samt tjenesteydelser. Dertil kommer handelslettelser, og så er der det tværgående, vigtige emne, nemlig udviklingslandene og en særlig hensyntagen til dem, det er jo en udviklingsrunde.

Landbrugsliberalisering er en central målsætning for Doharunden. Regeringen støtter bestræbelserne i WTO-forhandlingerne på at forbedre markedsadgangen for landbrugsvarer samt at reducere og afvikle handelsforvridende intern støtte og ikke mindst udfasningen af handelsforvridende eksportstøtte.

Samtidig er regeringen meget opmærksom på, at processen kan skabe problemer for nogle udviklingslande, herunder ved på kort sigt at finansiere fødevarerimport. Det gælder især for de ulande, der er nettoimportører af fødevarer. De kan, når støtteordningerne bortfalder, blive udsat for prisstigninger på importen.

EU's midtvejsreform for landbrugspolitikken fra 2003 giver EU gode muligheder for at fremme reduktionen af den handelsforvridende interne støtte. Det er imidlertid afgørende, at også andre lande tilsvarende reducerer deres handelsforvridende støtte. Samtidig er det væsentligt, at det fortsat er muligt at fremme ikkehandelsmæssige hensyn såsom miljø, dyrevelfærd og fødevarerikkerhed.

EU lægger også op til en parallel udfasning af alle handelsforvridende eksportstøtteordninger. Fjernelse af disse ordninger vil skabe en friere handel med landbrugsvarer og hermed også skabe muligheder for udviklingslandene. Regeringen vil arbejde for, at der i Hongkong aftales en klar og hurtigst mulig termin for udfasning af alle eksportstøtteordninger.

Kl. 17.30

EU's udspil indeholder også en række tiltag, der vil gavne de mindst udviklede lande. Bl.a. foreslås, at alle udviklede lande giver told- og kvotefri adgang for alle produkter fra de mindst udviklede lande, altså undtagen våben og ammunition, der svarer til EU's »Alt undtagen våben«-ordning. EU har også foreslået, at de mindst udviklede lande skal have mulighed for at få en såkaldt fri omgang, hvorved de helt vil kunne undgå at påtage sig nye forpligtelser over for ilandene.

En række lande med meget stærke interesser i markedsåbning i de udviklede lande efterlyser

bestandig yderligere EU-indrømmelser på landbrugsområdet, før de selv er rede til at vise deres egne kort i forhandlingerne. Her skal man ikke glemme, at EU allerede er langt den største importør af fødevarer fra udviklingslandene, samt at halvdelen af importen allerede er toldfri gennem forskellige præferenceordninger.

Jeg vil også gerne understrege, at det vil være en alvorlig misforståelse, hvis man tror, at en generel og horisontal toldafvikling på landbrugsområdet i WTO-forhandlingerne vil være en fordel for udviklingslandene og særligt de fattigste. Sandheden er jo, at landbrugene i Brasilien, Argentina, Australien m.v. er meget effektive og let udkonkurrerer små og ineffektive landbrug i udviklingslandene.

Forhandlingerne om industritold er et område, hvor EU og Danmark har klare offensive interesser. Eliminering eller reduktion af toldsatser er væsentlig for danske produkters konkurrencemuligheder på udenlandske markeder. Der vil her kunne blive tale om reelle velfærdsgvinster for det danske samfund. Hertil kommer, at tolden udviklingslandene imellem som oftest er høj og hindrer eller vanskeliggør syd-syd-handelen. Betydelige potentielle gevinster for udviklingslandene ligger netop her. De mere velstillede udviklingslande bør omfattes af flere liberaliseringsforpligtelser og således åbne deres markeder. Alt andet ville være urimeligt og uholdbart også for udviklingslandene selv. Der er forskel på Niger og Brasilien, selv om de er i den samme gruppe.

Der har desværre hidtil ikke været de fremskridt i forhandlingerne, som vi gerne havde set. En række af de store udviklingslande med Brasilien og Indien i spidsen ønsker at se indrømmelser på landbrugsområdet, før de vil bevæge sig på områder for industriprodukter.

Tjenesteydelser er også et vigtigt forhandlingsområde. Danmark har også her stærke offensive interesser i tjenesteydelsesforhandlingerne. Tjenesteydelsesforhandlingerne foregår ved, at alle medlemmer fremlægger tilbud om, hvor man kan give markedsåbning samt ønsker om markedsåbning hos andre. I alt har over 50 medlemmer indtil nu givet tilbud. Hidtil er omfanget af tilbuddene imidlertid relativt beskedent. EU's tilbud er de mest substantielle.

Handelslettelse er det eneste af de såkaldt fire Singaporeemner, der er tilbage i Doharunden. Det har vi været enige om i Folketinget hidtil. Handelslettelse drejer sig om at forenkle og harmonisere told- og andre handelsprocedurer.

Mens todsatserne har været faldende, udgør bureaukratiske procedurer fortsat en stor hindring for international handel. Beregningerne har vist, at uhensigtsmæssige, utidssvarende toldprocedurer kan koste op til 15 pct. af en vares værdi.

For Danmark er det positivt, at der gøres en indsats på dette område, selv om forhandlingerne endnu ikke er særlig fremskredne, må jeg medgive. Danske virksomheder, der i international sammenhæng ofte er relativt små, vil have gavn af øget gennemsigtighed og en lettere procedure for handel over grænserne. Derfor er det vigtigt, at vi får bedre regler på området. Samtidig lægger vi vægt på, at især udviklingslandene kan drage nytte af handelslettelser, og der tages hensyn til deres begrænsede kapacitet til at gennemføre nye regler og procedurer.

Fra dansk side er det af afgørende betydning, at udviklingslandene som resultat af runden opnår bedre balancerede handelsregler, yderligere markedsadgang og bistand til fuldt ud at udnytte denne adgang til fremme af deres integration i det multilaterale handelssystem. Denne adgang skal selv sagt også gælde sektorer, hvor udviklingslandene har særligt eksportpotentiale, ikke mindst landbrug og tekstiler. Samtidig må betingelserne for handel udviklingslandene imellem også forbedres.

EU og EU's medlemsstater har ydet meget betragtelige bidrag til WTO's nye trustfund for handelsrelateret bistand. De har også gennem mange andre kanaler støttet udviklingslandene til bedre at varetage deres interesser under handelsforhandlingerne, til bedre at udnytte den opnåede markedsadgang og til bedre at overkomme hindringer for øget eksport.

Regeringen er en varm fortaler for særlig fordelagtig behandling af udviklingslandene, det, der også kaldes »special and differential treatment«, altså speciel og forskellig behandling. Vi finder, at det er et middel til at sikre udviklingslandene i deres integration i verdensøkonomien. Efter dansk opfattelse bør alle WTO-medlemmerne enes om at lade den mest lempelige behandling tilfalde de lande, som har størst behov. De mere velstillede blandt udviklingslandene må påtage sig deres del af ansvaret for at skabe løsninger for de mindre velstillede.

Kl. 17.35

For at fremme forståelsen for, hvorledes alle WTO-medlemmer bedst vil kunne bidrage til at imødekomme udviklingslandenes interesser, iværksatte man på dansk foranledning det nor-

diske Afrikainitiativ. Den konstruktive handelspolitiske dialog med 20 afrikanske lande vil blive søgt fastholdt i forbindelse med ministermødet i Hongkong, og der vil frem mod dette blive iværksat en række konkrete initiativer med henblik på en konkret opfølgning, f.eks. handelspolitiske konsultationer med afrikanske program-samarbejdslande, samordning af handelsrelateret international teknisk bistand, uformelle konsultationer i Hongkong med denne her nordisk-afrikanske initiativkreds.

WTO-forhandlingerne skal, som indledningsvis nævnt, både bidrage til en positiv udvikling i verdensøkonomien og en bedre integration af udviklingslandene. Dette er ikke modsætninger, men imellem disse to målsætninger er der tale om meget komplicerede interesser, som skal mødes, for at en aftale kan komme i hus. Danmark vil arbejde for, at processen forbliver på sporet, og at EU indtager en så konstruktiv og ambitiøs rolle i forhandlingerne som overhovedet muligt.

Det er vigtigt, at WTO bliver en succes, at Hongkong ikke bliver en fiasko som Cancún, for det vil være af meget stor betydning for verdensudviklingen og for afspændingen i de tendenser, der måtte være til at skabe konflikt mellem Nord og Syd.

Forhandling

Steen Gade (SF):

Tak for besvarelsen. Jeg vil sige først til udviklingsministeren, at jeg synes, at den strategi, som udviklingsministeren omtalte, og som netop er udarbejdet i ministeriet, er et rigtig godt papir og et rigtig godt grundlag for den fortsatte drøftelse om de her emner.

Så vil jeg sige, at der selvfølgelig var meget rigtigt og meget, der blev sagt fra de to ministres side, jeg også var enig i. Jeg syntes, der var, i hvert fald ud fra mit synspunkt, et lidt usikkert udgangspunkt. Jeg syntes, der var lidt for meget om, at der også var en række af udviklingslandene, som skulle holde for, og lidt for meget, at nu skulle vi måske passe på med at give Brasilien for mange indrømmelser og den slags.

Det, jeg synes, man skal holde fast i her, er et meget klart fokus på, om det virkelig er ulandenes, om det virkelig er de fattige landes sag, man vil varetage. Vil vi virkelig i EU være det land, som utvetydigt taler de fattige landes sag? Hvis vi vil det – og det mener jeg vi vil – skal vi gøre det, fordi det er rigtigt, retfærdigt osv., men

vi skal også gøre det, fordi det, så vidt jeg kan se, er den eneste sikkerhed for, at vi kommer fra Hongkong uden en ny fiasko. Den kan jo godt lure.

Jeg kan forstå, at en af grundene til, at det brød sammen sidst, jo var, at EU's tilbud kom for sent. EU har jo stadig med hensyn til afskaffelsen af eksportstøtten kun meldt ud, at nu ville man afskaffe den. Man har jo ikke givet en tidsfrist for, hvornår man vil afskaffe den, og det er altså vigtigt, at man ikke tager andre fattige lande som gidsler i det forløb, f.eks. Brasilien. Det er et udgangspunkt, som jeg i hvert fald har, og som jeg synes, at udenrigsministeren ikke havde i sit udspil.

Det er så meget vigtigere, at det er gået op for mig, at EU har 90 pct. af eksportstøtten i verden. 90 pct.! Det er da noget, og det vil da sige, at man fra EU's side virkelig skal tage førertrøjen alvorligt, og jeg vil stærkt opfordre udenrigsministeren til at tage førertrøjen også betydelig mere alvorligt end det, jeg hørte i det indlæg, der kom her.

En anden ting, jeg hæftede mig ved, var, at udenrigsministeren sagde, at det var en misforståelse, tror jeg, at hvis man bare nedsatte told og fjernede subsidier og sådan noget, så ville det være en fordel for alle fattige lande. Det har jeg forstået på FN's rapporter at det vil være. Jo mere vi nedsætter, jo større fordel er det for udviklingslandene.

Kl. 17.40

Så en betragtning om tjenesteydelser: For SF er det vigtigt, at tjenesteydelsesliberalisering ikke bliver noget, som vi påtvinger ulandene på f.eks. vandområdet. Det er også afgørende for SF, at vi på det område grundlæggende tager et udgangspunkt, der er ulandenes.

Så vil jeg slutte her med at fremsætte et forslag til vedtagelse, som jeg synes tager det stærke udgangspunkt, at det er de fattiges sag, vi skal tale. Det er et forslag til vedtagelse, som lægger op til at afklare, hvad vi skal gøre i EU i de kommende måneder hen mod forhandlingerne. Personligt mener jeg, at vi skal have en debat igen i Folketinget umiddelbart inden, vi skal til Hongkong. Det er et spørgsmål om, hvad der skal ske det næste halve år.

Jeg skal på vegne af SF, Socialdemokraterne og det Radikale Venstre fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger WTO-forhandlingernes betydning for den internationale samhandel og økonomi og udviklingslandenes integration i verdensøkonomien. For at sikre en bæredygtig udvikling med fremdrift i forhandlingerne opfordres regeringen til at arbejde for

- at EU's landbrugstilbud forbedres, herunder at
  - den lovede udfasning af eksportstøtteordninger sker i løbet af højst 5 år,
  - tolden på landbrugsprodukter nedsættes hurtigst og mest muligt med særligt store reduktioner på vigtige eksportvarer for udviklingslandene, og
  - der sker en væsentlig reduktion i al handelsforvridende støtte med sigte på en fuld udfasning,
- lavere industritold og handelslettelse, idet de rige lande skal gå forrest med hensyn til at fjerne handelshindringer,
- at initiativer svarende til »Alt undtagen våben« snarest tilbydes af alle ilande,
- kompensation til fattige lande, som ellers ville risikere at tabe på aftalen, og
- at de fattigste udviklingslande ikke skal påtage sig nye WTO-forpligtelser i Dohaforhandlingerne.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 38).

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder ordføreren om at blive på talerstolen, for der er medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger.

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Så er det hr. Jens Kirk for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg har lyttet meget opmærksomt til hr. Steen Gades fremlæggelse ikke mindst af forslaget til vedtagelse. Jeg troede i grunden, at SF var blevet lidt klogere på dette område med hensyn til at fastsætte et helt klart årstal for, hvornår disse ting skal være sket.

Vi har lige set et eksempel på sukkerområdet, hvor SF med flertal fik gennemført, at området skulle reformeres inden for et bestemt antal år. Det medførte, at Danmark i EU måtte sætte sig hen i et hjørne uden at kunne gøre noget.

Er det det, SF igen ønsker, at Danmark, hvis det nu bliver efter 7 år, så skal sige nej til? Der er et bestemt krav om 5 år her: Er det sådan, at vi så absolut skal opnå det inden 5 år, eller skal vi så sætte os hen i hjørnet, hvis vi ikke når det?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Tak for spørgsmålet.

Jeg kan hjælpe hr. Jens Kirk ved at læse op fra forslaget til vedtagelse her: Vi opfordrer regeringen til at arbejde for, at EU's landbrugstilbud forbedres, herunder at eksportstøtteordningerne udfases i løbet af højst 5 år.

Kl. 17.45

Det betyder altså, at det, vi foreslår, er så simpelt, som at Danmark skal tage ned og sige, at vi ønsker, at EU foreslår, at de skal udfases om 5 år. Hvad skulle der være galt i det? Det var jo det, man diskuterede allerede i Cancún. Mægleren på Cancún-mødet stillede et forslag op om, at de vigtigste varer skulle udfases om 5 år og de andre om 10 år. Jeg vil da være tilfreds, hvis der bliver fastsat et antal år, der hedder 7. Jeg har i dag prøvet at lægge op til, at vi skal have førertrøjen på og ikke være nogle af dem, der ikke tør tage førertrøjen på i EU.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu forstår jeg det sådan, at SF i grunden er godt tilfreds med den linje, Danmark allerede fører, hvor vi jo faktisk har førertrøjen i EU på dette område. Vi presser på, hver eneste gang en minister er i EU for at forhandle om disse områder, for at der skal ske noget.

Jeg kan forstå, at det er den linje SF her helt klart støtter vi hurtigst muligt skal fortsætte med at føre. Men jeg kan ikke samtidig her lade være med at sige, at hvis man ser på Europa-Parlamentet, er det så helt den samme holdning, SF-parlamentsmedlemmer, har i EU? Er det så den samme holdning, de har, når de færdes blandt ligestillede dernede? Er det så også holdningen, at det er en let opgave, vi er ude på? Skulle der ikke en smule mere fleksibilitet ind i ordvalget?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Der er fuldstændig fleksibilitet i ordvalget. Hvis en minister vil tage dette forslag til vedtagelse med, hvad jeg håber han vil, har han fuldstændig fleksibilitet. Der er én ting han skal. Han skal

gå ud og sige: Vi mener – vi mener – at EU skulle melde ud i løbet af en 5-års-frist. Derefter må han forhandle inden for den ramme, og han kan godt komme hjem med 7 år eller 8 år, men vi vil have et resultat, og vi vil have en stærk forhandlingslinje.

Det forstår jeg at hr. Jens Kirk er bekymret over. Det kan jeg til gengæld ikke forstå.

Til det om mine partifæller i Europa-Parlamentet vil jeg sige, at jeg er helt tilfreds med, at det er den grønne gruppe, SF sidder i, men det er da ikke alle i den grønne gruppe, der har det samme syn på protektionisme, som SF har. Vi mener, at protektionisme er noget skidt, og at det er en enorm ulempe for de fattige i verden. Hvis Venstre virkelig for alvor mener det, skulle de stemme for det her forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Der var rigtig mange gode ting i det forslag til vedtagelse, som Socialdemokraterne, SF og De Radikale har fremsat her i dag. Men jeg må sige, at jeg synes, at det på mange måder er lidt slapt i forhold til, hvad det kunne have været. F.eks. nævner ordføreren oppe fra talerstolen, at alle krav til privatisering af vandforsyning burde være en del af de krav, man stiller til regeringen.

Det er ikke noget, jeg kan læse i det her forslag til vedtagelse. Hvor er det henne? Hvorfor står det ikke i forslaget til vedtagelse?

En anden ting er hele spørgsmålet om lavere industritold og handelslettelser, som der står. Det er da i hvert fald ikke ulandene, der har bedt om, at den dagsorden ligesom bliver fremmet. Ulandene er jo nærmest fornærmede over, at det i det hele taget er blevet en del af runden. Er det så ikke ligefrem en måde at modarbejde ulandenes interesser på at skrive det i et forslag til vedtagelse? Kunne dette forslag til vedtagelse ikke blive strammet lidt op?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Til hr. Rune Lund: Jo, det kunne da sagtens være bedre, men jeg vil da sige, at det, der står om lavere industritold og handelslettelser, idet de rige lande skal gå forrest, er noget, jeg går fuldstændig ind for. Det er da vigtigt. Det er også vigtigt at få lavere industritold og handelslettelser, hvis verdens økonomi skal have det bedre, og det er også til fordel for de fattige. Så det vender fuldstændig korrekt.

Når vi måske ikke er helt enige, hr. Rune Lund og jeg, er det måske også, fordi Enhedslisten er imod WTO og mener, at vi slet ikke skulle have WTO. Sådan har jeg i hvert fald forstået meldingerne. Så er det måske lidt svært at blive enig om en samlet forhandlingslinje.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det her handler faktisk ikke om at være for eller imod WTO; det handler om, hvilke krav man skal fremføre. Jeg synes bestemt, at den rige verden skal nedsætte vore toldsatsler – men jeg synes ikke, at den tredje verden skal gøre det. Og det ligger faktisk i den sætning, som står i dette forslag til vedtagelse. Der må jeg bare konstatere: Det er ikke den tredje verdens dagsorden. Ligeså kan jeg konstatere, at alle krav i GATS-forhandlingerne om, at der ikke skal ske privatisering af vandforsyningen, heller ikke er en del af det her forslag til vedtagelse. Tror SF ikke, at SF kunne have fremsat et mere skarpt forslag til vedtagelse, hvis SF var gået sammen med Enhedslisten i de her spørgsmål?

Kl. 17.50

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det sidste kan da godt være, men det skulle jo handle om, at vi faktisk mener, at WTO er et vigtigt organ, og at det er med til at skabe orden i en uordentlig verden. Vi går stærkt ind for, at WTO eksisterer, og så går vi selvfølgelig konkret i en række sager ind for nogle forslag og imod nogle andre.

I spørgsmålet om privatisering af vandforsyning ved hr. Rune Lund godt, at SF er imod det pres, som EU helt uretmæssigt øver på en masse ulande.

Men til spørgsmålet, om vi ikke synes, det er forkert at få lavere industritold og handelslettelser, kan jeg sige, at det gør jeg da ikke, hvis det er de rige lande, der går forrest og giver de fattige lande lov til at have nogle overgangsordninger. Så går jeg da ikke imod det. De fattige lande har da også en chance for at sælge deres varer, bare vi ikke dumper dem ud af markedet, og bare vi giver dem chancer.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil starte med at gratulere hr. Steen Gade. Jeg vil gratulere med, at det er lykkedes at få Social-

demokraterne og De Radikale med på et ret vidtgående forslag til vedtagelse her i dag.

Det er faktisk historie, der skrives, for der er tradition for meget bred politisk opbakning til regeringen, hvad angår WTO-forhandlingerne. Så jeg vil sige: Tillykke med det. Denne brede enighed er så blevet brudt i dag, til trods for at der er blevet gjort ihærdige forsøg på at få en bred aftale på plads.

Men nu til mit spørgsmål: Hr. Steen Gade taler meget om tidsfrister i forbindelse med afviklingen af støtten. Vi er alle enige om, at støtten skal afvikles, men der tales meget om tidsfrister. Er hr. Steen Gade ikke enig i, at en fastsættelse af klare tidsfrister er lig med svækket indflydelse på forhandlingerne?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det sidste synes jeg at jeg har svaret på. Det, vi har skrevet om højst 5 år, er ræsonnabelt, det er fornuftigt, og det er, hvad Danmark skulle tage ned og prøve at overtale de andre EU-lande til. Så er den jo ikke længere. Det er ikke det samme som ikke at have indflydelse; det er det samme som at holde fanen højt, men ikke så højt, at man slipper jorden.

Det, det her skal måles på, er ikke, hvad der sker i den her sal i dag, og hvad udenrigsministeren kan lide, og hvad hr. Kristian Pihl Lorentzen kan lide. Det er derimod: Bliver det en succes i Hongkong, eller bliver det igen en fiasko? Verden vil se meget elendig ud, hvis det bliver en fiasko, og derfor skal der altså sparkes ganske meget til EU.

Om det andet småpolitiske om enighed eller bred enighed vil jeg bare sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, at jeg tidligere også har været med i store, brede flertal sammen med Venstre om WTO-emner, og det ville jeg også gerne have været i dag.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu taler hr. Steen Gade om serviceydelser, og der vil jeg så spørge, om hr. Steen Gade ikke er opmærksom på, at principperne i GATS-aftalen faktisk fastslår, at det er op til det enkelte land selv at bestemme, hvad der skal være offentlige ydelser, og hvad private skal udføre. Det vil sige, at hvert enkelt medlemsland, herunder udviklingslande, ikke gennem GATS-aftalen kan tvinges til at liberalisere f.eks. vandforsyningen.

Så derfor forstår jeg ikke rigtig talen om vandforsyning.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Talen var helt klar, for jeg er nemlig fuldstændig enig med hr. Kristian Pihl Lorentzen: Det er nemlig sådan, som hr. Kristian Pihl Lorentzen siger. Derfor nævnte jeg også *EU-presset*, for at man skal liberalisere.

Det er jo dér, jeg er uenig med Enhedslisten. Enhedslisten siger også i en diskussion om EU-forfatningen noget i retning af, at det er noget, man bliver tvunget til. Det er det ikke. Det er ikke sådan, det er strikket sammen. Men der er et politisk pres fra en række EU-lande for at liberalisere, og det mener jeg man skal modarbejde alt det, man kan.

(Kort bemærkning).

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for indlægget fra hr. Steen Gade.

Det, som undrer mig lidt, er, at hr. Steen Gade selvfølgelig meget klogt, og det vil jeg gerne lykønske hr. Steen Gade med, har formået at sikre, at der ikke kom en bred vedtagelse. Men hvad er det så, hr. Steen Gade ønsker med den uenighed, der nu er opstået? Er det konstruktivt at stille op til forhandlinger, uden at Folketinget er enig om, hvad det er for en linje, der skal følges? Det har man jo historisk set været enig om, og der har været en bred accept af, at den politik, skiftende regeringer har ført, har været fornuftig. Hvad er det, der gør, at der nu skal være et brud?

Kl. 17.55

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Hr. Troels Lund Poulsen går fejlagtigt ud fra, at jeg ikke vil have et bredt flertal. Det er jo ikke derfor, jeg har stillet forespørgslen. Jeg har faktisk, da den blev stillet, spurgt om alle partier ville være med til at fremme den. Det ville hr. Troels Lund Poulsen ikke – jeg tror, det var nogle tekniske ting. Men det betød så, at det kun var fire partier, der var med til at fremme den her forespørgsel. Det er jo heller ikke sådan, at min telefon har glødet af opringninger fra regeringspartierne i det sidste døgnstid.

Men jeg har godt villet forhandle. Sådan er det. Og jeg forstår faktisk ikke, hvorfor Venstre ikke kan stemme for det forslag til vedtagelse, jeg lige har læst op. Jeg forstår det faktisk ikke, medmindre det er, fordi man vil have lov til at

have nogle protektionistiske hjørner og er mere interesseret i at varetage nogle interesser også i landbruget og andre steder.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Næste ordfører er hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Velstand kommer af økonomisk aktivitet. En fri handel mellem personer, virksomheder og lande er en forudsætning for øget velstand i verden, herunder ikke mindst i verdens fattigste lande. Handelsbarrierer, skævvridende støtteordninger og overdreven beskyttelse af egen produktion virker stærkt hæmmende på den samlede verdensøkonomi.

Beregninger foretaget af WTO viser, at hvis man fjernede alle barrierer for handel med varer, så ville det betyde en global velfærdsgevinst på 620 mia. kr. om året, heraf ville de 40 pct. komme udviklingslandene til gode.

På denne baggrund er det meget vigtigt for Venstre, at der under WTO-ministermødet i Hongkong opnås konkrete resultater, der kan befordre en mere fri verdenshandel. Positive resultater i den såkaldte Doharunde vil give verdensøkonomien et markant skub fremad. Desuden vil positive resultater i Hongkong være et stort bidrag til bekæmpelse af verdens fattigdomsproblemer.

For en lille og åben økonomi som den danske er det vigtigt med internationale regler og lige konkurrencevilkår i den globale økonomi. Danmark har således en stærk interesse i at have et velfungerende multilateralt handelssystem såsom WTO. Men ikke mindst af hensyn til udviklingslandene er det vigtigt, at Danmark og EU presser hårdt på for at skabe fornyet fremdrift og momentum i WTO.

Men hvad er det så, vi fra dansk side skal sætte ind på?

Først og fremmest ønsker Venstre, at der aftales en klar termin for hurtig afvikling af de konkurrenceforvridende eksportstøtteordninger for landbruget inden for de nærmeste år, herunder specielt EU-støtte til landbrugseksporten. Her bliver det givetvis en stor udfordring for regeringen at opnå fodslag i hele EU.

For det andet ønsker Venstre, at der aftales en klar køreplan for afvikling af den handelsforvridende interne landbrugsstøtte. EU har over en årrække gennemført betydelige reduktioner i landbrugsstøtten. Med reformen af EU's fælles landbrugspolitik i 2003 er der sket en afkobling,

så hovedparten af EU-støtten bliver uafhængig af produktionen – altså en overflytning til den såkaldte grønne boks.

Jeg vil gerne sige det klart og tydeligt: Venstre ønsker, at man i EU fortsætter den trinvis nedtrapning af den handelsforvridende landbrugsstøtte, men det skal ske roligt og afbalanceret, dvs. i takt med, at konkurrerende lande som f.eks. USA afvikler deres direkte og indirekte landbrugsstøtte. Ellers river vi gulvtæppet væk under dansk landbrug, der jo fortsat udgør en meget væsentlig del af dansk erhvervsliv og økonomi, og det er der vel næppe nogen her i Folketinget, der er interesseret i. Det er derfor vigtigt, at der i EU og efterfølgende i Hongkong opnås enighed om en køreplan for en balanceret og velordnet aftrapning af landbrugsstøtten i de enkelte lande.

For det tredje ønsker Venstre, at der sikres bedre markedsadgang. Her er reduktion i todsatserne et væsentligt element, og også her må der tages et skyldigt hensyn til en række udviklingslande, for hvem indtægter fra told er helt afgørende for deres økonomi. Desuden bør reduktionen i todsatserne ske ud fra en niveaudelt formel, så der ikke bare bevidstløst reduceres over én kam med samme procentsats. Som udgangspunkt bør det naturligvis være således, at de højeste todsatser på landbrugsvarer reduceres mest.

For det fjerde er det vigtigt for Venstre, at de fattigste lande ikke pålægges nye WTO-forpligtelser i forbindelse med Doharunden. Tværtimod bør der i forhandlingerne tages hensyn til, at de aftalte liberaliseringer ikke betyder en kvælning af de spinkle økonomier i udviklingslandene. Hvis man ikke gør det, undergraver man i realiteten den massive udviklingsbistand, som bl.a. Danmark yder for at bekæmpe fattigdomsproblemerne.

Kl. 18.00

Der er ingen grund til at skjule, at der inden for EU er betydelige forskelle i interessen i og viljen til at fjerne støtteordninger og handelshindringer. Det skal derfor stå lysende klart, at vi fra dansk side ønsker mærkbare liberaliseringer, men med skyldigt hensyn til udviklingslandenes særlige problemer.

Venstre ønsker, at EU bliver et forbillede, som sikrer frihandelens udbredelse så vel globalt som regionalt i andre verdensdele. Eksempelvis er der hårdt brug for et afrikansk indre marked, der kan fremme vækst og velstand. Lad os kalde

det en slags afrikansk svar på EU, et AU, om man vil.

WTO-mødet i Cancún i 2003 resulterede i et skuffende resultat. For Venstre er det væsentligt, at Hongkongmødet bliver en succes med konkrete resultater og aftaler som følge. Der ligger en kæmpegevinst og venter i form af øget velstand for alle verdens lande til gavn for dansk økonomi og ikke mindst til gavn for verdens fattigste.

Så bliver jeg nødt til afslutningsvis at anføre, at WTO-forhandlingerne er og bliver et vigtigt udenrigspolitisk tema. Det er derfor vigtigt, at vi her i Folketinget kan samles om at formulere et bredt mandat til regeringen. Det skal også være et realistisk mandat. Vi får intet ud af at løfte fænen højere, end at benene kan nå jorden.

Konsensus om beslutningerne er en grundpille i WTO. Alle 148 lande skal være enige, for at noget kan gennemføres. Desuden skal der findes fælles fodslag i EU forud for forhandlingerne. Derfor giver det ingen mening at opstille alt for stramme tidskrav for de enkelte temaer i forhandlingerne. Vi skal derimod fra dansk side definere nogle meget klare pejlemærker for regeringen, som den kan gå ud og slås for at nå frem til. Urealistiske krav ville svække dansk indflydelse.

Derfor må jeg beklage, at Socialdemokraterne og De Radikale tilsyneladende har valgt at skrotte den brede politiske enighed omkring WTO. Gad vide, om vi er på vej til en ny fodnotepolitik omkring WTO?

På denne baggrund vil jeg gerne på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Med henblik på fornyet fremdrift i WTO-forhandlingerne opfordres regeringen til at arbejde for

- et substantielt resultat ved ministermødet i Hongkong, idet alle WTO-lande må udvise ansvarlighed for at fastholde det multilaterale handelssystem,
- at EU's landbrugstilbud fastholdes og forbedres, herunder navnlig at der i Hongkong aftales en klar og hurtigst mulig termin for udfasning af alle handelsforvridende eksportstøtteordninger,
- afskaffelse af handelsforvridende landbrugsstøtte under hensyntagen til forbrugere, mil-

- jø, dyrevelfærd og udviklingslandenes landbrugsproduktion,
- reduktion af todsatserne på landbrugsvarer, så de højeste todsatser afvikles mest, forbedret markedsadgang i forhandlingerne om industritold, handelslettelse og tjenesteydelser til gavn også for danske virksomheder og borgere,
  - at »Alt undtagen våben«-initiativet snarest tilbydes af alle ilande,
  - at markedsadgang og udviklings- og handelsteknisk bistand spiller sammen for at sikre de fattigste udviklingslandes adgang til de rige landes markeder til fremme for udvikling og fattigdomsbekæmpelse, og
  - at de fattigste udviklingslande ikke skal påtage sig nye WTO-forpligtelser i Dohaforhandlingerne.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 39).

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Der er flere, der har bedt om korte bemærkninger, først hr. Martin Lidegaard.

Kl. 18.05

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Der er især to punkter, der skiller vandene, når man hører på de to forslag til vedtagelse. Det er spørgsmålet, om man skal kompensere de fattigste lande, der kommer i klemme, og så er det spørgsmålet, om det er fornuftigt at bede ministeren arbejde for bestemte tidsfrister for at afvikle eksportstøtten.

Jeg vil gerne tage det sidste punkt. Hvad er problemet, må jeg spørge hr. Kristian Pihl Lorentzen. I EU arbejder man altid med tidsfrister. Hr. Lorentzen har lige givet udtryk for, at Venstre selv inden for få år ønsker at afskaffe eksportstøtten. Venstre stemte i november 2002 for et forslag til vedtagelse sammen med Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, i øvrigt uden SF, hvori der stod, at man inden næste budgetperiode, det er jo også en konkret tidsfrist, skulle arbejde for afskaffelse.

Hvad er det, der sker i Venstre? Hvorfor er man pludselig ikke interesseret i, at ministeren skal arbejde for det længere? Det er jo ikke et eller anden meget absolut, ekstremt, rabiat forslag, det er et ganske venligt et; det er her, vi lægger os, det er her, Danmark lægger sig i

Europa, når vi skal ud og diskutere i EU, hvad det er, vi skal.

Og så vælger man oven i købet at gå sammen med Dansk Folkeparti, der er EU-modstandere. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvad der sker i Venstre.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu vil jeg lige korrigere hr. Martin Lidegaard. Jeg tror ikke, det er sådan, at EU altid arbejder med faste tidsfrister – det var vist det, der blev sagt. Jeg synes tværtimod, at det nogle gange kniber lidt med at nå tingene til faste tidsfrister.

Hvis vi fastsætter en fast tidsfrist for regeringen og regeringen tager til Bruxelles og skal have det forhandlet igennem, er det ikke befordrende for dansk indflydelse. Det er naturen i international politik, at man kommer med sine pejemærker, og så forsøger man at nå et mål. Det er ikke hjælpsomt og gavnligt at fastsætte nogle tidsfrister.

Men jeg kan konstatere, at vi er helt enige om, hvilken vej vi skal gå, og derfor undrer det mig, at vi ikke kan enes om at sætte nogle klare pejemærker for regeringen, som jeg er sikker på den loyalt går ud og slås for at nå frem til. Jeg forstår ikke det der med tidsfrister.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Men et forslag til vedtagelse kan også blive meningsløst. Hr. Lorentzen ved jo godt, at EU allerede er blevet enige om, at der skal laves en tidsfrist. Så den diskussion, der pågår fra nu af og frem til mødet i Hongkong, går på, hvornår tidsfristen skal være. Det er den diskussion, der er interessant, ikke at der skal være en tidsfrist. Og der er det vel ikke helt ligegyldigt for den danske befolkning, at den ved, hvad Folketinget her synes er den rigtige ende af den skala, der hedder 5-15 år.

Det, at man beder ministeren arbejde for det, betyder jo ikke, at vi har stået på ryggen af ministeren, fordi vi i 2002 vedtog, at vi gerne ville have udfaset al den handelsforvridende støtte i næste budgetperiode. Vi er da ikke kommet løbende bagefter og har sagt: »Hvor var det da også for dårligt.« Vi har tværtimod rost det og været glade for, at noget af det er kommet med. Men det var rart, at alle vidste, hvor Danmark stod, hvad vores udgangspunkt var.

Er man blevet bange for sin egen skygge – så bange, at man skal krybe i ly af Dansk Folkepar-

ti, det mest ivrige EU-modstands-parti? Det er nu dem, man skal lave EU politik med i Venstre.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Der er overhovedet ikke tale om at krybe i ly af Dansk Folkeparti i den her sag. Dansk Folkeparti har også et realistisk forhold til det med tids-terminer. Der står i det forslag til vedtagelse, jeg lige har fremsat, at der skal aftales en klar termin for det her. Et klarere mandat kan vi da ikke give regeringen? Det giver ingen mening at sætte faste årstal på. Det skulle da lige være, hvis hr. Martin Lidegaard har et behov for at fortælle de danske vælgere helt præcist, hvad Det Radikale Venstre mener.

Men vi er klar i mælet: hurtigst mulig afvikling. Kan man nå det inden for 3 år, så ville det være fantastisk. Men jeg er bange for, at der er nogle andre i EU, f.eks. Frankrig, som nok synes, at længere tidsfrister er mere passende. Men det, vi skal ud og slås for, er så kort som muligt.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Nu bliver det her kaldt en udviklingsrunde, og så skulle man tro, at det var en runde, som skulle komme udviklingslandene til gavn. Men nu kan jeg jo høre på hr. Kristian Pihl Lorentzen, at sådan noget som tjenesteydelser skal liberaliseres, det vil sige, at man skal åbne for, at den tredje verden skal privatisere sin vandforsyning. Jeg kan forstå, at industriområdet er meget vigtigt, og det vil sige, at toldsatterne på industrivarer skal ned i ulandene, hvilket ekstremt mange ulande har givet udtryk for vil betyde en afindustrialisering af deres samfund og deres lande, fordi de ikke kan konkurrere med vesteuropæisk kapital og store firmaer fra USA.

Men hvordan kan det være, hvis det her skal være en udviklingsrunde, at ordføreren fra Venstre siger, at de her ting skal på banen, selv om ulandene ikke har udtrykt ønske om det? Er det, fordi ordføreren fra Venstre i virkeligheden bedst ved, hvad der er godt for ulandene, og de ikke ved det selv?

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg er da sikker på, at jeg tydeligt gjorde opmærksom på, at der netop skulle tages særlige hensyn til ulandene også vedrørende toldreduktionerne. Det fremgik tydeligt af min tale.

Kl. 18.10

Med hensyn til tjenesteydelser har jeg også tidligere redegjort for, at vi henholder os til GATS-principperne, som klart siger, at det er op til det enkelte land selv at bestemme, om det skal være offentlige eller private, der skal løse opgaverne.

Så er der andre i EU, der presser på for noget andet. Jeg henholder mig til, at vi kører efter GATS-principperne, så det, der lige kom fra hr. Rune Lund, er en fordrejning af det, jeg har stået og sagt.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg må bare konstatere, at ulandene slet ikke er interesserede i den dagsorden. De vil diskutere, hvordan den rige verden kan gøre det nemmere for ulandene at sælge deres produkter i den rige verden.

Det er jo det, der i virkeligheden er det store problem, for der er utrolig mange fattige mennesker, der lever i den her verden, og det er dem, der skal have bedre adgang til vores markeder.

Det, som ordføreren fra Venstre fremlægger her, er udtryk for sådan en kræmmermentalitet: Hvis ulandene skal have adgang til vores markeder, så skal de søreme også give noget til gengæld, selv om det vil have ødelæggende konsekvenser for de enkelte ulande.

Hvorfor ikke bare sige til ulandene: Velkommen, I skal bare kunne eksportere til os, det har I fortjent, det har I brug for, fordi I er så fattige? Hvorfor gør man ikke det i stedet for at komme med sådan en kræmmermentalitet og sige: Så skal I også åbne jeres markeder, så vores store firmaer kan tjene endnu flere penge, end de gør i forvejen?

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu synes jeg ikke, der er noget ondt i kræmmere. Det er faktisk kræmmere, der har bidraget til, at vi har stor velstand i landet i dag. Men det er et meget morsomt udtryk fra hr. Rune Lunds side.

Ellers er det jo netop sådan, at de fattigste lande har fået store indrømmelser fra EU. Det er jo EU, der undtagen våbeninitiativet har taget alle initiativer, der netop giver de allerfattigste lande told- og kvotefri adgang til det europæiske marked.

Så lad være med at tegne sådan et billede af, at EU er den store skurk, der ikke har bevæget sig en millimeter. Det passer jo ikke, men det er

klart, at det tager tid, og at Danmark skal presse på, for at det skal gå stærkt.

Vi er jo fuldstændig enige om målet, men der er altså nogle, der har lidt for stort hastværk. Ting tager den tid, de tager, specielt når der er 148 lande, der skal blive enige om sådan noget her.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det var ikke en alt for ambitiøs tale, vi hørte fra Venstres ordfører. Det, jeg vil hæfte mig ved, er sådan en mangel, synes jeg, i vedtagelsesforslaget. Der står ikke noget om kompensation til fattige lande, hvilket der gør i vores forslag til vedtagelse.

Jeg undrer mig lidt over, hvorfor det ikke står der, for jeg har læst i den strategi for handel, vækst og udvikling, som udviklingsministeren henviste til, og som hun var så stolt over, at der jo faktisk står noget om det her. Jeg vil læse op fra den og spørge, om Venstres ordfører ikke er enig i det her:

»Fra dansk side vil vi være villige til at se nærmere på mulighederne og behovet for en form for midlertidig international støtte for de mindst udviklede lande, som bliver hårdest ramt af de forventede stigninger i fødevarerpriserne og de mindre statslige toldindtægter.«

Det er jo det, vi mener, når vi siger kompensation. Hvorfor er det noget, som Venstre er så meget imod nu i dag?

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg synes principielt, at det, der er sagt af udviklingsministeren, er genialt, og det er vi ikke imod, men vi er imod, at der kommer til at stå i et forslag til vedtagelse, at regeringen skal gå ud og kæmpe for, at der ydes kontant kompensation til udviklingslandene som følge af det her.

Der er jo en lang række af de elementer, som også er dækket ind af vores forslag til vedtagelse, som netop tager særligt hensyn til udviklingslandene og ikke mindst de allerfattigste lande, og sådan skal det være.

At love at gå ud at kæmpe for, at vi kan få skaffet kontant kompensation, er igen at løfte fanen højere, end benene kan nå jorden, for hvem skal betale det? Skal det være EU's kasse? Hvilke andre lande skal med? Skal det indgå i en stor pulje, der så skal deles ud, og hvem bestemmer kriterierne? Det er altså en meget indviklet galej,

som hr. Steen Gade er ved at begive sig ud på her.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg ved ikke, hvem der er på vej ud på en galej, men det kunne nu godt lyde, som om det var Venstres ordfører, for det, vi foreslår, er ikke konkret kompensation. Det er kompensation til fattige lande, som ellers ville risikere at tabe på aftalen.

Det er jo ord til andet, hvad udviklingsministeren har skrevet i det papir, hun selv roste for lidt siden. Hvorfor er det så, regeringspartierne ikke kan være med til det her? Jeg bliver vel også nødt til at spørge ministrene på et tidspunkt, men nu koncentrerer jeg mig lidt om Venstres ordfører.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Jeg vil selvfølgelig lade ministrene selv svare på det her, men der er ingen tvivl om, vi ikke vil være med til at binde vores regering op på at skulle tage ned og sige, at der skal skaffes kompensation. Det vil vi i al vores gøren og laden.

Med hensyn til reduktion af toldsatterne og fjernelse af eksportsubsidierne vil vi gøre, hvad vi kan for at tilgodese de allerfattigste lande. Det synes jeg at hr. Steen Gade skulle stille sig meget tilfreds med.

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Jeg vil også gerne spørge lidt ind til det her med kompensation. For vi er jo enige om, at det her er en udviklingsrunde, som skal være til gavn for ulandene. Og sådan som jeg hører Venstres ordfører, er man for de positive sider af liberaliseringen og vil være parat til at gå med de steder, hvor det også kan gavne EU-landene.

Men de steder, hvor der kommer nogle negative virkninger af liberaliseringen, er man ikke parat til at gå med ind og sikre, at det ikke går ud over de allerfattigste lande.

Kl. 18.15

Det er sådan, at Fødevarøkonomisk Institut har regnet ud, at der er en række lande i Afrika, som kommer til at tabe på det her på kort sigt, og det er et problem, når vi samtidig ved, at resten af verden vinder på det.

Kan Venstres ordfører overhovedet ikke overtale til en eller anden form for kompensation?

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jo, i høj grad. Et godt eksempel på en kompensation er det initiativ, Danmark har taget sammen med andre nordiske lande, hvor vi tager ned til Afrika og netop bistår med at klare den liberalisering, som vi taler om her. Det er et godt eksempel på kompensation.

Men jeg har forstået på spørgeren, at det, der tales meget om her, er kontanter. Det er kontant kompensation, og der må spørgeren så svare på, hvor man har tænkt sig, at de penge skal komme fra, hvor man vil tage de midler fra. For vores udviklingsbistand skal selvfølgelig, og det er også det, udviklingsministeren har redegjort for, strømlines, sådan at der er sammenhæng mellem vores liberaliseringer på WTO-området og vores udviklingsbistand, så der er samklang og de understøtter hinanden. Det er der klart redegjort for, så jeg ved ikke rigtig, hvad det er for en yderligere kompensation, der tales om.

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Når vi taler om kompensation, handler det om, at Venstres holdning til det her betyder, at der er nogle fattige lande, som bliver endnu fattigere i Afrika. Det er et reelt problem, mens hele verden kører derudad med 120 km/t. Faktisk forventer Fødevareøkonomisk Institut 100 milliarder dollar ekstra i velfærdsøkonomien, hvor EU får størstedelen af dem. Samtidig er der altså nogle fattige lande, som bliver endnu fattigere.

Det er da en lille ting at bede om, at man går til WTO-forhandlingerne og prøver at finde en mekanisme, som kan hjælpe de her fattige lande og kompensere dem for, at vi andre skal køre derudad på velfærdsbølgen på deres bekostning.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det er også derfor, at jeg er meget tilfreds med, at vores udviklingsbistand netop kanaliseres hen til verdens allerfattigste lande, bl.a. for at få gang i deres erhvervsliv og de andre ting, som understøtter den her udvikling.

Men jeg har endnu ikke fået noget svar på, hvor de der penge skal komme fra. Er det noget, vi skal sætte på den danske finanslov? Er det EU's budget, det skal tages ud af, og hvordan vil man strikke det der sammen?

Det er jo en gratis omgang at tale om kompensation, hvis man ikke samtidig forholder sig

til, hvordan den skal findes, og hvordan den skal fordeles.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger.

Jeg skal give ordet til næste ordfører, det er hr. Mogens Lykketoft.

Mogens Lykketoft (S):

Jeg synes, debatten frem til nu har afsløret, at man fra regeringsflertallets side end ikke har styr på, hvad man selv mener.

Det havde selvfølgelig været smukkere, hvis et forslag til vedtagelse, sådan som der har været tradition for det, og sådan som vi sikrede det i hvert fald i den tid, jeg var udenrigsminister, havde kunnet vedtages med et meget bredt flertal. Når det ikke kommer til at ske i dag, er det jo først og fremmest, fordi man har sjusket med det. Man har end ikke fra udenrigsministerens side villet sætte sig ned sammen med Socialdemokratiet, Radikale og SF og finde ud af, om vi var uenige.

Det er allerede blevet sagt af både den radikale og SF's ordfører, at vi jo ikke har stillet noget krav om, at udenrigsministeren skal komme hjem med et ganske bestemt forhandlingsresultat fælles for EU. Det eneste, vi beder om, er, at Danmark har en stærk stemme med hensyn til at prøve at trække EU til en meget offensiv holdning.

Hvorfor skal vi have det, og hvorfor er det mere påtrængende nu, end det var for 2 år siden? Jo, der var et forhandlingssammenbrud i Cancún. De toneangivende udviklingslande mistede tålmodigheden med den vestlige verden.

Hvis det her skal lykkes, kræver det større bøjninger fra vores side. Det må EU forstå, det må den danske regering bidrage til at EU forstår. Det er sådan set det, det handler om.

Det er efter al min erfaring nonsens og forkert, at vi svækkes i den internationale sammenhæng ved udtrykkeligt at sige, hvordan vi helst ville have det var. Det er en forkert betragtning.

Kl. 18.20

Når alt det her er sagt, vil jeg bare sige: Jeg går uden videre ud fra, at inden der skal gives et konkret forhandlingsmandat i Europaudvalget, så finder regeringen sine egne ben, og så finder regeringen et fælles fodslag med de partier, som er EU-positive. Det her er jo en EU-sag. Regeringen har mulighed for at tænke sig om, og så

kommer vi tilbage til det konkrete mandat siden hen.

Så vil jeg i øvrigt sige om hele problemstillingen, at jeg ligesom hr. Steen Gade er lidt bekymret over, hvor mange ord udenrigsministeren bruger på at sige, at også de lidt stærkere udviklingslande skal yde noget. Det kan nemt blive en sovepude. Det er selvfølgelig et rigtigt synspunkt, bevares, men det kan nemt blive en sovepude for os andre.

Det grundlæggende i det her er den linje, som også går igennem de tre oppositionspartiets forslag til vedtagelse. Hvis det her skal lykkes, hvis det skal bidrage til ordentlig udvikling i den her verden og mere harmoni i den her verden og mindre ulighed i den her verden, så skal handelsliberaliseringen ske asymmetrisk, så skal vi hjælpe de allerfattigste udviklingslande, som måske i første omgang ikke får noget ud af, at vi liberaliserer. Så skal vi sænke vores toldsætter, så skal vi sænke vores eksportstøtte helt uafhængigt af, om udviklingslandene kan levere noget tilsvarende *nu*.

Det er det synspunkt, der skal formuleres så stærkt som muligt, hvis vi skal have en chance for, at det sammenbrud, der skete i Cancún, bliver vendt til, at den her verden bevæger sig hurtigere i den rigtige retning.

Lad mig så afslutningsvis sige, at der er mange, mange andre temaer end dem, nogen af de to forslag til vedtagelse har nået at ramme, og det, som WTO meget gerne skulle være løftestangen for, er jo en meget bredere global dialog, hvor vi også holder fast i perspektivet om den bæredygtige udvikling, om at støtte udviklingslandene i deres videre færd på en måde, der til gengæld gør det muligt for dem at give mere forpligtende løfter på miljøområder og på andre områder, der har betydning for næste generations levevilkår både hos dem og os.

Så jeg går ud fra, at den her lille diplomatiske krise, vi har iagttaget, i form af at der ligger to forslag til vedtagelse i stedet for et, er en, vi overvinder, når udenrigsministeren og regeringspartierne får tænkt sig om og får tænkt over, at vejen frem i WTO-sammenhæng via Europaudvalget nok ikke går hånd i hånd med og bastet til Dansk Folkeparti, der er imod hele konstruktionen.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

I Folketinget den 29. april 2005 havde vi en debat, hvor Enhedslisten havde et beslutningsfor-

slag om, at der skulle fastsættes en dato for afviklingen af EU's handelsforvridende landbrugsstøtte og eksportsubsidierne. I den debat var Socialdemokratiets ordfører, hr. Jens Peter Verner, til stede, og da ville han ikke være med til at fastsætte en konkret dato.

Men jeg kan se i det forslag til vedtagelse, som Socialdemokraterne er med på i dag, at der faktisk er en tidsfrist, som hedder højst 5 år. Det synes vi i Enhedslisten er meget glædeligt, det er en af de gode ting, der er i det forslag til vedtagelse, men vi synes ikke, at forslaget til vedtagelse er skarpt nok. Derfor vil vi fremsætte vores eget, når vi selv får ordet.

Men hvad er det, der er sket siden den 29. april, siden der lige pludselig faktisk ligger en dato for, hvornår denne her landbrugsstøtte skal være afskaffet?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Det er jo desværre ikke noget dato for, hvornår landbrugsstøtten skal være afskaffet. Det ville være at give udenrigsministeren et meget lidt realistisk mandat, men det er en tidsfrist for at afvikle de særlige eksportstøtteordninger i EU, som EU har forpligtet sig til at afvikle, og hvor man jo nu, når vores regering skal ned at forhandle med de andre regeringer i EU, må konkretisere det. Det er jo sådan set bare det, vi siger.

Der synes vi, det er et rimeligt dansk udgangspunkt at sige 5 år. Det kan være, det ikke bliver det, der er jeg da enig med nogle af dem, der har haft ordet, og det vil vi da ikke banke regeringen oven i hovedet med. Vi ved godt, at det her er en konsensus-sag i EU at blive enig om forhandlingspositionen, og derefter en konsensus-sag mellem 148 lande at nå et resultat i WTO.

Kl. 18.25

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Men vi kan vel godt blive enige om, at der er tale om et handelsforvridende subsidie. Det er godt nok et eksportsubsidie, men det ville Socialdemokraterne ikke være med til den 29. april.

Jeg er bare meget interesseret i, hvad det præcis er, der er sket. Er man blevet inspireret af Enhedslisten, eller hvad er det lige præcis, der er sket? Altså, det er jo faktisk meget glædeligt, det er jo positivt. Kunne ordføreren ikke forklare lidt mere om, hvad det er, der er sket med Socialdemokraterne? Det er jo vældig godt.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg har ikke fulgt diskussionen den 29. april, men det, vi diskuterer i dag, var i hver fald ikke det, vi diskuterede den 29. april. Det er nemlig, hvad Danmarks input skal være til en EU-position i WTO-forhandlingerne. Og der mener vi, at det er fornuftigt at komme med et forslag til en tidsfrist, vel vidende at det kan blive en meget besværlig sag.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Hr. Mogens Lykketoft taler om diplomatisk krise. Hvis der overhovedet er en diplomatisk krise – jeg synes, det er et stærkt udtryk – så kunne det jo godt være, fordi Socialdemokratiet har ændret holdning fra i alle årene at have indgået i en meget bred politik og ladet være med at stille for skarpe krav.

Nu er der så pludselig kommet en situation, hvor der stilles skarpe krav, og der vil jeg godt i fortsættelse af hr. Rune Lund henvise til den betænkning til beslutningsforslag nr. B 9, som i øvrigt blev taget af dagsordenen i dag. Der er det jo således, at Socialdemokraterne i betækningsbidraget netop argumenterer for at stemme imod dette beslutningsforslag fra Enhedslisten, fordi der er tale om klare tidsfrister. Man siger, at udenrigsministeren skal have en offensiv linje nede i EU forud for WTO-forhandlingerne.

Derfor kan jeg undre mig over, at man stemmer nej til dette forslag fra Enhedslisten, men at det nu pludselig i dag er vigtigt med en tidsfrist. Hvor er sammenhængen?

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Sammenhængen er, som jeg har beskrevet den. Men i øvrigt er den anden grund til, at vi sidder med to forslag til vedtagelse, at jeg i går havde en samtale med en udenrigsminister, der end ikke havde tid til at stikke hovedet sammen med oppositionen for at se, hvad der skulle stå i en vedtagelse, vi kunne blive enige om. Det synes jeg ærlig talt var uklogt.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Jeg giver ordet til næste ordfører, hr. Søren Espersen.

Søren Espersen (DF):

Der er allerede her fra talerstolen blevet sagt mange fornuftige ting så vel i ministrenes taler som fra Venstres ordfører, og der er ingen grund til, at jeg gentager de ting.

I stedet for vil jeg bruge min tid på at rette opmærksomheden mod korruption, som Dansk Folkeparti betragter som et af de allervæsentligste onder, når vi taler om samhandel.

Der er jo mange forskellige opfattelser af, hvad der er bedst for ulandene, når det gælder samhandel, men en ting formoder jeg, vi kan blive enige om, nemlig at jo mere handelsmæssigt lukket et land er, desto bedre er grundlaget for korruptionen. Dermed være ikke sagt, at korruption ikke findes i de lande, som har en fri handelsstruktur og et frit økonomisk system, for det er der jo som bekendt desværre også mange eksempler på. Men jeg synes, det bør ligge i baghovedet på regeringen, at enhver barriere på handel betyder, at myndighedspersoner, som har de tendenser, vil kunne se en fordel i mod betaling at lette handelen. Det gælder ilande og det gælder ulande.

Og på samme måde, som der er en klar sammenhæng mellem barrierer og korruption, er der også en sammenhæng mellem korruption og generel velfærd. I et korrupt land er forskellen på rig og fattig stor. Vindergruppen på den ene side er den, der kan betale sig fra at bryde loven henholdsvis myndighedsfolkene, som modtager betalingen, og tabergruppen er på den anden side den, som ikke har nogen myndighed, der gør, at den er værd at bestikke.

Hvis vi forestiller os et land, som havde et system, der var fuldstændig fri for handelsbarrierer af nogen art, så var i hvert fald den mulighed for korruption med hensyn til eksport og import forsvundet.

Generelt set forholder det sig sådan, at lukkede økonomier er mere korrupte end åbne økonomier, og at lande med en minimal korruption har mere velstand end lande med en høj grad af korruption. Det synes jeg er væsentligt at have i baghovedet, når der er stærke lobbykredse, som i det her spil slår til lyd for, at udviklingslandene i modsætning til ilandene skal have lov til at beholde deres handelsbarrierer.

Jeg forstår godt den betænkkelighed, der kan være i at give markedet fuldstændig frit. Det er jeg heller ikke tilhænger af, for der kan bestemt ligge en stor risiko for, at udviklingslandene så at sige bliver løbet over ende. Jeg synes bare, at det her er nødvendigt at fremhæve, at jo større

grad af frihandel, der tilbydes og modtages af udviklingslandene, desto større er i mine øjne det enkelte lands mulighed for at slide sig fri af fattigdommen, og det er jo det, som vi alle er interesseret i.

Kl. 18.30

Der er par lande, som jeg vil fremhæve i den her forbindelse, lande, som for bare 40-50 år siden var blandt verdens absolut fattigste lande, men som nu befinder sig i superligaen blandt verdens økonomier. Jeg tænker på Sydkorea og Taiwan, som i 1960'erne var på niveau med de allerfattigste afrikanske lande, men som 20 år senere overhalede Brasilien, og som nu som sagt er helt oppe i superligaen. Taiwan eksempelvis er i dag sin relative lidenhed til trods verdens sekstende stærkeste økonomi.

De to nationaløkonomer Bjørnskov og Munch-Holbek pegede for nylig i en spændende kronik i Berlingske Tidende på fænomenet Chile, landet som helt ind i 1980'erne kørte efter samme struktur som de øvrige sydamerikanske lande med masser af defensive barrierer, men som fra begyndelsen af 1990'erne ensidigt og uventet fjernede barriererne. På 15 år er Chile blevet Sydamerikas rigeste land.

Dansk Folkeparti vil med de her bemærkninger påpege over for ministrene, at en effektiv bekæmpelse af korrupsion i udviklingslandene i høj grad har at gøre med en sund og god og åben integrering på verdensmarkedet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til den næste ordfører, fru Helle Sjelle.

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget tilfredse med den strategi, som udenrigsministeren og udviklingsministeren her i dag har redegjort for i forbindelse med forhandlingerne i Hongkong. Det er vi, fordi vi naturligvis er enige i, at der bør arbejdes aktivt for at forbedre forholdene i verdens fattigste lande, og fordi det er klart, at en øget samhandel og målrettet bistand er midler, der skal til for at nå målet. Hvis vi kan sætte skub i den økonomiske vækst i udviklingslandene, er det også noget, der på længere sigt kan komme resten af verden til gode.

Verden bliver mere og mere global, og det er vigtigt, at vi er med fremme og har blikket rettet udad mod resten af verden. Vi skal udnytte og bruge globaliseringen og drage nytte af de mange potentielle markeder, der findes i den tredje

verden. Og det kan vi kun, hvis det lykkes at sætte skub i økonomien i den del af verden. Derfor berører WTO-forhandlingerne os alle sammen, både rige og fattige lande, og derfor har det stor betydning, at vi gør en mærkbar indsats i forbindelse med forhandlingerne.

Danmark kan selvfølgelig være med til at skabe lokale forbedringer i tredjeverdenslande, men hvis vi skal se en forbedring for hele verden på længere sigt, er det nødvendigt med internationale aftaler. Derfor er det også vigtigt, at vi står fast på kravet om, at udviklingslandene opnår større markedsadgang, bedre balancerede handelsregler og bistand til i videst muligt omfang at kunne udnytte mulighederne.

Vi er glade for, at regeringen viser vilje til at gøre en indsats, og der er tale om en indsats, der dækker flere områder. Først og fremmest mener vi, at kombinationen mellem friere handel og målrettet bistand er god og rigtig. Det er klart, at man er nødt til at satse bredt, hvis man vil skabe forbedringer på længere sigt. Vi mener, det er den rette vej at gå.

Der skal skabes bedre muligheder for erhvervslivet i de fattigste lande, og der skal arbejdes for, at en friere handel mellem de forskellige lande kan finde sted. Og især når det drejer sig om betingelserne for erhvervslivet, er det nødvendigt med en målrettet indsats i flere lande i den tredje verden. Der er brug for hjælp til selvhjælp, og her må vi sikre bedre rammebetingelser for de lande, der er bagefter.

Samtidig er vi i Det Konservative Folkeparti glade for, at man i EU arbejder på at nedbringe de handelsforvridende støtteordninger. Derudover ser vi positivt på bl.a. forslaget om reduktion af toldsats, på kvotefri adgang for produkter for de mindst udviklede lande, på forhandlingerne vedrørende tjenesteydelser og på forslaget om ikke at stille yderligere krav til udviklingslandene i forbindelse med mødet i Hongkong, tiltag, der forhåbentlig kan og vil være med til at sætte skub i landenes økonomi og styrke den økonomiske vækst.

Alt i alt er vi således i Det Konservative Folkeparti glade for regeringens gode intentioner, både hvad angår bedre vilkår for verdens fattigste lande og visionerne for den internationale handel generelt. Vi håber, at det lykkes at holde forhandlingerne på sporet i Hongkong, og at EU i den forbindelse vil spille en afgørende rolle.

Så skal jeg naturligvis afslutningsvis bemærke, at vi er af den opfattelse, at det er ærgerligt, at det åbenbart ikke har været muligt at stå sam-

men om en fælles vedtagelse her i dag. Det havde vi meget gerne set.

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Nu indledte fru Helle Sjelle med at sige, at hun var meget tilfreds med ministerens strategi, og nu slutter hun med at sige, at hun er ked af, at vi ikke har en fælles vedtagelse. Skal det forstås sådan, at fru Helle Sjelle er tilfreds med, at nu er det ikke bare regeringens velfærds politik og uddannelses politik og miljø politik og skatte politik og kommunal politik, som dikteres af Dansk Folkeparti, men nu skal det åbenbart også til at være dansk udenrigs politik, der skal føres sammen med Dansk Folkeparti? Hvordan har De Konservative det egentlig med det?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg skal blot bemærke, at der som bekendt skal to til at danse tango, og i denne her forbindelse nytter det jo ikke noget, at regeringen meget gerne vil samarbejde med resten af Folketinget, hvis resten af Folketinget ikke ønsker at samarbejde med regeringen.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Der har jo været to konkrete uenigheder, som vi ikke har haft tid til at drøfte, fordi ministeren ikke havde tid. Det ene er, om det er fornuftigt at melde ud, hvad man synes, at den konkrete tidsfrist skal være, den anden er kompensationsspørgsmålet.

Hvordan har De Konservative det egentlig med de to spørgsmål, altså om det er fornuftigt at melde en dato ud, som man skal arbejde hen imod – det er ikke et krav, at man skal arbejde for det – og at man kompenserer de fattigste lande? Hvordan har fru Helle Sjelle det med de to spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Så vidt jeg har forstået, har der faktisk været løbende forhandlinger i løbet af ugen, så jeg forstår ikke den der sang om, at der ikke er blevet forhandlet. Det kan jeg forstå at der er blevet.

Med hensyn til de to konkrete ting, som den radikale ordfører rejser, så må jeg indrømme, at jeg ikke tror, at det er hensigtsmæssigt, at man

fra dansk side ensidigt melder en konkret dato ud for udfasning af eksportsubsidierne. Jeg er ligesom udenrigsministeren af den opfattelse, at det vil sætte Danmark uden for indflydelse, hvis vi melder for kraftigt ud i denne her sammenhæng. Det mener jeg simpelt hen ikke er klogt.

Med hensyn til den kontante kompensation går vi altså ikke ind for, at man giver ulande kontant kompensation.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Altså, nu står der i vedtagelsen ikke kontant kompensation, men kompensation, og det er jo altså det samme som det, regeringen skriver i sit eget papir. (*Tilråb fra salen.*) Jo, der står, at man vil overveje det. Men det kan vi komme tilbage til.

Det, jeg vil spørge fru Helle Sjelle om, er: Bekymrer det ikke fru Helle Sjelle, at EU har 90 pct. af eksportsubsidierne på landbrugsområdet? Burde det ikke tilsige, at vi netop gav det enormt klare svar, at vi vil afvikle de her eksportsubsidier? Det er jo det, der skinner i øjnene som en af de største uretfærdigheder, hvad angår ulande og landbrug.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg skal blot bemærke, at i Det Konservative Folkeparti er vi meget optagede af, at der bliver skabt en fri og fair verdenshandel, og derfor er vi selvfølgelig også interesserede i, at Danmark gør en væsentlig indsats på det område. Men det har vi altså også et indtryk af at Danmark gør i EU, hvor det er det rigtige sted at gøre det.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Der er jo ingen, der tror, at det skal ske andre steder end i EU. Jo, det kan da godt være, at Dansk Folkeparti og Enhedslisten måske tror det. Det er så mere absurd, at Dansk Folkeparti er med til at vedtage det her med regeringen.

Men det er jo ikke der, problemet ligger. Det er, at når EU har 90 pct. af landbrugssubsidierne i verden, bør vi så ikke virkelig markere fra dansk side, hvis vi ikke ønsker, at det skal fortsætte, at vi her har brug for en ekstra stærk indsats? Jeg står i hvert fald tilbage og oplever, at det flyder lidt ud mellem fingrene på os, hvad det egentlig er, regeringspartierne ønsker.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg har ikke indtryk af, at der er noget, der flyder i den her sammenhæng. Jeg har indtryk af, at Danmark gør et godt og solidt stykke arbejde for at få skabt en fri og fair verdenshandel.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Ja, vi er glade for at have indflydelse i Dansk Folkeparti, men jeg vil meget nødig være med til at tage æren for noget, vi ikke har æren for. Og jeg vil gerne bede fru Helle Sjelle bekræfte, at med hensyn til den vedtagelse, der ligger her, har Dansk Folkeparti ikke på nogen som helst måde forsøgt at ændre noget. Tværtimod har vi været utrolig loyale over for regeringen, og vi har også set med stor interesse på de ting, der kom fra oppositionen.

Vil fru Helle Sjelle ikke bekræfte, at vi på ingen måde har dikteret regeringen noget som helst i forbindelse med den her vedtagelse?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jo, jeg kan godt bekræfte, at der har været et godt og solidt samarbejde med Dansk Folkeparti omkring den her vedtagelse. Men jeg kan også bekræfte, at alle parter bestemt gerne havde set, at resten af Folketinget havde været med i denne her vedtagelse. For det er nu engang således, at det nu er bedst, hvis der står et solidt flertal bag den udenrigspolitik, som bliver ført her i Danmark.

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Det er jo netop derfor, at vi var nærmest overdrevent smidige denne her gang i et forsøg på at få den trælse opposition med, men det lykkedes jo altså ikke.

Jeg vil gerne yderligere bede fru Helle Sjelle bekræfte, med hensyn til alle mulige EU-ting, at Dansk Folkeparti ikke lever i en osteklokke, vi bilder os ikke ind, at landbrug ikke har noget med EU at gøre. I alle ting, der foregår i det her Folketing, i alle udvalg, i Finansudvalget, i Europaudvalget, i Udenrigsudvalget, alle steder accepterer vi tingenes tilstand, at Danmark er med i EU. Kan fru Helle Sjelle bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg ved jo ikke, om jeg skal gøre mig klog på, hvad Dansk Folkeparti mener om denne her sag. Men det, jeg i hvert fald kan sige, er, at vi da er glade for, at det i det mindste er lykkedes at skabe et flertal for denne her vedtagelse, men vi havde også gerne set, at resten af Folketinget havde været med.

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Først tror jeg, at jeg bliver nødt til at sige tak til hr. Søren Espersen for at have bekræftet, at man konsekvent bare stemmer ja til regeringens forslag uden at stille krav. Det synes jeg var en meget interessant bemærkning.

Til ordføreren går mit spørgsmål på kompensation. Vi har jo fået bekræftet nu igen af hr. Steen Gade, at der ikke nødvendigvis er tale om en kontant kompensation i kroner og øre, men at de her forhandlinger, resultatet af frihandelen, altså bliver, at vi får en velfærdsgevinst i størrelsesordenen 100 mia. USD i verden, og det betyder til gengæld også, at der er nogle få, heldigvis, men fattige lande i Afrika, som får et velfærdstab og et økonomisk tab. Kunne vi ikke blive enige om, at de skal kompenseres?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Det, vi kan blive enige om i dag, er, at vi selvfølgelig også er interesserede i en vis form for handelsrelateret bistand til de lande, der eventuelt måtte have problemer, men det drejer sig ikke om et kontant beløb i kroner og øre.

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Jamen det glæder mig, at vi er enige, for der står jo netop ikke noget som helst om, at det skal være kontant i kroner og øre, det handler jo alene om, at man skal finde en måde at kompensere på, og om det skal være via bistand eller andre måder, har vi sådan set ikke lagt os fast på i det her forslag, der står alene »en kompensations«. Men det glæder mig da, at Det Konservative Folkepartis ordfører er enig med os på det punkt.

Så mangler vi vel egentlig kun det med tidsrammen for afvikling af eksportstøtte. Så der er jo tegn på, at vi kan få en bred løsning på det her område, og det glæder mig.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Hr. Rune Lund for en kort bemærkning.

Helle Sjelle (KF):
Undskyld, må jeg ikke svare på spørgsmålet?

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Undskyld, ordføreren, det er klart, jeg beklager over for ordføreren.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):
Jeg ville da meget gerne have lov til at udtrykke min glæde over, at oppositionen åbenbart er kommet på bedre tanker end det, der ellers har floreret omkring denne her vedtagelse. Det synes jeg da kun er positivt, for det, vi har givet udtryk for, er, at det er handelsrelateret bistand, som vi er interesserede i, og ikke en bistand i kroner og øre.

Med hensyn til selve tidsfristen tror jeg, at jeg allerede heroppefra har givet udtryk for, at vi ikke mener, det er hensigtsmæssigt at sætte en fast dato for forhandlingerne i EU.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):
I øjeblikket er forhandlingerne gået lidt i stå, må man jo sige. Vi har ulandene, som står på den ene side, og vi har EU og USA med den danske regering som trofaste støtter på den anden side.

Man må bare sige, at det, som er kravene fra EU og USA, er, at ulandene skal give sig på en lang række områder, bl.a. inden for industri og inden for tjenesteydelser med hensyn til privatisering af vandforsyningen, mens man kun vil give lidt i den anden ende. Det er jo det billede, vi ser.

Jeg kan godt sige, at hvis det er den forhandlingstaktik, som De Konservative har tænkt sig at bakke op frem til topmødet i Hongkong i december, så ender vi med en ting, nemlig at det topmøde bryder sammen, for så bliver det ikke den udviklingsrunde, som ulandene var blevet stillet i udsigt. Hvordan har De Konservative det med at føre de her forhandlinger direkte på katastrofekurs?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):
Nu har vi ikke det sortsyn, som hr. Rune Lund fra Enhedslisten åbenbart har. Vi går faktisk ganske optimistisk til forhandlingerne, der skal være i Hongkong senere, og håber da også, at

man kan nå et resultat. Vi beklager det, der skete i Cancún, og håber da ikke, at det gentager sig, men det er jo også det, man arbejder på at det ikke skal.

Kl. 18.45

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):
Jeg skal ikke kunne sige, om jeg er en sortseer, det er muligt, at jeg er det. Men jeg kan i hvert fald se, hvordan realiteterne ser ud i øjeblikket, og det er, at ulandene står stejlt på den ene side over for USA og EU, som står stejlt på den anden side. Og i den situation ville det jo være meget rimeligt, i og med at der er tale om en udviklingsrunde, at de, som er de stærke lande, de, som er de rige lande, begyndte at give sig lidt, for ellers får vi ikke nogen aftale igennem, og det kunne jo være dejligt med en aftale, der var til gavn for ulandene.

Men den forhandlingstaktik, der kører i øjeblikket, også med Det Konservative Folkepartis støtte, den forhandlingsstrategi, der kører fra EU's og USA's side, er jo en strategi, hvor ulandene skal trynes og tvinges til så mange indrømmelser som overhovedet muligt. Hvordan kan det være foreneligt med, at der her skulle være tale om en såkaldt udviklingsrunde?

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):
Jeg er overhovedet ikke enig med hr. Rune Lund i, at det her kun handler om at tryne ulandene. Det her handler om at få skabt en fri og fair verdenshandel, og det er jo netop det, landene har sat sig sammen for at prøve på at skabe. Men det er da også klart, at det her jo ikke er et problem, man løser med et snuptag. Det er noget, som kræver nogle lange forhandlinger.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Tak til ordføreren. Inden vi går videre i forhandlingen og jeg giver ordet til den næste ordfører, gør jeg opmærksom på bare for den gode ordens skyld, at afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil finde sted i morgen, fredag den 10. juni 2005, kl. 9.

Jeg giver ordet til hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

Der blæser i disse uger nogle meget spændende vinde over Europa. Midt i hele diskussionen om forfatningstraktat og Europas fremtid er der faktisk sket det ret enestående, at EU er blevet enig

om at forhøje sin samlede ulandsbistand til 0,56 pct. af BNI inden 2010 og 0,7 i 2015. Det er et fantastisk skridt i kampen mod fattigdom, og det viser, at der i øjeblikket er lidt grøde i EU i spørgsmålet om bekæmpelsen af fattigdom. Et andet eksempel er jo Tony Blairs kamp for at bringe Afrika helt op på den politiske agenda.

Netop derfor synes jeg, at det er tid til, at Danmark sammen med sine ligestillede i EU – vi er jo heldigvis ikke helt alene – går klart og tydeligt frem og siger, at nu er det også tid til at tage fat på noget af det, der så gør virkelig ondt på ulandene, nemlig EU's landbrugsordninger, i særdeleshed eksportstøtten, i særdeleshed toldbarriererne.

Derfor må jeg sige, som også ordførerne fra SF og S har været inde på, at også jeg har utrolig svært ved at forstå, at det er så problematisk at signalere, at i den interne diskussion, som alle ved foregår i EU mellem landene om, hvor hurtigt det her skal ske, ønsker man ikke at give et klart signal om, hvor Danmark står. For der er jo allerede enighed om, at vi skal finde en dato. Det er der intet nyt i. Det kan vi godt skrive og bede ministeren om at arbejde for, men det er jo vedtaget, så hvor interessant er det?

Det, der er interessant, er selvfølgelig, hvor hurtigt det skal ske. Det er den diskussion, ministeren skal ned og tage til sommer. Grunden til, at jeg synes, det er helt mærkeligt, at man ikke ønskede en vedtagelse, er, at vi er enige. Vi er jo enige. Vi har sågar lavet en anden vedtagelse for to år siden, hvori det stod. Der stod ikke det med eksportstøtten, men der stod en klar tidsfrist på selve støtten, nemlig næste budgetperiode.

Så det er jo ikke, fordi vi har en tradition for, at man slet ikke må lave tidsfrister her i Folketinget, og i øvrigt så er den formuleret sådan, at man skal arbejde for det.

Det andet spørgsmål, der så har været en knast, er altså denne her kompensation. Det, der er afgørende for os, er, at der er tale om additionel støtte, dvs. noget, der kommer oven i det, der allerede er, for ellers kan det være lige meget, og så skal den gives til de lande under den ene eller den anden form, som bliver ramt særlig hårdt af den liberalisering. Det mærkelige dilemma, vi har, er jo, at der på kort sigt er nogle lande, der vil tabe, når vi liberaliserer. Vi ved, at det rammer ekstra hårdt i de lande, og derfor skal vi selvfølgelig finde ordninger, der gør, at de i en overgangsperiode kan få den støtte, som

også udviklingsministerens egen strategi lægger op til. Det er sund fornuft.

At disse to ting skal stille sig i vejen for, at vi kan få en bred politisk vedtagelse i dag, synes jeg er meget mærkeligt, og ligesom Socialdemokratiets ordfører går jeg ud fra, at det mere er et udtryk for sjuks end udtryk for reel vilje. Vi burde kunne finde hinanden i sidste ende. Det skylder vi både os selv og ulandene.

Så vil jeg sige om Dansk Folkepartis deltagelse i det her, at jeg jo i og for sig synes, det er ganske befriende her meget tydeligt at få udstillet den kattepine, Dansk Folkeparti nogle gange befinder sig i, fordi man jo på den ene side ønsker at markere en klar EU-modstand og kæmpe kampen, om jeg så må sige, udadtil som den store befrier fra Europas diktatur og på den anden side jo har problemer med, hvordan skal man så blande sig i debatten om, hvordan EU skal udvikle sig. Det synes jeg at hr. Søren Espersens spørgsmål udstillede meget tydeligt.

Kl. 18.50

Derfor vil jeg gerne på Det Radikale Venstres vegne sige, at vi vil arbejde meget ihærdigt for at få en fælles front i Danmark for det her, en fælles front blandt de partier, der stiller sig positivt over for EU. Og vi håber og beder til, at det næste gang bliver en succes, og at ulandene kan se en fremtid i møde, hvor de ikke bare får mere bistand, men også bedre handelsvilkår, for der skal jo både et stærkt marked og stærke stater til for at udrydde fattigdom.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Vi er ikke i nogen kattepine overhovedet. Vi fik forelagt et fornuftigt og godt forslag til vedtagelse, og da vi ikke havde nogen anledning til at betvivle, at den måde, regeringen ville føre de her forhandlinger på, var efter det her, så sagde vi selvfølgelig ja til det. Det er bare for at forklare hr. Martin Lidegaard, at der ikke er tale om noget Dansk Folkeparti-diktat. Hvis der havde været ting her, som vi ikke var enige i, og som vi ikke kunne leve med, så havde vi da ikke stemt for. Sådan fungerer det hos os.

Jeg vil gerne bede hr. Martin Lidegaard om at bekræfte, at Dansk Folkeparti i alle udvalg, inklusive Europaudvalget, er med til at give mandat til ministrene, når de tager af sted til EU, og at vi fuldstændig lever med, som om vi var medlem af EU. Som jeg sagde: Vi lever ikke i en osteklokke, hvor vi sådan leger, at vi ikke er med i EU.

Kan hr. Martin Lidegaard ikke forklare og bekræfte, at sådan forholder det sig? Vi er med overalt i alle udvalg, og vi leger ikke, at vi er uden for EU.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg er ikke helt klar over, hvad det er, som Dansk Folkepartis ordfører ønsker jeg skal bekræfte.

Jeg kan i hvert fald ikke bekræfte, at Dansk Folkeparti har samme holdning til EU og EU-politiske spørgsmål, som det brede flertal i Folketinget har. Det kan jeg ikke bekræfte. Jeg kan godt bekræfte, at man sidder i Europaudvalget, det kan jeg godt bekræfte.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Ikke alene sidder vi i Europaudvalget, men vi også er med til mandatgivning og diskuterer på lige fod med alle andre. Selv om vi har den holdning til EU, at det ikke er vores livret, så deltager vi aktivt i det, som er virkeligheden i Danmark, nemlig at vi er med i et stærkt EU-samarbejde. Det har vi jo aldrig forsøgt at løbe fra.

Det, jeg gerne vil bede hr. Martin Lidegaard bekræfte nu, for det kunne jeg forstå af hans ordførertale, er, at det, vi egentlig snakker om, er, at der ikke står 5 år i den vedtagelse. Det er det, der har gjort, at Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet nu bryder en lang årrækkes konsensus på FN-området. Er det bare den lille detalje, det her drejer sig om, så synes jeg, det er meget flovt.

Er det det, det drejer sig om? Er det derfor, man ikke har kunnet være med i denne her fælles vedtagelse, fordi der i stedet for 5 år står »hurtigst muligt«? Er det virkelig det, det drejer sig om?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Ja, som jeg har tilkendegivet flere gange i dag, så er der to knaster, som jeg har oplevet det. Den ene er, hvor man skal angive en konkret tidsfrist, og den anden er kompensationsspørgsmålet.

Men jeg er sådan set enig med hr. Søren Espersen i, at de barrierer ikke burde være større, end at de kunne overvindes. I forvejen, som hr. Søren Espersen vil vide, fordi vi jo sendte vores oprindelige udkast til vedtagelse rundt til alle partier, her også Dansk Folkeparti, så har vi allerede

flyttes os meget på oppositionens side for at komme regeringen i møde. Og det kunne endda have været, at vi kunne være nået til enighed i dette forløb.

Men de to konkrete uenigheder var der, og det er de to forskelle, der er, og de er ikke lige-gyldige. Det vil jeg så også sige. Det synes jeg ikke de er.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg kan ikke lade være med at spørge hr. Martin Lidegaard, om han virkelig synes, at der har været ført så sjuskede forhandlinger vedrørende den vedtagelse, som der er blevet fremsat forslag til af et flertal i Folketinget i dag. For er det ikke korrekt, at der faktisk så sent som hele dagen i dag er blevet ført intense forhandlinger om vedtagelsen? Og er det ikke også korrekt, at hr. Martin Lidegaard faktisk ikke havde mulighed for at vende tilbage og give et positivt svar på de forhandlinger, der foregik?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg ved ikke, om det er i befolkningens interesse, at jeg går i detaljer. Jeg vil gerne bekræfte, at jeg har haft en samtale med ministeren i går, og at vi på baggrund af den ikke nåede at blive færdige. Og det vil jeg ikke ensidigt tillægge udenrigsministeren, det ville være unfair. Men jeg vil bare sige, at det ikke lykkedes os at få udenrigsministeren til at indkalde til et møde, hvor vi kunne sætte os omkring et bord i går. Det bliver jeg nødt til at sige.

I dag har vi forsøgt, om vi kunne nå til enighed sammen, og det er ikke lykkedes.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg vil gerne bede hr. Martin Lidegaard om at bekræfte, at der har været møder også i dag i ordførerkredsen omkring denne her vedtagelse, som jo normalt forhandles blandt ordførerne.

Kl. 18.55

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jo, som jeg sagde i går, kunne vi ikke få et møde. I dag forsøgte vi så at have det, og der har vi selvfølgelig mødtes, eftersom vi har været i salen alle sammen.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

I det forslag til vedtagelse, der er fremsat, som Det Radikale Venstre er enige i, står jo netop, »at den lovede udfasning af eksportstøtteordninger sker i løbet af højst 5 år«. Så må jeg igen henvise til den glimrende folketingsdebat, vi havde her i salen den 29. april, hvor Enhedslisten havde fremsat et beslutningsforslag, hvoraf det fremgik, at der skulle fastlægges en præcis dato.

Men på det tidspunkt var man ikke i Det Radikale Venstre interesserede i at fastlægge den dato. Hvad er det, der er sket siden den 29. april? Er det Enhedslisten, som lige pludselig er blevet konsulentbureau ikke bare for Socialdemokraterne, men også for Det Radikale Venstre? Hvad sker der? Hvad er der sket siden den 29. april?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg bliver nødt til at gentage det, som hr. Mogens Lykketoft også sagde, nemlig at det forslag, som Enhedslisten kom med, gik på hele landbrugsstøtten, alle de handelsforvridende støtteordninger og ikke kun eksportstøtten. Det var en væsentlig forskel, for det er jo aftalt at sætte en klar tidsfrist for eksportstøtten, hvorimod det desværre ikke er aftalt at udfase hele EU's landbrugsstøtte inden for en overskuelig tid.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Vil ordføreren for Det Radikale Venstre ikke medgive, at det er en nyudvikling, at man bliver så konkret med hensyn til at fastsætte en dato på den måde, som det er udtrykt her i forslaget til vedtagelse? Er der ikke sket noget nyt? Og hvad er det, der er sket? Er det virkelig Enhedslistens pres og Enhedslistens aktive internationale engagement, som har forplantet sig til Det Radikale Venstre? Er det det, der er sket? Har vi været konsulentbureau? For hvis det er det, der er tilfældet, kender jeg også andre områder, hvor vi måske kan være til gavn for Det Radikale Venstre, f.eks. på skattepolitikken herhjemme. Men det er en anden diskussion.

Er der ikke sket en udvikling siden den 29. april?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg under Enhedslisten alle de politiske sejre, Enhedslisten kan få, inden for rimelighedens

grænser, men i det her tilfælde er jeg bange for, at der ikke er tale om påvirkning fra Enhedslisten. Vi har jo i mange år kæmpet for det her, jeg har refereret til forslag til vedtagelse flere gange, som vi lavede i forbindelse med forhandlingerne i EU om EU's landbrugsstøtte. Der havde vi også konkrete tidsfrister inde, og vi har i mange år kæmpet for det. Så det er der ikke noget specielt nyt i.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tidligere i debatten antydede hr. Mogens Lykketoft, at der faktisk ikke har været ført forhandlinger forud for denne her forespørgselsdebat. Der vil jeg da gerne spørge hr. Martin Lidegaard, om han ikke kan bekræfte, at der har været ført endog ret seriøse forhandlinger om at opnå et kompromis og et bredt forlig her i dag, og at der så sent som i dag er blevet fremlagt et udspil, som prøver at samordne de to forslag til vedtagelse, som vi debatterer nu her?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg kan bekræfte, at vi i går havde både telefonisk kontakt og kontakt over mailen, men vi sad ikke omkring et bord sammen i går. I dag har vi på vores initiativ mødtes personligt i salen og bag ved salen og diskuteret det, og det er rigtigt, at der blev fremlagt et kompromisforslag, som vi ikke kunne nå af praktiske grunde, fordi vi var i tidnød. Det var ikke regeringens manglende vilje, men vi kom bare for sent i gang, og vi nåede ikke at sidde rundt om bordet og realitetsforhandle. Det er problemet.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Så kan jeg supplere med at sige, at der allerede i tirsdags var forhandlinger, hvor vi sad omkring bordet og drøftede det her intenst.

Men så har jeg et andet spørgsmål. Hr. Martin Lidegaard sagde, at der var grøde i EU, og glædede sig bl.a. over, at EU's udviklingsbistand hæves markant og toget altså har sat sig i bevægelse. Derfor kunne man så undre sig over, hvad årsagen er til, at det nu pludselig er så vigtigt at få sat faste tidsfrister på, når nu vi har fået sat toget i gang.

Desuden: Ved den sidste store WTO-debat her i Folketinget den 26. marts 2003 stemte De Radikale Venstre faktisk imod et forslag fra SF om at afvikle eksportstøtten inden for en tids-

ramme på 9 år, altså et betydelig slækket krav i forhold til nu, hvorimod de stemte for et bredt forslag til vedtagelse, hvor der ikke var nævnt et ord om nogen som helst form for tidsfrist. Hvad er årsagen til denne kovending? Er det, fordi man ønsker en ny fodnotepolitik i WTO-spørgsmålet?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg tror, det er blevet meget klart i de sidste måneder for i hvert fald os i Det Radikale Venstre, at vi risikerer at tabe hele WTO-processen, hele handelsrunden, på gulvet, hvis ikke der kommer nogle meget konkrete udmeldinger fra EU næste gang.

Kl. 19.00

Vi tror, at den proces sådan set starter i medlemslandene med, at de mandater, vi giver vores ministre, også skal være konkrete. Vi tror, at vi har nået en fase i hele den her proces, hvor det ikke er nok at sige de pæne ord, vi bliver også nødt til at blive konkrete.

Det er baggrunden for, at vi i denne her omgang har ønsket at markere meget klart, at nu er det alvor og nu er det få år, vi snakker om. For vi har jo taget det første skridt, nemlig ved at sige, at vi skal have sat en dato. Hvorfor ikke komme med vores bud på, hvad den skulle være?

Formanden:

Tak til hr. Martin Lidegaard. Så er det hr. Rune Lund som ordfører.

Rune Lund (EL):

WTO er jo i gang med at prøve at komme sig efter sammenbruddet ved WTO's ministerkonference i Cancún i Mexico i september 2003. Ved det møde må man jo sige at EU's image som god over for det onde USA fik sig endnu en ordentlig ridse i lakken, for også dengang ligesom nu var det sådan, at EU stod sammen med USA, når det gjaldt om at tvinge fattige lande til liberalisering af handel, samtidig med at hverken EU eller USA var indstillet på at komme med nogen indrømmelser, der virkelig battede.

Men de fattige tredjeverdenslande sagde stop, de ville ikke være med mere. Trods manipulationer, trods trusler lykkedes det ikke de rige lande med EU i front, med Kommissionen i front at tvinge ulandene til et kompromis. Kompromis i den del af handelsverdenen her ved vi jo godt betyder, at de rige lande kommer med en lang række forslag, som ulandene er dybt ueni-

ge i. Så trækker man nogle af dem, og så tvinger man de fattige lande til at sluge resten.

Det har været forhandlingstaktikken gennem mange år, og det er det desværre også forud for WTO's ministerrådskonference i Hongkong her i december. Hvis ulandene formaster sig til at kræve noget mere end det, bliver de bl.a. af EU-Kommissionen beskyldt for at have en krævementalitet.

Men i dag optræder ulandene med større sikkerhed. Man vil ikke længere finde sig i at blive hundset med, og man benytter sig af, at beslutninger i WTO skal tages i enstemmighed.

Da det gik op for mødeledelsen i Cancún efter 5 dage, at et nej faktisk var et nej med hensyn til at inddrage de såkaldte nye emner: investeringer, konkurrencepolitik, offentlige indkøb og handelslettelser, emner, der entydigt er til fordel for de rige lande og disses multinationale selskaber, og da man opdagede, at mødets formål dybest set var at få ulandene til at bøje sig, så var sammenbruddet en realitet.

Men EU og USA kører desværre videre ud ad den samme tangent i forbindelse med ministerrådskonferencen i WTO i Hongkong til december, og vi må desværre konstatere, at regeringen bakket op af Dansk Folkeparti støtter helt op om den linje.

Det er jo tydeligt, hvad dagsordenen er for EU og også for den danske regering. Det er, at man vil gå ind og prøve at splitte den tredje verden ved at tvinge nogle indrømmelser frem. Man er netop ikke indstillet på at give nogle indrømmelser, selv om det er en såkaldt udviklingsrunde, der er tale om. Når man f.eks. siger, at der skal liberaliseres mere inden for industrien, og at toldsatserne i ulandene skal sættes ned, må vi bare sige, at ulandene klart og tydeligt og ved en samlet front markerer, at det er de ikke interesseret i, for det vil betyde massiv afindustrialisering i mange ulande.

Vi kan også se det under GATS-forhandlingerne om tjenesteydelser. EU maser på og maser på, for at den tredje verden skal åbne for privatisering og liberalisering inden for vandsektoren. Vi har allerede set, hvad konsekvenserne af det er. Det er dårligere vand, det er dyrere vand, det er vand, som almindelige mennesker og fattige mennesker i den tredje verden ikke har råd til at betale, og alligevel kører EU på.

Hvorfor gør man det? Jo, det gør man, fordi de største multinationale selskaber, der tjener penge på den her slags ting, er vesteuropæiske vandselskaber såsom bl.a. det franske Vivendi.

Derfor kører man den dagsorden, selv om det er til stor skade for ulandene, selv om de stritter imod, alt hvad de kan, og ikke vil være med. Hvor meget udviklingsrunde er der lige præcis over det, bliver jeg nødt til at spørge.

I det hele taget er hele forhandlingslinjen fra EU og USA bakket op af den danske regering en forhandlingslinje, som er et udtryk for en rigtig ussel kræmmermentalitet. Det burde være den tredje verden, man hjalp her. Man burde sige til dem: Vi åbner vores markeder, vi fjerner vores toldmure, vi giver jer kompensation de steder, hvor der er handelsliberalisering. Men det er jo ikke det, man gør. Man går ud og siger: Hvis I skal have noget, så skal vi søreme også have en hel masse. Så skal vores store selskaber da også ind og tjene en masse penge og udkonkurrere den lokale industri, som vi trods alt har.

Kl. 19.05

Det er en virkelig usympatisk dagsorden, og det er ikke en dagsorden, som Enhedslisten på nogen måde kan støtte.

Vi har noteret os, at Det Radikale Venstre og Socialdemokraterne i dag har haft en lille politikudvikling, og vi er da glade for at konstatere, at det nytter at have en venstrefløj i Folketinget, som kan trække resten af oppositionen til venstre, sådan at man nu aktivt går ind for at fastsætte en konkret dato.

Men vi synes stadig væk, at det forslag til vedtagelse, der ligger, er for slattent med hensyn til at markere en tilstrækkelig høj profil, som for alvor ville være en forhandlingslinje, som det store flertal af verdens befolkning ville bakke op om, og som det store flertal af verdens lande ville bakke op om, hvis de kunne blive hørt i denne her sag.

Derfor fremsætter jeg på vegne af Enhedslisten følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer i forbindelse med forhandlingerne under Doharunden regeringen til at arbejde for,

- at de rige lande i god tid inden WTO-mødet i december spiller ud med en dato for afvikling af al eksportstøtte på landbrugsområdet – i løbet af højst 5 år,
- en halvering af anden landbrugsstøtte i løbet af 5-10 år og strammere regler for den grønne boks, så den udelukkende kan bruges til at støtte natur, miljø og egnsudvikling,

- mindst 50 pct. reduktion af tolden på alle landbrugsvarer i den rige verden,
- bedre muligheder for ulandene til at beskytte deres landbrugsproduktion, særlig småbønder,
- muligheder for ulandene til at undgå toldreduktioner på industrivarer,
- ingen krav om liberalisering af serviceydelser som f.eks. vandforsyning,
- effektive præferenceaftaler for de fattigste lande,
- kontant kompensation – og ikke fra bistandsmidlerne – til fattige lande, som ellers taber på aftalen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 40).

Der, hvor vi har en præcisering i forhold til det, der bliver fremsat fra resten af oppositionen, er, at ulandene skal have bedre muligheder for at beskytte deres egen produktion, at vi ikke skal have nogen som helst privatisering af serviceydelser, herunder specielt privatisering af vandforsyning i den tredje verden, og at der skal laves effektive aftaler og ikke bare kontant kompensation for de tredjeverdenslande, der måtte komme i klemme ved en liberalisering af verdenshandelen.

Så det er Enhedslistens forslag til vedtagelse.

Formanden:

Ja tak. Der er en kort bemærkning til ordføreren, så ordføreren bør lige blive stående på talerstolen.

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg kender godt Enhedslistens forhold til liberalisering. Jeg vil bare spørge, hvordan hr. Rune Lund kan forklare, at Chile, som jeg også nævnte i min ordførertale, på bare 15 år er gået fra at være et af de allerfattigste lande til at blive Sydamerikas rigeste land ved ensidigt at fjerne alle handelsbarrierer. Hvordan kan det forklares?

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg vil sige, at jeg tror aldrig, at Chile har været et af Sydamerikas fattigste lande. Det har tværtimod altid været et af Sydamerikas rigeste lande. Det er et meget rigt land i forhold til mange af de omgivne lande.

Jeg må indrømme, at jeg ikke helt præcis kender Chiles historie med hensyn til handelsliberaliseringerne, men jeg kan i hvert fald konstatere, at de handelsliberaliseringer, som man generelt har set i den tredje verden, har haft en meget skadelig virkning rundt omkring, og det gælder Latinamerika så vel som Afrika.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg kunne også have nævnt Taiwan og Sydkorea, der viser præcis de samme historier.

Jeg vil gerne til sidst spørge hr. Rune Lund: Ud fra hr. Rune Lunds ordførertale lyder det nærmest, som om der nu er en sammensværgelse i gang ikke alene i det danske Folketing, men også i hele den industrialiserede verden, der nærmest går ud på, at nu ligger ulandene halv-døde, så lad os slå dem ihjel. Er det det, der sådan er Enhedslistens syn på verden, eller kunne det være, at det er lidt overdrevet?

Kl. 19.10

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Den tale, som jeg holder her i dag, udtrykker ulandenes holdning til de her forhandlinger. Ulandene er så lede og kede og trætte af, at EU og USA i forening prøver at tvinge dem ind i alle mulige aftaler, true dem, bestikke dem og på alle mulige andre måder prøver at tvinge dem ind i noget, som de faktisk ikke er interesserede i.

De er trætte af, at den rige verden med EU og USA i spidsen prøver at splitte ulandenes alliancer ad for at få nogle af ulandene med, mens andre lande står tilbage, en del og hersk-strategi. Det er de simpelt hen så trætte af.

Så den indignation, som der fra Enhedslistens side er i dag, er også den indignation hr. Søren Espersen finder hos flertallet af verdens lande og flertallet af verdens landes befolkninger, hvis de ellers kunne komme til orde i den her sal i dag.

Formanden:

Tak til hr. Rune Lund. Så er det udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt takke for debatten, men jeg synes ikke, den har været så meget værd som de tidligere debatter, vi har haft. Tidligere har vi haft nogle konstruktive og også realitetsbetonede debat-

ter. Her har det sådan været lidt slag i luften og håb om, at der kan være nogle, der kan synes, at det er morsomt, hvad man står og siger.

Jeg synes, der er sagt mange ting, som overhovedet ikke har bund i virkeligheden, og hvor man slet ikke forsøger at skabe bund i virkeligheden, heller ikke om det forløb, der har været om forhandlingerne om forslaget til vedtagelse. Det synes jeg er pinligt og ubehageligt, og det skal jeg så kaste lys over.

Men lad mig først tage nogle af ordførertalerne. Hr. Gade taler om, at vi siger lidt for meget om, at ulandene også skal gøre noget, og lidt for meget om Brasiliens forpligtelser.

Vil vi ulandenes sag? Ja, selvfølgelig vil vi ulandenes sag. Det er en udviklingsrunde, og hvis man ser på det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne har fremsat, kan man se, at det er meget konkret og meget kontant med hensyn til ulandene.

Jeg har tilladt mig at sige, at det er nødvendigt, at hr. Gade forstår, hvis han vil forstå noget af den moderne verdensøkonomi, at der faktisk er forskel på landene, som går under betegnelsen ulande og forhandler i samme gruppe. Hvis hr. Steen Gade ikke er i stand til at se forskel på fødevareimportøren Niger, verdens fattigste land, og fødevareeksportøren Argentina, men opfatter dem som totalt ens med fælles interesse, har hr. Gade ikke forstået ret meget.

Hvis hr. Gade ikke har opdaget, at der er noget, der hedder BRIK-landene, som står for forkortelsen Brasilien, Rusland, Indien, Kina, som i de fleste økonomers prognoser vurderes at overhale langt de fleste EU-lande i løbet af næste årti og senest i 2020'erne, hvis hr. Gade ikke kan se, at de da ikke kan være at betragte på linje med Niger og de afrikanske lande, så har hr. Gade ikke forstået ret meget af det.

Det bærer hans forslag til vedtagelse også præg af. Så vidt jeg kan forstå ud fra alt det, jeg efterhånden hører om det forslag til vedtagelse, må det jo være hr. Gade, der har lavet det og har drevet de andre rundt i manegen, for de har i hvert fald ikke rigtig fået fat i det. Men for mig er det væsentligt, at vi er klar over, at det her drejer sig om ulandenes interesser, og at ulandene ikke skal misbruges af nogle, der er blevet vækstøkonomier.

Hr. Gade har jo hørt det så mange gange og gentager alligevel, at vi ikke må påtvinge vandområdet at være tjenesteydelsesområde. Han har hørt i folketingsdebatterne her, at det ... (Steen Gade ryster på hovedet). Jo, han sagde det

her, han kan selv læse op, hvad han sagde, senere. Han må have forstået fra debatterne her, at på tjenesteydelsesområdet forlanger vi ikke, at vandområdet er med.

Det er landet selv, der afgør, om det vil åbne for en liberalisering af vandområdet. Vil det ikke det, så gør det ikke det, men åbner det for det, betyder det, at der skal være lige adgang for alle, altså ikke selektiv beskyttelse. Det har vi drøftet meget i Folketinget, men det har hr. Gade heller ikke forstået.

Så kommer debatten her, som jeg altså virkelig synes er komisk, og jeg er lettere pikeret over, at man kan sige så meget forkert her fra talerstolen.

Højest 5 år, siger man. Ja, det er jo fuldstændig rigtigt, hvad Enhedslisten siger. Enhedslisten havde et beslutningsforslag, som Enhedslisten trak i dag, måske fordi de vidste, at vi skulle have denne forespørgselsdebat i dag, og da sagde Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre nej til at fastsætte en dato for afskaffelse af EU's eksportsubsidier, og i betænkningen i dag indstiller Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre desuden forslaget til forkastelse.

På disse 5 timer, der er gået, har hr. Martin Lidegaard altså pludselig set lyset og opdaget det, som hr. Rune Lund har gjort opmærksom på, at det alligevel ikke skulle forkastes. Det var 5 timer, der var 5 timer imellem, at det her skulle have været forhandlet, og det, vi forhandler nu.

Kl. 19.15

Så kommer hr. Martin Lidegaard og siger: Jamen det har vi tidligere selv foreslået. Nej, hr. Lidegaard. Det er jo nok, fordi hr. Lidegaard har lidt vanskelighed med hukommelsen, for der står præcis i det forslag til vedtagelse, hr. Lidegaard henviser til, som er fra en forespørgsel afholdt den 5. november 2002, og som hr. Lidegaard stemte for: »at arbejde for at udfase alle eksportsubsidier og prisstøtteordninger i forbindelse med WTO-forhandlingerne«.

Jamen hov, der var jo ingen tidsfrist. Hov, hvor blev den af?

Så står der i næste pind, og det er måske den, han tænker på, men så har han ikke forstået den: »at arbejde for en afkobling af den samlede støtte fra produktionen i næste budgetperiode«.

Det var jo præcis, hvad landbrugsforhandlingerne i EU drejede sig om: afkobling. Det skete også med CAP'en, hvoraf 80 pct. er opfyldt. Så det havde faktisk ikke ret meget med hinanden at gøre.

Når vi nu er ved det: Hr. Mogens Lykketoft var så stolt af, at han var i stand til også at samle SF i sin ministerperiode. Ja, han havde to WTO-forslag til vedtagelse, dem har jeg også her.

Men jeg vil sige til den forhenværende udenrigsminister, at der intet forslag er om tidsfrist i udenrigsministerens to forslag til vedtagelse. Der er intet forslag om kompensation i udenrigsministerens to forslag til vedtagelse. Så er det jo let nok, når man altså ikke har de ting, som skiller os i dag, at sørge for, at vi var forenede dengang. Det har der heller ikke været i nogen af de tidligere vedtagelser.

Når forhandlingerne brød sammen i går, skyldtes det, at der var et forslag, hvor man talte om kontant kompensation og ikke for bistandsmidlerne til fattige lande, som ellers ville risikere at tabe på aftalen. Man har så i dag klogeligt fjernet ordene kontant og ikke for bistandsmidlerne.

Men det var dér, vil jeg sige til hr. Mogens Lykketoft, hvor forhandlingerne brød sammen i går, for den mekanisme kan jeg ikke se nogen steder. Den har været overvejet og er blevet afvist, fordi modaliteterne ikke er i orden i den.

Hvorfor skulle jeg være rendt ned i EU med et forslag, der er afvist, og som er faldet, hvor vi i stedet for arbejder for »special and differential treatment«? Hvorfor skulle jeg dog pludselig forkaste »special and differential treatment« til fordel for en økonomisk kompensationsmekanisme, som er overvejet, og som er fundet for let, og som hr. Lidegaard også glemmer præcis også findes for let i det papir, hr. Lidegaard bruger? For hvis hr. Lidegaard læste videre i regeringens papirer, ville han præcis se det, jeg siger her, nemlig at den er vejet og fundet for let, og at man har foretrukket det andet.

Så er det fuldstændig rigtigt, når vi nu borer i forløbet, at hr. Lidegaard kom og foreslog, at man kunne fjerne ordene kontant og ikke for bistandsmidlerne. Han mente i øvrigt også, at det der »højest 5 år« da godt kunne laves om til »helst 5 år«, og på den baggrund sagde jeg: O.k., så lad os da se, om ikke vi kan blive enige. Og så formulerede jeg det bedste fra de to tekster. Det var kl. 13, og normalt er hr. Lykketoft i stand til mellem kl. 13 og 18.30 at træffe beslutninger, men det var altså ikke muligt i dag.

Jeg mener faktisk heller ikke, at det er noget særlig godt forslag til vedtagelse, som oppositionen står for, for som jeg sagde til hr. Lidegaard i eftermiddags, har man jo glemt to meget væsentlige ting, vi hidtil har lagt meget vægt på.

Man har fjernet fattigdomsbekæmpelsen, som er et af formålene med hele øvelsen. Man har fjernet hensynet til forbruger, miljø, dyrevelfærd og udviklingslandets landbrugsproduktion, som vi har med.

Derfor synes jeg faktisk ikke, det er et godt forslag til vedtagelse. Jeg synes, det er et slapt forslag til vedtagelse ud over de to punkter, som ikke har hold i virkeligheden, og som altså mere var lavet for provokationens end for konstruktivitetens skyld.

Så det var den historie. Det er jo ikke rigtigt, at man ikke kunne forhandle. Jeg har altså prøvet at forhandle hele dagen, og i går var det altså et andet forslag, som var så langt ude i hampen, at der ikke var nogen grund til at fortsætte der. Derfor droppede man jo også selv i dag de ting, der var langt ude i hampen, og derfor gik jeg i gang med at prøve at skabe en fælles holdning. Det kunne så ikke lade sig gøre, fordi S, SF og Det Radikale Venstre åbenbart ikke kunne finde ud af at sætte sig ned og snakke sammen.

De rige lande skal gå forrest, bliver der sagt. Det er jo også præcis, hvad de gør. Det var også hr. Gade, der sagde det sludder. Det er jo præcis også, hvad de gør. Det er jo derfor, vi har »Everything But Arms«. Det er derfor, vi har toldfri adgang til EU for 50 pct. af fødevarieimporten fra den tredje verden. Det er derfor, vi har specielle handelsaftaler med Lomélandene f.eks. Det er netop, fordi vi går forrest. Vi har jo ikke fået den modsatte service, om jeg så må sige, og heller ikke forlangt det. Så det vil sige, at vi altså rent faktisk går forrest.

De fattige lande skal have en chance og overgangsordninger. Ja. Det har vi faktisk også drøftet her i salen, og det har regeringen været enig i. Selvfølgelig skal de da have det. Der skal da være overgangsordninger, det er derfor, der er »special and differential treatment«, altså speciel og forskellig behandling.

Så arbejder vi også for, at de skal have hjælp til at få det maksimale udbytte af handelslettelserne. De skal have hjælp til at få maksimalt udbytte af handelsforhandlingerne. Det er derfor, regeringen – hvad hr. Gade altså heller ikke har opdaget – har indstiftet det nordiske Afrikainitiativ, som præcis er ment til at hjælpe 20 afrikanske lande til at få udbytte af forhandlingerne.

Kl. 19.20

Det er derfor, vi her i København for 2 år siden var værter for et møde for alle lande om »Integrated Framework« og sørgede for at samle penge ind i kassen til »Integrated Framework«,

således at ulandene kunne få hjælp til forhandlingerne. Det var vi værter for, og det tog vi initiativ til.

Det er derfor, vi også har WTO's Trust Fund, som vi også støtter. Det er jo netop for at hjælpe dem, der kommer i vanskeligheder. Vi gør alt, hvad vi kan også for at støtte bomuldsinitiativet, vi har sørget for at holde det på dagsordenen, og vi har også sørget for hele tiden at hjælpe dem økonomisk, så de har mulighed for at pleje deres interesser.

Vi arbejder præcis for de fattigste i udviklingslandene, og vi gør det konkret og går ind hjælper dem med det, der er behov for at hjælpe med, så de kan få maksimalt udbytte af handelsrunderne, vel vidende at der selvfølgelig skal overgangsordninger til også med hensyn til toldafgørelsen.

Tidligere var der også et forslag fra oppositionen om, at man skulle sætte al told ned med 50 pct. Det havde da været kønt, så havde vi fået flere af de svageste ulande til at gå totalt bankerot, men det er da heldigvis også faldet bort på vejen igennem forhandlingerne. Så man har altså snakket med mig, for det var mig, der sagde, at så ville de gå bankerot.

Så jeg synes, det har været lidt besynderligt, og derfor vil jeg hellere slutte fredeligt, for det gjorde hr. Mogens Lykketoft jo også. Hr. Mogens Lykketoft ønskede, og det håber jeg også bliver rigtigt, at det var en sommerforkølelse, vi har haft i dag, hvor man åbenbart er gået skævt af hinanden, og der er et ønske om, at vi igen skal finde sammen om de brede forlig. Det deler jeg også.

Jeg håber også, at vi – inden vi når frem til Hongkong, vil vi jo have en debat til – kan få fjernet tidslerne, hvilket jeg altså også har prøvet på i dag, og så få lavet et fælles og bredt forslag til vedtagelse. Det er både Dansk Folkeparti, Venstre og Det Konservative Folkeparti stærkt interesseret i, men det var altså ikke muligt med det forløb, oppositionen udsatte os for i dag.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Jeg synes, udenrigsministerens afslutning var fin, men jeg synes, han kunne have sparet os for en lang række arrogante bemærkninger forinden. For sagen er jo den, at det her ikke er strandet på konkrete formuleringer. Det er strandet på, at udenrigsministeren i aftes over for mig afviste at diskutere formuleringer. Det kan godt

være, at udenrigsministeren har haft nogle gode ideer i løbet af eftermiddagen. Jeg er ikke blevet præsenteret for dem.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg kan altså ikke rende rundt og sørge for, at oppositionen begynder at snakke med hinanden. Det var mit klare indtryk, at de tre ordførere talte sammen. Det har de haft 5½ time til, og jeg synes, det er forbløffende, at de, nu hvor Folketinget er så besat, som det er for øjeblikket, igennem 5½ time er ude af stand til at finde hinanden. Det havde jeg ikke forestillet mig.

Men jeg skal over for hr. Mogens Lykketoft garantere, at næste gang vil jeg altså se i øjnene, at oppositionen som arbejder sammen, har arbejdet tæt sammen og været umulig at skille ad i denne sag, alligevel ikke taler sammen. Så jeg vil meget gerne love hr. Mogens Lykketoft, at jeg, næste gang jeg kommunikerer med hr. Lidegaard, skal sikre mig, at hr. Lykketoft også får en tekst direkte fra mig.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Man får jo ikke mere ret hverken af at råbe højt eller være arrogant.

Enhedslistens beslutningsforslag gik på at afskaffe både eksportsubsidier, eksportstøtte, og handelsforvridende subsidier – begge dele. Det kunne vi ikke stemme for.

Det forslag til vedtagelse, vi snakker om fra november 2002, forhandlede jeg personligt med den daværende fødevareminister. At afskaffe handelsforvridende støtte er det samme som at afkoble. Det går jeg ud fra at ministeren er klar over. Så når man siger, at man vil afkoble støtten i næste budgetperiode, er det det samme som at afskaffe handelsforvridende støtte. Det betyder det samme.

I 2002 sagde vi, at vi gerne ville afvikle eksportstøtten i forbindelse med WTO-forhandlingerne, som jo var i december 2003. I det lå faktisk, at EU skulle tilbyde en hurtig udfasning i forbindelse med WTO-forhandlingerne, så jeg har svært ved at se modsætningerne i det.

Så vil jeg sige om det her forhandlingsforløb: Jeg forsøgte at være behjælpelig og vise nogle rettelser, vi lavede i vores papir, da vi havde sidet og arbejdet det igennem. Udenrigsministeren spurgte, om jeg fandt, der var base for, at han så prøvede at skrive noget sammen. Jeg sagde: Det er du velkommen til at prøve. Jeg sagde

udtrykkeligt: Jeg kan ingenting garantere, jeg har ikke snakket med hverken Socialdemokratiet eller SF, men jeg kan da ikke se, at der er noget i vejen for det, jeg synes, vi skal gøre alt, hvad vi kan for at få et forslag til vedtagelse. Det er nu vendt til, at jeg ikke har styr på noget, og at jeg løber rundt osv., fordi ministeren ikke har fået samlet trådene. Jeg synes, det er grov tale.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil altså ikke blive ved med at trampe i det. Hr. Lidegaard lovede klart at tale med SF og Socialdemokratiet. Lad nu være med at bilde Folketinget noget ind. Hvis hr. Lidegaard have sagt, at han ikke kunne tale med SF og Socialdemokratiet, havde jeg da selvfølgelig sendt det til dem, men det er normalt, at der forhandles gennem én person. Regeringen har forhandlet gennem Venstres ordfører, sådan plejer det at være, og man har været til møde med Venstres ordfører i tirsdag. Det er da uhørt, at hr. Lidegaard siger, at han vil tale med sine kolleger i oppositionen, og så nu siger, at det var min sag. Det er utroligt.

Kl. 19.25

Jeg må altså sige, at hr. Lidegaard stadig væk ikke kan læse. Der står i 2002-vedtagelsen med fødevareministeren, at man vil arbejde for at udfase alle eksportsubsidier og prisstøtteordninger i forbindelse med WTO-forhandlingerne – ingen tidsfrist. Og der står derefter, at man vil afbøje det fra en afkobling af den samlede støtte til produktionen i næste budgetperiode. Ja, det er EU's budgetperiode, og det er opfyldt af EU – det er opfyldt af EU.

Det drejer sig altså om noget internt i EU, det andet er i WTO.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg har forsøgt at videregive det udspil, som ministeren kom med. Jeg har gentagne gange undervejs fortalt ministeren, at jeg ikke var i stand til at fremlægge det af praktiske grunde, da Socialdemokratiets ordfører var forhindret.

Der er ikke nogen, der har stukket noget som helst under stolen eller gjort noget som helst, og jeg har meddelt ministeren, at hverken SF eller vi var indstillet på at spise det forslag, som ministeren så havde lavet, fordi vi ikke syntes, det imødekom oppositionen på de to punkter. Men det kommer vi nok ikke længere i at forklare her.

Det, som er ministeren så meget imod med den tidsfrist, er, at den er konkret, og at der står et tidspunkt. Det, jeg tillader mig at påpege, er: Hvorfor var regeringen så ikke ked af at lave konkrete tidsfrister i den vedtagelse fra november 2002?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det var der jo heller ikke, og det var der heller ikke i nogen af de vedtagelser, som hr. Mogens Lykketoft har været minister for, og heller ikke i nogen, der har været der tidligere. Det er noget, hr. Lidegaard pludselig vil have med i dag.

Vi har haft det til diskussion i forbindelse med Enhedslistens forslag, hvor vi har haft en folketingsdebat, og hvor hr. Lidegaards parti var totalt enig med regeringen. Men jeg skal nok give yderligere argumentation til hr. Lidegaard ved at minde om folketingsdebatten. Mine hovedargumenter var, at hvis en part i en forhandling, som prøver at få al eksport, får alle subsidieformer væk – det kan jo ikke nytte noget, at det bare er EU's metoder at gøre det på, det må også være den amerikanske metode at gøre det på, den canadiske og den newzealandske – så sagde jeg her i Folketinget under den debat, og det er helt i orden, han tager fejl, for da var hr. Lidegaard ikke ordfører, at det ikke kan nytte noget, at EU ensidigt siger: Uanset om I leverer noget eller ej i Australien og Canada og New Zealand og USA, så vil vi fjerne vores.

Så vil de jo sætte sig på det, de andre siger, og sige: Jamen det er fint, så er der ikke noget pres på os, så kan vi fortsætte vores former.

Det, vi ønsker, er præcis at sørge for, at al den forvriddning, der er i eksportstøtten, kommer væk, og der findes mange former for forvriddning. Derfor advarede jeg dengang imod en ensidig fastsættelse, og derfor var Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre realistiske og realpolitiske nok på det tidspunkt til at vide, at man for det første sætter sig uden for indflydelse i EU ved at komme med det krav, og for det andet også får USA, Canada, New Zealand og Australien til at springe af krogen. Det var det jeg sagde på det tidspunkt ikke var særlig begavet. Det mener jeg stadig væk.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

I dag har der sådan været fremsat mange spydigheder i forbindelse med Dansk Folkepartis deltagelse i det her, hvilket jeg i øvrigt finder

uanstændigt. Det gør jeg især i betragtning af, at vi vedtog et forslag til vedtagelse, V 72, i forbindelse med forhandlingerne om forespørgsel F 31 fra folketingsåret 2002-03, der handlede om næsten præcis det samme, nemlig WTO-forhandlingerne i forhold til EU osv., og hvor Dansk Folkeparti mirakuløst var sammen med Venstre, Socialdemokratiet, De Konservative og De Radikale, altså en bred vedtagelse.

Vil ministeren bekræfte, at det ikke er os, der er kommet med, men at det er de andre, der er stået af?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det vil jeg meget gerne bekræfte. Dansk Folkeparti har været med, tror jeg, i hvert fald i alle de WTO-vedtagelser, jeg har haft med at gøre. Vi kan da også hurtigt se efter, om man også har været med i hr. Mogens Lykketofts.

Ja, det var man da vist egentlig også – ja, i 2001 var man også med i hr. Mogens Lykketofts vedtagelser. Så Dansk Folkeparti har faktisk været med i alle vedtagelser om WTO, hvorimod SF ikke har været med i alle vedtagelser om WTO, men har været ude af hver anden eller tredje. To ud af tre gange er SF ikke til at få i tale, fordi de kommer med urealistiske krav.

Dansk Folkeparti har hele tiden været en solid partner i WTO-forhandlingerne og igennem alle vedtagelser.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Udenrigsministeren tog selv fat på det. Det, der så er nyt, er altså SF: Det er SF, der er ny medspiller i det her spil. De har aldrig været med før.

Kunne det tænkes, at det er udenrigsministerens opfattelse, at det måske i virkeligheden er SF og hr. Steen Gade, der i høj grad har kørt det her spil og fået jaget Socialdemokraterne og De Radikale væk fra en bred konsensus? Det er en mulighed.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det kan jeg jo ikke udtale mig om, men det kunne godt se sådan ud.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det var jo passende.

Jeg vil godt sige til udenrigsministeren, som beklager sig over debattens niveau, at han be-

stemt ikke hæver den i dag. Det er da helt utrolig arrogant!

Kl. 19.30

Jeg vil spørge udenrigsministeren om to ting. For det første: Er det virkelig sådan, at udenrigsministeren ikke kan høre, at vi siger bare noget fornuftigt? Jeg kan godt høre, udenrigsministeren siger noget fornuftigt. Jeg sagde faktisk i begyndelsen af mit indlæg, at meget af det udenrigsministeren sagde var vi enige om. Men kan udenrigsministeren overhovedet ikke høre, at vi siger noget fornuftigt? Det er åbenbart både Socialdemokratiet, SF og Det Radikale i dag, der ikke siger noget som helst fornuftigt.

For det andet: Kan udenrigsministeren bekræfte, at udenrigsministeren ikke har taget kontakt til mig som den, der har lavet den her forespørgsel? Det er da en underlig ting, må jeg sige til udenrigsministeren. Men det er vel, fordi udenrigsministeren mener, at det værste, der kan ske, er, at SF er med – helt uafhængigt af synspunkterne. Jeg tror, at SF er det parti, der er mest tilhænger af at afskaffe protektionisme. Det burde da ikke være så svært for en borgerlig regering at gå sammen med os på det område.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu har det jo ofte været svært at få SF til at være med. Derfor er SF ikke nogen særlig relevant førstepartner i forbindelse med WTO-forhandlinger, og derfor var der egentlig ikke særlig meget grund til det. Jeg har talt med andre fra oppositionen.

I dag var det altså hr. Lidegaard, der kom med et forslag om, at vi skulle prøve at finde enighed, og han lavede også ændringer i SF's tekst. Det modtog jeg og lavede så en kompromistekst, hvor jeg sørgede for, at miljø og dyrevelfærd og fattigdomsbekæmpelse var med – emner, som lige præcis ikke er med i hr. Steen Gades tekst.

Derfor havde jeg egentlig ventet, at dette forsøg på at tage det bedste fra begge tekster og fjerne det, som egentlig ikke var særlig rimeligt, fra begge tekster, hvis der altså var noget, der ikke var så godt i de første – det var det forslag, der blev forelagt i dag kl. 13, og det troede jeg ærlig talt, at hr. Steen Gade viste – kunne bruges. Men der er altså gået koks i det.

Jo, der er sagt udmærkede ting. Der er bare det ved det, kan jeg fortælle hr. Gade, at de ting er blevet vendt, som om det er noget, vi andre ikke har set. De rige skal gå forrest – som om vi

ikke gjorde det. Jamen det er jo det, vi går ind for. De fattige lande skal have en chance. Der skal være overgangsordninger. Det er også fornuftigt, det er det, vi går ind for. Så der er mange udmærkede ting.

Men det blev sagt på den facon, at det var hr. Gade, der havde set lyset, og vi andre, der var formørkede. De ting, vi i virkeligheden gør, fortalte man os, at vi ikke gjorde. Og det er ret deprimerende med den form for debat, og derfor har jeg tilladt mig at være lidt hård ved hr. Gade i dag. Jeg synes ikke, det var på hr. Gades niveau fra forrige gang, han var i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Men tak for det. Man kan da få lidt ros, og man skal også være taknemlig for lidt, når udenrigsministeren er så klog, for han ved åbenbart alt. Det synes jeg også. Han ved meget og er dygtig og har forstand på mange ting.

Jeg skal da sige til udenrigsministeren, at de fleste af de betragtninger, der er kommet, er jeg i virkeligheden enig i. Jeg ved da godt, hvad der foregår. Jeg ved da godt, hvad EU har gjort, hvad udenrigsministeren har gjort.

Det, der er skæringspunktet, er, at jeg ikke synes – og det kan vi være uenige om – at udenrigsministerens forslag til vedtagelse gør, at Danmark tager førertrøjen på i den her sag. Men så er det vel det, vi skal diskutere, og ikke om jeg er dum, eller andre er dumme, eller hvordan forhandlingerne om vedtagelserne er foregået.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er ked af det, men jeg kan ikke rigtig skifte opfattelse af hr. Gade i dag. Jeg er dybt skuffet over hr. Gade, for han kan jo altså åbenbart heller ikke læse en vedtagelse.

Vi er netop meget offensive på Danmarks vegne i vores vedtagelse, ligesom vi har været i alle tidligere vedtagelser: at EU's landbrugstilbud skal forbedres, at der skal aftales en klar og hurtigst mulig termin for udfasning – men altså ikke det der, som vi har stemt imod. Vi skriver: »afskaffelse af handelsforvridende landbrugsstøtte under hensyntagen til forbrugere, miljø, dyrevelfærd og udviklingslandenes landbrugsproduktion« – hvilket hr. Gade har glemt.

Der står også: »reduktion af toldsatterne på landbrugsvarer, så de højeste toldsatter afvikles mest, forbedret markedsadgang i forhandlingerne om industritold, handelslettelse og tjeneste-

ydelser til gavn også for danske virksomheder og borgere«, ja, for det er frihandel. Det gør da ikke noget, at vi også kommer ind på frihandel med danske virksomheder.

Næste punkt: »at »Alt undtagen våben«-initiativet snarest tilbydes af alle ilande«. Det er vi enige om. Det findes i begge tekster. Så siger vi: »at markedsadgang og udviklings- og handels-teknisk bistand spiller sammen for at sikre de fattigste udviklingslande adgang til de riges landes markeder til fremme for udvikling og fattigdomsbekæmpelse«. Ja, den sætning havde hr. Gade glemt, men den er utrolig central, og den er da meget offensiv med fattigdomsbekæmpelse i centrum. Så står der, og den formulering er vi så enige om: »af de fattigste udviklingslande ikke skal påtage sig nye WTO-forpligtelser i Dohaforhandlingerne«. Ja, det er det, der hedder en fri runde, som jeg var inde på i min tale, så, nej, den er offensiv ...

Formanden:

Ja tak. Så er det hr. Rune Lund for en kort bemærkning til udenrigsministeren.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Fronterne står ret skarpt i øjeblikket, hvad angår de forhandlinger, som kører på i øjeblikket, og hvis det bliver ved, må man forvente, at det topmøde, der skal være i Hongkong til december, ender i fiasko ligesom det topmøde, der var i Cancún i september 2003.

Kl. 19.35

Men hvilke muligheder ser udenrigsministeren for, at der på en eller anden måde kan blive lavet en aftale, som kommer ulandene til gode? Hvad er det for nogen forhandlingsmuligheder, der ligger i øjeblikket, som man kunne gøre brug af?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Som det fremgår af vores vedtagelse, er der en kolossal masse forhandlingsmuligheder, vi afprøver at føre frem.

Og som jeg sagde, så har vi altså også med det nordiske Afrikainitiativ præcis taget initiativ til, at de afrikanske lande får mulighed for at udnytte WTO-forhandlingerne, fordi de ofte kan være svagt stillede i en forhandlingsituation.

Det, vi så går efter, er præcis det, at alle lande skal følge det Everything But Arms-initiativ,

som vi har lavet i EU, og vi skal sørge for, at de bredeste skuldre bærer mest, og det går jeg ud fra at hr. Rune Lund er enig i. Så der er mange offensive ting.

Men det, der gik galt i Cancún, var ikke alene, som hr. Gade sagde, at EU reagerede for langsomt. Jo, EU reagerede for langsomt, og man ved også, at den danske regering arbejdede for, at der skulle reageres hurtigere. Men nok så galt var det, at Brasilien og Indien talte på Afrikas vegne og ikke varetog Afrikas interesser. Der håber jeg, at Afrika og arbejdet for Afrika vil stå stærkere næste gang.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det var det sidste, jeg gerne ville have udenrigsministeren til at sige. Det betyder nemlig faktisk, at det, som er regeringens forhandlingslinje, og det, som regeringen mener EU skal gøre, og som jeg også ser at EU i øjeblikket agter at gøre, er, at man prøver at gå ind og splitte alliancen mellem ulandene for dermed at få et bestemt forhandlingsresultat igennem, som kommer den rige verden mest til gode.

Kan udenrigsministeren bekræfte, at det lige præcis var det, som udenrigsministeren sagde før?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg kan bekræfte otte tiendedele af det. Men konklusionen, som er de sidste to tiendedele, må stå for hr. Rune Lunds egen regning.

Formålet er ikke at svække de fattigste ulande; formålet er at styrke de fattigste ulande. Der er det min erfaring fra Cancún, og det har jeg også sagt ved tidligere folketingsdebatter – men der er det klart, at hr. Rune Lund var ikke med, og det er helt i orden, for han er nyvalgt – at det var min oplevelse, hvilket jeg også har drøftet med afrikanske og latinamerikanske ledere senere, at de fattigste lige præcis blev misbrugt af de rigeste ulande.

Som jeg prøvede at sige det i min første tale: Vi er nødt til at prøve at se lidt mere differentieret på det, og det er også derfor, vi går ind for den her specielle differentierede tilgang.

Jeg kan ikke se, at Saudi-Arabien og Niger er i samme båd, selv om de i forhandlingerne er i samme båd, og det tror jeg også hr. Rune Lund har svært ved at se. Men det kan vi jo få svar på, hvis han har et nyt spørgsmål.

Formanden:

Da hr. Mogens Lykketoft ikke brugte begge sine korte bemærkninger i første omgang, skal jeg undtagelsesvis give hr. Mogens Lykketoft mulighed for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Mogens Lykketoft (S):

Mange tak, hr. formand, det er meget imødekomende.

Jeg ville sådan set også bare give den enkle opfordring til udenrigsministeren: Ministeren må forstå, at når man både i går aftes og i morgen får at vide, at der ikke er noget, han vil forhandle om, så går man ikke ud fra, at der kommer et forhandlingsudspil.

Jeg synes, at hele den her sorteperdiskussion om, hvem der har ændret mening, og hvornår man har ændret mening og sådan noget, burde være under vores værdighed. Det, som det drejer sig om, er, at vi alle sammen ved, at der var et forhandlingssammenbrud i Cancún, og derfor kan man ikke blive ved med at skrive det samme, som man skrev før Cancún, hvis man vil tro på, man skal lave et resultat. Man må føre en mere offensiv linje.

Vi har ikke på noget tidspunkt fra SF's, De Radikales og Socialdemokraternes side sagt, at det skulle være nøjagtig de ord, der stod i vores forslag. Vi har bare sagt til udenrigsministeren, at det bliver nødt til at være mere offensivt. Hvad har vi fået? Vi har fået at vide, der ikke var noget at snakke om.

Det synes jeg ikke var udenrigsministeren værdigt, og jeg kan også fornemme, han fortryder det, han har bare så svært ved at få det sagt.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nej, for jeg vil godt minde hr. Mogens Lykketoft om, hvad han altså har glemt, nemlig at han starter den her debat på en – synes jeg – meget ubehagelig måde: »Udenrigsministeren har sjuksket med det«. Hvad er det så for noget at være fornærmet over? Jeg svarer hr. Lykketoft, selv når hr. Lykketoft bruger den slags udtryk: »har end ikke sat sig ned«.

Jamen der sker jo det, må jeg sige til hr. Lykketoft, at man kommer her med kontant kompensation og ikke for bistandsmidlerne. Der siger jeg til hr. Lykketoft i går, at vi er så langt fra hinanden, at det ikke har noget formål.

Så kommer Det Radikale Venstre fornuftigvis i dag og stryger nogle af de ord og siger, at man

vil gerne tale om det. Så siger jeg: O.k., lad os så se på det. Så kommer jeg med det efter min mening bedste for begge tekster – det kunne vi så have snakket om – mellem kl. 13.00 og kl. 18.30, så jeg hører ikke noget, og får, da jeg kommer i salen, at vide, at oppositionen ikke er i stand til at diskutere og levere.

Kl. 19.40

Og så til sidst: Jeg er fuldstændig enig med hr. Lykketoft i, at det afgørende er, hvordan vi får lavet den bedste strategi, så det bliver en udviklingsrunde. Og vi er fuldstændig enige, hr. Lykketoft og jeg, om, og det er jeg helt sikker på, at når vi kommer igennem sommeren, er det meget vigtigt, at denne runde bliver en succes. Den kan ikke blive færdig i Hongkong, men det må ikke gå baglæns i Hongkong; det skal gå fremad i Hongkong.

Det er meget vigtigt, fordi vi begge to i vores analyser af verdenssituationen er fuldstændig krystalklar over, at det er vigtigt, at der kommer reform og udvikling, og at der kommer økonomisk udvikling, som skaber social fremgang og arbejdspladser i den tredje verden og først og fremmest i den fattigste del af verden. Det er vi to jo fuldstændig enige om, så jeg er sikker på, at vi nok finder ud af det næste gang.

Ministerens for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Også jeg vil gerne sige tak for debatten.

På trods af at jeg synes, at udenrigsministeren har svaret på glimrende vis her i den afsluttende runde, er der alligevel én ting, som kalder mig på talerstolen her, og det var forespørgeren, hr. Steen Gades, reference til min ganske udmærkede strategi for handel, vækst og udvikling, som jeg er glad for at hr. Steen Gade og også andre ordførere har fremhævet er et udmærket og glimrende stykke papir. Jeg synes imidlertid, at hr. Steen Gade i mine øjne kom til at bruge papiret og en helt konkret formulering i strategipapiret på en ret misvisende måde, og det er sådan set det, der har bragt mig på talerstolen her.

Men jeg ville starte med at sige, at da nu hr. Steen Gade synes, at det er så fremragende formuleringer, der er på det papir, vil jeg sådan set foreslå hr. Steen Gade, at man tog formuleringen fra papiret her over i vedtagelsen i stedet for at holde fast ved det udtryk, som har været genstand for debat her, og det udtryk, som vi absolut ikke er enige i, nemlig ordet kompensation. Så kunne man i stedet bruge formuleringerne her, som hr. Steen Gade ganske glimrende læste

op af, for der står nemlig noget andet end det, hr. Steen Gade, hr. Mogens Lykketoft og hr. Martin Lidegaard åbenbart lægger vægt på, når de bruger udtrykket kompensation. Men hr. Steen Gade må jo gøre op med sig selv, om han er enig i det, der står på papiret, eller om han ønsker at fastholde begrebet kompensation.

Hvis jeg sådan her på falderebet skulle prøve at være lidt venlig og følge tankegangen i det, der så foreslås, må jeg tilstå, at jeg er noget forundret over, for ikke at sige temmelig betænkelig, ved det forslag, som kommer til udtryk i vedtagelsen.

For hvis man nu sådan skulle vise lidt god vilje og prøve at sætte sig ind i, hvad der så egentlig måtte menes med forslaget, da nu i hvert fald nogle af forslagsstillerne lægger vægt på, at det altså ikke er økonomisk kompensation, der er tale om, og det heller ikke er kompensation, der skal være additionel til bistandsmidlerne, synes jeg, at det kunne være lidt interessant at få at vide, hvad det så drejer sig om. Men såfremt der er tale om økonomisk kompensation, som jeg i hvert fald hørte en enkelt ordfører lægge vægt på – det var hr. Martin Lidegaard, der sagde, at det skulle være additionelt – så vil jeg frygte, og det ville jeg i det hele taget, hvis der var tale om en kompensation, at det er en konstruktion, som så vil fjerne væsentlige incitamentter til at tilpasse sig en friere markedsadgang og dermed også en friere verdenshandel. Og det ville i virkeligheden overhovedet ikke gavne de lande, som vi her faktisk har til hensigt at gavne, for det ville fastholde ulandene i en økonomisk struktur, der i mine øjne ville forhindre dem i fuldt ud at drage fordel af verdenshandelen. Så opnår man altså lige præcis det stik modsatte af det, som vi, sådan som jeg i hvert fald trods alt har lyttet mig til det, er helt enige om er formålet med WTO og dermed også med det kommende møde i Hongkong.

Så er der sådan en række i mine øjne helt praktiske ting, som jeg mener forslagsstillerne også ser helt bort fra. Det er, at WTO overhovedet ikke er gearet til at håndtere en sådan kompensationsordning. Sekretariatet vil slet ikke være i stand til at kunne vurdere de påståede tab, som ligger implicit i det forslag, som forslagsstillerne her kommer med, for slet ikke at tale om risikoen for, at det ikke kan fastslås, hvordan tabene så er opstået.

Hvordan man end vender og drejer spørgsmålet, vil man aldrig i en forudsigelig fremtid kunne opnå noget, der bare minder om konsen-

sus om det, der foreslås her fra forslagsstillerne side, så jeg synes faktisk, at det er lidt meget, at forslagsstillerne altså her forlanger, hvad jeg vil betegne som det umulige, af regeringen.

Kl. 19.45

Men når det så er sagt, vil jeg gerne tilføje eller understrege det, som udenrigsministeren også lagde meget stor vægt på i sin besvarelse, nemlig at Danmark rent faktisk hører til blandt de mest aktive lande, når det drejer sig om at yde effektiv handelsrelateret bistand, sådan at især de fattigste udviklingslande får mulighed for på bedst mulig vis at drage nytte af den øgede markedsadgang, og dermed bidrage til at bekæmpe fattigdommen i udviklingslandene.

Men altså summa summarum: Jeg synes bare, at hr. Steen Gade kunne tage den glimrende formulering, som hr. Steen Gade selv læste op tidligere i løbet af debatten, og så var det udestående jo da i hvert fald elimineret i den debat, som ellers har været her i dag.

Formanden:

Tak til udviklingsministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Steen Gade, i anden omgang.

Steen Gade (SF):

Vi skal vel sige tak for debatten, selv om vi godt kunne have ønsket et lidt højere kvalitetsniveau. Der er jeg enig med dem, der har sagt det.

Men jeg kan begynde med det sidste fra udviklingsministeren. Jeg synes egentlig, at det, at udviklingsministeren nu står ved det, der står her på side 23 i strategipapiret, er et tegn på, at vi ikke har fået snakket sammen. Når jeg ikke har kunnet bruge det før, er det, fordi jeg først har fundet det i eftermiddag. Men man kan sige, at når vi har skrevet »kompensation«, så var det vel Udenrigsministeriets, altså udviklingsministerens ansvar at sige: Ja, det er vi egentlig også på vej med her. Vi har den her formulering af »kompensation«.

Men sandheden er, må jeg sige til udviklingsministeren, at det jo er kompensation, det, der står dér. Det er realiteten i det. Det er for øvrigt også det, vi forpligtede os til efter Marrakech, da vi i det hele taget startede WTO, så det er da ikke noget mystik, vi har fundet på. Substansen i det er, at det er kompensation, men det kan da godt skrives på en anden måde. Det er da klart.

Jo, det er netop kompensation for forventede stigninger i fødevarerpriserne, som udenrigsministeren så rigtigt sagde i sin tale, og mindre

statslige toldindtægter. Det er det, de skal have nogle penge for i stedet for fra et andet sted, hvis de kommer i klemme. Så siger udviklingsministeren, at man ikke ved, hvilke lande der kommer i klemme. Jamen jeg står her med et uddrag fra FN's økonomiske rapport om Afrika fra 2004. Her står på side 66 og 67 en gennemgang af, hvilken effekt det økonomisk vil få for forskellige typer af liberalisering i forskellige lande.

Det viser sig for øvrigt – og det er et svar til udenrigsministeren – at jo mere man liberaliserer, jo større fordel er det faktisk for de fattigste og under et. Det står i FN's rapport. Det er ikke noget, jeg har fundet på. Det er altså ikke, fordi jeg ikke har læst på lektien. Det er ikke, fordi jeg er en idiot. (*Tilråb fra salen*). Nej, men jeg siger bare, at jeg læser op fra FN's rapport, og udenrigsministeren mener, jeg er en idiot. Det er da et stærkt udtryk at få her. (*Tilråb fra salen*).

Formanden:

Nu er det hr. Steen Gade, der har ordet.

Steen Gade (SF):

Tak, hr. formand.

Jeg vil bare her lige så stille sige, at man ved meget om det, og man ved, at protektionisme er det værste for ulandene. Så er der nogle få, der kommer i klemme, og de kan identificeres, og dem kan man hjælpe på forskellig vis, og det er sådan set det eneste, der står i vores forslag til vedtagelse. Det siger regeringen er helt forfærdeligt. Jeg tror egentlig, at når det kommer til stykket, må vi vel være enige om den, ellers forstår jeg ingenting.

Så vil jeg sige nogle få ord til ordførerne. Hr. Pihl Lorentzen fra Venstre sagde sådan set noget, som gør, at jeg godt kan være lidt skeptisk ved det forslag til vedtagelse, der ligger fra regeringen: »Vi skal have afskaffet landbrugssubsidierne, men gør det nu ikke for hurtigt«. Det var da ren Venstretale. »Gør det nu ikke for hurtigt; sørg for, at det er afpasset«. Men jeg mener da noget andet. Jeg mener, det skal ske hurtigt. Jeg mener, det er til fordel for både ulandene og os, også økonomisk, også for fremtidens arbejdspladser.

Hr. Mogens Lykketoft og hr. Martin Lidegaard, synes jeg, sammenfattede meget godt temaet omkring, hvorfor vi mener, det er vigtigt med en skarpere profil end det, der ligger i regeringens forslag, og det er simpelt hen: Vi vil ingen gentagelse have af Cancún! Det er, hvad der drier os, og vi får en ny diskussion – det har jeg al-

lerede sagt jeg ville være med til at tage – inden vi skal til Hongkong.

Kl. 19.50

Det vil sige, at vi får den konkrete forhandling, for op til selve forhandlingen kender vi alle positionerne, og derfor forstår jeg faktisk ikke meget af den, hvad skal jeg sige, enorme kritik, der har været her.

Så vil jeg sige til hr. Rune Lund, som jo kommer med et forslag til vedtagelse med mange sympatiske ting i, at det på en måde vil være svært at få en dialog med Enhedslisten, før Enhedslisten holder op med det der pjat med at sige, at man er imod WTO. Så kan vi jo ikke rigtig snakke sammen, for det er i WTO, vi skal løse de her problemer, og det er via en stærk position i EU, vi skal løse dem.

Det sidste, jeg har lyst til at sige her, inden jeg siger tak for debatten, men måske nok ikke for resultatet, er til udenrigsministeren – og så håber jeg ikke, han bliver alt for fornærmet: Der er meget fornuftigt også i udenrigsministerens og regeringspartierne forslag til vedtagelse. Det har vi ikke benægtet på et eneste tidspunkt. Og derfor vil jeg på vegne af SF, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre sige, at vi agter at undlade at stemme.

Så skal der jo gives mandat om nogle dage – i konkrete situationer som denne i Folketingets Europaudvalg – og så kommer vi til en diskussion, hvor jeg tror, at regeringen efter denne tænkepause, altså ikke i dag, men fra nu af og indtil der skal gives mandat, måske kunne komme på lidt bedre tanker.

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg blev skudt i skoene af hr. Steen Gade, at landbrugsstøtten ikke skulle afskaffes så hurtigt, og det vakte tydelig bekymring.

Jeg vil godt understrege igen: Venstre går klart ind for en afskaffelse af landbrugsstøtten. Det skal ske gradvis, det skal ske velordnet, balanceret og i takt med, at vores konkurrerende landbrugslande også får det afviklet. Det er netop her, WTO spiller en rolle. Så det var en for drejning af budskabet i min ordførertale, som hermed skulle være rettet.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Hvis det er rigtigt, hvorfor er eksportstøtten så ikke så alvorlig for Venstre, at vi meget hurtigt skal have den nedbragt?

90 pct. af verdens eksportstøtte på landbrugsområdet kommer fra EU. Så må der da være en stærk forpligtelse for EU til at fastsætte et meget, meget ambitiøst mål og dermed også til, at Danmark kæmper for inden for en 5-årig periode, at det bliver afskaffet. Hvorfor er det så, Venstre er imod det?

(Kort bemærkning).

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det har jeg jo redegjort for tidligere. Vi får ikke noget ud af at løfte fanen højere, end benene kan nå jorden. Og det er Venstres opfattelse, at hvis regeringen gives et meget klart pejlemærke både omkring eksportstøtten og den interne landbrugsstøtte, så går regeringen selvfølgelig ned og kæmper for at komme længst muligt frem mod det mål. Det har vi fuld tillid til, og det er der tradition for, at der er bred enighed om her i Folketinget.

Det er derfor, jeg er dybt forundret over, at vi skal have en fodnoteagtig situation her. Men det glæder mig da, at man har bevæget sig, så man undlader at stemme. Og så håber jeg, at vi, når vi får næste WTO-debat om et halvt års tid, kan opnå bred enighed i Folketinget igen.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg kan sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, at vi ikke har bevæget os på nogen måde i den forstand, med hensyn til hvad vi skulle stemme.

Det er ikke os, der har sagt, at modparten ingen forstand har på noget. Det er regeringen, der har sagt, at vi ikke har forstand på noget. Det passer jo selvfølgelig ikke. Men vi har ikke signaleret, at vi absolut ville stemme imod. Hvorfor skulle vi signalere det, når vi er enige i en række af elementerne, og når vi oven i købet kan få os til at rose både udviklingsministeren og udenrigsministeren for en række af de ting, de gør?

Det eneste, vi siger, er: Det skulle være mere ambitiøst, og der skulle være stærkere, kan man sige, signaler for at afskaffe de handelsforvridende instrumenter, herunder eksportstøtten. Det er derfor, vi har sat et antal år på eksportstøtten, for EU står for 90 pct. af eksportstøtten på landbrugsområdet.

Formanden:

Tak til hr. Steen Gade. Så skal jeg lige spørge, om udviklingsministeren vil have ordet, inden vi er færdige med ordførerrunden.

Kl. 19.55

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Ja, det vil jeg gerne, for det er sådan set direkte rettet mod forespørgeren. Og jeg må desværre konstatere, at forespørgeren misforstår det, der står på side 25-26 i strategien. Hr. Steen Gade opfatter det, der står på side 25 i strategien, hvor der står ordene midlertidig international støtte, som det samme som økonomisk kompensation, og det er det ikke. Udenrigsministeren har tidligere redegjort for, hvordan vi bidrager til at give international støtte til de mindst udviklede og fattigste lande.

Jeg står her med en liste over de forskellige multilaterale organisationer, hvor vi allerede i dag bidrager til at facilitere udviklingslandenes adgang til markederne. Det er bl.a. WTO's Globale Trustfond, Den Integrerede Ramme, Det Internationale Handelscenter, Standards and Trade Development Facility, WTO's praktikprogram, Advisory Centre on WTO Law etc. etc.

Det er det, der menes med den formulering i strategien, og der er ikke et ord om økonomisk kompensation, sådan som hr. Steen Gade taler om det.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det kan være, man kan blive klogere i dag. Så skal jeg bare sige til udviklingsministeren, at det, jeg har hæftet mig ved, nu ikke var på side 25, det var på side 23, og det var det, jeg citerede fra:

»Fra dansk side vil vi være villige til at se nærmere på mulighederne og behovet for en form for midlertidig international støtte for de mindst udviklede lande, som bliver hårdest ramt af de forventede stigninger i fødevarepriserne og de mindre statslige toldindtægter.«

Hvis man skal have en midlertidig international støtte for de mindst udviklede lande, koster det vel også noget? Så er det vel penge? Jeg er lidt mystificeret. Jeg indrømmer da, at det har regeringen da ikke sagt at de ville. Regeringen har sagt, at det ville de være villige til at se nærmere på. Det er det, jeg har citeret hele dagen.

(Kort bemærkning).

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Vi taler om nøjagtig det samme citat. Det er der ikke nogen tvivl om. Hr. Steen Gade må have strategien i en foreløbig udgave. I den endelige

udgave er det side 25. Hvis man så læser videre derfra, hvor hr. Steen Gade slutter, står der yderligere i strategien:

»Forslaget om en international fond fremføres fra forskellige sider, men der er stadig en lang række kritiske udestående spørgsmål såsom modaliteter for fonden og dens finansiering.«

Nu skal hr. Steen Gade gå et par afsnit op, altså stadig væk på side 25 i den endelige udgave:

»Et alternativ er at benytte ovenstående regler om "Særlig og differentieret behandling" – det var det, udenrigsministeren tidligere var inde på og gjorde udmærket rede for – »og samtidig give målrettet støtte på landeniveau med henblik på styrkelse af de produktive sektorer i de mindst udviklede lande.«

Det vil sige, at det, der står her i strategiplanen er yderst fornuftigt, og det er det, regeringen arbejder hen imod, men det er noget andet end en additional økonomisk kompensation, sådan som hr. Steen Gade har foreslået det i sit forslag til vedtagelse.

Formanden:

Så er det hr. Steen Gade, og så tror jeg, vi slutter den del af debatten.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det er jeg enig i.

Det her koster sikkert også noget, men det må ikke hedde kompensation, selv om det er det. Og det må ikke være additionelt, men det er det måske heller ikke?

Formanden:

Så er det hr. Rune Lund som ordfører i anden runde.

Rune Lund (EL):

Grunden til, at jeg går herop, er egentlig, at jeg gerne vil have nogle yderligere kommentarer fra udenrigsministeren. Men inden jeg får det, vil jeg da gerne lige sige til SF, at grunden til, at vi har fremsat vores forslag til vedtagelse, er, at vi faktisk synes, at selv om der er mange gode takter i det fælles forslag til vedtagelse, som resten af oppositionen har fremsat, er der faktisk nogle alvorlige mangler i det, bl.a. at der ikke står klart og tydeligt, at ulandene ikke skal tvinges til f.eks. at privatisere inden for vandområdet eller inden for andre tjenesteydelser.

Vi synes også, at det er noget mærkeligt noget, at man bringer industridebatten på bane, for det er ikke ulandenes dagsorden. Det er de rige landes dagsorden. Vi vil slet ikke være med til at sætte den dagsorden, og det synes vi heller ikke at den danske regering skal gøre i runden i WTO, som ender med forhandlingerne i december i Hongkong.

Kl. 20.00

Derudover har vi også i vores forslag til vedtagelse præciseret, at det skal være muligt for ulandene at beskytte deres landbrugsproduktion og særlig for småbønder, og at der bliver lavet effektive præferenceaftaler for de fattigste lande. Vi har bestemt heller ikke noget imod kontant økonomisk kompensation. Det synes vi ville være aldeles sympatisk.

Men med hensyn til udenrigsministeren kunne jeg godt tænke mig, at udenrigsministeren måske elaborerede lidt mere over, hvordan det præcis er. Hvad angår G21-gruppen, lød det, som om man gerne ville gå ind og splitte den gruppe, hvor Brasilien og Indien jo er i spidsen. Hvordan er det præcis, man forestiller sig det? Er det sådan en meget vigtig forhandlingsstrategi, som man anlægger, at man går ind og prøver at splitte den mest dominerende gruppe af ulandene under forhandlingerne? Det kunne jeg godt tænke mig at høre noget mere om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Som tidligere meddelt, vil afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse finde sted på mødet i morgen.

Den næste sag på dagsordenen var:

33) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om indskrænkning af perioden for salg og affyring af fyrværkeri samt om begrænsning af lydeffekten for visse typer fyrværkeri.

Af Christian H. Hansen (DF) m.fl.
(Fremsat 29/3 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikelsen, fg.):

Jeg vil gerne slå fast, at regeringen er enig i mange af de betragtninger, der ligger bag forslaget. Regeringen mener bestemt også, at der er behov for at højne fyrværkerisikkerheden i Danmark. Alligevel kan regeringen ikke støtte forslaget, og jeg vil godt redegøre hvorfor.

Regeringen gennemførte allerede umiddelbart efter fyrværkeriulykken i Kolding sidste år en række initiativer til forbedring af fyrværkerisikkerheden i Danmark. Bl.a. nedsatte regeringen et kulegravningsudvalg, der fik til opgave at gennemgå reglerne på hele fyrværkeriområdet med henblik på justeringer og stramninger af reglerne.

Udvalgets rapport, som blev offentliggjort den 12. maj 2005, indeholder en lang række anbefalinger til yderligere forbedringer af fyrværkerisikkerheden.

Kulegravningsudvalget har bl.a. også vurderet spørgsmålet om begrænsninger i salgs- og anvendelsesperioden og begrænsning af støjniiveauet for fyrværkeri. Regeringen støtter derfor udvalgets anbefalinger.

Regeringen ønsker, at der indføres en begrænsning i salgs- og anvendelsesperioden for kategori II-fyrværkeri, dvs. det nytårsfyrværkeri, som er godkendt til, at forbrugerne lovligt kan købe det. Det er både mennesker og dyr, som er generet af fyrværkeri uden for nytåret. Jeg har fået flere henvendelser fra folk, som har følt sig generet af fyrværkeri om sommeren, og fra dyreværnsorganisationerne, der kan fortælle om stressede og tilskadekomne dyr.

Statistikkerne viser, at hele 20 pct. af alle fyrværkeriulykker sker uden for nytåret. Vi mener derfor i regeringen, at det er på sin plads at lave en begrænsning, men vi mener samtidig, at en begrænsning til ugen mellem jul og nytår, som der lægges op til i beslutningsforslaget, er for voldsom.

Der er et vigtigt hensyn at tage til sikkerheden i forbindelse med transport og omladning i detailhandelen. Jo kortere salgsperiode, jo større er risikoen for ulykker ved håndtering af fyrværkeriet. Ulykken i Kolding var jo et håndteringsproblem. Der blev tabt en kasse fyrværkeri i en container.

Vi er derfor indstillet på at indføre indskrænkning af detailsalg til perioden fra december til starten af januar, altså 5 uger om året. Det

er vurderingen, at denne begrænsning er udtryk for en passende balance.

Det betyder ikke, at vi mener, at det skal være udelukket at have fyrværkeri til f.eks. en stor sommerfest, men så må man få en professionel festfyrværker til at stå for arrangementet, så sikkerheden er i orden.

Med hensyn til lydeffekten af fyrværkeri vil regeringen indføre en fast grænse på 120 dB. Dette vedrører så vel fyrværkeri til forbrugerne som professionelt fyrværkeri. Denne grænse er fastsat ud fra en afvejning mellem ønsket om at reducere støjgener og hensynet til, at vi fortsat skal kunne glædes over fyrværkeri med en høj underholdningsmæssig værdi. Grænsen på 120 dB svarer til den grænse, som har været fulgt i praksis for nytårsfyrværkeri til forbrugerne.

Når grænsen nu bliver et gældende krav, vil myndighederne lettere kunne håndhæve det. Grænsen vil også omfatte det professionelle fyrværkeri. Grænsen svarer til det, der anvendes i de fleste fælleseuropæiske standarder, og det gælder også i de fleste andre EU-lande. Det vurderes ikke at være realistisk at fastsætte en lavere grænse, hvis fyrværkeriets underholdningsværdi skal bevares.

Til sammenligning kan jeg i øvrigt henvise til, at almindeligt legetøj i medfør af legetøjsdirektivet må have et lydtryksniveau på 115 dB på ½ meters afstand, og for legetøj med knaldhætter og lignende er lydtryksniveauet 125 dB.

Kl. 20.05

Herudover vil jeg bemærke, at et af de hensyn, som beslutningsforslaget sigter på at varetage, er hensynet til dyrene. Også det har kulegravningsudvalget diskuteret i sit arbejde. På den baggrund vil regeringen anbefale, at der indføres afstandskrav til dyrehold i forbindelse med affyring af fyrværkeri. Meningen med afstandskravet er at mindske generne for større dyrehold, stalde og kenneler.

Jeg vil i øvrigt pege på, at de anbefalinger fra kulegravningsudvalget, som jeg har redegjort for, skal ses i sammenhæng med, at rapporten indeholder en lang række yderligere anbefalinger til højnelse af sikkerheden.

Et af hovedpunkterne i anbefalingerne er, at det farligste af det fyrværkeri, som hidtil har været tilladt for forbrugerne, fjernes fra markedet og forbydes fremover.

Herudover anbefales en række regelændringer med henblik på at stramme op på markedet generelt. Her kan bl.a. nævnes nye krav om mærkning af fyrværkeri. Endvidere fortsætter

de allerede indførte initiativer såsom informationskampagner, hotlines og taskeforcen til indgreb mod det illegale marked.

I og med at sikkerheden i forbindelse med anvendelse, omsætning og opbevaring af fyrværkeri højnes, samt at den intensive indsats mod det illegale fyrværkeri fortsætter, er det forventningen, at regeringens samlede initiativer generelt vil mindske gener og farer for mennesker og dyr i forbindelse med fyrværkeri.

Jeg vil afslutningsvis opsummere:

Regeringen vil begrænse salgs- og anvendelsesperioden for forbrugerfyrværkeri. Vi vil have faste grænser for lydeffekten, og vi vil indføre afstandskrav til dyrehold. Endelig fortsætter de tiltag, som regeringen allerede iværksatte i efteråret 2004, herunder bl.a. forstærkede informationskampagner.

På den baggrund er det samlet set regeringens vurdering, at de sikkerhedsfremmende initiativer, som regeringen har gennemført eller står over for at gennemføre på fyrværkeriområdet, tager hånd om de problemer, som også beslutningsforslaget sigter mod.

På regeringens vegne må jeg derfor afvise beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Som ministeren selv ridsede op, er regeringen meget enig i beslutningsforslaget. Det glæder mig også set på baggrund af B 58, som Dansk Folkeparti tidligere har fremsat, at mange af de elementer, der var i Dansk Folkepartis beslutningsforslag, er indgået i den rapport, som regeringen er kommet med.

Jeg forstår så ikke, at vi skal have den her ventetid og tænkepause, når man nu er så enig i det, der står. Det er jo nogle ganske få elementer, som man er uenig i, og det vil sige, at hvis man lavede en beretning over det beslutningsforslag, vi drøfter i dag, så ville man kunne nå frem til en enighed. Er ministeren enig i det?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen fg.):

Der er bestemt gode takter i beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti. Mange af tingene flugter jo også med det, som kulegravningsudvalget påpeger. Men regeringen mener, at der stadig væk er brug for en tænkepause til at komme med de rigtige og endelige initiativer, som også vil finde sted efter samråd med Folketingets partier.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu er det jo sådan, at denne her debat, der har været om fyrværkeri og begrænsning af det, startede meget før den tragiske Seestulykke. Vi har haft en drøftelse af B 58, det var det nummer, forslaget havde, før det kom til at hedde B 34, som det gør i dag. Nu er der så kommet en rapport, men alligevel skal regeringen have betænkningstid. Hvad er det, regeringen skal tænke over?

Vil det sige, at de ting, der ligger i rapporten, agter regeringen at gå langt væk fra? Regeringen har også været kaldt i samråd på baggrund af rapporten, hvor det var min opfattelse, at der var to ting, der skilte forslagsstilleren og regeringen. Kunne man dog ikke nå til enighed i en beretning om de ting? Så må begge parter både give og tage. Men kunne man dog ikke nå frem til enighed, således at de her regler kunne træde i kraft, så de kunne blive gældende fra det nytår, vi kommer til?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen, fg.):

Der er jo allerede sket meget. Status for den ti-punktsplan, som regeringen fremlagde, er, at otte af de ti punkter er gennemført. De to sidste punkter er i færd med at blive gennemført. De vedrører skærpede sanktioner over for ulovlig fyrværkerivirksomhed og forbedret mærkningsordning.

Så er der også, hvad skal man sige, hele paletten af øvrige initiativer, og der har vi også tilkendegivet, at der skal vi nok spille ud i rette tid med hensyn til, hvad der skal gøres på området.

Kl. 20.10

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Ministeren sagde, at en kortere periode, hvori man måtte sælge fyrværkeri, ville udgøre en sikkerhedsrisiko. Men vil ministeren ikke indrømme, at virksomhederne, som sælger fyrværkeri, naturligvis har en mulighed for at tilrettelægge det på sådan en måde, at de ikke ligger inde med store lagre af fyrværkeri?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen, fg.):

Der kan være argumenter for og imod, men for mig er det sådan rimelig banalt, at hvis man har

en kortere periode, hvori man skal sælge fyrværkeri, eksempelvis 1 uge, så vil der være opmagasineret større mængder fyrværkeri i modsætning til, hvis man havde 1 måned eller 5 uger at sælge det i. Jo mere fyrværkeri, der er samlet, jo større er risikoen altså for, at det eksploderer, hvis man ikke behandler det ordentligt.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Som jeg har forstået det, så er det allerede i Tyskland i dag sådan, som Dansk Folkeparti ønsker det skal være herhjemme, og mig bekendt udgør det ikke en øget sikkerhedsrisiko i Tyskland. Kan ministeren bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen, fg.):

Jeg kan kun sige, hvad regeringens rådgiveres vurdering er, og den er, at der vil være en mindre sikkerhedsrisiko, hvis man spreder det over en længere periode, så der ikke vil være meget store mængder fyrværkeri samlet ét sted i f.eks. detailhandelen i forretninger, som ligger tættere på beboelsesområder end selve fyrværkerifabrikkerne. Så det er af sikkerhedshensyn, at vi vil brede det ud over en længere periode.

Formanden:

Tak til den fungerende økonomi- og erhvervsminister. Så er det hr. Jens Hald Madsen som ordfører.

Jens Hald Madsen (V):

Venstre er grundlæggende enig i, at sikkerheden omkring fyrværkeri skal højnes, og det er altså derfor, som ministeren har omtalt, at der er fremlagt en tipunktsplan fra regeringen med forskellige initiativer for at øge sikkerheden.

Som en del af den her tipunktsplan er der nedsat, som også ministeren nævnte det, et kulegravningsudvalg, og på den baggrund er der blevet udarbejdet en rapport, som indeholder en række anbefalinger om, hvorledes man kan nedbringe de gener, der kan være. Det er sådan set det, B 34 også omhandler.

I rapporten kan man se, at man anbefaler at begrænse salgs- og anvendelsesperioden, og man har også en anbefaling om indførelse af et krav om afstand til dyrehold og stalde m.v. Desuden anbefaler man også at indføre et maksimalt lydtryksniveau. Foruden det er der en an-

befaling af, at det kraftigste forbrugerfyrværkeri fjernes fra forbrugermarkedet.

Venstre finder, at kulegravningsudvalgets rapport tager højde for de problemstillinger, som B 34 omhandler, og indeholder anbefalinger til at imødegå disse. Hvis der er behov for tiltag på områderne, bør kulegravningsudvalgets anbefalinger følges, og disse adskiller sig fra B 34, især for så vidt angår perioden for salg og anvendelse af forbrugerfyrværkeri.

Venstre kan altså derfor ikke støtte beslutningsforslaget i den fremsatte udformning.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

I hovedrapporten på side 30 omtales den task force, som skal ud og foretage de mange kontrolbesøg. Mener ordføreren for Venstre, hr. Jens Hald Madsen, at der også er afsat de nødvendige ressourcer, eller kan vi få en garanti for, at der bliver afsat ressourcer, således at taskeforcen kan leve fuldstændig op til det, som burde være intentionen, nemlig en total klappagt på dem, der overskrider de regler, man eventuelt måtte komme frem til?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg ved ikke, om man skal bruge udtrykket klappagt. Det handler vel egentlig om, at man skal have lavet en task force, som kan sørge for, at de intentioner, der er med at holde lov og orden, også hvad angår fyrværkeri, bliver overholdt.

Derfor kan jeg naturligvis ikke give nogen som helst garantier, og det tror jeg såmænd heller ikke, Dansk Folkepartis ordfører kan, for hvem ved noget om, hvor mange ressourcer der i fremtiden skal afsættes til det som sådan.

Men jeg går ud fra, at man i praksis, som man gør i alle andre tilfælde, vil evaluere, hvorledes det er gået, for man får jo en rimelig indikation, når man bruger fyrværkeriet, af, om man har fået ram på disse såkaldte ulovlige aktører eller ikke.

Kl. 20.15

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er meget vigtigt, hvis man har en idé om, at en task force skal sørge for, at nogle ulovligheder bliver bekæmpet, at man så også samtidig har afsat de nødvendige ressourcer. Men jeg kan så forstå, at et af regeringspartierne er sådan lidt

tvivlende over for, om man nu også kan få afsat det. Det må vi udlede af det svar, der blev givet før.

Så blev der sagt, at der så må en evaluering til, hvor man så kiggede på de her ting. Kan vi så få en garanti for, at der bliver evalueret på det her inden for 1 år?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg kan blive lidt inspireret af, at forslagsstilleren fra Dansk Folkeparti er meget optaget af garantibegrebet. Det er der også andre partier, der har været tidlige, men de er gået langt væk fra det.

Det, det vel drejer sig om i forbindelse med at give garantier, er: Hvad er intentionerne i det her, hvad er de initiativer og anbefalinger, som kommer fra kulegravningsudvalget? Jeg er da helt sikker på, at som i alle andre offentlige instanser eller virksomheder evaluerer man selvfølgelig det arbejde, man udfører, også i forbindelse med kontrolopgaver. Man skal da ikke give garantier, det er da en lidt besynderlig fremgangsmåde.

Alle mulige andre steder, hvor man bevilger penge og man stiller nogle krav, går jeg ud fra, at man som myndighed for det første finder ud af, om man har nok ressourcer, og for det andet om man udfører sin opgave korrekt. Og det behøver man ikke nogen garantier for.

Formanden:

Tak til hr. Jens Hald Madsen. Så er det hr. Jeppe Kofod som ordfører.

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil altså blot på vegne af Socialdemokraterne understrege, at vi støtter regeringen i den intention, den har om at komme med et lovforslag til oktober måned på området her på baggrund af kulegravningsudvalgets anbefalinger, som vi også støtter.

Og lige som kommentar til Dansk Folkepartis beslutningsforslag vil jeg også understrege, at det for os er meget afgørende, at den periode, hvor man kan bruge fyrværkeri, indskrænkes, som Dansk Folkeparti er inde på. Og jeg synes, at det, der er foreslået fra kulegravningsudvalgets side og regeringens side, er tilfredsstillende. Det er vigtigt, for der findes eksempler på, og det vil jeg også gerne sige til Dansk Folkeparti, at jeg er fuldstændig enig i, at fyrværkeri generer både dyr og mennesker og alle mulige andre

i løbet af hele året, så jeg synes, det er en meget fornuftigt disposition, man lægger op til her.

Så vil jeg generelt sige, at der er en række sikkerhedsopstramninger, som vi i høj grad er tilhængere af i Socialdemokratiet, og vi ser derfor frem til lovforslaget og håber i øvrigt, at partierne i Folketinget vil blive inddraget, før man kommer med det endelige lovforslag fra regeringens side. Det vil vi i hvert fald opfordre til.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det er selvfølgelig positivt, at Socialdemokraterne også er positive over for det beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har fremsat. Men vil Socialdemokraterne hellere støtte den tidsperiode på 1 uge, som Dansk Folkeparti lægger op til? Kan man støtte den?

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Det kan jeg svare meget konkret på: Nej.

Vi synes, at det, der lægges op til fra regeringens side, er fornuftigt, og jeg er fuldstændig enig med ministeren, der siger, at hvis man begrænser det til kun 1 uge, så er der nogle problemer i detalledet med opbevaring og håndtering af det her fyrværkeri. Det kan der i hvert fald komme.

Derfor synes vi, at det, der er foreslået af kulegravningsudvalgets, efter gode og velovervejede forskellige vurderinger af risici går vi ud fra, faktisk er helt fornuftigt, og det er det, vi skal tilslutte os. Så vi kan ikke støtte det, som Dansk Folkeparti foreslår i beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Nu kunne ministeren så ikke bekræfte, at det, som Dansk Folkeparti ønsker herhjemme, rent faktisk også er gældende i Tyskland. Men jeg er da ikke bekendt med, at det giver store problemer i Tyskland, så hvorfor skulle det så give store problemer i Danmark, at vi lagde op til den samme linje her også?

Kan Socialdemokraterne bekræfte, at det ikke vil give sikkerhedsmæssige problemer, hvis man vælger den samme linje, som man har i Tyskland?

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Det kan man vel diskutere frem og tilbage, men jeg synes egentlig, at de anbefalinger, der er lagt

op til fra udvalgets side er fornuftige, og dem støtter vi.

Og så kan man selvfølgelig sige, at hvis det er sådan, at det ikke fungerer efter hensigten, kan vi da tage det op igen på et senere tidspunkt, men jeg synes egentlig, at det, der er lagt op til, er ganske fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu blev det med garantier nævnt tidligere af Venstres ordfører. Det var noget værre noget, så det kunne man ikke udstede her i dag. Det tror jeg også er meget godt at man ikke gør fra Venstres side.

Men så er jeg nødt til at spørge hr. Jeppe Kofod, for det er sådan, at når man kan se, at garantier ikke rigtig kan blive til noget, er man jo nødt til at sørge for, at der i hvert fald bliver lidt sikkerhed: Vil det sige, at når i hvert fald et af regeringspartierne er meget tvivlsomme, hvad angår garantier, så kan man også forestille sig, at der slet ikke kommer noget fra regeringen på det her område, og at man simpelt hen bare udskyder det. Vil Socialdemokratiet så indgå i et alternativt flertal, således at vi har en garanti for, at når året er omme, er der også kommet skærpede regler på det her område?

Kl. 20.20

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg har på vegne af Socialdemokratiet signaleret meget kraftigt, at vi støtter, at der kommer et lovforslag her til oktober måned. Vi opfordrer regeringen til, før man fremsætter lovforslaget, at inddrage partierne, det gælder også Dansk Folkeparti, i tilblivelsen af lovforslaget, så vi sikrer os, at alle de mange forslag og bekymringer, vi har på det område her, er reflekteret i lovforslaget. Det håber jeg at regeringen lytter til, sådan at vi får en drøftelse. Og der er også gode elementer, det vil gerne understrege, i Dansk Folkepartis forslag, som vi er enige i. Derfor vil vi bare opfordre regeringen til at inddrage partierne, og så skal vi nok få et godt lovforslag vedtaget i Folketinget med forhåbentlig et bredt flertal bag.

Formanden:

Tak til hr. Jeppe Kofod. Og så er det hr. Per Ørum Jørgensen som ordfører.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Fyrværkeriulykken i Seest ved Kolding var for de mange berørte familier en tragisk og trist begebenhed, der medførte, at mange mistede rammen omkring deres hverdag og familieliv.

På baggrund af ulykken iværksatte regeringen resolut en tipunktsplan for at styrke indsatsen omkring fyrværkerisikkerheden i Danmark. Denne plan blev fulgt op med nedsættelsen af det såkaldte kulegravningsudvalg, hvis anbefalinger blev offentliggjort den 12. maj i år.

I Det Konservative Folkeparti er vi meget tilfredse med rapporten, der giver et godt grundlag for at gennemføre de stramninger, som vi finder nødvendige på området.

I de seneste år er brugen af fyrværkeri blevet stadig mere hyppig, og fyrværkeriet har en kraft, der kan være til stor gene for både dyr og mennesker.

Jeg vil godt benytte lejligheden til også at knytte nogle kommentarer til det konkrete forslag. Med hensyn til at indskrænke detailsalg af fyrværkeri til private til perioden fra den 23. til den 31. december finder vi Konservative, at perioden er for kort, og vi deler regeringens bekymring for, at det blot vil medføre større lagre og større risiko i forbindelse med transport og dermed et større omfang af eventuelle ulykker. Vi støtter regeringens ønske om at indføre begrænsningen fra december til primo januar.

I Det Konservative Folkeparti er vi enige med forslagsstillerne i, at lydeffekten skal begrænses. Jeg har noteret mig, at økonomi- og erhvervsministeren i forbindelse med det åbne samråd, der fandt sted den 24., gjorde opmærksom på, at regeringen er indstillet på at indføre en støjgrænse på 120 dB for fyrværkeri, sådan som udvalget også anbefaler det.

Så synes jeg da også, at det tjener til forslagsstillerens ros, at man i forhold til B 58 har valgt ikke at inddrage kategori I-fyrværkeri, altså knaldhætter, knaldperler, knaldpropper, knallert, bordbomber og stjernekastere. Det synes vi er meget konstruktivt.

Selv om vi har stor sympati for dette forslag, må jeg skuffe forslagsstillerne med, at vi ikke kan støtte det, da vi finder det mest rigtigt at afvente de lovede tiltag fra regeringens side.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Man kan måske sige, at det med at blive skuffet slet ikke ligger til min sjæl.

Ordføreren for De Konservative var noget utilfreds med forslaget, når vi taler om punktet om en begrænsning af salgsperioden, men kom egentlig ikke så dybt ind på hvorfor. Men virkeligheden er vel, at De Konservative tænker mere på erhvervslivet, end de tænker på de mennesker, der bliver generet af det – ældre mennesker, men ikke mindst dyrene. Det, man jo faktisk gør, er, at man stadig væk tillader en utrolig lang salgsperiode.

Hvis De Konservative ikke har fået lavet om på det, så må vi stadig væk konstatere, at det er i slutningen af december måned, meget tæt på den 31., at vi har tradition for at fyre fyrværkeri af. Hvorfor skal man også have lov til at gøre det langt ind i januar måned, hvis man altså tager nøjagtig det, som rapporten konkluderer? Er det, fordi hjertet kun brænder for erhvervslivet?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Der er ingen tvivl om, at vi i Det Konservative Folkeparti ønsker, at dansk erhvervsliv har det godt. Det går vi også ud fra er holdningen i Dansk Folkeparti. Men det er i den her sammenhæng et sikkerhedsspørgsmål.

Kl. 20.25

Når udvalget anbefaler det, føler jeg også, at vi må tage de anbefalinger alvorligt, da det selvfølgelig er sagkundskaben, som har talt. Men det er da klart, at vi også må drøfte, når lovforslaget kommer frem, om det er den rigtige periode, vi snakker om der.

Jeg synes, det er fornuftigt, at vi venter og ser, hvilket udspil regeringen har, og så må vi tage det op på det tidspunkt. Men argumentet om, at jo kortere salgsperiode der er, jo større risiko er der for ulykker, føler jeg virker logisk nok, og derfor mener jeg faktisk, at snittet her, som udvalget anbefaler, er korrekt.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Med hensyn til det sidste må jeg spørge ordføreren for De Konservative, hr. Per Ørum Jørgensen: Skyldes de ulykker, der generelt sker med fyrværkeri, mest det fyrværkeri, man køber i detailhandelen, eller skyldes det ulovligt fremstillet fyrværkeri? Det var det ene af spørgsmålene.

Hvad er begrundelsen for, at De Konservative ikke kan gå ind for den samme salgsperiode, som de har i Tyskland? Nu hørte jeg så, og det må jeg sige at jeg var utrolig glad for at høre, at man ligesom åbner for, at det godt kan være, at

det, der står i rapporten om den lange salgsperiode, skal man indskrænke lidt. Det var sådan en tilnærmelse, og derfor må jeg spørge: Kunne vi ikke opnå den tilnærmelse i dag, således at vi har det på plads, inden der kommer et eventuelt lovudkast?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Der må jeg igen skuffe forslagsstillerne. En sådan tilnærmelse, hvor sympatisk den end kunne være, kan jeg selvfølgelig ikke give på nuværende tidspunkt, men det er da i hvert fald et udtryk for, at jeg har en forventning om, at Dansk Folkeparti også kan bidrage meget konstruktivt til det udspil, der kommer fra regeringen. Jeg er helt sikker på, at man fra Dansk Folkepartis side også vil arbejde konstruktivt der, og det kan jeg kun have forventninger til.

Med hensyn til hvilke ulykker der forekommer hyppigst, må jeg indrømme, at jeg ikke har kendskab til de konkrete tal, men jeg vil blot sige, når vi snakker om Tyskland, at fakta er, at der er forskel på Danmark og Tyskland, idet danskerne bruger dobbelt så meget fyrværkeri, som de f.eks. gør i Tyskland, og at man her selvfølgelig også har kigget på, hvilke regler der gælder i de øvrige europæiske lande.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

I Dansk Folkepartis beslutningsforslag står der, at de ændringer, som vi foreslår, skal have virkning fra den 1. juli 2005. Kan hr. Per Ørum Jørgensen komme ind på, hvornår regeringen forventer at have en lovgivning parat på det her område?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg har ikke nogen kompetence til at fastsætte sådan en dato her fra Folketingets talerstol, så det må vi drøfte i fællesskab, når vi kommer ind i en ny samling her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Dansk Folkeparti lægger op til, at stramningerne skal komme, inden det bliver nytår igen, så vi kan undgå mange af de skader, vi bl.a. har set sidste år og ser hvert år, så kan hr. Per Ørum Jørgensen ikke komme med en garanti for – det ville jo være herligt – at regeringen har tænkt sig at

komme med nogle opstramninger på det her område, inden det bliver nytår?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg har faktisk svaret på spørgsmålet én gang. Jeg kan ikke komme med nogen garantier herfra. Jeg føler, at vi skal drøfte det her, og jeg glæder mig til også at drøfte det her med Dansk Folkepartis ordfører på området. Jeg er sikker på, at Dansk Folkeparti har meget konstruktivt at bidrage med til det initiativ, der kommer fra regeringen i den kommende samling.

Formanden:

Tak til hr. Per Ørum Jørgensen. Så er det hr. Poul Henrik Hedeboe som ordfører.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Det her forslag er jo en genfremsættelse af et tidligere forslag, vi har haft til diskussion i forrige samling, og jeg mener, at det her forslag er en forbedring. Kategori I-fyrværkeri er f.eks. taget væk.

I SF er vi positive over for det her forslag. Der er angivet en meget snæver ramme på kun 1 uge som den begrænsede periode for både køb og affyring, og vi mener, at det er realistisk at lave en kort periode. Om det skal være så snæver en periode, som denne her uge er, er jeg usikker på, men jeg vil være parat til at gå ind i en snak om at lave en strammere periode. Det kunne f.eks. være fra midten af december eller noget i den retning. Jeg er klar over, at de i Tyskland har den her begrænsede periode.

Kl. 20.30

Jeg vil sige, at festfyrværkeri skal der stadig væk være mulighed for ud fra nogle strammere retningslinjer, hvilket der også er snakket om. Med hensyn til lydeffekt er vi også med på at sætte nogle grænser for det, og det har jeg også forstået at ministeren eller i dette tilfælde ministerens stedfortræder er. Der vil vi lægge os på samme linje.

Med hensyn til en garanti for, at der bliver fremsat et forslag inden kommende nytårsperiode, undrer jeg mig lidt over, at regeringen og ordførerne fra Venstre og Konservative og faktisk heller ikke Socialdemokratiet er med på at give en garanti der. Det ville jeg synes var relativt nemt at give sådan en garanti for. Med den debat, der har været, er det meget logisk, at der skal komme et forslag inden den kommende fyrværkeriperiode. Hvis der sådan skal være no-

gen sammenhæng i den debat, der har været, skal der komme sådan et forslag. Jeg er godt klar over, at SF ikke sidder med flertal og i det her tilfælde sidder sammen med Dansk Folkeparti, men det er dog logik, at skal der komme et forslag, skal det komme nu.

Med disse ord vil jeg sige, at vi er parat til at snakke videre om det her og ser positivt på retningen i forslaget.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Lige pludselig når man taler, er tiden til sidst gået, og så får man ikke sagt det, man egentlig gerne vil. Så nu kommer spørgsmålet, og så kommer roserne til allersidst.

Det er sådan, at der i den her rapport er lagt op til noget med 120 dB, og der har vi på et samråd ønsket at få nedsat det yderligere. Så var det, jeg hørte ordføreren, hr. Poul Henrik Hedeboe, lige nævne, at man lå meget på linje med synspunktet om de 120 dB, men det er sådan, at dyreværnsorganisationer faktisk har ytret, at de godt kunne forestille sig, at det skulle lidt længere ned af hensyn til dyrevelfærden. Er SF også villig til at drøfte det spørgsmål, selv om der lige blev sagt, at man lå på linje med regeringen?

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Ja, vi vil da være villige til at diskutere det der. Jeg er lidt påvirket af, at der er lavet nogle målinger af børnelegetøj på, jeg tror, det var fra en halv meters eller en meters afstand. Der er man oppe på 115 dB, og derfor vil jeg sige, at det lige skulle med i sådan nogle betragtninger.

Formanden:

Tak til hr. Poul Henrik Hedeboe. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Christian H. Hansen.

Christian H. Hansen (DF):

Tak til ordførerne, som har været heroppe. Også tak til, jeg plejer at sige ministeren, det bliver så den stedfortrædende minister i dag, men det er jo regeringen, der bliver repræsenteret, så alt er, som det skal være.

Først vil jeg gerne sige tak til regeringen, fordi den på baggrund af beslutningsforslag nr. B 58 faktisk gik i gang med at lave en kulegravning. Det kan også være, det var på baggrund af Seestulykken, det ved jeg ikke, men vi havde i hvert fald drøftelsen af B 58, og mange af de

ting, der var ridset op i B 58, er faktisk kommet med i den rapport. Det er ikke noget, jeg siger, bare fordi jeg ville ønske, at det var sådan, men hvis jeg tager mit beslutningsforslag og tager rapporten, kan jeg i hvert fald lave flere flueben, end jeg kan lave minusser. Så det skal regeringen have tak for.

Det er så lidt bekymrende, at man ikke sådan helt kan få slået fast, hvornår der faktisk vil ske noget. Jeg er med på, at der er gjort nogle tiltag allerede på nuværende tidspunkt, men vi kan ikke få slået fast, hvornår der endeligt vil ske noget på det her område. Både Venstres ordfører og De Konservatives ordfører kan jeg se har forladt salen, og det er jo, fordi debatten er trukket ud så lang tid, at det næsten er mørkt udenfor, så hvis man havde lyst til at fyre fyrværkeri af, så ville vi kunne se det igennem vinduerne. Men vi ville gerne have haft en tilkendegivelse af, hvornår der kommer et endeligt udspil fra regeringen. Det har vi så ikke kunnet få.

Kl. 20.35

De Konservative fik endnu en gang i dag slået fast, at det er erhvervslivet, man tænker mest på her. Det er ikke dyrevelfærden, det er ikke de borgere, der er skræmt af fyrværkeriet, men det er erhvervslivet. Derfor er det også meget bekymrende, at man ikke fra den konservative ordførers side kunne sige: Der kommer et udspil nøjagtigt på det her tidspunkt, og vi indkalder så partierne til en drøftelse.

Det kunne vi ikke få at vide i dag, og det er nok, fordi man ønsker, at det næste nytårssalg også skal stå i erhvervslivets tegn. Det skal ikke stå i dyrevelfærdens tegn, det skal ikke stå i de mange menneskers tegn, der bliver generet af fyrværkeri, men i erhvervslivets tegn.

Fra Venstres ordfører kunne vi ikke rigtig få nogen garantier for noget som helst. Det skal man selvfølgelig også passe på med, men nu var det så små garantier, jeg spurgte om, at selv Tæppegaranten kunne have givet en garanti på det her område. Det burde Venstre også have gjort, men det kunne vi ikke få i dag. Det er også lidt bekymrende, vil jeg sige, at et regeringsparti ikke kan give nogen garanti for, at der sker noget på området her.

Beslutningsforslaget er, indrømmet, en genfremsættelse af B 58, som vi drøftede i Folketinget midt i december 2004, og der havde vi jo en voldsom debat. Nu, når det har været fremme, må man jo også godt have lov til her fra talerstolen at indrømme, at nogle gange, når man laver noget, kan man godt komme til at lave noget,

hvor man bagefter sidder og tænker, om det nu også var det helt rigtige.

Nu har der været nævnt noget om et element af nogle af ordførerne og selvfølgelig regeringspartierne. Det er klart, det var det eneste element, man ligesom kunne finde, som man var uenige i, så derfor skulle vi lige have det her med knallerten, bordfontænerne og stjerneka-stjerne igen. Ja, det var en fejl, det indrømmer vi i Dansk Folkeparti, og det er nu taget ud af forslaget.

Derfor ligger forslaget også fuldstændig klart til regeringen. Den kunne egentlig bare have tilkendegivet: Hvor er det dejligt, hvor er det skønt, Dansk Folkeparti har givet en indrømmelse der, hvor vi talte imod sidst, og nu er vi parat til at støtte forslaget. Men nej, det lykkedes ikke, regeringen gemmer sig igen, og det er garanteret, fordi regeringen har en aftale med erhvervet om, at vi lige skal have det sidste nytårssalg med. Vi skal måske desværre også have en stor ulykke en gang til, inden der sker noget. Vi skal have statistikkerne for folk, der bliver lem-læstet på grund af fyrværkeri, lidt højere op, inden regeringen slår til. Det er bekymrende at høre sådan noget, men vi hørte det igen i dag.

Nu kommer der et udvalgsarbejde om forslaget. Der lægger Dansk Folkeparti simpelt hen op til, at der bliver skrevet en beretning, hvor regeringen må tilkendegive, at den støtter forslaget. Så må vi drøfte de to pinde, som vi også er indkaldt til samråd om. Der tilkendegiver vi lidt uenighed, men der er vi i Dansk Folkeparti villige til, som vi er på alle andre områder, at forhandle – mere villige til at forhandle, end regeringen har vist sig i dag. Vi er villige til at forhandle om de to punkter, og så lad os få det skrevet ind i beretningen.

Vi har overvejende tilslutning fra SF. Den vil jeg gerne takke for i dag. Der var det om dB'en, lydeffekten, men det var SF villig til at vi også drøftede, og der er vi også villige til i Dansk Folkeparti at drøfte det nærmere.

Socialdemokratiet, vil jeg sige, roste jo sådan set forslaget, men sagde så et eller andet om, at man nu også må vente på regeringens lovudkast. Der vil jeg sige, da vi ikke har kunnet få nogen garantier, at jeg håber, at Socialdemokratiet også har den tanke, jeg har, nemlig at det så faktisk ikke er sikkert, der sker noget. Så lad os nu få skrevet en beretning, som pålægger regeringen i det mindste at love, at i år skal der ske noget på det her område. Så langt må Socialdemokratiet strække sig.

Så kan det godt være, der var nogle elementer, man var uenige i, men vi skal i hvert tilfælde have slået fast – for der var ingen garantier i dag – at regeringen kommer med et udspil på det her område. Det er simpelt hen nødvendigt.

Kl. 20.40

Jeg vil gerne sige tak for en god debat. Desværre er regeringen ikke kommet meget længere end sidst. Vi havde i øvrigt også et samråd på baggrund af det her beslutningsforslag, hvor vi højt og tydeligt ridsede op over for regeringen, hvad vi syntes der var af knaster, og havde da håbet på, at vi var blevet indkaldt til nogle forhandlinger. Så kunne vi allerede have haft det på plads i dag, så havde det ikke været nødvendigt at have debatten i dag, så kunne lovforslaget allerede have været i støbeskeen. Men det er ikke sket, og det er, fordi regeringen nøler på det her område. Det er uheldigt, men jeg håber på, at regeringen og de øvrige partier i udvalgsarbejdet kan nå at møde hinanden, inden Folketinget går på sommerferie.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op- hold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

34) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2003.

Af Finansudvalget.

(Fremsat 25/5 2005 i betænkning fra Finansudvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 10. juni 2005, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.41